

JAARSTUKKEN 2015

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
VOORWOORD EN SAMENVATTING.....	3
KERNGEGEVENS.....	10
HOOFDSTUK 1 JAARVERSLAG-PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	13
PROGRAMMA 1 WOON- EN LEEFOMGEVING.....	14
PROGRAMMA 2 VEILIGHEID.....	25
PROGRAMMA 3 ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME.....	30
PROGRAMMA 4 DUURZAAMHEID.....	35
PROGRAMMA 5 JEUGD EN ONDERWIJS (INCL. JEUGDZORG).....	43
PROGRAMMA 6 WELZIJN, SPORT EN CULTUUR.....	53
PROGRAMMA 7 WERK, INKOMEN EN ZORG.....	60
PROGRAMMA 8 DIENSTVERLENING.....	68
PROGRAMMA 9 BESTUUR EN COMMUNICATIE.....	75
10. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN.....	83
HOOFDSTUK 2 JAARVERSLAG – PARAGRAFEN.....	88
PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN.....	89
PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	96
PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	103
PARAGRAAF 4 FINANCIERING.....	107
PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING.....	110
PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN.....	112
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID.....	123
HOOFDSTUK 3 JAARREKENING.....	132
3.1 BALANS EN TOELICHTING.....	133
3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING.....	150
3.2.1 TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA.....	153
3.2.2 TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID.....	194
3.2.3 OVERZICHT AANWENDING ONVOORZIENE UITGAVEN.....	197
3.2.4 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN.....	198
3.3. SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA).....	199
BIJLAGEN.....	205
Bijlage 1 Overzicht personeelslasten.....	206
Bijlage 2 Overzicht vaste activa.....	209
Bijlage 3 Overzicht reserves en voorzieningen.....	221
Bijlage 4 Overzicht langlopende schulden.....	222
Bijlage 5 Overzicht gewaarborgde geldleningen.....	224

VOORWOORD EN SAMENVATTING

Geachte raad,

Voor u liggen de jaarstukken 2015, bestaande uit het jaarverslag 2015 en de jaarrekening 2015. In het jaarverslag en de jaarrekening 2015 leggen wij verantwoording over de realisatie van het voorgenomen beleid uit de Beleids- en financiële begroting 2015.

De opzet van het jaarverslag is gebaseerd op de indeling van de Beleidsbegroting 2015. In het jaarverslag is de verantwoording opgenomen met betrekking tot de negen programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de zeven paragrafen uit de beleidsbegroting 2015. Kenmerkend voor de programmabegroting is het drieluik: wat willen we bereiken, wat gaan we daar voor doen en wat mag het kosten? Het jaarverslag geeft antwoord op de vragen wat wilden wij bereiken, wat hebben wij bereikt, wat hebben wij hiervoor gedaan en wat heeft het gekost?

Resultaat

Het financiële resultaat ten opzichte van de begroting 2015 is afgerond € 1.446.000 positief. In dit voordelige resultaat zijn de voorgenomen toevoegingen en onttrekking aan reserves verwerkt. In het volgende overzicht zijn de resultaten op programmaniveau weergegeven.

Programma	Saldo 2015	V/N
	(* €1.000)	
1 Wonen en Leefomgeving	580	
2 Veiligheid	104	
3 Economie, recreatie en toerisme	-243	
4 Duurzaamheid	26	
5 Jeugd en Onderwijs	139	
6 Welzijn, Sport & Cultuur	298	
7 Werk, inkomen en zorg	809	
8 Dienstverlening	24	
9 Bestuur en communicatie	-155	
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	211	
Gerealiseerd Saldo van baten en lasten	1.793	V
Mutaties reserves	-347	
Gerealiseerd Resultaat	1.446	V

Het resultaat is bepaald door een andere fasering van projecten, de resultaten van de grondexploitaties, de vrijval van middelen uit het Sociaal Domein en incidentele voor- en nadelen. Verwezen wordt naar het detailoverzicht resultaatbestemming 2015 in dit voorwoord.

Wij stippen in deze samenvatting een paar zaken aan die beleidsinhoudelijk in het oog springen. Verder geven we beknopt weer, waardoor het resultaat grotendeels is bepaald. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de toelichting per programma/paragraaf en de jaarrekening.

<p>Programma 1</p>	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ In 2015 is door middel van de realisatie van projecten (zoals de invulling van park Wijhezicht) en de realisatie van woningbouw in de Zonnekamp-Oost Olst en de Tuurweide in Wijhe invulling gegeven aan de uitvoering van de Structuurvisie Olst-Wijhe ✓ Begin 2015 zijn de laatste werkzaamheden rond de nevengeul Fortmond afgerond en is de voet-/fietsbrug Fortmond formeel opgeleverd en geopend. ✓ Het bestemmingsplan 'Welsum Noordwestelijke ontwikkeling' is in 2015 onherroepelijk geworden, waardoor woningbouw mogelijk wordt. ✓ De voor 2015 geplande reconstructie van Herxen is uitgevoerd. ✓ Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is geactualiseerd. <p>Resultaat</p> <p>De actualisatie van de structuurvisie en de bestemmingsplannen (Olst-West, Uiterwaarden en Boskamp) zijn deels doorgeschoven naar 2016. Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen (reconstructie de Omloop, Herxen en de Grienden) is het budget voor reconstructie wegen in 2015 niet ingezet, maar moet voor 2016 en volgende jaren beschikbaar blijven. De uitvoering van het bomenbeleidsplan is voorzien in 2016.</p>
<p>Programma 2</p>	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We hebben geïnvesteerd in de samenwerking binnen de keten Veilig Thuis, het drangteam van jeugdbescherming Overijssel, het toegangsteam, Veiligheidshuis IJsselland en de coördinator integrale veiligheid. ✓ In september en november heeft onze gemeente sporthal De Hooiberg beschikbaar gesteld voor crisisnoodopvang vluchtelingen. ✓ In het voorjaar van 2015 heeft uw raad een actualisatie van de APV vastgesteld. <p>Resultaat</p> <p>De Veiligheidsregio IJsselland heeft de lagere lasten voor de uitvoering van de regionale brandweer en rampenbestrijding verrekend in de bijdrage van de gemeente.</p>
<p>Programma 3</p>	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uw raad heeft besloten om deel te blijven nemen aan de Regio Zwolle en de bijbehorende financiële middelen beschikbaar te stellen ✓ De nieuwe beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020 is in samenwerking met de verschillende maatschappelijke partners vastgesteld. <p>Resultaat</p> <p>De uitvoering van de fysieke aanpassingen centrum Olst is in 2016 voorzien.</p>
<p>Programma 4</p>	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ In 2015 is door uw raad de Duurzaamheidsvisie 2016-2020 vastgesteld. ✓ Na de evaluatie van de eerste fase Omgekeerd Inzamelen is in 2015 gestart met de voorbereidingen van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. <p>Resultaat</p> <p>Door positieve afvalscheiding is het aantal containerledigingen lager dan geraamd. Hierdoor is de opbrengst afvalstoffenheffing lager. Dit wordt voor een deel gecompenseerd door een hogere inzamelvergoeding van Nedvang.</p>
<p>Programma 5</p>	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Het jaar 2015 stond in het teken van de overgang van taken en verantwoordelijkheden op het brede terrein van jeugdhulp naar de gemeente. Om dit proces te stroomlijnen en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden in te bedden binnen onze organisatie is, zowel regionaal als lokaal, actief samengewerkt met ouders/opvoeders, cliënten/-belangenorganisaties, jeugdhulpaanbieders en gemeenten in de regio IJsselland. ✓ De obs "Elshof" is in 2015 gesloten, omdat het aantal leerlingen onder de

	<p>wettelijke opheffingsnorm is gedaald.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Eind oktober 2015 heeft uw raad de notitie "Evaluatie Notitie Peuterwerk, kwaliteit, educatie en samenwerking 2011-2014" vastgesteld. <p>Resultaat</p> <p>De uitvoering van de Jeugdzorg kent een overschrijding. Het beschikbare budget is achteraf door het Rijk gekort. Deze extra uitgaven wordt onder andere gecompenseerd door de vrijval van het geraamde risicobudget. De door de provincie beschikbaar gestelde subsidie voor transitie en transformatie jeugdzorg is in 2015 definitief toegekend.</p>
Programma 6	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ De notitie Maatschappelijk vastgoed is in december 2015 door de raad vastgesteld. ✓ In 2015 is de notitie Kulturhusconcept Olst-Wijhe geëvalueerd. <p>Resultaat</p> <p>De onderhoud- en beheerskosten voor de sportaccommodaties en de sportparken zijn lager uitgevallen. Het bibliotheekpand in Wijhe is verkocht.</p>
Programma 7	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Er is uitvoering gegeven aan de nieuwe Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. ✓ In juni stelde de raad de notitie Waardering mantelzorgers in Olst-Wijhe vast. <p>Resultaat</p> <p>De rijksvergoeding voor de uitkering is in 2015 bijna toereikend. Hierdoor valt een groot deel van het geraamde budget voor het eigen risico-deel vrij. Het beschikbare budget voor de nieuwe Wmo-taken is niet volledig ingezet in 2015. De budgetten voor Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp zijn met name op het onderdeel PGB niet volledig nodig gebleken. Daarnaast zijn de geraamde risicobudgetten voor Wmo niet ingezet.</p>
Programma 8	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ In 2015 hebben wij de dienstverleningsvisie geëvalueerd. De geactualiseerde visie wordt aan uw raad voorgelegd. <p>Resultaat</p> <p>Er zijn meer reisdocumenten en rijbewijzen verkocht dan geraamd.</p>
Programma 9	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ook in 2015 is verder gewerkt aan het doorvertalen en uitvoeren van de strategische uitgangspunten uit het Communicatiebeleidsplan 2013-2017. ✓ In 2015 is de website van Olst-Wijhe in zijn geheel vernieuwd. <p>Resultaat</p> <p>De voorzieningen voor wachtgeld en pensioenen voormalig wethouders zijn aangepast op basis van actuele berekeningen. De dotaties aan deze voorzieningen zijn daardoor flink hoger. De kosten voor voormalig personeel zijn incidenteel hoger.</p>

Resultaatbestemming

Uw Raad wordt voorgesteld om aanvullend voor 2015, gesaldeerd € 1.186.466 aan resultaat te bestemmen, waardoor uiteindelijk een voordelig rekeningresultaat overblijft van € 259.480. Voorgesteld wordt dit voordelige rekeningresultaat toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen.

	* € 1	* € 1	* € 1
Resultaat 2015			
Totaal saldo baten en lasten 2015			1.793.104 V
Mutaties reserves 2015			<u>-347.158 N</u>
Gerealiseerd resultaat 2015			1.445.946 V
Voorstel aanvullende resultaatbestemming			
1. Overheveling budgetten voorgaande jaren	477.637		
Met dekking uit:			
- reserve nader te bestemmen middelen	-413.737		
- investeringsreserve	<u>-63.900</u>		
		0	
2. Overheveling incidentele budgetten 2015	343.165		
Met dekking uit:			
- investeringsreserve	-159.500		
- provinciale subsidie	<u>-114.890</u>		
		68.775	
3. Overheveling structureel geraamde budgetten 2015		485.764	
4. Overige resultaatbestemmingen incidentele resultaten 2015, per saldo		332.412	
5. Dotatie aan reserve grondexploitaties op basis van risicobepaling		<u>299.515</u>	
			1.186.466 N
Resultaat na bestemming			<u><u>259.480 V</u></u>

Toelichting op voorstel resultaatbestemming:

1. Overheveling budgetten voorgaande jaren
Het betreft incidentele budgetten die in 2014 zijn overgeheveld naar 2015, maar waarvoor de werkzaamheden nog niet zijn afgerond. Deze budgetten zijn volledig afgedekt door onttrekking aan reserves. De budgetten blijven beschikbaar voor de resterende uitvoering in 2016.
2. Overheveling incidentele budgetten 2015
In 2015 zijn budgetten bestemd voor projecten Mooier aan de IJssel, structuurvisie, Lt. Andersonstraat en Transformatie Rabobank ten laste van reserve en provinciale subsidie. De uitvoering van de werkzaamheden starten in 2016 of lopen door in 2016. De budgetten voor de verschillende dorpsontwikkelingsplannen zijn niet volledig ingezet en worden overgeheveld naar 2016. De Crisisnoodopvang vluchtelingen in 2015 is budgettair voordelig uitgevallen. Voorgesteld wordt om het restant bedrag in 2016 in te zetten voor projectkosten tijdelijke huisvesting statushouders. Voor de exploitatiekosten van de openbare school De Elshof is in 2015 een budget beschikbaar gesteld ten laste van de reserve decentralisatie huisvesting onderwijs in afwachting van de verkoop. Dit loopt door in 2016. Door de provincie zijn subsidies beschikbaar gesteld voor beweegimpuls kwetsbare ouderen en creëren taalpunt. Deze projecten worden in 2016 afgerond.
3. Overheveling structureel geraamde budgetten 2015
Structurele budgetten worden in het lopende jaar ingezet. Als er voordelen ontstaan, omdat de middelen niet volledig zijn benut, dan zijn deze voordelen onderdeel van het rekeningresultaat van dat jaar en worden in principe niet gereserveerd voor een volgend jaar. In 2015 is een uitzondering gemaakt voor de middelen Sociaal Domein. Afsproken is dat deze gelden beschikbaar blijven. Daarnaast worden de niet ingezette middelen voor actualisering bestemmingsplannen en opleiding veiligheid in 2016 ingezet voor extra inzet capaciteit.

4. Overige resultaatbestemmingen incidentele resultaten 2015
 Aan SallandGlas is in 2015 eenmalig een waarderingsbijdrage toegekend. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste van de investeringsreserve, onderdeel Kracht van Salland, te brengen.
 In 2015 is gestart met de uitvoering van het programma Duurzaamheid 2016-2020. Voorgesteld wordt om deze extra kosten van € 9.500 ten laste te brengen van de reserve Duurzaamheid.
 In 2015 heeft de Provincie de subsidie voor transitie en transformatie Jeugdzorg definitief toegekend. Voorgesteld wordt om het nog niet ingezette budget van € 165.991 in 2016 toe te voegen aan het budget voor experimenten, om de transformatie verder vorm te geven. Het bibliotheekpand in Wijhe is in 2015 verkocht. De opbrengst is bestemd om de verschillende compensatie- en exploitatiesubsidies in de komende jaren te dekken. Voorgesteld wordt om de verkoopopbrengst minus de in 2015 gemaakte kosten voor dit doel geormerkt te storten in de reserve Nader te bestemmen middelen.
5. Toevoeging reserve grondexploitaties
 Het saldo van de reserve grondexploitaties bedraagt na het verhogen van de verliesvoorziening met per saldo € 385.815 in 2015 € 730.185. Op basis van de geactualiseerde risico-inschatting is de benodigde reserve grondexploitaties bepaald op € 1.029.700, en is een toevoeging van € 299.515 noodzakelijk.

Toelichting op het resultaat:

P1 Wonen en leefomgeving	60.000	Kleine voordelen op alle onderdelen ruimtelijke ordening, huisvesting,, leefomgeving, wegen, groen en begraafplaatsen
P2 Veiligheid	46.000	Voordeel door vooral de verlaging van de bijdrage aan de Veiligheidsregio als gevolg van structurele besparingen.
P3 Economie, recreatie en toerisme	141.000	Vrijval vordering op voormalig Essentbedrijven.
P4 Duurzaamheid	14.000	Kleine voordelen met name op de uitvoering milieutaken.
P5 Jeugd en onderwijs	22.000	Een gesaldeerd resultaat met nadelen op leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting als gevolg van de korting op de Algemene Uitkering voor het buitenonderhoud. Daarnaast voordelen op lokaal onderwijsbeleid, Vroegtijdige voorschoolse opvang en educatie (na verhoging budget bij 2e berap 2015 met €45.000), kinderopvang en onderhoud speeltoestellen.
P6 Welzijn, sport en cultuur	56.000	Voordelen op de verschillende accommodaties (energie en uitvoering onderhoud). Nadelen op exploitatie zwembad (niet volledig realiseren HO fase 2) en dakherstel MFA Capellenhof.
P7 Werk, inkomen en zorg	308.000	Voordelen op de uitkeringen. Het beschikbare budget is toereikend in 2015 waardoor het geraamde eigen risico vrijvalt (€ 175.000). Daarnaast voordelen op voorzieningen gehandicapten (m.w.o. woningaanpassingen) en ondersteuning/uitvoering huishoudelijke hulp en gezondheidszorg.
P8 Dienstverlening	24.000	Voordelen door vooral een grotere afname van reisdocumenten en rijbewijzen.
P9 Bestuur en communicatie	-155.000	Nadelen op de w.achtgeld en pensioenvoorzieningen voor vm.w. ethouders en vm. personeel. Daarnaast voordelen op de bestuurskosten en bestuursondersteuning.
P10 Algemene dekkingsmiddelen	84.000	Voordelen op financiering en door verkoop w. erf in Olst. Nadelen op lokale heffingen en door het niet invullen stelpost onderuitputting.
Mutatie reserve grondexploitaties	-300.000	
Onverklaarde kleine verschillen	-41.000	
	259.000	

Detailoverzicht resultaatbestemming 2015

	Budget	Lasten €	Baten €	Toelichting
1. Overhevelen budgetten voorgaande jaren				
1	Versterking w inkelgebied (Langstraat)	4.000	-4.000	Ten laste van investeringsreserve algemeen
1	Reconstructie w egen incl 2015	124.800	-124.800	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
1	Bomenbeleidsplan 2014	100.000	-100.000	Ten laste van de reserve nader te bestemmen middelen
1	Vervanging openbare verlichting	14.700	-14.700	Budgetoverheveling naar 2016
3	Detailhandelsstructuurvisie	9.900	-9.900	Ten laste van investeringsreserve algemeen
3	Fysieke aanpassingen centrum Olst 2014	50.000	-50.000	Ten laste van de investeringsreserve, algemeen
3	Beleidsvisie recreatie, toerisme en cultuur	22.300	-22.300	Ten laste van nader te bestemmen middelen
3	Recreatie en toerisme	15.800	-15.800	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	Transitie RUD	21.800	-21.800	Ten laste van nader te bestemmen middelen
5	Invoeringsbudget transformatie jeugdzorg	54.900	-54.900	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
6	Eenmalig budget verzelfstandiging sport RR2014)	5.000	-5.000	inzetten voor zw embad tiv reserve nader te bestemm midd
10	Overlopende kapitaallasten ICT	24.269	-24.269	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
10	Digitalisering bouw vergunningen	13.351	-13.351	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
10	Vervangingschema Materieel buitendienst	16.817	-16.817	Budgetoverheveling naar 2016
2. Overhevelen incidentele budgetten 2015				
1	Structuurvisie	33.500	-33.500	Ten laste van de investeringsreserve, onderdeel BSV
1	Grasbeton Andersonstraat	93.500	-93.500	Ten laste van de investeringsreserve algemeen
1	Transformatie Rabobank Olst	82.500	-82.500	cf. 2e berap 2015, € 50.000 sub, € 32.500 invest r. ond.bsv
1	Dorpsontw ikkelingsplannen	20.500		
2	Budget crisisnoodopvang	45.800		Budgetoverheveling naar 2016 voor project
3	Project mooier aan de IJssel	7.200	-7.200	Ten laste van de investeringsreserve, onderdeel BSV
5	exploitatiebudget OBS De Elshof	20.700	-20.700	Tiv reserve onderw ijs huisvesting in afw achting van verkoop
6	Subsidie provincie bew eegimpuls kw etsbare senioren	36.990	-36.990	Dekking provinciale subsidie
6	Subsidie voor realiseren Taalpunt	2.475		betreft project voor 2015-2016
3. Overhevelen structurele budgetten 2015				
1	Actualisatie bestemmingsplannen	16.600		
2	Opleidingsbudget veiligheid	7.000		Budgetoverheveling naar 2016 voor extra capaciteit
5/7	Budgetten Sociaal Domein	462.164		reserve Sociaal Domein
4. Overige resultaatbestemmingen 2015 incidentele resultaten 2015				
1	Salland Glas		-4.150	Ten laste van de investeringsreserve, onderdeel KVS
4	Programma Duurzaamheid 2015		-9.500	Ten laste van de reserve duurzaamheid
5	Subsidie provincie transitie en transformatie jeugdzorg	165.991		Toevoegen aan budget experimenten decentralisaties
6	Opbrengst verkoop bibliotheek Wijhe	180.071		Storten in reserve nader te bestemmen middelen tbv comp subsidie komende jaren
5. Toevoeging reserve grondexploitatie *)				
Totaal lasten en baten		1.952.143	-765.677	
Saldo		1.186.466		Toevoeging op basis raadsbesluit

*) **Toevoeging reserve grondexploitaties**

De benodigde reserve grondexploitaties is eind 2015 bepaald op:

Stand reserve grondexploitatie per 31/12/2015

Vrijval reserve grondexploitatie

1.029.700

1.116.000

86.300-

Extra verliesvoorziening in rekeningresultaat 2015

385.815

Onttrekken aan algemene middelen

299.515

Weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio € 1.321.153 / € 730.766 = afgerond 1,81. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 1,81 dat het weerstandsvermogen ruim voldoende van omvang is. Ten opzichte van de begroting 2016 is dit een verbetering (was 0,96). Een ratio van 1,0 is voldoende van omvang.

Met de resultaatbestemming wordt voorgesteld een bedrag van € 413.737 te onttrekken aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Tevens wordt voorgesteld het resultaat 2015 na bestemming ad € 259.480 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Daarmee krijgt die reserve een omvang van € 1.166.896. Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio € 1.166.896 / € 730.766 = afgerond 1,60

Rapport accountant

De accountant zal voor 15 juli 2016 een controleverklaring afgeven voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

De controleverklaring en het verslag van bevindingen van de controle van de jaarrekening 2015 van de accountant bieden wij u afzonderlijk aan.

Voorstel:

Instemmen met het jaarverslag 2015 en de jaarrekening 2015, waarmee ons college decharge wordt verleend voor de uitvoering van het beleid in 2015.

Olst-Wijhe, juni 2016

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,
de secretaris de burgemeester

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

A.G.J. (Ton) Strien

KERNGEGEVENS

A. Sociale structuur:	eind 2014	eind 2015
Aantal inwoners:	17.850	17.884
waarvan:		
- < 20 jaar	4.167	4.128
- > 20 jaar en < 65 jaar	10.269	10.230
- > 65 jaar	3.414	3.526
Aantal bijstandsontvangers:	160	173
waarvan:		
- WWB tot 65 jaar	146	159
- I.O.A.W.	12	12
- I.O.A.Z.	2	2
B. Volkshuisvesting 1):		
- woningen	7.302	7.448 ¹
- niet woningen	845	846
C. Overige kerngegevens 2):		
Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs:	566	521
waarvan:		
- o.j.s. de Klimboom	94	93
- o.b.s. de Holsthoek	46	43
- o.b.s. Ter Stege	120	114
- o.b.s. Dijkzicht	31	27
- o.b.s. A. Bosschool	109	104
- o.b.s. Elshof	19	0
- o.b.s. de Peperhof Wijhe	89	87
- o.b.s. Tellegen Wijhe	58	53
Aantal leerlingen bijzonder basisonderwijs:	886	874
waarvan:		
- k.b.s. St. Aloysius	93	83
- k.b.s. St. Willibrord	176	174
- p.c.b.s. Prins Willem Alexander	166	162
- k.b.s. de Bongerd	165	166
- k.b. .s. St. Jozef	131	139
- p.c.b.s. Matzerschool	155	150
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs: de Capellenborg:	445	455

Nieuwe cijfers zijn gebaseerd op (voorlopige) cijfers van het CBS.

1) peildatum: 1 oktober.

¹ In 2015 zijn veel toevoegingen ontstaan door omnummering van zorgappartementen. Het aantal gerealiseerde toevoegingen (nieuwbouw minus sloop) is per saldo 38.

Zetelverdeling gemeenteraad Olst-Wijhe 2014 (in aantallen) na de gemeenteraadsverkiezingen:

CDA	4 zetels
Gemeentebelangen	4 zetels
PvdA	3 zetels
D66	3 zetels
VVD	3 zetels

Portefeuilleverdeling 2014, college van burgemeester en wethouders:

Ton Strien (burgemeester)

- algemeen bestuurlijke zaken en coördinatie (inclusief 3D's)
- openbare orde en veiligheid (inclusief water buitendijks)
- integriteit
- integrale handhaving
- personeel en organisatie
- dienstverlening
- informatie en communicatie
- onderwijs
- monumentenzorg
- volksgezondheid
- loswal Wijhe

Herman Engberink (CDA)

- eerste locoburgemeester
- maatschappelijke zorg, WMO
- maatschappelijke participatie, WMO/welzijn,
- participatiewet, inkomensondersteuning
- ruimtelijke ordening (inclusief structuurvisie)
- plattelandsbeleid

Marcel Blind (Gemeentebelangen Olst-Wijhe)

- tweede locoburgemeester
- volkshuisvesting, grondbeleid
- duurzaamheid, milieu, water (binnendijks), afval
- openbare werken, verkeer(sveiligheid) en vervoer
- jeugdzorg
- project verkeer en leefbaarheid

Anton Bosch (VVD)

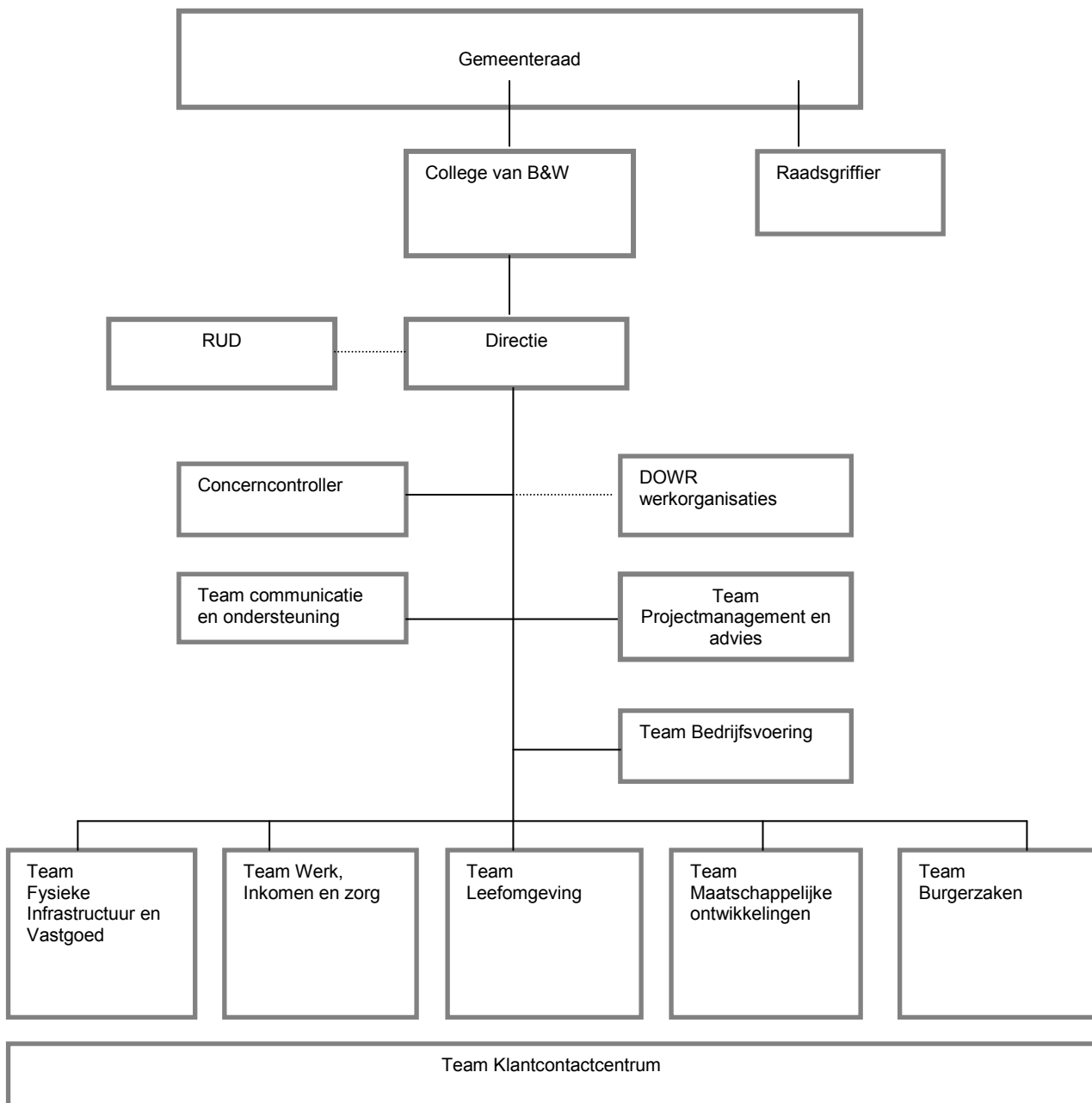
- derde locoburgemeester
- financiën
- economische zaken, recreatie en toerisme
- kleine kernenbeleid
- welzijn: sport, cultuur, accommodaties
- project maatschappelijk vastgoed

Besturingsfilosofie en Organogram Gemeente Olst-Wijhe

De besturingsfilosofie van onze gemeente is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- (be-)sturen op hoofdlijnen;
- de afstand tussen bestuur en bestuurden is zo klein mogelijk;
- de verantwoordelijkheden van de onderscheiden bestuursorganen en de ambtelijke organisatie zijn goed ten opzichte van elkaar afgebakend;
- de gemeentelijke organisatie functioneert klantvriendelijk;
- de nadruk ligt op integraal werken en op voorwaarden die dit mogelijk maken;
- verantwoordelijkheden liggen zo laag mogelijk in de ambtelijke organisatie (sterke mandatering).

ORGANOGRAM

HOOFDSTUK 1 JAARVERSLAG- PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA 1 WOON- EN LEEFOMGEVING

Wat wilden wij bereiken?

Olst-Wijhe is een aantrekkelijke gemeente om te wonen en te werken. De verschillende functies, zoals wonen, werken, recreëren, natuur en water, landbouw en verkeer ontwikkelen zich in samenhang en versterken elkaar waar mogelijk. De beoordeling van de inwoner met betrekking tot de woon- en leefomgeving krijgt een voldoende².

Hoofddoelstelling/maatschappelijk effect

1. Het creëren van een uitstekende leefgemeente, waarin de verschillende functies zoals wonen, werken, recreëren, natuur en water, landbouw en verkeer zich in samenhang ontwikkelen en elkaar waar mogelijk versterken;
2. Het behoud en versterken van de leefbaarheid in alle kernen;
3. Het handhaven van een goede bereikbaarheid voor alle woningen, bedrijven en overige voorzieningen;
4. Het handhaven van het huidige verkeersveiligheidsniveau;
5. Het hebben van wegen en paden, die voor alle soorten verkeersdeelnemers begaanbaar zijn en waar we onderhoud plegen op een “minimaal” niveau volgens de CROW richtlijn;
6. Het handhaven van het niveau van het openbaar vervoer;
7. In verband met de inzameling en het transport van afvalwater is er sprake van een duurzame bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede leefomgeving en duurzame bescherming van natuur en milieu.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	Indicator	Streefcijfer ³	Meest recente cijfer ⁴
Woon- en leefomgeving	Oordeel inwoners over woon- en leefomgeving:	voldoende ⁵	
	Cijfer inwoners voor prettig wonen in uw buurt.	6	7,7
	Cijfer inwoners voor de waardering van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving	6	6,5
Woningbouw	Realisatie woningen in de periode 2010-2015	400	340
Goede bereikbaarheid	Oordeel burger over buurt met auto		57% vindt straten, paden en trottoirs in de buurt goed begaanbaar
Duurzaamheid	Sociale huurwoningen hebben energielabel C	Minimaal 70% per 1-1-2015	Is ruimschoots gehaald.
Verkeersveiligheid	Oordeel burger over verkeersveiligheid in de gemeente		Geen meting meer na 2012
Verkeersveiligheid	Oordeel burger over verkeersveiligheid in de buurt		44% vindt verkeerssituaties in buurt zelden of nooit

² Uit Coalitieakkoord 2014-2018

³ In de begroting was niet bij alle indicatoren een streefcijfer vermeld.

⁴ Ontleend aan waarstaatjegemeente.nl (onderzoek 2014)

⁵ Coalitieakkoord 2014-2018

			verkeersonveilig
Onderhouden perken, plantsoenen en parken	Oordeel burger hierover		36% vindt deze in de buurt goed onderhouden
Schoonhouden buurt	Oordeel burger hierover		62% vindt de buurt schoon
Tevredenheid verlichting	Tevredenheid over straatverlichting		Geen gegevens voorhanden.
Tevredenheid verlichting	Aantal 's nachts brandende lampen van de openbare verlichting op ieder willekeurig moment.	minimaal 97%	Norm is gehaald in 2015
Verschraling van het dienstenniveau van het openbaar vervoer is niet acceptabel.	Oordeel burger over aanbod openbaar vervoer		58% is tevreden over openbaar vervoer

RUIMTELIJKE ORDENING

Nieuwe structuurvisie

De actualisatie van de Structuurvisie is in 2015 verder vormgegeven in de hiervoor door uw raad vastgestelde startnotitie. Uw raad heeft budget beschikbaar gesteld voor de actualisatie van de structuurvisie.

Uitvoering Structuurvisie Olst-Wijhe

Algemeen

In 2015 is door middel van de realisatie van projecten (zoals de invulling van park Wijhezicht) en de realisatie van woningbouw invulling gegeven aan de uitvoering van de Structuurvisie. Op het gebied van de woningbouw in onze uitleggebieden, is de voortgang wisselend. Met name in Wesepe en Noorder Koeslag was er weinig bouwactiviteit in 2015, terwijl er in Zonnekamp Oost meer bouwactiviteit was dan verwacht. Ook zijn de woningen aan de Molenstraat (Bieënkorf en Tuurweide) in 2015 gerealiseerd.

Uitvoering Centrumvisie Wijhe

Herontwikkeling park Wijhezicht

Eén van de vastgestelde prioriteiten ter uitvoering van de Centrumvisie Wijhe betreft de herontwikkeling van de locatie Park Wijhezicht. De herontwikkeling van Park Wijhezicht richt zich op de versterking van de noordzijde van het centrum van Wijhe door de sloop van de aanbouw van het gemeentehuis en 37 huurwoningen aan Wijhezicht, de nieuwbouw van 55 woningen met bijbehorende inrichting van straten en parkeergelegenheid. Dit in combinatie met het versterken van het Landhuis door de inrichting van een plein, het realiseren van voldoende parkeerplaatsen voor winkels en het verbeteren van de verbinding naar het park vanuit het plein. Naast de inrichting van de openbare ruimte is ook de woningbouw inmiddels grotendeels gerealiseerd.

Bieënkorf en Tuurweide

Het plan Bieënkorf is qua woningbouw gerealiseerd in 2015. Alle woningen zijn inmiddels opgeleverd. De inrichting van de openbare ruimte is door de gemeente geregeld, omdat de ontwikkelende partij zijn verplichtingen niet is nagekomen. Inmiddels hebben wij de projectontwikkelaar aansprakelijk gesteld voor de gemaakte kosten. In 2015 is de grondgebonden woningbouw en deels de openbare ruimte Tuurweide door de projectontwikkelaar gerealiseerd.

Noordmanshoek

Een aantal maatschappelijke organisaties en bewoners zijn in 2015 gestart met het uitwerken van een duurzaam initiatief op het gebied van natuur, zorg, duurzame energie en beleving. Indien dit initiatief financieel haalbaar is, zal met de bewoners en bedrijven van Wijhe het basisplan verder worden verbeterd en aangevuld tot een plan dat bijdraagt aan de duurzaamheidsambities van de gemeente.

Kracht van Salland

Vanuit "De Kracht van Salland" werkt een hecht netwerk van vrijwilligers en organisaties aan nieuwe ontwikkelingen in Salland. Inwoners en organisaties realiseren vooral op eigen kracht projecten. De gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte en de waterschappen Groot Salland en Rijn en IJssel faciliteren en stimuleren waar nodig. Doel is om samen goede projecten en activiteiten uit te voeren. Lokale kracht, integrale aanpak, duurzaamheid, kennisoverdracht en het leggen van verbindingen staan centraal. Om dit te bereiken zijn er onder andere regelmatig bijeenkomsten, zoals het Salland Café. Onder de paraplu "De Kracht van Salland" worden allerlei projecten en programma's uitgevoerd, zoals Leader en Salland Deal.

Eind 2015 heeft de Provincie Overijssel de regio Salland opnieuw aangewezen als LEADER-gebied. In het voorjaar van 2016 kunnen de eerste Leaderaanvragen worden ingediend. LEADER richt zich op de economische, ecologische en sociale versterking van het platteland. LEADER stimuleert en ondersteunt inwoners, ondernemers en organisaties bij het uitwerken van een projectidee tot een plan. Voor de uitvoering van dat plan kunnen deze initiatiefnemers een LEADER-bijdrage aanvragen. Dat is een eenmalige investeringsbijdrage. Daarna moet het project 'op eigen benen' staan.

Salland Deal is een netwerkorganisatie die werkt aan een vitaal platteland, op het gebied van landbouw, water, natuur en klimaat. Salland Deal bestaat uit een samenwerking tussen Stichting IJssellandschap, pachtersvereniging, LTO Salland, Waterschap Drents Overijsselse Delta (WGS), Waterschap Rijn en IJssel (WRIJ), Stichting Kostbaar Salland (SKS), de Sallandse gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte en Agrarisch Natuur Vereniging (ANV) Groen Salland. Deze organisaties werken aan projecten die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd en aan ontwikkelingen die belangrijk zijn voor de toekomst.

Ruimtelijke kwaliteit

De omzetting van het landschapsfonds voor Rood voor Rood-projecten naar een breder fonds voor ruimtelijke kwaliteit is in voorbereiding. In 2016 wordt een voorstel hiervoor aan uw raad aangeboden.

Voor het borgen van cultuurhistorische waarden in het gebied Langstraat/Kerkstraat te Wijhe zijn in 2015 de waarden van het gebied geïnventariseerd en is een concept paraplubestemmingsplan en beeldkwaliteitplan opgesteld voor dit waardevolle dorpsgezicht. De inventarisatie is uitgevoerd door vertegenwoordigers van Gastvrij Wijhe, Historische Vereniging Wijhe, en Plaatselijk Belang Wijhe onder begeleiding van het Oversticht. Verder zijn ondernemers en plaatselijke bewoners op verschillende momenten geïnformeerd en betrokken geweest tijdens dit proces. Deze participatie is positief verlopen en heeft het draagvlak vergroot. De vaststelling door uw raad is voorzien in de zomer 2016.

Actualisatie en digitalisering van bestemmingsplannen

Het actueel houden van het ruimtelijke beleidskader voor het bestaand gebied is een continu proces. In 2015 hadden de bestemmingsplannen Olst-West en Uiterwaarden geactualiseerd moeten worden. Beiden zijn doorgeschoven naar 2016. In het nieuwe bestemmingsplan voor Olst-West zullen dan gelijktijdig de verwachte nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen (project 'Olst, mooier aan de IJssel', ontsluiting Abbott, herinrichting Olasfaterrein). In 2016 zal het bestemmingsplan Boskamp geactualiseerd worden en wordt gestart met de voorbereiding van de actualisatie van de bestemmingsplannen voor Wesepe en Noorder Koeslag. Een en ander wordt uiteraard in samenhang gedaan met de stappen die komend jaar gezet worden om te komen tot

één bestemmingsplan voor het hele stedelijk gebied dat voorsortteert op de invoering van de Omgevingswet. In 2016 willen we de Nota van Uitgangspunten hiervoor opstellen en aan de raad voorleggen voor vaststelling, eventueel als onderdeel van de nieuwe structuurvisie.

Ontwikkelingen IJssel

Project IJsseluiterwaarden.

Begin 2015 zijn de laatste werkzaamheden rond de nevengeul Fortmond afgerond en is de voet-/fietsbrug Formond formeel opgeleverd en geopend. Op 9 februari is de openingshandeling door Gedeputeerde Boerman verricht en is de brug omgedoopt tot de Juttengatsbrug. Onderdeel van het project IJsseluiterwaarden is ook de realisatie van de nevengeul Welsumerwaard.

Daar is in december 2015 een start mee gemaakt, nadat de formele eigendomsoverdracht geregeld was en Staatsbosbeheer de definitieve opdracht kon verstrekken. De ontgraving is in volle gang en de afronding van de werkzaamheden is eind 2016 gepland.

KRW

In het kader van de Kaderrichtlijn Water worden er verschillende nevengeulen in onze gemeente aangelegd. Hiervoor zijn in 2015 verschillende procedures doorlopen. Deze nevengeulen zijn bedoeld om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren en hebben dus niet tot doel om het waterafvoerend vermogen te vergroten. De nevengeulen komen onder andere bij Herxen, Buitenwaarden Wijhe, Henforderwaarden, Welsumerwaarden en Katerstede Welsum. De afronding van deze realisatie is eind 2016 voorzien.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Als uitvloeisel van het landelijke Deltaprogramma wordt er een nieuw Hoogwaterbeschermingsprogramma opgesteld. In onze gemeente speelt een concrete opgave als het gaat om dijkverzwaring en dijkversterking. Mogelijk is op sommige plekken ook een verhoging van de dijk nodig. Daarvoor worden nu de technische verkenningen uitgevoerd.

In 2015 is onze gemeente met provincie en waterschap in gesprek geweest om mogelijke meekoppelkansen te inventariseren. Bij de uitwerking van de planvorming in de komende jaren wordt bekeken welke opties concreet kunnen worden meegenomen. De mogelijkheden voor een integrale aanpak voor het IJsselgebied worden daarin ook verkend.

Voor het gebied IJsselzone Olst heeft deze integrale aanpak een hoge prioriteit. Gemeente en provincie geven hier in goed overleg nader invulling aan.

VOLKSHUISVESTING

Woningbouw

De realisatie van voldoende woningbouw was een belangrijk uitgangspunt van het Coalitieakkoord 2010-2014 en van de geactualiseerde Structuurvisie Olst-Wijhe. Op basis van de bijgestelde afspraken met de provincie Overijssel mag de gemeente in de periode 2010-2015 maximaal 400 woningen realiseren, onder de voorwaarde dat we hoofdzakelijk voor de eigen behoefte bouwen. Als gevolg van de economische en demografische ontwikkelingen blijkt dat de realisatie van het woningbouwprogramma onder druk ligt.

Jaartal	Gerealiseerde aantal toevoegingen aan de woningvoorraad (nieuwbouw minus sloop) ⁶
2010	5
2011	96 ⁷
2012	108
2013	min 12
2014	105
2015	38
2010-2015	Gerealiseerd: 340

Het negatieve aantal over 2013 heeft te maken met de sloop van 29 woningen op park Wijhezicht, waarvan de herbouw in 2014 grotendeels is afgerond, terwijl er in 2013 maar 17 woningen aan de voorraad zijn toegevoegd.

De belangrijkste ontwikkelingen:

- Noorder Koeslag Wijhe: vertraging in de realisatie.
- Afronding Zonnekamp-West Olst: er liggen nog drie ruime kavels in dit plan die niet verkocht zijn. In januari 2016 is er een voorlopige koopovereenkomst getekend voor een kavel. De overige kavels zijn als geheel aan de Vereniging Vriendenerf verkocht.
- Zonnekamp-Oost Olst: in 2015 zijn er meer woningbouwkavels uitgegeven dan verwacht, dit betreffen voornamelijk kavels voor twee-onder-een-kapwoningen. Alle aardenhuizen zijn inmiddels bewoond.
- Wesepe, pilot woonlandschappen, ter uitvoering van de gebiedsvisie Wesepe: fase 1 is grotendeels gerealiseerd. Verkoop fase 2 komt langzaam op gang. Momenteel worden alternatieve plannen onderzocht door projectontwikkelaars.
- Jan Meesterweg Wijhe: door onvoldoende verkoop komt het plan in de huidige opzet niet van de grond. Momenteel worden er alternatieven onderzocht op haalbaarheid.

Woningbouwlocaties kleine kernen

- Welsum: het bestemmingsplan 'Welsum Noordwestelijke ontwikkeling' is in 2015 onherroepelijk geworden, zodat gestart kan worden met de realisatie van de woningen.
- Den Nul: de ontwikkeling van het terrein Baltus is gestagneerd. Het plan blijkt moeilijk in de markt te zetten. Opties voor een alternatieve invulling worden nog onderzocht.
- Boerhaar: hier zijn nog enkele kavels beschikbaar. In 2015 was hiervoor geen animo.

Regionale woonvisie

De gemeenten in West Overijssel hebben eind 2014 samen met de provincie Overijssel een regionale woonvisie opgesteld. De ontwikkelingen op de woningmarkt en de grote opgaven op het gebied van binnenstedelijke vernieuwing, de huisvesting van bijzondere doelgroepen en de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad vragen om meer samenwerking tussen alle partijen. Met de regionale woonvisie is een gezamenlijk kader neergezet van waaruit samenwerkingsafspraken tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en provincie kunnen worden gemaakt. In 2015 is dat uitgewerkt en inmiddels zijn de nieuwe regionale woonafspraken vastgesteld (januari 2016).

Starterslening

In 2015 is de Starterslening met name aangevraagd en toegekend voor bestaande bouw, namelijk tien maal. Daarnaast is de Starterslening eenmaal toegekend voor een nieuwbouwwoning. Omdat

⁶ Cijfers zijn gebaseerd op CBS.

⁷ Cijfers van CBS. Afwijking met eerdere rapportages komt door onderscheid zelfstandige wooneenheden en niet-zelfstandige wooneenheden.

zowel rijk (50%) als provincie (25%) meefinancieren waren de gemeentelijke lasten voor de inzet van de Startersleningen beperkt. De rijksbijdrage is per 1 mei 2015 komen te vervallen (gemeentelijke bijdrage werd 50%) en de provinciale bijdrage is eind 2015 vervallen (gemeentelijke bijdrage werd 100%). In 2016 wordt de Starterslening geëvalueerd om te bezien of na stopzetting van de rijksbijdrage (1 mei 2015) en de provinciale bijdrage (eind 2015), de gemeentelijke bijdrage al dan niet en op welke wijze wordt gecontinueerd.

Uitvoering prestatieafspraken met SallandWonen

In 2012 zijn de prestatieafspraken door SallandWonen en de gemeente ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over de bijdrage van SallandWonen aan een aantal nieuwbouwprojecten, waaronder Park Wijhezicht en het oude gemeentehuis in Olst. De verbouwing van het oude gemeentehuis in Olst naar 15 appartementen is succesvol afgerond. De nieuwbouw Park Wijhezicht is grotendeels opgeleverd.

Naast afspraken over nieuwbouw en doorstroming is er ook aandacht voor de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. De gemeente en SallandWonen hebben afgesproken dat in 2015 tenminste 70% van het woningbezit van SallandWonen een groen energielabel (A,B of C) heeft. Salland Wonen heeft in onze gemeente deze doelstelling al ruimschoots gehaald.

De "midterm review" tussen onze gemeente en SallandWonen is begin 2015 afgerond. Partijen zijn tevreden over de behaalde resultaten.

OPENBARE RUIMTE

Activiteiten Nota wegbeheer Olst-Wijhe

Het reguliere onderhoud aan onze verhardingen wordt uitgevoerd conform het rationeel wegbeheer. Begin 2015 zijn al onze wegen weer geïnspecteerd. Met behulp van deze inspectie is de nota "Beheer wegen 2015-2019 gemeente Olst-Wijhe" opgesteld. Het onderhoud aan de wegen in 2015 en 2016 wordt uitgevoerd conform deze nota.

De voor 2015 geplande reconstructie van Herxen is uitgevoerd. In verband met het stellen van prioriteiten in de werkzaamheden is de voor 2015 geplande voorbereiding van de reconstructie van De Grienden en omgeving te Wijhe een jaar doorgeschoven. De voorbereiding vindt nu in 2016 plaats, de uitvoering in 2017. Met de kosten voor de uitvoering van deze werkzaamheden is in de begroting rekening gehouden.

Openbare verlichting

Opstelling van het plan Openbare verlichting heeft enige vertraging opgelopen in de afstemming tussen de betrokken gemeenten. Het plan wordt in de eerste helft van 2016 vastgesteld.

Actualisatie Verkeersvisie en categoriseringsplan

In de beleidsbegroting 2015 is aangegeven dat de verkeersvisie gelijktijdig met de Structuurvisie wordt geactualiseerd. U heeft ingestemd met de benodigde middelen voor de uitwerking hiervan. Eind 2015 is een werkgroep opgericht om een mogelijke afwaardering van de Eikelhofweg en Boxbergerweg van 80 naar 60 km per uur voor te bereiden. Gelijktijdig met het geplande groot onderhoud voor 2016 zijn wij voornemens de gewenste afwaardering te realiseren. Een besluit over samenhangende infrastructurele maatregelen zal dan ook moeten worden genomen.

Herziening bewegwijzeringsbeleid

Het uit 2004 stammende bewegwijzeringsbeleid voor onze gemeente zou in 2015 worden geactualiseerd. Een werkgroep heeft in 2015 gekeken naar een mogelijke bijstelling van het oude bewegwijzeringsplan. De uitwerking heeft een kleine vertraging opgelopen, maar de actualisatie zal in 2016 plaatsvinden.

Verbeteren verkeersveiligheid

In de afgelopen zes jaar zijn door de politie in onze gemeente 75 ongevallen met gewonden/doden geregistreerd. Dit komt neer op een gemiddeld van 12,5 ongeval per jaar in Olst-Wijhe. Op het totaal zijn in de afgelopen zes jaar helaas 4 ongevallen geregistreerd met een dodelijke afloop. Verkeersveiligheid heeft continu de aandacht tijdens de verkeerstechnische overleggen met de politie. Eventuele infrastructurele aanpassingen vinden zoveel mogelijk plaats bij groot onderhoud aan de wegen en bij reconstructies, omdat bij incidentele ingrepen hoge kosten gemoeid zijn. In 2015 is ook weer ingezet op gedrag beïnvloedende projecten. In samenspraak met de provincie Overijssel en het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid worden projecten door basisscholen en het voortgezet onderwijs uitgevoerd. Daarnaast verzorgen wij bijeenkomsten voor ouderen en speciale doelgroepen. Hieronder volgen een aantal activiteiten die in 2015 zijn uitgevoerd:

- Verkeersouders en projecten basisonderwijs
In 2015 waren elf verkeersouders actief. Twee basisscholen hebben geen verkeersouder. Sinds schooljaar 2015/2016 hebben wij dertien basisscholen. OBS Elshof heeft haar deuren helaas moeten sluiten. De gemeente organiseert drie keer per jaar een overleg met de verkeersouders om projecten op elkaar af te stemmen en ervaringen te delen. Sinds 2015 is er geen lokale afdeling van VVN meer, zodat afhankelijk van de agenda, een medewerker van het regiokantoor van VVN aansluit bij de vergaderingen. Deze bijeenkomsten worden door de verkeersouders als zeer zinvol ervaren.
- Projecten voortgezet onderwijs, VeVo-convenant
De projecten op de VEVO school zijn conform afspraak uitgevoerd, te weten de verkeersmarkt voor leerjaar 1 (116 leerlingen), Scoot-event 50 cc voor leerjaar 4 (91 leerlingen), Veilig uitgaan, veilig thuiskomen voor leerjaar 3 (110 leerlingen). Ook is er een voorlichting (Pazz-up) door Pro-Rail gegeven over onveilige situaties rond het spoor voor leerjaar 2 (106 leerlingen).
- Projecten volwassenen/senioren
De cursus Rijbewijs op herhaling is door VVN gegeven in samenwerking met Welzijn UtHuus. Ongeveer 35 deelnemers hebben de theorie gevolgd en een aantal deelnemers heeft een praktijkles gevolgd bij de lokale rijsschoolhouders Van Dam en Van Aken.

Samenwerking gladheidsbestrijding DOWR met provincie Overijssel

In juni 2015 heeft ons college besloten om met ingang van het strooiseizoen 2015-2016 samen te werken met de gemeente Raalte en de provincie Overijssel aan de gladheidsbestrijding en strooien wij nu ook preventief. De gemeente Deventer zal vanaf het strooiseizoen 2016-2017 ook aanhaken. Strooiroutes zijn op elkaar aangesloten, er wordt gelijktijdig gereden en er wordt nat gestrooid. Hierdoor als ook door het gebruik van een GPS gestuurd strooiprogramma wordt veel zout bespaard. Curatief strooien wij uitsluitend nog overdag bij extreme gladheid.

Landschapontwikkelingsplan (LOP)

De uitvoering van de groene en blauwe diensten (GBD) is opgedragen aan de Stichting Kostbaar Salland. Samen met deze stichting hebben we in 2015 een vervolg gemaakt met de uitvoering. De wachtlijst die de afgelopen jaren was ontstaan is in 2015 weggewerkt. Desondanks was de regeling overvraagd en is een nieuwe wachtlijst ontstaan. Totaal is in Salland voor ruim 1,6 miljoen aan duurzaam beheer van landschapselementen gedurende 21 jaar onder contract gebracht. Nieuw zijn de zogenaamde buurtcollectieven waardoor ook kleine projecten kunnen meedraaien in de regeling. De Provincie Overijssel heeft nadrukkelijk gevraagd om dergelijke collectieven en in onze gemeente is een tweetal collectieven ontstaan. In Wesepe, getrokken door de ANV (agrarische natuurvereniging) en in Elshof, door toedoen van Plaatselijk Belang Elshof en een collectief van 17 adressen. Daarbij is onze gemeente uniek, want in geen enkele andere gemeente in Overijssel is een dergelijk collectief daadwerkelijk van de grond gekomen.

Bomenbeleidsplan

Conform het nieuwe bomenbeleid hebben wij een inspectie uitgevoerd. Dit gebeurt eens per drie jaar. Uit deze inspectie blijkt dat er veel bomen niet voldoen aan de veiligheidseisen. Structureel zijn er onvoldoende middelen beschikbaar voor een degelijk boombeheer. Bij de vaststelling van het bomenbeleidsplan is door uw raad eenmalig een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het beheer van de gemeentelijke bomen. Onderhoud van het bomenbeheer is ondergebracht in een bestek en deze is in 2015 aanbesteed. De uitvoering is inmiddels gestart en medio 2016 zal het werk worden opgeleverd.

Om te komen tot een beperking van het aantal kapaanvragen komt er een voorstel om onder meer een lijst met beschermenswaardige bomen vast te stellen en via regelgeving in de Algemene Plaatselijke Verordening te beschermen. De vaststelling van deze lijst heeft vertraging opgelopen om verschillende redenen. Verwacht wordt dat medio 2016 de lijst met beschermenswaardige bomen gepubliceerd gaat worden en dat vervolgens een inspraaktraject gaat volgen. Gestreefd wordt de definitieve lijst aan het einde van 2016 door uw raad te laten vaststellen.

Begraafplaatsen

Voor de begraafplaats in Den Nul is in 2015 getracht ook een vrijwilligersgroep op te richten, die net als in Wijhe actief is. Door een gebrek aan vrijwilligers is dit helaas nog niet gelukt, maar het blijft een punt van aandacht.

De in 2015 geplande uitwerking van een aantal aanbevelingen om van de begraafplaatsen een meer kostendekkend product te maken is door het stellen van andere prioriteiten doorgeschoven naar 2016.

Basisregistratie Grootchalige Topografie

De invoering van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) biedt kansen om slim gebruik te maken van geografische informatie. Dat kan efficiëntie opleveren op het gebied van het beheer van de openbare ruimte, maar ook leiden tot kwalitatief betere informatie ten behoeve van de beleidsontwikkeling.

In 2015 is in DOWR-verband hard gewerkt aan het verzamelen en in beeld brengen van de voor de kaart benodigde gegevens en aan het realiseren van de kaart welke medio 2016 beschikbaar zal zijn.

Riolen en gemalen

Conform planning is in 2015 het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geactualiseerd en in december 2015 door uw raad vastgesteld. Omdat ook de gemeenten Dalfsen, Kampen, Staphorst en Zwolle in 2015 het GRP moesten actualiseren, is in het kader van het samenwerkingsverband Rivus het planproces gezamenlijk ingegaan. Dit heeft geleid tot een eenduidige opzet van de GRP's, is waar mogelijk beleid op elkaar afgestemd en is gedurende dit proces veel van elkaar geleerd. In het GRP is aangegeven welke koers voor de komende planperiode is uitgezet, welk beleid wordt gehanteerd en welke plannen/maatregelen worden genomen om te voldoen aan wettelijke verplichtingen en eigen/gezamenlijke ambities.

Mede in het kader van het opstellen van het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan zijn in 2015 alle rioolinspecties eenduidig bekeken en beoordeeld en zijn aan de hand hiervan de restlevensduren van alle rioolstrengen bepaald. Dit heeft geleid tot een renovatie en vervangingsschema voor de komende vijf jaar, welke in het GRP is opgenomen.

Activiteiten i.v.m. uitvoering Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan.

Naar aanleiding van het in 2014 geactualiseerde Basisrioleringsplan Olst-Boskamp-Den Nul, wilden wij in 2015 de in het plan opgenomen twee extra riooloverstorten te Olst aanleggen. Deze extra overstorten moeten de wateroverlast bij extreme buien verminderen. De voorbereiding hiervan heeft in 2015 plaats gevonden, maar heeft vanwege enkele lastige ontwerp- en verwachte uitvoeringsproblemen meer tijd gekost dan was geschat. Uitvoering gaat plaatsvinden in de periode maart-juni 2016.

In 2015 is conform planning in samenhang met de reconstructie van Herxen de riolering vervangen, verbeterd en is een apart hemelwaterriool aangelegd. Vanwege de grondgesteldheid, de smalle, doodlopende straten en slechte toegankelijkheid bleek de uitvoering lastiger en meer arbeidsintensief dan vooraf werd verwacht. Begin 2016 zijn de bomen geplant en binnenkort worden nog enkele afrondende werkzaamheden verricht naar aanleiding van een aantal opmerkingen en vragen, waarna het werk kan worden afgerond.

RIVUS

Om de in het Bestuursakkoord Water vastgelegde besparing (minder meerkosten) op de kosten in de afvalwaterketen te behalen, is de samenwerking in RIVUS-verband verder geïntensiveerd en waar mogelijk en effectief is samenwerking gezocht in voorbereiding- en uitvoeringstaken. Daarnaast is en wordt gewerkt aan een verdere verbetering van het rioleringsbeheer, het vergroten van de professionaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid, het besparen op de kosten en het realiseren van een duurzamere waterketen.

Onderhoud perken, plantsoenen en parken

Gelet op de uitkomsten van de burgerpeiling vraagt dit om aandacht. Dit zal betrokken worden bij de uitkomsten van het IBOR.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 1 Wonen en Leefomgeving					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
1.10 Ruimtelijke ordening					
- lasten	927.218	635.281	871.251	709.262	161.989
- baten	565.635	210.089	268.339	169.549	-98.790
	361.583	425.192	602.912	539.713	63.199
1.20 Woningbouw					
- lasten	3.092.540	3.564.898	3.254.561	2.026.384	1.228.177
- baten	3.287.394	3.095.372	3.122.680	1.981.248	-1.141.432
	-194.854	469.526	131.881	45.137	86.744
1.30 Leefomgeving					
- lasten	194.624	156.201	188.655	156.838	31.817
- baten	156	0	27.754	37.196	9.442
	194.468	156.201	160.901	119.642	41.259
1.40 Openbare ruimte - wegen					
- lasten	2.203.555	1.724.257	2.098.579	1.894.482	204.097
- baten	10.708	6.705	77.705	114.650	36.945
	2.192.847	1.717.552	2.020.874	1.779.832	241.042
1.50 openbare ruimte - verkeer					
- lasten	241.632	266.690	266.690	263.802	2.888
- baten	15.835	22.500	22.500	21.723	-777
	225.797	244.190	244.190	242.079	2.111
1.60 Openbare ruimte - groen					
- lasten	793.679	820.072	998.072	872.030	126.042
- baten	20.000	0	0	1.700	1.700
	773.679	820.072	998.072	870.330	127.742
1.70 Openbare ruimte - riolering					
- lasten	1.266.654	1.434.526	1.647.471	1.728.707	-81.236
- baten	1.763.885	1.857.319	1.857.319	1.938.555	81.236
	-497.231	-422.793	-209.848	-209.848	0
1.80 Begraven					
- lasten	137.902	153.192	153.192	122.230	30.962
- baten	46.575	75.000	75.000	62.194	-12.806
	91.327	78.192	78.192	60.036	18.156
Totaal lasten programma 1	8.857.804	8.755.117	9.478.471	7.773.735	1.704.736
Totaal baten programma 1	5.710.188	5.266.985	5.451.297	4.326.815	-1.124.482
Totaal saldo van baten en lasten	3.147.616	3.488.132	4.027.174	3.446.920	580.255
Storting in reserves (+)		232.836	370.016	559.216	-189.200
Onttrekking aan reserves (-/-)		71.993	663.334	356.691	-306.643
Resultaat	3.147.616	3.648.975	3.733.856	3.649.445	84.412

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 580.000 positief. De lasten zijn € 1.705.000 lager en de baten zijn € 1.125.000 lager. De storting in reserves is € 189.000 hoger en de onttrekking € 307.000 lager. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 84.000 positief.

1.10 Ruimtelijke ordening

De actualisatie van de structuurvisie en de bestemmingsplannen (Olst-West, Uiterwaarden en Boskamp) zijn deels doorgeschoven naar 2016. Het project transformatie van Rabobank Olst is in 2015 nog niet tot uitvoer gekomen.

1.20 Woningbouw

Voor complex Boerhaar en complex Wesepe zijn de verwachte verliezen op basis van geactualiseerde gegevens hoger dan geraamd. Voor complex Zonnekamp-Oost zijn middelen vrijgevallen doordat de exploitatie een verbeterd resultaat laat zien.

Er zijn meer leges omgevingsvergunningen gerealiseerd door meer aanvragen dan geraamd.

1.30 Leefomgeving

Het budget voor de dorpsontwikkelingsplannen voor de kernen Boskamp en Wesepe zijn in 2015 niet volledig aangewend. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld deze bedragen naar 2016 over te hevelen.

1.40 Openbare ruimte: wegen

Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen (reconstructie de Omloop, Herxen en de Grienden) is het budget voor reconstructie wegen in 2015 niet ingezet, maar moet voor 2016 en volgende jaren beschikbaar blijven. De afronding van het project Andersonstraat is in 2016 voorzien.

1.60 Openbaar ruimte: groen

De uitvoering van het bomenbeleidsplan is voorzien in 2016. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming het beschikbaar gestelde bedrag over te hevelen naar 2016.

1.70. Openbare ruimte: riolering

De baten zijn hoger doordat de ontvangen exploitatiebijdragen riolering buitengebied niet zijn geraamd. Het extra voordeel op de riolering ten opzichte van de begroting wordt toegevoegd aan de voorziening riolering.

1.80 Begraven

Door vermindering van het aantal begrafenissen blijven de inkomsten uit begraafplaatsrechten achter bij de raming. In aansluiting met vastgestelde beleids- en beheerplan begraafplaatsen is het onderhoud op de begraafplaatsen in afgesproken omvang uitgevoerd.

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

Wat wilden wij bereiken?

Hoofddoelstelling/bedoeld maatschappelijk effect:

Opgroeien en leven in een veilige leefomgeving is belangrijk. Van belang is dat inwoners zich veilig voelen. Enerzijds dragen de inwoners zelf verantwoordelijkheid voor de veiligheid door onder meer (inbraak)preventieve maatregelen te treffen, zich aan de verkeerssnelheid te houden en noaberschap. Anderzijds ligt hier een taak voor de gemeente. De gemeente moet in de richting van alle andere partners in de veiligheidsketen de regiefunctie nemen en invullen.

Olst-Wijhe is in objectieve zin een veilige gemeente. Het is belangrijk dat dit zo blijft. Opgroeien en leven in een veilige omgeving is belangrijk voor mensen. We werken samen met de burger en onze partners aan veiligheid. Het veiligheidsgevoel kan vergroot worden door thema's die de burger direct raken in gezamenlijkheid aan te pakken⁸. Wij willen samen met onze partners en inwoners een klimaat creëren waarin burgers weer de verantwoordelijkheid nemen voor het eigen gedrag en onderlinge problemen zoveel mogelijk samen oplossen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	Indicator	Streefcijfer ⁹	Meest recente cijfer
Burgers nemen de eigen verantwoordelijkheid voor hun (brand-)veiligheid. Gemeentelijke inzet vooral gericht op voorlichting en risicocommunicatie	Vergroten bewustzijn ten aanzien van (brand-)veiligheid)		
Het niveau van subjectieve veiligheid blijft gelijk of is hoger dan het niveau in 2009 (7,3)	Oordeel burger veiligheid in de buurt	7,3 eind 2013	2014: 86% van de inwoners voelt zich meestal/altijd veilig in de buurt
	Oordeel burger leefbaarheid in de buurt	7,5 in 2014	2014: 7,7 waardering leefomgeving
	Oordeel burger over informatie gemeente over aanpak leefbaarheid en veiligheid	7 in 2014	2014: geen meting ¹⁰ 2012: 6,3
Het niveau van objectieve veiligheid op het gebied van woninginbraak en diefstal en inbraak bedrijven	Niveau 2014 is gelijk of hoger dan in 2010	Maximaal 53 woninginbraken (aantal in 2010)	2015: 32 2014: 53 2013: 54
Door middel van proactieve en preventieve maatregelen streven naar het omlaag brengen van de slachtofferkans	Omlaag brengen van de slachtofferkans		Slachtofferkans per 1.000 inw. ¹¹ 2015: 4,4 2014: 7,3
De brandweer is doorgaans binnen de	Opkomsttijd	90% en nooit later	2015: 94% ¹²

⁸ Doelstellingen en indicatoren komen uit de Beleidsnota Integrale veiligheid 2011-2014

⁹ Uit Beleidsnota Integrale veiligheid 2011-2014

¹⁰ Wordt in nieuwe opzet burgerpeiling [waarsstaatjegemeente.nl](http://www.waarsstaatjegemeente.nl) niet meer gemeten.

¹¹ Politicijfers

vastgestelde opkomsttijd ter plaatse.	brandweer bij relevante branden	dan 18 minuten in de overige 10% van de gevallen, eind 2013	2014: 78,4% ¹³
Handhaving en handhavingsnoodzaak is belangrijk.	Oordeel burger over handhaving regels.		2014: wordt niet meer gemeten gem. 6,1 in 2012 gem. 6,1 in 2010 ¹⁴

Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2015

De voorbereidingen voor de nieuwe beleidsnota Integrale Veiligheid 2016-2019 zijn in 2015 gestart. In het eerste kwartaal 2016 wordt de conceptnota aan verschillende organisaties (bijv. politie, Openbaar Ministerie, Plaatselijk Belangen) ter consultatie voorgelegd. Na de raadsbehandeling van de conceptnota wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Omdat 2015 vooral in het teken heeft gestaan van het opstellen van een nieuwe nota is geen separaat uitvoeringsplan 2015 opgesteld. De activiteiten van 2014 zijn in 2015 voortgezet.

Implementatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden in de seksbranche

De implementatie van deze wet was in het kalenderjaar 2013 voorzien, maar het wetstraject heeft forse vertraging opgelopen. Momenteel is het wetsvoorstel aangemeld voor plenaire behandeling door de Eerste Kamer. Wanneer de wet inwerking zal treden is nog niet bekend. Inmiddels zijn wel nieuwe artikelen aangeboden voor de APV om gemeenten te ondersteunen bij de actualisatie van hun vergunningstelsel. Omdat wij geen seksbedrijven binnen de gemeente hebben, zijn deze artikelen niet overgenomen.

Verbinding zorg en veiligheid

Met de invoering van de nieuwe Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet lag (en ligt) een aantal uitdagingen op het beleidsterrein veiligheid. De verbinding tussen zorg en veiligheid is een belangrijk thema.

Er is een koppeling ontstaan tussen het toegangsteam en het, al bestaande, zorg en veiligheidsoverleg. Hierdoor ontstaat er een natuurlijke koppeling tussen 'zorg' en 'veiligheid' en het toegangsteam.

We hebben profijt van de korte lijnen binnen onze organisatie, de betreffende functionarissen vinden elkaar snel.

We hebben geïnvesteerd in de samenwerking binnen de keten Veilig Thuis, het drangteam van jeugdbescherming Overijssel, het toegangsteam, Veiligheidshuis IJsselland en de coördinator integrale veiligheid. Doel is om te komen tot een set van duidelijke werkafspraken over o.a. regievoering.

Vanuit de samenwerking met centrumgemeente Deventer op het terrein van beschermd wonen hebben we kennis gemaakt met de methodiek AVE (aanpak voorkomen escalatie). Deze aanpak helpt ons om te komen tot een heldere omschrijving van het moment van opschaling van multiproblemcasuïstiek en de manier waarop we als

Uit de praktijk:

Een veelpleger (zorgmijndend) verhuist naar onze gemeente. De wijkagent brengt een bezoek, motiveert de persoon in kwestie om hulp te zoeken en zijn leven op de rit te krijgen. Er vindt afstemming plaats met de voorzitter veelplegersoverleg Olst-Wijhe en een consulent van het toegangsteam. De consulent nodigt betrokkene uit voor een multidisciplinair overleg en inventariseert de hulpvraag. Samen met betrokkene en diverse partijen wordt een plan van aanpak opgesteld en een casusregisseur (inhoudelijk verantwoordelijke) aangewezen. De consulent monitort de voortgang.

¹² Het verschil tussen 2014 en 2015 is veroorzaakt door de verbeterde uitruktijd, zowel overdag als 's nachts: door sneller opkomen van de ploegleden.

¹³ Informatie Veiligheidsregio

¹⁴ Waarstaatjegemeente.nl

gemeente in deze casuïstiek regievoeren (procesregie en casusregie). De implementatie van deze methodiek vindt plaats in 2016.

Verbinding met de wijkagenten – nationale politie

De burgemeester voert tweewekelijks overleg met de teamchef van het basisteam Zuid (Deventer, Raalte en Olst-Wijhe) en de leidinggevende van het cluster Olst-Wijhe. Vier keer per jaar vindt overleg met de driehoek IJsselland Zuid plaats (gemeente-politie-Openbaar Ministerie). Verder is geïnvesteerd in de kennismaking van de (deels nieuwe) wijkagenten met onze organisatie. Onze wijkagenten maken gebruik van ruimte in het gemeentehuis (flexwerken) om in Wijhe, na het sluiten van de politiepost, nabije dienstverlening aan onze inwoners te blijven bieden.

Preventie- en handhaving Drank- en Horecawet (DHW)

In 2015 hebben wij onze preventieve aanpak voortgezet door o.a. activiteiten aan te bieden aan scholen en communicatiemiddelen te verzorgen voor alle organisaties met een drank- en horecaverunning. Deze activiteiten zijn er op gericht om te voorkomen dat jongeren onder de 18 jaar alcohol kunnen kopen en drinken.

Hieronder volgt een kort overzicht van de activiteiten:

- We hebben al onze activiteiten gecommuniceerd via persberichten, twitterberichten en via de subsite “Pilsie op z’n tied, maar onder de 18 niet”, op de gemeentelijke website.
- We hebben informatiemateriaal voor ouders verspreid. Er is een nieuwe informatiefolder voor jongeren en ouders gemaakt.
- Op vijf basisscholen is het project Op Tijd Voorbereid uitgevoerd in groep 8.
- Voor barvrijwilligers van evenementenorganisaties en buurt- en dorpshuizen hebben we een instructie verantwoord alcoholgebruik georganiseerd.
- Het mysterykidsonderzoek is uitgevoerd bij 33 organisaties/bedrijven. Het nalevingspercentage is 24%. Om dit percentage te verhogen is aan de hand van deze rapportage met de drie grote sportverenigingen met eigen kantine een convenant para commercieel afgesloten, gelijk aan het convenant met de supermarkten en slijterij.
- Alle supermarkten en de slijterij zijn in 2015 bezocht volgens de afspraken in het convenant volgens de Jong Proef Preventie Methodiek. Het nalevingspercentage is 54%. Het convenant krijgt een vervolg in 2016-2017.
- Ons ketenbeleid is nog steeds van kracht. Er zijn twee actieve keten in beeld. In 2015 is een start gemaakt met een campagne om eventuele andere keten in beeld te krijgen.
- De RUD heeft in 2015 elf locaties bezocht en twee evenementen. De naleving is, volgens de werkwijze van de RUD, 100%.
- Het handhavings- en sanctioneringsbeleid is in de afrondende fase.
- Medio 2015 is een voortgangsrapportage over de activiteiten in het kader van preventie en handhaving drank- en horecawet opgesteld.
- Op 5 november 2015 is voor het derde achtereenvolgende jaar een informatie-/brainstormbijeenkomst georganiseerd voor alle betrokkenen bij ons alcoholmatigingsbeleid.
- We hebben een uitvoeringsplan preventie en handhaving DHW 2016 opgesteld.

Twee keer Crisisnoodopvang vluchtelingen

Een aanzienlijk deel van de capaciteit op het gebied van veiligheid is ingezet voor de opvang van vluchtelingen. In september en november heeft onze gemeente sporthal De Hooiberg beschikbaar gesteld voor crisisnoodopvang. Deze opvang hebben we gerealiseerd met behulp van de regionale crisisorganisatie, maar ook van onze eigen organisatie heeft dit veel gevraagd. Al met al zien we terug op een intensieve, leerzame periode waarin we veel enthousiasme, betrokkenheid en bevoegenheid hebben gezien vanuit de samenleving.

Deelname aan het regionale team bevolkingszorg

In 2015 hebben diverse trainingen en oefeningen plaatsgevonden waar medewerkers uit Olst-Wijhe aan deel hebben genomen. Verder is ook de jaarlijkse beleidsteam oefening georganiseerd door de Veiligheidsregio. De leidinggevendenden van het team Bevolkingszorg (cluster van Deventer, Olst-Wijhe en Raalte) ontmoeten elkaar periodiek en dragen op die manier bij aan een goede voorbereiding in de zogenoemde 'koude' fase (voor een eventueel incident).

Risicocommunicatie

We hebben onze inwoners geïnformeerd over risico's als woninginbraak, griep pandemie en overstromingen. Naast informatie geven we ook een handelingsperspectief mee.

Buurtbemiddeling

Buurtbemiddeling is er voor alle inwoners van de gemeente Olst-Wijhe die in een conflictsituatie zitten of dreigen te komen met buurt/buurtgenoten. Ten aanzien van het slagingspercentage kunnen we het volgende melden: In 2015 zijn 19 zaken in behandeling genomen én afgesloten. 79% daarvan is geslaagd. Van alle zaken die tot een bemiddelingsgesprek zijn gekomen (9) is 89% succesvol afgerond.

Bemiddelingsproces	2015	
	Opgelost	Niet opgelost
Opgelost na intakegesprekken	4	
Opgelost na buurtbemiddeling	8	
Doorverwezen	1	
Informatie, advies gegeven	1	
Coaching	1	
Geen oplossing na buurtbemiddeling		1
Ongeschikt voor bemiddeling		1
Een van de partijen weigert bemiddeling		2
Afgebroken communicatie		
totaal	15	4
Ongeschikt voor bemiddeling	3	
In behandeling	1	
totaal	19	4

Opstellen van het jaarplan integrale veiligheid 2016

Het jaarplan integrale veiligheid 2016 volgt op de beleidsnota Integrale veiligheid 2016-2019. Dit plan wordt in het eerste kwartaal 2016 aan uw raad aangeboden.

Veiligheidscasuïstiek

Het afgelopen jaar hebben we als gemeente diverse 'MDO's' (multidisciplinaire overleggen) georganiseerd om een integraal plan van aanpak voor veelplegers en andere casuïstiek op te stellen.

Actualisatie APV

In het voorjaar van 2015 heeft uw raad een actualisatie van de APV vastgesteld. In 2015 hebben wij eveneens uitvoering gegeven aan uw amendement over wensballonnen, om via een

bewustwordingscampagne onze inwoners te wijzen op de gevaren van het gebruik ervan en de Minister en de VNG te vragen naar draagvlak voor een landelijk verbod op de verkoop van wensballonnen. Uw motie om in samenwerking met inwoners tot vermindering van het aantal de regels en verduidelijking van deze regels te komen, wordt in 2016 opgepakt. Tenslotte is in december 2015 opnieuw een actualisatie van de APV aan uw raad aangeboden.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 2 Veiligheid					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
2.10 Brandweer en rampenbestrijding					
- lasten	1.571.887	1.756.812	1.792.812	1.819.840	-27.028
- baten	73.829	96.881	94.881	226.126	131.245
	1.498.058	1.659.931	1.697.931	1.593.713	104.218
2.20 openbare orde en veiligheid					
- lasten	268.045	225.351	225.351	225.132	219
- baten	35.447	25.275	18.675	18.624	-51
	232.598	200.076	206.676	206.507	169
Totaal lasten programma 2	1.839.932	1.982.163	2.018.163	2.044.971	-26.808
Totaal baten programma 2	109.276	122.156	113.556	244.751	131.195
Totaal saldo van baten en lasten	1.730.656	1.860.007	1.904.607	1.800.221	104.386
Storting in reserves (+)		0	0	22.912	-22.912
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	0	0	0
Resultaat	1.730.656	1.860.007	1.904.607	1.823.133	81.474

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 104.000 positief. De lasten zijn € 27.000 hoger en de baten zijn € 131.000 hoger. De storting in reserves is € 23.000 hoger. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 81.000 positief.

2.10 Brandweer en rampenbestrijding

De Veiligheidsregio IJsselland heeft de lagere lasten voor de uitvoering van de regionale brandweer en rampenbestrijding verrekend in de bijdrage van de gemeente. Vanaf 2017 worden door de Veiligheidsregio IJsselland de structurele besparingen in de begroting en daarmee in de bijdrage van de gemeente verwerkt. De niet geraamde bijdrage onderhoud kazernes is gestort in de reserve onderhoud kazernes.

Onze gemeente heeft in 2015 tweemaal voor crisisnoodopvang vluchtelingen gezorgd. Voor een deel is de vergoeding door het COA niet nodig geweest. De inzet van het restant budget is verwerkt in het voorstel resultaatbestemming.

PROGRAMMA 3 ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME

Wat wilden wij bereiken?

Olst-Wijhe is een aantrekkelijke gemeente om te wonen en te werken. Om werkgelegenheid te bevorderen wordt onderzocht welke nieuwe instrumenten nodig zijn om bestaande en startende ondernemers te faciliteren. Bestaande bedrijven moeten zo goed mogelijk in staat gesteld worden om te vernieuwen of uit te breiden op de bestaande locaties. Het midden- en klein bedrijf wordt gezien als de banenmotor van de economische ontwikkeling in de gemeente.

Recreatie en toerisme zijn belangrijke dragers van de (lokale) economie. De gemeente wil dit faciliteren en stimuleren, maar het zijn vooral ook uitdagingen die door de ondernemers in deze sector uitgewerkt moeten worden tot economische dragers.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. Met betrekking tot stimulering van de lokale economie en het bevorderen van het lokaal ondernemerschap komt de focus vooral te liggen op samenwerking, innovatie en een goede dienstverlening en aandacht voor startende ondernemers en het behoud van de bestaande bedrijvigheid en werkgelegenheid.
2. Het verder ontwikkelen van een toeristisch-recreatieve sector, waarin het recreatieve aanbod rust, ruimte, natuur en cultuur de boventoon voeren.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	Indicator ¹⁵	Streefcijfer ¹⁶	Meest recente cijfer
Uitbreiden economische structuur	Uitgifte van bedrijventerrein in 2015	0,5 -1,0 ha.	In 2015 was er uitgifte op De Enk
Stimuleren werkgelegenheid, o.a. door deelname aan Regio Zwolle	Waar mogelijk betrekken lokale ondernemers bij gemeentelijke aanbesteding		
Tevredenheid winkelaanbod	Winkels voor dagelijkse boodschappen zijn voldoende nabij ¹⁷ .		2014: 71% van de inwoners vinden winkels voldoende nabij

Economische zaken

Algemeen

In 2015 heeft onze focus vooral gelegen op de samenwerking met diverse maatschappelijke partners. Daar waar mogelijk hebben wij initiatieven van hen ondersteund en hebben we in mindere mate zelf activiteiten geïnitieerd. Daarnaast heeft onze gemeente in 2015 deelgenomen aan het onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente. De resultaten hiervan worden in het najaar 2016 bekend gemaakt.

¹⁵ ontleend aan waarstaatjegemeente.nl

¹⁶ nog nader in te vullen.

¹⁷ Nieuwe indicator waarstaatjegemeente.nl 2014

Regionale Samenwerking Regio Zwolle

In 2015 is de evaluatie en de toekomstverkenning met betrekking tot de Regio Zwolle afgerond. Uw raad heeft besloten om deel te blijven nemen aan de Regio Zwolle en de bijbehorende financiële middelen beschikbaar te stellen. Via de Regio Zwolle is onze gemeente ook aangesloten op de innovatiecentra Kennispoort, het Health Innovation Park, het Agri & Food Innovation Cluster en het Polymer Science Park. De resultaten van deze partijen van 2015 zijn te vinden op de website van kennispoortzwolle.nl. Kennispoort en haar partners hebben in 2015 acht ondernemers uit onze gemeente geholpen bij hun innovatievraagstukken.

Enkele concrete resultaten van de samenwerking Regio Zwolle zijn:

- Er is een gezamenlijk havenbedrijf opgericht onder de naam Port of Zwolle
- Het visiedocument over de Governance, 'Zo werkt Regio Zwolle', is vastgesteld
- De economische agenda voor de periode 2015-2020 is vastgesteld; doelstelling 7% banengroei.
- Werkbedrijf Regio Zwolle, 14 gemeenten, het UWV, werkgevers (VNO-NCW, MKB, LTO), werknemers (FNV, CNV, de Unie) en onderwijs hebben hun krachten gebundeld om in 2016 1000 banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking
- Er is een klankbordgroep Internationalisering geformeerd onder de naam Nextport.
- De Zwolse 8 heeft de notitie 'New Jobs' gepresenteerd
- De Provincie Overijssel, de Regio Zwolle en Windesheim organiseerden gezamenlijk een themabijeenkomst over familiebedrijven in Den Haag (onderdeel van het Prinsjesfestival)
- Het ZON platform en de digitale TV zender Regio Zwolle TV zijn gelanceerd.
- Grenzeloze samenwerking: vier provincies, 20 gemeenten en ondernemers en onderwijsorganisaties.

Startersbeleid

In 2010 is het project 'Ik Start Smart' van start gegaan, een samenwerking tussen de provincie Overijssel en de Kamer van Koophandel. In totaal waren er 1029 'ondersteuningsplaatsen' beschikbaar (naar rato verdeeld over de gemeenten). Olst-Wijhe had 16 plaatsen tot haar beschikking. Inmiddels zijn alle ondersteuningsplaatsen vergeven en is het intakeklok gesloten. Mensen die zich nu nog aanmelden worden op een wachtlijst geplaatst. In de loop van 2016 moet er meer duidelijkheid komen over een mogelijk vervolg. 2015 stond in het teken van een onderzoek naar een mogelijk vervolg. Te zijner tijd zal ook onze gemeente hoogstwaarschijnlijk weer worden gevraagd worden om deel te nemen.

Hoewel er oorspronkelijk (maar) 16 plaatsen beschikbaar waren voor Olst-Wijhe, hebben uiteindelijk 24 starters uit Olst-Wijhe deelgenomen aan Ik Start Smart. Er hebben zich in totaal 38 mensen gemeld bij het intakeklok. Daarvan zijn 14 om verschillende redenen niet ingestroomd. Maar liefst 21 starters hebben inmiddels het traject volledig doorlopen. Momenteel neemt 1 starter nog actief deel. Twee starters zijn vroegtijdig uitgestapt. Een rapportage op gemeenteniveau is beschikbaar.

Tevens is in 2015 de bestuursopdracht Werk en Inkomen gestart. Ook hier wordt een relatie gelegd met startersbeleid en werkgelegenheid. De uitkomsten worden in 2016 gepresenteerd.

Detailhandel

Het jaar 2015 stond in het teken van het uitvoeringsprogramma van de Detailhandelstructuurvisie.

Enkele resultaten van afgelopen jaar zijn hieronder weergegeven:

- Op verzoek van Gastvrij Wijhe heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijke uitbreiding van het heffingsgebied reclamebelasting. Dit bleek niet wenselijk/haalbaar. Wel is op verzoek van Gastvrij Wijhe het belastingtarief reclamebelasting verhoogd naar € 500.
- In het kader van ruimtelijke kwaliteit, is in het centrum van Wijhe onderzoek gedaan naar de cultuurhistorische waarden.
- Go Olst heeft een communicatieplan en een visiedocument opgesteld. Deze zijn in eind 2014 en begin 2015 gereed gekomen.

- De planvorming voor de fysieke aanpassingen in Olst (bankjes en banieren) is gereed gekomen. Uitvoering zal begin 2016 plaatsvinden.
- Enkele studenten van de Hogeschool Amsterdam, de Hogeschool Utrecht en Saxion Hogeschool hebben onderzoek gedaan naar de vitaliteit van de detailhandel in Olst. Een adviesrapport met concrete aanbevelingen is het resultaat.
- Er is een integrale notitie leegstand opgesteld, welke de leegstand van woningen, maatschappelijk vastgoed, winkels en agrarische bebouwing in beeld heeft gebracht.

De evaluatie van de Detailhandelstructuurvisie 2012-2015 wordt geïntegreerd binnen het traject van de actualisatie van de structuurvisie.

Bedrijventerreinen

De provincie is in 2015 gestart met een traject dat moet leiden tot een reprogrammering van de werklocaties (bedrijventerreinen) in Overijssel. In 2016 krijgt dit een vervolg.

In 2015 is er bedrijfsgrond uitgegeven op De Enk. Ten behoeve van de verkoop van de resterende kavels wordt de marktverkenning voortgezet. Begin 2016 wordt er één integrale projectgroep opgericht, om een strategie te ontwikkelen voor de verkoop en promotie van de bedrijventerreinen.

De huidige stand van zaken is als volgt:

- *Wesepe*: er is nog 13.735 m² gemeentelijk bedrijventerrein uit te geven (flexibele kaveluitgifte).
- *De Meente*: op de Meente Noord is nog 1,6 hectare beschikbaar voor ontwikkeling. Op de Meente Zuid is nog circa 5.000 m² beschikbaar.
- *De Enk*: op De Enk zijn er na de herstructurering nog enkele kavels te koop. In 2015 is een particulier perceel verkocht en direct aansluitend een gemeentelijke bedrijfskavel van 800m².

Provinciaal glasvezelnetwerk

SallandGlas werd enige jaren geleden opgericht door bewoners uit Olst-Wijhe, Deventer en Raalte met als doel het buitengebied van Salland te voorzien van snel internet. In 2015 kwamen SallandGlas en CIF (Rabobank Bouwfonds Communication Infrastructure Fund) overeen dat CIF het gebied van glasvezel voorziet. Hiervoor willen CIF en SallandGlas in het tweede kwartaal 2016 een vraagbundelingsactie starten. Bij meer dan 50% aanmeldingen leggen zij aan. CIF heeft de ambitie om het buitengebied in Nederland te voorzien van glasvezel, om te beginnen in Overijssel. Eind 2015 zijn zij, in samenwerking met Cogas, gestart met de aanleg in de Twentse Cogas-gemeenten. Daarop aansluitend wil CIF glasvezel aanleggen in het buitengebied van Ommen, Dalfsen, Deventer, Olst-Wijhe, Raalte, Hengelo, Haaksbergen, Enschede en Losser. Deze negen gemeenten maakten gezamenlijke afspraken met CIF over leges, degeneratiekosten, toezicht en diepteligging. In het eerste kwartaal van 2016 wordt dit aan het college en ter informatie aan de raad voorgelegd.

RECREATIE EN TOERISME

Algemeen

In 2015 heeft onze focus vooral gelegen op de samenwerking met diverse maatschappelijke partners. Daar waar mogelijk hebben wij initiatieven van hen ondersteund en hebben we in mindere mate zelf activiteiten geïnitieerd. Enkele concrete resultaten zijn:

- De opening van de Liberationroute Europe (fase 1) in Salland en West-Twente, met een luistersteen in het centrum van Wijhe
- Het onderzoek naar de herbestemming van de Steenfabriek. Team HAP was winnaar van de provinciale wedstrijd 'Ruimte voor Ruimdenkers'
- Het vinden van een horecaexploitant voor de Loswal.
- De opening van de 12-kernen fietsroute van GPBOW
- De vaststelling van de nieuwe gebruiksregels IJsselzone

- De oprichting van een gemeente brede verkeersregelaarspoule.

Beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020

De jaren 2014 en 2015 stonden in het teken van de ontwikkeling van de nieuwe beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020 in samenwerking met de verschillende maatschappelijke partners. Uw raad heeft afgelopen jaar de beleidsvisie vastgesteld en heeft de gevraagde financiële middelen beschikbaar gesteld. De keuzes uit de heroverweging zijn doorgevoerd in de nieuwe beleidsvisie en tegelijkertijd is er ruimte gebleven voor een aanjaag-(initiatieven)budget. De integratie van de beleidsvelden Recreatie en Toerisme en de Kunst en Cultuur is nieuw. Ook de procesambities in de beleidsvisie passen goed bij de huidige tijdgeest.

Beleef de IJssel

Prioriteit is gegeven aan het thema 'Beleef de IJssel', aangezien de IJssel hét onderscheidend vermogen (het uithangbord) is van onze gemeente. In de nieuwe beleidsvisie is dit thema dan ook goed vertegenwoordigd.

In 2015 is de regiegroep Beleef de IJsselvallei van start gegaan. Een samenhangende aanpak voor de (gehele) IJsselvallei is randvoorwaardelijk om het potentieel te kunnen laten renderen. De regiegroep bestaan uit IJssellandschap, Staatsbosbeheer, Salland Marketing, de gemeente Deventer, de Recreatiegemeenschap Salland, de gemeente Olst-Wijhe en een externe procesbegeleider.

Enkele zaken waarmee de regiegroep zich (samen met externe partners) in 2015 heeft bezig gehouden zijn:

- De ontwikkeling van een struinroute langs de IJssel tussen Deventer en Herxen (met specifieke aandacht voor het gedeelte Olst – Wijhe). Daarbij wordt ook gekeken naar de verbinding met de NS-stations van Olst en Wijhe.
- De voorbereiding op de komst van de eventuele 'hop on - hop off boot', zodat de regio daar optimaal van kan profiteren.
- De introductie van een nieuw beleefconcept voor Landgoed De Haere, waarbij een verbinding wordt gemaakt tussen het landgoed en De IJssellinie. De IJssellinie ontbeert in de huidige situatie een goede en inspirerende ontvangstgelegenheid. In het hier bedoelde beleefconcept wordt daarin voorzien.
- De recreatieve doorontwikkeling van Fortmond en de Duursche Waarden, waarbij het Infocentrum IJssel den Nul wordt ingezet als 'ontvangstcentrum'.
- Het contact met de vertegenwoordigers (bestuurlijke, ambtelijke en stakeholders) aan de Gelderse kant van de IJssel. Dit heeft geresulteerd in het voornemen om in 2016 een gezamenlijke agenda op te stellen.

IJsseluiterwaarden Olst

Met de realisatie van de nevengeul Fortmond in 2014 en de aanleg van de voet- en fietsbrug is een groot deel van het project IJsselwaarden voltooid. Daarnaast is in 2015 een deel van de Roetwaard verontdiept. Als laatste belangrijke onderdeel van het project IJsseluiterwaarden wordt nu de nevengeul Welsum gerealiseerd. Als deze nevengeul is opgeleverd, kan het project IJsseluiterwaarden worden afgesloten.

Meerjarenplan Salland Marketing

In 2015 heeft Salland Marketing in samenwerking met de deelnemende gemeente een nieuw meerjarenplan vastgesteld. Onze gemeente heeft op basis van dit plan haar (financiële) medewerking voor de komende jaren toegezegd, hetgeen past binnen de beleidsvisie Recreatie en Toerisme.

Kinderboerderij Olst

Eind 2013 heeft uw gemeenteraad de opdracht gegeven om de opstallen van de kinderboerderij in Olst in eigendom over te dragen aan Stichting Kinderboerderij De Vijverhof, nadat de betreffende opstallen in goede staat zijn gebracht. Nadat het asbest was verwijderd van het dak van het hoofdgebouw, is in 2015 het hoofdgebouw in eigendom overgedragen. De Stichting heeft voor het in goede staat houden van het gebouw een eenmalige onderhoudsbijdrage van € 10.000 meegekregen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 3 Economie, recreatie en toerisme				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
3.10 Economische aangelegenheden				
- lasten	1.332.789	549.712	706.085	-156.373
- baten	1.454.109	627.765	433.906	-193.859
	-121.320	-78.053	272.179	-350.232
3.20 Recreatie				
- lasten	196.981	290.681	185.051	105.630
- baten	10.000	10.000	11.699	1.699
	186.981	280.681	173.352	107.329
Totaal lasten programma 3	1.529.770	840.393	891.136	-50.743
Totaal baten programma 3	1.464.109	637.765	445.605	-192.160
Totaal saldo van baten en lasten	65.661	202.628	445.531	-242.903
Storting in reserves (+)	37.212	20.595	3.422	17.173
Onttrekking aan reserves (-/-)	1.400	107.850	478.309	370.459
Resultaat	101.473	115.373	-29.356	144.729

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 242.000 negatief. De lasten zijn € 50.000 hoger en de baten zijn € 192.000 lager. De storting in reserves is € 17.000 lager en de onttrekking € 370.000 hoger. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 145.000 positief.

3.10 Economische aangelegenheden

Voor complex de Enk en complex Meente Noord zijn de verwachte verliezen op basis van geactualiseerde gegevens hoger dan geraamd. Voor complex Wesepe is nieuwe voorziening gevormd.

Op deelneming nutsbedrijven is een voordeel ontstaan die verband houdt met de verkoop van Essent aan RWE (zie ook Nota Reserves en voorzieningen 2015).

3.20 Recreatie

De nieuwe beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020 is in 2015 vastgesteld. Niet bestede budgetten 2015 worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2016.

De uitvoering van de fysieke aanpassingen centrum Olst is in 2016 voorzien.

PROGRAMMA 4 DUURZAAMHEID

Wat wilden wij bereiken?

Door al jaren in te zetten op duurzaamheid en innovatie heeft onze gemeente een goede reputatie op weten te bouwen. Het doel is enerzijds een schone en gezonde leef- en werkomgeving voor de inwoners te bereiken (zuinig op grondstoffen en beperking van CO² uitstoot). Anderzijds is duurzaamheid ook een kans voor economische ontwikkeling, dus voor werkgelegenheid, en voor het verhogen van economisch rendement (lagere energiekosten). Duurzaamheid is een harmonieuze balans tussen de drie elementen People (mensen) - Planet (planeet/milieu) - Profit (opbrengst/winst).

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

Een schone, hygiënische, veilige en duurzame leefomgeving voor de burgers en het verminderen van de belasting van het milieu.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	indicator	Streefcijfer	meest recente cijfer
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Reductie CO ² t.o.v. 1990	30% vermindering in 2020 t.o.v. 1990	17 % in 2015
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Duurzame energieopwekking in 2020	20% in 2020	4 % in 2015
Afvalinzameling	Afvalinzameling voldoet aan de LAP*-2 doelstellingen	Voor het totaal aan huishoudelijk afval het verhogen van de nuttige toepassing van 51% naar 65 % in 2015	70 % in 2014
Afvalinzameling	Verdere reductie van de hoeveelheid restafval	25% reductie ten opzichte van 2008	36 % in 2014
Bodemkwaliteit	De vastgelegde kwaliteit in de bodemkwaliteitskaart	0% verslechtering bodemkwaliteit	

* LAP: Landelijk Afvalbeleids Plan

Afval

Afvalbeleidsplan

De koers die ingezet wordt in ons Afvalbeleidplan moet tevens leiden tot de realisatie van de landelijke doelstellingen en normen uit het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021, waarbij het uiteindelijke streven is om in 2030 een afval loze samenleving te hebben volgens het Cradle to Cradle principe.

Het Afvalbeleidsplan uit 2010 hangt onder de paraplu van de Duurzaamheidsvisie die in januari 2010 door uw raad is vastgesteld. Het jaar 2015 was het laatste jaar van dit Afvalbeleidsplan. Hieronder worden in chronologische volgorde een aantal punten uit het Afvalbeleidsplan genoemd. Na de evaluatie van de eerste fase Omgekeerd Inzamelen (OI) is in 2015 gestart met de voorbereidingen van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. De eerste fase OI heeft geresulteerd in 30% minder restafval en een verdubbeling van de hoeveelheid gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval (gft). Uiteindelijk is 65% hergebruik gehaald.

Als voorbereiding voor de tweede fase OI is in 2015 een pilot gestart in een proefwijk in Wijhe en vervolgens is de pilot geëvalueerd. De resultaten waren goed en zijn u voorgelegd. In september

van 2015 heeft een excursie naar Steenwijkerland plaatsgevonden om in de praktijk te voelen en proeven hoe Ol fase twee wordt ervaren onder de inwoners. In december hebben de eerste inloopavonden plaatsgevonden, waarbij bewoners kunnen zien waar de ondergrondse containers worden geplukt en wordt de mogelijkheid geboden vragen te stellen over de nieuwe fase van Omgekeerd Inzamelen.

Inzamelresultaten 2015

Afval component	LAP-doelstelling		Realisatie					Verschil 2015 met LAPdoelstelling
			2011	2012	2013	2014	2015	
GFT	140	kg per inwoner	75	125	129	146	153	13
Papier	95	kg per inwoner	73	71	66	63	59	-36
Glas	23	kg per inwoner	21	22	23	24	23	0
Textiel	5	kg per inwoner			5	5	5	0
KCA¹⁸	2	kg per inwoner	1	1	1	1	1	-1

GFT

Voor grof tuinafval zijn vier nieuwe brenglocaties ingevoerd in de volgende kernen: Heerde, Wijhe, Olst en Wesepe (deze laatste is alleen voor snoeihout en na overleg). Grof tuinafval kan op deze brenglocaties gratis worden gebracht.

Oud papier

De gescheiden inzameling van oud papier is ten opzichte van de voorgaande jaren weer afgenomen. De afname heeft te maken met de toename van digitalisering (het is een landelijke trend) en mogelijk ook met de economische crisis. U heeft besloten dat een optimalisatie van de oud papierinzameling gewenst is, om te voldoen aan de hoge service voor recyclebare afvalstromen. In 2013 is een kader gesteld aan de 'optimalisatie'. Afsproken is dat in de kernen minimaal tien keer een huis-aan-huis inzameling plaatsvindt om op deze wijze de service voor de huishoudens zo hoog mogelijk te houden en daarmee de scheidingsresultaten positief te beïnvloeden. Containers zijn bij scholen geplaatst.

In 2015 is een zes-wekelijkse inzameling met de blauwe mini ingevoerd als proef op verzoek van de inzamelaars in Olst. Het lijkt er op dat dit mogelijk is, mede door de digitalisering. Er is nauwelijks sprake van 'overstort'. De problemen in Olst met de 'zes-wekelijkse' inzameling bij Averbergen zijn opgelost. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met inzamelaars die de inzameling niet op dat niveau kunnen krijgen.

Restafval

Er is 1.662 ton restafval ingezameld. Ten opzicht van 2014 is 256 ton minder ingezameld. In 2015 is de container gemiddeld 6,4 keer aangeboden. In 2014 lag de aanbiedingsfrequentie gemiddeld op 7,6. Terugkijkend naar 2011 (gemiddeld een aanbiedingsfrequentie van 12,86) betekent dit een grote afname van het aantal aanbiedingen.

PMD

In september 2009 is gestart met de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingen. Per 1 januari 2015 zijn daar blik en drankenkartons bij gekomen. De naam voor deze afvalstroom is PMD

¹⁸ KCA = Klein chemisch afval

(Plastic, Metaal en Drankenkartons). Het eerste jaar inzameling van PMD heeft in totaal 435 ton PMD opgebracht.

Resultaten inzameling kunststofverpakkingen (2010 t/m 2014) en inzameling PMD:

2010	201.200 kg	29 kg per hh	landelijk gemiddelde is 14,63 kg per aansluiting
2011	233.000 kg	32 kg per hh	
2012	276.000 kg	39 kg per hh	
2013	281.000 kg	39 kg per hh	
2014	279.000 kg	38 kg per hh	
2015	435.000 kg	59 kg per hh	

Mooi schoon

Hieronder worden een viertal projecten genoemd die onder de titel “Mooi Schoon” hebben plaatsgevonden in 2015.

➤ Pilot Schone Avond4daagse

In Olst is in mei de pilot “schone avond4daagse” uitgevoerd; 7 scholen met 700 leerlingen hebben deelgenomen. Voor alle groepen is een lesprogramma aangeleverd, ouders zijn betrokken en geïnformeerd, er zijn spandoeken opgehangen, afvalscheidingseilanden op pauzeplek ingericht en bij finish, Doppers uitgedeeld (ter voorkoming van heel veel pakjes/bekertjes drinken), ondernemers betrokken (geen pakjes drinken verstrekken maar aanmaaklimonade). Zowel scholen als ouders waren erg enthousiast.

➤ Schone IJssel

In 5 gemeenten zijn 9 opschoonacties langs de IJssel geïnitieerd in het voorjaar met circa 180 deelnemers. In samenwerking met Cambio Deventer, RWS en Waterschap. De wethouders hebben de aftrap gedaan met als resultaat online, lokale en regionale publicaties.

➤ Snoeproute

Er is met en door medewerkers van de politie in januari een actie gehouden om zwerfafval op snoeproutes tegen te gaan. Eerst met communicatie en gesprek, later met waarschuwingen en boetes.

➤ Landelijke Opschoondag 28 maart

In maart is de scholenactie ‘Natuurlijk Schoon’ georganiseerd. Van 12 scholen hebben de groepen 7 en 8 meegedaan. Scheiden van afvalstromen is nu niet nieuw meer. Plastic werd apart in een zak verzameld naast restafval. Voor de kinderen was er voor- en achteraf een lespakket.

Gegevens uit ‘Waar staat je gemeente’

Begin van dit jaar zijn er in ‘Waar staat je gemeente’ een aantal vragen toegevoegd in het kader van Zwerfafval en participatie. Hieruit komt naar voren dat er al heel veel inwoners zijn die al regelmatig wat opruimen in hun buurt. Die motivatie wordt sterker als de buurt een ‘opfris beurt’ krijgt, en ook als er materiaal beschikbaar wordt gesteld. Ook samen met anderen de buurt aanpakken, zoals met een sportclub, wordt positief gevonden.

Bodem

Olasfa

Waar de stoomsanering zou eindigen eind 2015 bleek dit toch niet haalbaar. Het einde van de stoomsanering is in 2016 voorzien. Enkele nieuw ontdekte verontreinigingen zorgen er voor dat de sanering met ISCO nog langer door zal lopen. Het trekken van damwanden, dat voor overlast in de omgeving kan zorgen zal waarschijnlijk in de tweede helft van 2016 gaan plaatsvinden. Vanwege alle werkzaamheden en de vele klachten uit de directe omgeving zullen we de werkzaamheden

nauwlettend volgen. Waar nodig worden nadere maatregelen in het werk geëist. Indien de sanering daadwerkelijk in 2016 wordt afgerond, zal daarna een lange periode van monitoring plaatsvinden.

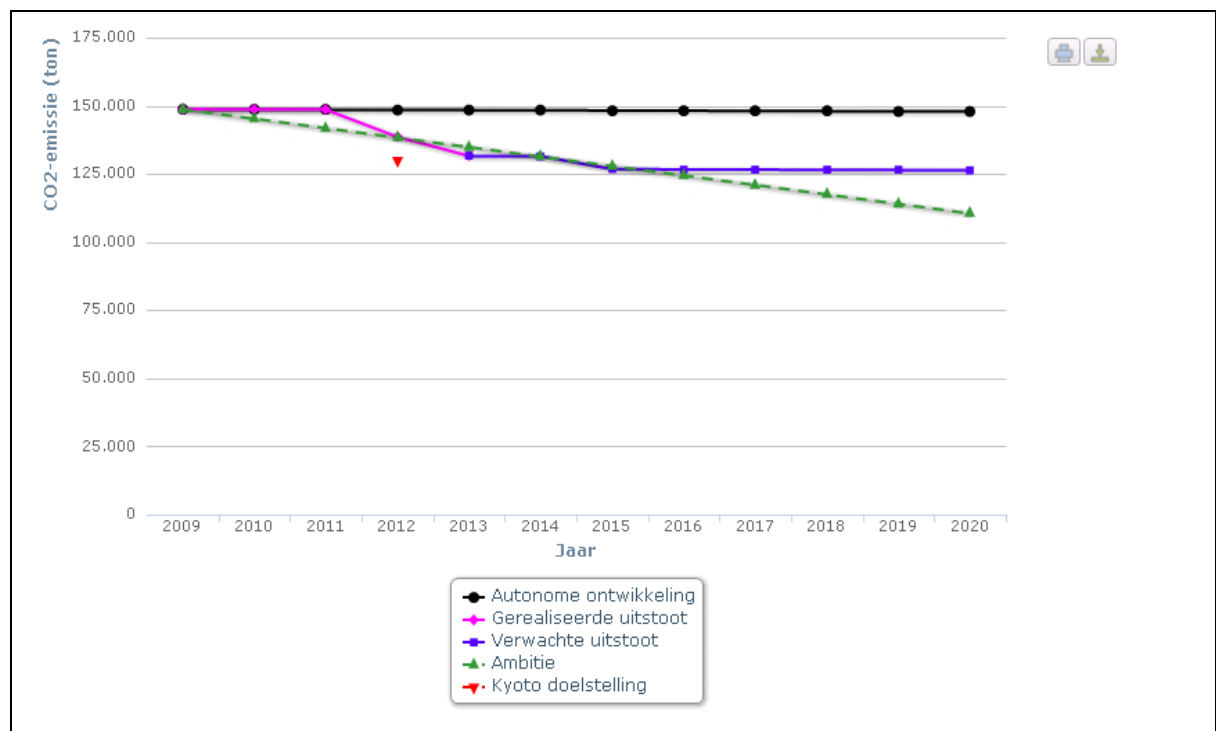
Duurzaamheid

In 2015 is door uw raad de Duurzaamheidsvisie 2016-2020 vastgesteld. De ambitie uit de vorige visie is blijven staan: 30% CO² reductie ten opzichte van 1990 en 20% duurzame energieopwekking in 2020. Aan het begin van de vorige periode is een klimaatscan uitgevoerd. Ook nu zal gestart worden met een klimaatscan om een duidelijk vertrekpunt te markeren. Deze zal in het voorjaar van 2016 klaar zijn. Op basis van interviews met stakeholders is het Programma Duurzaamheid Olst-Wijhe 2016-2020 opgesteld. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma Duurzaamheid opgesteld. Het laatste monitoringsrapport van 2015 laat de volgende resultaten zien op het gebied van CO²-reductie en duurzame energieopwekking:

CO²reductie

We zijn op de goede weg. In 2015 zitten we, wat de CO²-reductie doelstelling, betreft voor 2020 op de lijn van onze ambitie. Dit is een goed resultaat. Om deze lijn vast te houden is investeren in duurzame energieproductie belangrijk. Daarnaast moet gewerkt worden aan energiebesparing in de bestaande bouw.

De grootste invloed momenteel op de CO²-reductie zijn de besparingen op energie in de bestaande bouw, utiliteit en bedrijven. Dat is ook waar het programma de afgelopen jaar het zwaarst op heeft ingezet en in de toekomst op in blijft zetten. Daarnaast is energieopwek door vergisting van gft afval bij ROVA ook een belangrijke winst.

Ontwikkeling CO²-emissie van 2009 tot 2020 (bron: CO²-monitoring)

Duurzame energieopwekking

Bij de duurzame energieproductie speelt zonne-energie bij particulieren nog steeds een grote rol. Afgelopen jaar (jaren) zijn veel zonnepanelen bij particulieren gerealiseerd met de Duurzaamheidslening van de provincie. Ook hebben we deelgenomen aan het project 'Boeren met Zon'.

Ook biomassa biedt mogelijkheden voor energieopwek, maar dan met name via de vergister van ROVA. Daarnaast worden lokaal geoogste houtsnippers gebrand in de kachel bij het zwembad. Er worden ook twee kachels geëxploiteerd bij agrarische bedrijven. Mestvergisting is nog niet aantrekkelijk genoeg. Vorig jaar is er één initiatief voor monovergisting opgestart, waarbij gas direct wordt aangesloten op het net.

Alleen met de inzet van biomassa en zonne-energie gaan we het niet redden. Op dit moment zitten we op 4% duurzame energie van ons totale energiegebruik. Om uiteindelijk onze ambities en doelstellingen te realiseren zal ook windenergie een rol moeten gaan spelen.

Dat het lastig is om een compleet overzicht van de tot nu toe opgewekte groene energie te krijgen laat het voorbeeld hieronder zien. Gegevens worden aangeleverd door netbeheerders, maar zijn alleen bekend bij aansluitingen op een slimme meter. En er ontstaat een verschil doordat niet ieder zonnepanelen systeem wordt aangemeld bij het landelijke PIR* systeem (wat ook niet verplicht is). Onderstaand overzicht komt uit de landelijke Klimaatmonitor.

Wijzig		Thema's - Olst-Wijhe				
		2011	2012	2013	2014	2015
	Aantal bekende adressen/locaties met PV-pa...	61	215	407	598	742
	Vermogen PV-panelen op bekende adressen/L...	624,04	1.511,22	2.688,04	3.665,84	4.349,25
	Aantal PV-installaties in PIR (netbeheerders)	54	200	398	591	736
	Vermogen PV-installaties in PIR (netbeheerd...	428,49	1.366,42	2.569,09	3.520,58	4.233,03

Duurzame Energieopwekking Zonnestroom (bron: Klimaatmonitor 2011-2014)

* Pir: Product Installatie Registratie

Gegevens uit 'Waar staat je gemeente'

Begin van dit jaar zijn er in 'Waarstaatjegemeente.nl' een aantal vragen toegevoegd in het kader van Duurzaamheid. Zo is er gevraagd naar houding, kennis en overwegingen rondom de aanschaf van zonnepanelen. Hieruit komt naar voren dat voor aanschaf van zonnepanelen samenwerking gezocht kan worden met andere sociale verbanden en netwerken. Zoals een sportclub.

Bijvoorbeeld wanneer we via Wijhe '92 een collectieve inkoop en informatie organiseren zijn er meer, en andere inwoners, die hier open voor staan. We gaan ervan uit dat zonnepanelen ondertussen zijn aangeschaft door de 10% 'early adaptars'. En dat we andere doelgroepen via andere wegen moeten activeren.

Excursie Saerbeck

In het voorjaar van 2015 heeft de excursie naar Saerbeck plaatsgevonden. Het doel van de excursie naar Saerbeck, Duitsland, was te proeven, voelen, ervaren en ontdekken wat er in gang gezet moet worden om te komen tot energieneutrale kernen. Hoe pak je dat aan, welke stappen moeten er gezet worden en wat zou de eerste stap in onze gemeente kunnen zijn.

De aanleiding voor de excursie is de wens in het coalitieakkoord om te streven naar energieneutrale kernen. Dit kan niet van de één op de andere dag én dat lukt alleen als je het samen doet. Het college wil samen met de inwoners een routekaart opstellen naar energieneutraliteit.

Omgevingsrecht Wabo

Vergunningverlening

In 2015 is gestart met de ontwikkeling van een omgevingsteam, waarin lean wordt gewerkt en alle omgevingsprocessen integraal worden opgepakt. Eén van de voorwaarden om lean te kunnen werken is een volledig digitaal proces. Dit blijkt in de praktijk een lastig proces te zijn, op juridisch vlak moeten nog een aantal hobbels genomen worden. Het digitaliseringsproces heeft in 2015 wel

meer handen en voeten gekregen. Alle geldende milieuvergunningendossiers, alle milieuhandavingsdossiers en alle omgevingsvergunningen zijn gedigitaliseerd en kunnen digitaal geraadpleegd worden.

De gemiddelde doorlooptijd in 2012 voor een reguliere procedure was 37 dagen. Deze doorlooptijd is in 2015 gedaald naar 31 dagen voor een omgevingsvergunning. De wettelijke termijn is acht weken. De vergunningen worden dus ruim binnen de wettelijke termijn afgerond.

In 2015 is een voorzichtig begin gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor de Omgevingswet die in 2018 in werking zal treden.

In een apart jaarverslag wordt expliciet de resultaten van de vergunningverlening binnen de Wabo in beeld gebracht. Het jaarverslag wordt als apart document bij de jaarstukken van 2015 gevoegd.

Handhaving

Toezicht en handhaving vinden plaats op basis van het Handhaving Uitvoeringsprogramma (HUP) dat gezamenlijk in DOWR-verband wordt opgesteld bestaande uit een gezamenlijk en een lokaal deel. De provincie voert de regie op het handhavingproces en is voor de gemeenten de toezichthouder. Ieder jaar toetst de provincie het gemeentelijk HUP en het jaarverslag.

Gedeputeerde Staten hebben ons voor 2015 de code groen toegekend voor de uitvoering van onze handhavingstaak. Dit betekent dat we de handhaving op orde hebben en voldoen aan het adequate niveau. In de bijbehorende brief heeft de provincie de volgende tekst opgenomen: "Olst-Wijhe geeft volledig inzicht in de uitvoering ten opzichte van de planning, inzicht in preventief en repressief toezicht en inzicht in de gevolgen en risico's. De in 2014 niet uitgevoerde controles zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2015. Het hiervoor vereiste budget is van 2014 doorgeschoven naar 2015. De risicothema's asbest, verontreinigde grond, brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen, constructieveiligheid en brandveiligheid, zijn betrokken in de voorgenomen activiteiten".

Zoals hierboven is aangegeven worden de handhavingresultaten apart in beeld gebracht in het Wabo-jaarverslag dat als bijlage bij de jaarstukken wordt opgenomen.

Samenwerking met Deventer en Raalte

Met Deventer en Raalte is een intentieovereenkomst ondertekend om samen te werken binnen het Wabo-takenpakket. In 2011 is geïnventariseerd op welke taken de samenwerking het meeste voordeel kan bieden op basis van kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid. Dit heeft geleid tot het gezamenlijk opstellen van het HUP en het gezamenlijk inhuren van een constructeur voor het beoordelen van de constructieve veiligheid van bouwaanvragen binnen de Wabo. Er is een werkgroep opgericht bestaande uit milieuvergunningverleners van de drie gemeenten die gaan onderzoeken welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn op het gebied van milieuvergunningverlening. In 2015 zijn onder andere afspraken gemaakt over de afhandeling van de meldingen Activiteitenbesluit.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

VTH-wet

In 2016 wordt de VTH-wet (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) van kracht. De wet is een aanpassing van de Wabo en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van VTH te komen. Zo wordt het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk vastgelegd en worden gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben. Volgens de bovengenoemde nieuwe VTH-wet is het in Overijssel gehanteerde netwerkmodel niet mogelijk. Gemeenten en provincie worden daardoor gedwongen om ten minste het Basispakket Milieutaken onder te brengen in een Openbaar Lichaam (Wet gemeenschappelijke regeling) met eigen publieke verantwoordelijkheid. Die nieuwe RUD moet uiterlijk 1 januari 2018 operationeel zijn.

Alle RUD-medewerkers krijgen daardoor een nieuwe werkgever, de RUD in plaats van de gemeente. Hoeveel medewerkers dit betreft zal afhankelijk zijn van het uiteindelijke takenpakket van de RUD. Binnen het wettelijke kader hebben de gemeenten de vrijheid om meer taken onder te

brengen bij de RUD. Ook de wijze van huisvesting wordt vrijgelaten. In 2015 is gestart met de ontwikkelrichting naar een WGR door een businesscase te laten opstellen die de kaders moet leveren voor het bedrijfsplan dat in 2016 wordt opgesteld.

Verordening kwaliteit VTH

Zoals hierboven aangegeven dienen op grond van de VTH-wet gemeenten en provincie een verordening kwaliteit VTH op te stellen. De VNG en het IPO hebben een modelverordening opgesteld. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcomedoelen. Binnen de RUD is in 2015 een werkgroep opgestart om invulling te geven aan de op te stellen verordening. Naar verwachting zal de verordening in het najaar van 2016 worden voorgelegd aan de raad.

Milieuwacht dienst

In 2015 is gewerkt aan de oprichting van een milieuwacht dienst met medewerkers die buiten kantoor tijden de meldingen oppakken op het gebied van milieu die binnenkomen bij de partners van de RUD. Op 1 januari 2016 is het MeldPunt Milieu van start gegaan met een team van 10 handhavers van gemeenten en Provincie. Gewapend met een dienstauto met alles er op en er aan, een telefoon en een tablet trekt deze groep ten strijde bij meldingen van ongewone voorvallen en incidenten buiten kantoor tijd (ook een medewerker van Olst-Wijhe is ingedeeld bij de milieuwacht dienst).

Informatievoorziening

Het RUD bestuur is op 11 december 2015 unaniem akkoord gegaan met het investeringsvoorstel voor de informatievoorziening van de RUD IJsselland. Dit betekent dat formeel het groene licht gegeven is om met het project door te gaan. De voorbereidende activiteiten zitten in de eindfase en nu wordt gewerkt aan de documenten voor de Europese aanbesteding. Uiteindelijk zal de inzet moeten leiden tot de selectie van een goede en duurzame VTH applicatie.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 4 Duurzaamheid					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
4.10 Afvalstoffen					
- lasten	1.129.597	1.292.097	1.292.097	1.429.300	-137.203
- baten	1.303.727	1.466.208	1.466.208	1.603.410	137.202
	-174.130	-174.111	-174.111	-174.110	-1
4.20 Milieutaken					
- lasten	484.498	477.308	499.181	464.107	35.074
- baten	5.715	2.500	2.500	3.389	889
	478.783	474.808	496.681	460.718	35.963
4.30 Duurzaamheidsmaatregelen					
- lasten	180.196	126.958	171.958	181.421	-9.463
- baten	25.581	19.084	19.084	18.657	-427
	154.615	107.874	152.874	162.764	-9.890
Totaal lasten programma 4	1.794.291	1.896.363	1.963.236	2.074.828	-111.592
Totaal baten programma 4	1.335.023	1.487.792	1.487.792	1.625.456	137.664
Totaal saldo van baten en lasten	459.268	408.571	475.444	449.371	26.073
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	66.873	45.000	-21.873
Resultaat	459.268	408.571	408.571	404.371	4.200

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 26.000 positief. De lasten zijn € 111.000 hoger en de baten zijn € 137.000 hoger. De onttrekking aan de reserve is € 22.000 lager. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 4.000 positief.

4.10. Afvalstoffen

Door positieve afvalscheiding is het aantal containerledigingen lager dan geraamd. Hierdoor is de opbrengst afvalstoffenheffing lager. Dit wordt voor een deel gecompenseerd door een hogere inzamelvergoeding van Nedvang. Het extra nadeel op afvalstoffenheffing ten opzichte van de begroting wordt onttrokken aan de voorziening.

4.20 Milieutaken

Voor doorontwikkeling RUD zijn via de algemene uitkering middelen beschikbaar gesteld. Dit budget is niet benut in 2015. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2016.

4.30 Duurzaamheidsmaatregelen

In 2015 is de Duurzaamheidsvisie 2016-2020 vastgesteld. Dekking van het programmabudget vindt plaats uit de reserve Duurzaamheid.

PROGRAMMA 5 JEUGD EN ONDERWIJS (INCL. JEUGDZORG)

Wat wilden wij bereiken?

Kinderen in onze gemeente moeten optimale kansen blijven krijgen om zich te ontwikkelen tot gelukkige jongvolwassenen. Ieder kind en jeugdige heeft het recht om op te groeien in een veilige omgeving. Ouders zijn daar in de eerste plaats voor verantwoordelijk. We bieden zorg en ondersteuning van goede kwaliteit aan kwetsbare kinderen en jeugdigen, waardoor ook zij gelijke ontwikkelingsmogelijkheden hebben.

We streven naar de optimale ontwikkeling van kinderen en jongeren door kwalitatief onderwijs en deelname aan sport en cultuur. Kwalitatief onderwijs is de basis om zich te kunnen ontplooiën en een zelfstandige toekomst op te bouwen.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. Voorzien in jeugdhulpcontinuïteit in 2015 en 'zachte landing' gedurende 2015 en 2016.
2. Realiseren van integrale samenwerking met als basis een hecht Toegangsteam binnen het gekozen toegangsmodel, operationeel op 1 januari 2015.
3. Het voorzien in voldoende toegeruste ondersteuning binnen de gewenste jeugdhulp, dit volgt uit het regionaal voorstel zorginkoop:
 - a. zorginkoop
 - b. Realiseren van een verbinding tussen de lokale toegang en de regionaal georganiseerde voorzieningen: jeugdzorg, jeugdhulp, gedwongen kader (jeugdreclassering en jeugdbescherming, Raad voor de Kinderbescherming), Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK), crisishulp
 - c. Realiseren van een goed werkend AMHK en crisishulp (in de regio)
4. Vormgeven nieuwe brede welzijnsorganisatie voor Olst-Wijhe, die de sociale cohesie in de buurt versterkt en een belangrijke rol krijgt in het vroegtijdig signaleren, bieden van lichte hulp en ondersteuning, realisatie in 2015.
5. Op langere termijn (vanaf 2018) realiseren van kwalitatief hoogwaardige en doelmatige integrale hulp voor jeugd, geïntegreerd in het sociale domein van Olst-Wijhe.
6. De gemeente beschikt over een pluriform onderwijsaanbod dat aansluit op de behoeften van onze inwoners waarbij gestreefd wordt naar een zo breed mogelijk aanbod van voortgezet onderwijs en de verdere groei van de aanwezige school voor voortgezet onderwijs wordt gefaciliteerd;
7. De gemeente handhaaft de scholen in de kleine kernen vanwege de maatschappelijke functie, zolang de kwaliteit van het onderwijs dat toelaat;
8. Leerlingen uit onze gemeente volgen een compleet onderwijsprogramma zonder verzuim met als uiteindelijke resultaat een startkwalificatie;
9. De gemeente stimuleert inwoners op het gebied van taal en lezen om te voorkomen dat laaggeletterdheid een reden is om niet volwaardig deel te nemen aan onze maatschappij.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	indicator	Streefcijfer	meest recente cijfer
Aanbod Voor- en vroegschoolse educatie	Toegankelijk voor doelgroepkinderen	Voor alle doelgroepkinderen:100%	100% (2015)
	Aanmelding alfabetiseringscursus	Iedereen die zich aanmeldt voor een alfabetiseringscursus kan binnen een maand	100% (2015)

		deelnemen	
	Het hebben van een startkwalificatie	In 2014 is het aantal jongeren dat het onderwijs zonder een startkwalificatie verlaat ten opzichte van het schooljaar 2012/2013 lager dan het regionale gemiddelde	Voor Olst-Wijhe 1,0% (schooljaar 2014/2015) tegen 1,7% voor de regio Stedendriehoek

Zorg voor jeugd

Het jaar 2015 stond in het teken van de overgang van taken en verantwoordelijkheden op het brede terrein van jeugdhulp naar de gemeente. Om dit proces te stroomlijnen en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden in te bedden binnen onze organisatie is, zowel regionaal als lokaal, actief samengewerkt met ouders/opvoeders, cliënten/-belangenorganisaties, jeugdhulpaanbieders en gemeenten in de regio IJsselland. Aan deze samenwerking lag een aantal voor 2015 vastgestelde doelstellingen ten grondslag. De behaalde resultaten worden per doelstelling benoemd.

1. Voorzien in zorgcontinuïteit in 2015 en een zachte landing gedurende 2015 en 2016.

Het jaar 2015 was tevens het startjaar van de regionale samenwerking op het vlak van jeugdhulp in de regio IJsselland. Een onrustig jaar met veel onzekerheden, maar waar hard is gewerkt om veel tot stand te brengen op het gebied van beleid en uitvoering van de jeugdhulp. Zo zijn op grond van de kaders uit het Regionaal Transitie Arrangement 'RTA 2013' (realiseren zorgcontinuïteit), inkoopafspraken gemaakt met jeugdhulpaanbieders en hebben de elf gemeenten, uit oogpunt van risicospreiding, gekozen voor onderlinge solidariteit. Deze solidariteitsgedachte is uitgewerkt in een vereveningsafpraak binnen een afgesproken regionaal totaalbudget voor jeugdzorg en bij overschrijding daarvan.

Lokaal is met bijzonder veel inzet gewerkt aan de doorontwikkeling van het toegangsteam jeugd. Er zijn op maat gerichte gesprekken gevoerd met zowel overgangs- als nieuwe cliënten jeugdhulp over een voor hen passend hulp en/of ondersteuningsaanbod. De transitie is afgerond en de transformatie wordt gestart.

Deze zowel regionale als lokale inzet heeft ertoe geleid dat het uitgangspunt van 'zorgcontinuïteit' is behaald, en er geen kinderen tussen wal en schip zijn beland.

2. Realiseren van integrale samenwerking met als basis een hecht Toegangsteam.

Cliënten met een jeugdhulpvraag kunnen sinds 1 januari 2015 terecht bij ons toegangsteam jeugd. Het gesprek met de desbetreffende cliënt en/of ouders/opvoeders en het hieruit voortvloeiende ondersteuningsplan wordt altijd integraal gevoerd en opgesteld. Zo wordt er niet alleen gekeken naar de vraag van de cliënt, maar ook naar de mogelijke ondersteuningsbehoefte van andere gezinsleden en de mogelijkheden voor ondersteuning vanuit het sociale netwerk. Het toegangsteam jeugd werkt hiervoor actief samen met bijvoorbeeld consultants uit het team Participatie en medewerkers van het "Centrum voor Jeugd en Gezin" (CJG). Dit alles uiteraard in onderlinge afstemming met de cliënt en ouders/-opvoeders. De integrale samenwerking wordt bewaakt door de coördinator van beide toegangsteams (jeugd en participatie).

Meldingen jeugdteam

Over heel 2015 zijn er 113 meldingen binnengekomen bij het Jeugdteam (zij vormen samen met het Participatieteam het Toegangsteam van de gemeente). Gedurende het jaar is het aantal meldingen behoorlijk toegenomen en die trend lijkt zich in 2016 voort te zetten. Daarnaast vinden er op het gebied van jeugd-ggz veel rechtstreekse verwijzingen door huisartsen plaats, waarbij wordt opgemerkt dat de kosten van deze behandelingen door de gemeente betaald moeten worden. Om de link tussen het Jeugdteam en de huisartsen zo goed mogelijk te kunnen maken, maakt een praktijkondersteuner onderdeel uit van het Jeugdteam. De praktijkondersteuner heeft

dus een adviserende en verbindende rol. Steeds meer huisartsen maken gebruik van de praktijkondersteuner door klanten eerst het gesprek met haar aan te laten gaan en vaak blijkt dan dat doorverwijzing naar jeugd-ggz op dat moment nog niet noodzakelijk is en een aantal gesprekken met haar voldoende zijn om de jeugdige en het gezin weer de goede richting op te krijgen. Over het geheel genomen leert de ervaring over 2015 dat er vaak sprake is van complexe casussen waarbij meerdere partijen nodig zijn om in een multidisciplinair overleg gezamenlijk de juiste zorg te kunnen bepalen. Hierbij is het van belang dat alle partijen inclusief de jeugdige en het gezin de nodige tijd en ruimte wordt gegeven om tot het gewenste duurzame resultaat te komen.

3. Het voorzien in voldoende toegeruste ondersteuning binnen de gewenste jeugdhulp, dit volgt uit het regionaal voorstel zorginkoop.

a. Zorginkoop

De basis van de kaders voor de inkoop in 2015 (en 2016) zijn vastgesteld in het Regionaal Transitiearrangement dat de samenwerkende gemeenten in de regio IJsselland in 2013 samen met de aanbieders van jeugdhulp hebben opgesteld. Daarbij lag de focus nadrukkelijk op het bieden van zorgcontinuïteit voor de kinderen en jongeren in de overgangssituatie. Voor 2015 hebben de elf gemeenten uit de regio IJsselland 85 % van het totale jeugdhulpbudget beschikbaar gesteld voor de regionale inkoop van jeugdhulp. De inkoop was gebaseerd op veel onzekerheden. Het vraagstuk was nieuw. Gemeenten hadden nog weinig kennis en ervaring. Zij ontvingen minder budget en er waren geen volledig betrouwbare historische gegevens beschikbaar over het gebruik van de jeugdhulp. Uit oogpunt van risicospreiding is, middels een vereveningsafpraak, gekozen voor onderlinge solidariteit.

Ondanks een pittige start in 2015 kunnen we concluderen dat de intensieve samenwerking met en tussen de regiogemeente(n) en de jeugdhulpaanbieders heeft geresulteerd in duidelijke, contractueel vastgelegde afspraken over de inkoop van de diverse categorieën jeugdhulp. Dat heeft geleid tot een constructieve en positieve houding bij de aanbieders. Vooral binnen de GGZ is in 2015, naar aanleiding van een bestuurlijke interventie, een aanzienlijke winst geboekt. Zo worden verbeterpunten helder in beeld gebracht en gezamenlijk opgelost en worden nieuwe mogelijkheden tot samenwerking onderzocht en uitgetoet. Het constructief samenwerken is en blijft voor ons essentieel om de kwaliteit van de zorg voor onze cliënten te kunnen waarborgen en waar nodig te verbeteren en de uitdagingen waarvoor wij staan, o.a. vanwege de teruggang in middelen, gezamenlijk op te pakken en aan te gaan.

b. Het realiseren van een verbinding tussen de lokale toegang en de regionaal georganiseerde voorzieningen: jeugdzorg, jeugdhulp, gedwongen kader (Jeugdreclassering en bescherming, Raad voor de Kinderbescherming), Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld (AMHK, nu 'Veilig Thuis) en crisishulp in de regio.

In 2015 is zowel lokaal als regionaal sterk geïnvesteerd in het versterken van de samenwerking en afstemming tussen ons toegangsteam jeugd en de regionaal georganiseerde voorzieningen.

Hieronder worden enkele voorbeelden benoemd:

- Er is sprake van structurele afstemming tussen het toegangsteam jeugd en de medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) (via een integraal casuoverleg). Doel hiervan is een maatwerkgericht aanbod te realiseren van zowel lichte als specialistische vormen van hulp en/of ondersteuning, samen met de cliënt en/of opvoeders/verzorgers.
- Er zijn concrete afspraken gemaakt tussen het toegangsteam jeugd en de organisaties in het gedwongen kader over de wijze van afstemming, overdracht en terugkoppeling. Deze afspraken worden bewaakt en indien nodig herzien via het lokaal georganiseerde afstemmingsoverleg met de betreffende partijen.
- Via de praktijkondersteuner GGZ jeugd is de afstemming geborgd tussen de huisartsen en de consulenten jeugd inzake het al dan niet doorverwijzen van cliënten jeugd GGZ.

c. Realiseren van een goed werkend AMHK (Veilig Thuis) en crisishulp (in de regio).

Sinds 1 januari 2015 is Veilig Thuis IJsselland operationeel en is er sprake van één organisatie voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Per 1 januari wordt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling op een integrale wijze gewerkt volgens het nieuwe handelingsprotocol. We kunnen spreken van een redelijk succesvolle start. De bereikbaarheid is uitstekend, de inzet van medewerkers is hoog en bij onveilige crisissituaties wordt adequaat gehandeld.

Eind 2015 is het inspectierapport van de samenwerkende inspecties jeugdzorg en gezondheidszorg voor Veilig Thuis gepubliceerd. Landelijk gezien zit 'Veilig Thuis IJsselland' bij de betere beoordelingen en is een aantal zaken, zoals Veilig Thuis deze uitvoert, beoordeeld als 'Good Practices'. Dat zijn het interventieteam dat dag en nacht bereikbaar is en inzetbaar is, dat iedere gemeente een of meerdere vaste contactpersonen heeft en dat er twee procesregisseurs zijn die zich specifiek richten op de samenwerking met het lokale veld. Er zijn echter ook verbeterpunten (o.a. de hoge werkdruk en de inzet van de gedragswetenschapper). Hiervoor wordt een verbeterplan opgesteld.

4. Opstellen uitvoeringsplan/agenda jeugd

Het beleidsveld jeugd(hulp) is dynamisch en voortdurend in beweging. Zowel lokaal als regionaal worden op de diverse onderdelen beleidsinhoudelijke en uitvoeringsgerelateerde activiteiten ontplooid. Uit oogpunt van integraliteit en om zicht te houden op de lopende en in ontwikkeling zijnde activiteiten is in 2015 de 'Uitvoeringsagenda Jeugd(hulp) gemeente Olst-Wijhe 2015 - 2016' vastgesteld.

Sport- en cultuurstimulering

Vanaf 2012 nemen we deel aan de Brede Impuls Combinatiefunctionarissen. Vanaf 2014 zetten we de Impuls in en stemde uw raad in met de nota Sport- en Cultuurstimulering 2014-2018.

De kosten van de inzet van 3,8 fte aan combinatiefunctionarissen worden gedragen door het Rijk, de gemeente en maatschappelijke organisaties (zoals kindercentrum De Bieënkorf, de Capellenborg en het primair onderwijs). In 2015 zijn sportactiviteiten georganiseerd voor kinderen met een beperking, buitenschoolse activiteiten voor kinderen van het basisonderwijs, zoals de sportinlopen en leefstijlprojecten op de Capellenborg. Op het SPOC-park maakte een combinatiefunctionaris samen met de gebruikers van het park een inhoudelijke activiteitenprogrammering.

In 2015 zijn de vakdocenten lichamelijke opvoeding op basis van de getekende intentieverklaring uitvoering Impuls gestart met de uitvoering van de taken van de combinatiefunctionaris.

In 2015 onderzochten we of en in hoeverre de betrokken sportverenigingen een rol met betrekking tot sportstimulering kunnen overnemen. We concludeerden dat de contacten met de sportverenigingen zijn geïntensiveerd, maar het overnemen van combinatiefunctionaristaken is op dit moment nog te vroeg.

Vanaf 1 januari 2015 zijn de combinatiefunctionarissen en het team Sport- en cultuurstimulering ondergebracht bij ut Huus, dat onderdeel uitmaakt van het Brede Welzijns Verband. Samen met de combinatiefunctionarissen van het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, de ambulante jongerenwerker en de combinatiefunctionaris aangepast sporten, vormen zij het Team Sportstimulering

In 2015 eindigden twee provinciale projecten: 'Kinderstraat' en 'Aangepast Sporten'. Het project Kinderstraat heeft niet het effect gekregen wat we van tevoren hadden beoogd en moesten we concluderen dat hiervoor in Olst-Wijhe niet heel veel animo is. Op dit moment organiseren nog wel twee straten in onze gemeente jaarlijks een Kinderstraatdag. De overige straten zijn inmiddels hiermee gestopt. Het project Aangepast Sporten was wel succesvol en dit willen we ook graag voortzetten in 2015 en verder.

We startten in 2015 met twee andere provinciale projecten, namelijk: "Beweegimpuls voor kwetsbare senioren" en "Sport en jeugdhulp scoren samen!"

Eind 2015 maakten we een tussenevaluatie van de nota Sport- en cultuurstimulering die ter informatie aan uw raad is aangeboden.

Evaluatie beleidsnota Speelruimtebeleid 2011 – 2014

De beleidsnota “Zo Spelen wij in Olst-Wijhe” is in oktober door uw raad voor kennisgeving aangenomen. Hieronder volgt kort wat er is gerealiseerd:

- De aanduiding “spelen” in bestemmingsplannen is gewijzigd, waardoor het mogelijk is om te spelen binnen de bestemmingen groen, verkeer-verblijf, groen-park, maatschappelijk en bos.
- Er is een start gemaakt met de natuurlijke speelplek Zonnekamp-Oost in Olst. Bij de (her)inrichting van een aantal speelvoorzieningen is gekozen voor het werken met natuurlijke materialen.
- Volgens de opdracht uit de heroverweging zijn de speelpirkels vergroot van 400 naar 500 meter. Er is een overzicht van speelvoorzieningen die op termijn verwijderd kunnen worden.
- Om langer op speeltoestellen te kunnen spelen hebben we gekozen voor een preventieve wijze van onderhoud. Speelvoorzieningen zien er netter uit; kinderen ontdekken opnieuw hun speelplek.
- Kinderen praten vrijwel altijd mee als het gaat om inrichting van een speelplek in hun buurt of wijk.
- Team sportstimulering combineert sport- en spelen bij de uitvoering van activiteiten voor de jeugd.

Naast de vaststelling van de evaluatie en het noodzakelijk onderhoud na inspecties, zijn in 2015 concreet de volgende speelvoorzieningen gerealiseerd:

- Inrichting Goudvink/Jan Schamhartstraat (Zonnekamp-West) in Olst
- Inrichting Molenenk in Wijhe

Verder is:

- OBS Elshof gesloten. De speeltoestellen staan nog op het schoolplein in afwachting van verplaatsing naar een nieuwe speelplek. Het trapveld aan de Hagenvoorde blijft voorlopig ook beschikbaar voor de spelende kinderen op de Elshof.
- Er een start gemaakt met de inrichting van de natuurlijke speelplek Zonnekamp-Oost in Olst.

Preventie- en handhaving Drank- en Horecawet

Verwezen wordt naar de toelichting bij programma 2.

Onderwijshuisvesting

Met ingang van 1 januari 2015 is zowel de verantwoordelijkheid als het budget voor het buiten-onderhoud van de basisscholen overgeheveld van gemeenten naar schoolbesturen. In 2014 is een bestuursopdracht “herijking beleid onderwijshuisvesting” vastgesteld om de gevolgen van de wetswijziging inzichtelijk te maken. Hiervoor is een werkgroep ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente en de schoolbesturen.

De schoolbesturen hebben tussentijds verzocht om in de rapportage niet alleen de gevolgen voor de gemeente, maar ook de consequenties voor de scholen inhoudelijk uit te werken. Op hun verzoek hebben wij een bedrag van € 5.000 beschikbaar gesteld voor externe ondersteuning. Het rapport van de schoolbesturen “samen op weg naar betaalbare en toekomstbestendige voorzieningen voor Primair Onderwijs in de gemeente Olst-Wijhe” (juni 2015) zal worden betrokken bij de eindrapportage van de bestuursopdracht.

Als onderdeel van het onderzoek zijn thema’s behandeld, die als input kunnen dienen voor het nieuwe Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2016 – 2020. Vanwege de complexiteit en vereiste zorgvuldigheid heeft het redigeren van de rapportage en het overleg met de schoolbesturen meer tijd gevraagd dan kon worden voorzien. Hierdoor moest de planning (eind 2015) worden opgeschoven. Dit voor zowel de rapportage van de bestuursopdracht als voor het opstellen van het IHP 2016-2019. Begin 2016 zullen wij u hierover nader informeren.

Nieuwe verordening onderwijshuisvesting 2015 en overlegverordening 2015

De wetswijziging heeft ook consequenties voor de lokale “Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Olst-Wijhe”. Gezien de omvang van het aantal wijzigingen is er voor gekozen om een geheel nieuwe huisvestingsverordening vast te stellen (raadsvergadering 16 februari 2015). De nieuwe bevoegdheidsverdeling heeft ook consequenties voor de verordening overleg lokaal onderwijsbeleid. In 2015 is ook hiervoor een nieuwe verordening vastgesteld.

Intrekking regeling medegebruik en verhuur schoolgebouwen

In 2013 is “de regeling medegebruik en verhuur schoolgebouwen en –terreinen primair onderwijs gemeente Olst-Wijhe” vastgesteld. Nadien is jurisprudentie ontstaan over de verhuur van schoolgebouwen; de VNG heeft deze casus mee laten wegen in de formulering van de bepalingen voor de “nieuwe” huisvestingsverordening, waardoor het voor gemeenten vanaf 2015 lastiger is geworden om een juridisch onderbouwd huurtarief in rekening te brengen: de criteria hiervoor zijn aanmerkelijk aangescherpt. Naar aanleiding hiervan en de inmiddels ontvangen reacties van de schoolbesturen hebben wij in onze vergadering van 15 december 2015 besloten de regeling medegebruik en verhuur met terugwerkende kracht in te trekken. Dit heeft als consequentie, dat de in de gemeentebegroting geraamde huuropbrengsten niet geïnd kunnen worden, voor 2015 gaat het om een bedrag van € 7.500. Dit bedrag wordt als verlies voor rekening van de gemeente genomen.

Opheffing o.b.s. “Elshof”

De obs “Elshof” is in 2015 gesloten, omdat het aantal leerlingen onder de wettelijke opheffingsnorm is gedaald. Dit heeft een grote impact gehad voor de schoolbevolking. Het schoolbestuur heeft het schoolgebouw en terreinen inmiddels overgedragen aan de gemeente. Er zijn plannen in voorbereiding om het betreffende bestemmingsplan zodanig te wijzigen dat wonen op deze locatie mogelijk wordt. Plaatselijk Belang Elshof heeft recent initiatieven ontplooid om te komen tot invulling van de woonbestemming. Zodra de bestemmingsplanwijziging is afgerond, wordt het verkooptraject in gang gezet. Tot dat moment worden kosten t.b.v. de instandhouding gemaakt.

Leerlingenvervoer

Er is in 2015 een onderzoek gestart om te bekijken of al het doelgroepenvervoer, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is (naast het leerlingenvervoer geldt dit ook bijvoorbeeld voor het Regiotaxivervoer), gebundeld kan worden in één contract. Als hiervoor uiteindelijk gekozen wordt dan zal het nieuwe contract 1 januari 2017 ingaan en het leerlingenvervoer vanaf het schooljaar 2017-2018 onderdeel uitmaken van dit contract.

Er is daarnaast bekeken welke mogelijke maatregelen genomen kunnen worden die bijdragen aan de eigen kracht van de kinderen en die de kosten voor het leerlingenvervoer in de toekomst beperken. Hierbij wordt er onder andere gekeken naar de mogelijkheden om kinderen onder begeleiding te leren om zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen in plaats van met het leerlingenvervoer.

Aanpak schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Zowel de leerplichtambtenaren als de RMC-consulenten merken dat de problemen van jongeren die verzuimen complexer zijn geworden. Scholen hebben hun verzuimregistratie en -administratie steeds beter op orde en zetten heel bewust in op de aanpak van verzuim. De meest renderende maatregelen zijn dus al genomen, waardoor nu de ‘lastigste’ groep uitvallers overblijft. Nu gemeenten verantwoordelijk zijn voor alle vormen van jeugdhulp, is de veranderende rol van leerplicht en RMC overal een actueel thema. In alle gemeenten zoeken leerplicht en RMC interne en externe ketenpartners nog meer op. In Olst-Wijhe werkt de leerplichtambtenaar steeds nauwer samen met het team Jeugd, om zoveel mogelijk te werken aan een dekkend aanbod. Zo wordt voorkomen dat een kind of jongere tussen wal en schip valt.

Educatie

Vanaf 2015 is centrumgemeente Apeldoorn verantwoordelijk voor de besteding van de educatiemiddelen (aanpak laaggeletterdheid). Voor de uitvoering is een 'Regionaal Educatieplan Arbeidsmarktregio Stedendriehoek & Noord Veluwe' opgesteld. Conform regionale afspraken hebben wij in 2015 de educatieactiviteiten nog voor 100% ingekocht bij ROC Deltion College (formeel onderwijs). Vanaf 2016 is dit nog maar 50%. De overige 50% wordt voor de helft ingezet voor educatieactiviteiten bij Toptaal (een nieuwe aanbieder van formeel onderwijs naast ROC Deltion College) en voor de andere helft ingezet voor non formeel onderwijs, dat wil in ons geval zeggen voor het Taalpunt Olst-Wijhe. Dit Taalpunt is in november 2015 geopend. Binnen het Taalpunt werken verschillende organisaties samen om mensen, die moeite hebben met lezen en/of schrijven, op weg te helpen.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Toezichthoudend orgaan Openbaar Primair Onderwijs

De bestuursstructuur van Stichting De Mare, verantwoordelijk voor het openbaar primair onderwijs in de gemeente Raalte en Olst-Wijhe, is eind 2014 gewijzigd (van een functionele naar een organieke scheiding van bestuur en toezicht). Naar aanleiding daarvan is de Gemeenschappelijke Regeling voor het Toezichthoudend orgaan door uw raad begin 2015 gewijzigd.

Evaluatie notitie Peuterwerk, kwaliteit, educatie en samenwerking 2011-2014

Eind oktober 2015 heeft uw raad de notitie "Evaluatie Notitie Peuterwerk, kwaliteit, educatie en samenwerking 2011-2014" vastgesteld.

In deze evaluatienotitie concluderen we, dat onze beleidsdoelstellingen voor een belangrijk deel zijn gehaald. De harmonisatie tussen kinderopvang en peuterspeelzalen heeft grotendeels plaatsgevonden, alle doelgroeppeuters nemen deel aan een VVE-programma en de lijn, die in de voorschoolse voorziening met deze peuter is ingezet wordt voortgezet in de vroegschoolse periode. Wel constateren we, dat het bereik (het aantal peuters, dat een voorschoolse voorziening bezoekt) beduidend lager ligt dan het percentage van 100%, dat in onze beleidsdoelstelling is opgenomen en ten opzichte van de start van deze periode iets lager. Het deelnamepercentage ligt per 1 januari 2015 op 58%. Ook heeft de onderwijsinspectie in 2012 - net als in vrijwel alle Nederlandse gemeenten- geconstateerd, dat de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen binnen onze gemeente verbeterd moet worden. Op basis van deze constatering is een verbeterplan opgesteld, dat volop in uitvoering is. Ten slotte hebben we moeten concluderen, dat het huidige financiële kader bij ongewijzigd beleid voor de komende jaren niet toereikend zal zijn. Deze evaluatie heeft geleid tot een nieuw besluit over aanpassing van de doelstelling, de subsidiesystematiek en aantal kostenbesparende maatregelen. Om dit besluit uit te voeren hebben wij vanaf 2016 met KOOS en de Bieënkorf een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Medio 2014 is het Plan VVE Salland vastgesteld. Volgens dit plan werken de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe samen met de schoolbesturen, de voorschoolse organisaties, en de jeugdgezondheidszorg aan het verbeteren van de kwaliteit van onze voor- en vroegschoolse educatie.

In 2015 hebben ruim 30 peuters een indicatie gehad voor VVE. Deze kinderen zijn allemaal geplaatst op een voorschoolse voorziening in onze gemeente en worden daar intensief begeleid. Dat betekent dat 100% van onze doelgroeppeuters deelneemt aan een VVE-programma. De specifieke uitkering die wij van het Rijk voor de uitvoering van ons VVE-beleid ontvangen is ontoereikend. In 2015 heeft uw raad hiervoor eenmalig een extra budget beschikbaar gesteld van € 45.000. Voor 2016 en verder heeft uw raad een extra budget van € 21.300 beschikbaar gesteld.

Toezicht en handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

In het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) staan alle organisaties voor kinderopvang, buitenschoolse opvang, gastouderbureau en gastouders. Ouders kunnen alleen aanspraak maken op een tegemoetkoming in de kinderopvang als de voorziening voor kinderopvang geregistreerd is in het landelijk register.

In onze gemeente zijn op 31 december 2015 69 gastouders geregistreerd met in totaal 378 kindplaatsen. In 2015 zijn elf gastouders zijn gestopt en zijn vijf nieuwe gastouders gestart. In Olst-Wijhe zijn het vooral de bekende gastouderbureaus van de Bieënkorf en van KOOS die bemiddelen tussen vraag- en gastouders in de gemeente.

In het LRKP staan naast de gastouders vier kinderdagverblijven geregistreerd: in Olst (2), Wijhe (1) en Wesepe (1), drie buitenschoolse opvanglocaties: in Olst (1), Wijhe (1), en Wesepe (1) en het gastouderbureau in Wijhe. KDV Robbedoes en BSO Kwibus, beide op de Boskamp, zijn in 2015 gestopt vanwege een te laag aantal peuters. Alle peuters zijn overgestapt naar de locaties in Olst. Op de grens van Olst en Diepenveen is een nieuw gastouderbureau gestart, Gastouderbureau Thuys. Op alle kinderdagverblijven wordt peuterwerk aangeboden en is het mogelijk om extra dagdelen VVE af te nemen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 5 Jeugd en Onderwijs				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
5.10 Jeugd- en jongerenwerk				
- lasten	82.286	82.286	81.106	1.180
- baten	0	0	0	0
	82.286	82.286	81.106	1.180
5.20 Jeugdgezondheidszorg				
- lasten	4.733.351	4.375.442	4.322.033	53.409
- baten	0	0	169.171	169.171
	4.733.351	4.375.442	4.152.863	222.579
5.30 Lokaal onderwijsbeleid				
- lasten	255.760	264.260	252.058	12.202
- baten	22.200	22.200	44.399	22.199
	233.560	242.060	207.659	34.401
5.40 Huisvesting onderwijs				
- lasten	772.703	696.566	834.211	-137.645
- baten	7.500	7.500	0	-7.500
	765.203	689.066	834.211	-145.145
5.50 Overige onderwijs aangelegenheden				
- lasten	639.660	714.660	764.703	-50.043
- baten	52.353	52.353	45.863	-6.490
	587.307	662.307	718.840	-56.533
5.60 Speelvoorzieningen				
- lasten	92.738	110.238	77.426	32.812
- baten	3.650	3.650	670	-2.981
	89.088	106.588	76.757	29.831
5.70 Kinderopvang				
- lasten	106.662	151.662	96.295	55.367
- baten	5.000	5.000	2.166	-2.834
	101.662	146.662	94.129	52.533
Totaal lasten programma 5	6.683.160	6.395.114	6.427.832	-32.718
Totaal baten programma 5	90.703	90.703	262.267	171.564
Totaal saldo van baten en lasten	6.592.457	6.304.411	6.165.565	138.846
Storting in reserves (+)	368.670	368.670	285.789	82.881
Onttrekking aan reserves (-/-)	361.307	307.491	294.750	-12.741
Resultaat	6.599.820	6.365.590	6.156.604	208.986

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 139.000 positief. De lasten zijn € 33.000 hoger en de baten zijn € 172.000 hoger. De storting in reserves is € 83.000 lager en de onttrekking € 13.000 lager. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 209.000 positief.

5.20 Jeugd- en jongerenwerk

De uitvoering van de Jeugdzorg kent een overschrijding. Het beschikbare budget is achteraf door het Rijk gekort. Deze extra uitgaven wordt onder andere gecompenseerd door de vrijval van het geraamde risicobudget.

De door de provincie beschikbaar gestelde subsidie voor transitie en transformatie jeugdzorg is in 2015 definitief toegekend. Voorgesteld wordt om het niet ingezette deel van deze subsidie in 2016 toe te voegen aan het budget experimenten voor de transformatie jeugdzorg in 2016.

5.30 Lokaal onderwijsbeleid

Het betreft de kosten voor vervoer gymonderwijs en de exploitatie van de gymnastieklokalen.

5.40 Huisvesting onderwijs

Door de overheveling van het buitenonderhoud naar de schoolbesturen is de Algemene Uitkering gekort. Invulling van deze taakstelling wordt voor een groot deel gecompenseerd door een lagere storting in de reserve decentralisatie onderwijshuisvesting.

5.50 Overige onderwijsaangelegenheden

De extra kosten voor de voor- en vroegtijdse educatie zijn hier verantwoord. De raming is ten onrechte op 5.70 Kinderopvang verantwoord.

5.60 Speelvoorzieningen

Het onderhoud voor de speelvoorzieningen is uitgevoerd binnen het beschikbare budget. In 2014 is het restant budget overgeheveld naar 2015. Op basis van een inventarisatie is geconstateerd dat het onderhoud binnen de beschikbare structurele budgetten kan worden uitgevoerd.

5.70 Kinderopvang

De hogere kosten voor de voor- en vroegtijdse educatie is ten onrechte onder Kinderopvang geraamd.

PROGRAMMA 6 WELZIJN, SPORT EN CULTUUR

Wat wilden wij bereiken?

Olst-Wijhe is een aantrekkelijke gemeente om te wonen. De inwoners van onze gemeente voelen zich prettig en veilig en er zijn voldoende mogelijkheden om mee te doen aan onze samenleving. Iedere inwoner is primair zelf verantwoordelijk voor zijn of haar rol in de maatschappij. De inwoners van de twaalf kernen in onze gemeente zorgen er voor dat er een rijk verenigingsleven is voor jong en oud. In de diverse buurt- en dorpshuizen, het Holstohuis en bij de sportaccommodaties worden een breed scala aan activiteiten georganiseerd. De kernen blijven hierdoor levendig en aantrekkelijk om in te wonen. De door raad vastgestelde Sociale Toekomstvisie Olst-Wijhe vormt hiervoor het kader.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. De gemeente draagt zorg voor de instandhouding en de kwaliteit van de primaire voorzieningen binnen dit programma (openbaar bibliotheekwerk; Kulturhusconcept Olst-Wijhe; peuterspeelzaalwerk en jeugd- en jongerenwerk);
2. De gemeente schept randvoorwaarden (in de sfeer van aanbod accommodaties en subsidies) voor de secundaire voorzieningen in onze gemeente op het terrein van sport, kunst en cultuur, oudheidkunde/musea en overige recreatieve voorzieningen waarbij het accent wordt gelegd op participatie door jongeren, gehandicapten en inwoners met een minimuminkomen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	indicator	Streefcijfer	meest recente cijfer
Voorzieningsniveau	in iedere kern een ontmoetingsfunctie	In iedere kern	100%

Naar een toekomstbestendige bibliotheekfunctie

In 2015 heeft de Stichting Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe op basis van het besluit over de toekomst van de bibliotheekfunctie in Olst-Wijhe beide vestigingen heringericht. Uw raad heeft besloten om een bijdrage van € 17.900 te verstrekken in de herinrichtingskosten voor het servicepunt in Wijhe. Een ander besluit was het aankopen van de het bibliotheekpand in Wijhe voor € 1 van de Stichting Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe. Eind 2015 is het pand verkocht. Uit de opbrengst van het pand worden de volgende lasten gefinancierd:

- Bijdragen ten behoeve van het exploitatietekort Servicepunt Wijhe: € 110.000
(5 jr x € 22.000)
- Compensatie SKOW i.v.m. gedeeltelijk vertrek bibliotheek € 36.250
- Niet gehaalde bezuinigingstaakstelling in 2015 € 38.500
- Bijdrage herinrichtingskosten servicepunt Wijhe € 17.900
- Kosten die voortvloeien uit het aan- en verkoopproces PM

Onderstaande tabellen geven inzicht in het verloop van de ledenaantallen van de vestigingen in Olst en Wijhe:

Aantal leden vestiging Olst	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
aantal leden 0 t/m 13 jaar	817	794	845	921	1.052	1.081	949*
aantal leden 14 t/m 17 jaar	196	189	174	222	295	226	213
aantal leden 18 t/m 64 jaar	863	842	814	751	687	635	524
aantal 65-plussers	206	212	209	203	203	211	186
overig	109	115	140	133	132	142	193
totaal	2.191	2.152	2.182	2.230	2.369	2.295	2065

Aantal leden vestiging Wijhe	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
aantal leden 0 t/m 13 jaar	755	717	775	819	857	642	667*
aantal leden 14 t/m 17 jaar	193	193	181	245	291	236	181
aantal leden 18 t/m 64 jaar	758	719	689	638	579	531	427
aantal 65-plussers	186	188	184	192	193	181	157
overig	63	49	66	58	50	52	65
totaal	1.892	1.866	1.895	1.952	1.970	1.642	1497

* = inclusief leerlingen Bibliotheek op School

In Overijssel was er in 2015 sprake van een stijging van het aantal leden, vooral jeugdleden door deelname aan de Bibliotheek op School. In Olst en Wijhe is het aantal jeugdleden licht gedaald. De Bibliotheek op School is nog niet op alle scholen ingevoerd, in 2016 krijgt dit een vervolg. Het aantal uitleningen daalt zowel in Olst-Wijhe als in Overijssel, maar in relatie tot landelijke cijfers lenen de inwoners uit Overijssel nog relatief veel bij de 'klassieke bibliotheek'.

Leefbaarheidsbudget

De uitvoeringsperiode van de dorpsontwikkelingsplannen van de kernen Boskamp en Wesepe lopen nog, waarbij het dorpsontwikkelingsplan Wesepe als laatste eindigt in 2017.

In 2014 startten we met de doorontwikkeling van onze kernenaanpak. Deze doorontwikkeling is sterk verbonden met de ambities die u heeft uitgesproken in het Communicatiebeleidsplan. De doorontwikkeling van de kernenaanpak is onderdeel geworden van het uitvoeringsplan van dit Communicatiebeleidsplan.

Het welzijnsfonds is per 2015 vervallen. De evaluatie van het welzijnsfonds, die in 2014 zou plaatsvinden, heeft om die reden niet plaatsgevonden. Het budget van het welzijnsfonds gaat deel uitmaken van de nog op te stellen regeling leefbaarheidsbudget. Ten behoeve van deze regeling worden daarnaast ook de volgende beschikbare middelen opgenomen: de subsidies voor de organisaties van plaatselijke belang en het budget voor de dorpsontwikkelingsplannen.

Bestuurskracht en samenwerking sportverenigingen

In 2015 heeft een aantal sportverenigingen zich verenigd in het sportplatform Olst-Wijhe (alle sportverenigingen in Olst-Wijhe zijn welkom). Tot nu toe kent het sportplatform een informele opzet en worden (sport)onderwerpen besproken van uiteenlopende aard. Zij ondersteunen elkaar met het uitwisselen van informatie. De combinatiefunctionaris sport- en cultuurstimulering participeert in het sportplatform.

Sport- en cultuurstimulering

Voor een toelichting wordt verwezen naar programma 5 Jeugd en onderwijs.

Deelname jeugd aan sportverenigingsleven

Sportverenigingen kunnen subsidie ontvangen op basis van het aantal jeugdleden. Onderstaand het verloop van het aantal jeugdleden van de gesubsidieerde verenigingen:

<i>Jeugdleden gesubsidieerde sportverenigingen</i>	
2009	2198
2010	2133
2011	1939
2012	2087
2013	2047
2014	1911
2015	1824

De daling in 2015 wordt onder andere veroorzaakt, doordat IJclub De Elshof niet meer gesubsidieerd wordt in verband met een andere subsidiesystematiek (135 leden). Daar staat tegenover dat er twee nieuwe sportverenigingen zijn bijgekomen uit andere dorpen waarvan meer dan 25% van de jeugdleden uit Olst-Wijhe komt (Sportvereniging Broekland: 70 jeugdleden uit Olst-Wijhe en Judovereniging THAG: 10 jeugdleden uit Olst-Wijhe).

De nota Ouderenbeleid

In 2015 stond de evaluatie van de nota ouderenbeleid en het masterplan Wonen, zorg en welzijn 2011 – 2020 gepland. Omdat de provincie Overijssel de uitvoering van de deelprojecten uit het masterplan met een jaar heeft verlegd (tot eind 2015) is de evaluatie verplaatst naar begin 2016. Bij deze evaluaties zullen wij de aandachtspunten uit het Coalitieakkoord 2014 – 2018 meenemen: stimulering van zelfredzaamheid en zelfstandig wonen, adequaat woningaanbod voor senioren en participatie in het maatschappelijk leven.

Maatschappelijk vastgoed

De notitie Maatschappelijk vastgoed is in december 2015 door de raad vastgesteld. De notitie is richtinggevend voor onderwerpen gerelateerd aan maatschappelijk vastgoed, zoals de veranderende behoefte aan accommodaties en leegstand.

Beheer, exploitatie en eigendom van accommodaties liggen bij voorkeur niet in handen van de gemeente. In 2015 is gewerkt aan de overdracht van beheer en exploitatie van zwembad De Welters per 1 januari 2016. Ook voor andere locaties, bijvoorbeeld de kinderboerderij Olst, de ijsbaan Wijhe, het sportveld in Welsum en 't Olde Postkantoor in Olst is vanuit de beleidskaders gewerkt aan overdracht van beheer, exploitatie of eigendom.

We hebben onderzocht of de ontwikkelingen in de Wmo moeten leiden tot het afsluiten van convenanten met de dorps- en buurthuizen, waarmee mogelijk de sociale ontmoeting in de woonkernen wordt gestimuleerd. Dat onderzoek heeft nog onvoldoende richting opgeleverd en zal worden voortgezet in 2016.

Bezettingcijfers binnensportaccommodaties

Binnen onze gemeente hebben we afspraken gemaakt over een eenduidige berekening van de bezettingsgraad. Een landelijke maatstaf is helaas niet voorhanden. Het is daarom niet goed mogelijk om bezettingcijfers tussen gemeenten met elkaar te vergelijken.

Wij hebben gekozen voor de meest zuivere vorm van berekening. Uitgangspunt is een maximale, dagelijkse openstelling van 8.00 uur tot 23.00 uur (15 uren per dag). Hierbij hebben we geen onderscheid gemaakt tussen doordeweekse dagen, weekenddagen en vakantiedagen. Soms worden accommodaties vanwege beheerskeuzes niet of beperkt verhuurd in de weekenden en de vakanties. Omdat dit verhuurtechnisch gezien wel mogelijk is, worden deze uren wel meegeteld in de berekeningen.

Door deze zuivere toerekening lijken onderstaande bezettingspercentages vrij laag. De bezetting van een schoolgebouw is in deze berekening 15%. Een bezettingspercentage van rond de 30% is voor een sporthal al goed te noemen en vanaf 50% is er nauwelijks tot geen ruimte meer in het bezettingsschema.

Sporthallen

Accommodatie	Gesloten in vakanties	Bezettingspercentage 2012	Bezettingspercentage 2013	Bezettingspercentage 2014	Bezettingspercentage 2015
De Hooiberg, sporthal	Nee	31,2	28,5	29,9	31,0
SPOC, zaal 1	Nee	35	32,9	31,2	31,3
SPOC, zaal 2	Nee	26,7	26,7	27,7	27,6

De stijging van het percentage in de Hooiberg heeft te maken met een de toename van inhuur van (enkele) verenigingen, ook niet-sportgerelateerd. Gemiddeld genomen is de bezetting van de sporthallen op het SPOC-park in Wijhe maar heel minimaal gedaald.

Gymzalen

Accommodatie	Gesloten in vakanties	Bezettingspercentage 2012	Bezettingspercentage 2013	Bezettingspercentage 2014	Bezettingspercentage 2015
Watertorenstraat Olst	Ja	40,3	33,8	37,2	38,1
De Nieuwe Coers Wesepe	Nee	20,7	18,3	17,9	18,1

Zwembad De Welters

Omdat de toegangspoort niet meer voldeed aan de veiligheidseisen is er een nieuwe toegangspoort geplaatst.

Over het geheel genomen hadden we een mooie zomer in 2014. Alleen de maand augustus was erg slecht. Dat kan de reden zijn dat het bezoekersaantal toch weer is afgenomen. De verkoop van abonnementen is iets gestegen. De verkoop van het aantal losse kaartjes is wederom afgenomen. Het aantal kinderen dat zwemles A volgt is gestegen. De deelname aan zwemles B/C afgenomen.

	Bezoekersaantallen
2008	48.368
2009	44.876
2010	41.242
2011	37.153
2012	41.353
2013	40.572
2014	37.599
2015	36.635

Het scenario "overdragen van beheer en exploitatie van het zwembad" (onderdeel van heroverweging fase vier) is in het jaar 2015 verder uitgewerkt. Daarvoor is samengewerkt met een nieuw opgericht bestuur en is een adviesbureau geraadpleegd. In het jaar 2015 zijn onder gemeentelijk beheer alvast een aantal verbetermaatregelen doorgevoerd. In 2016 wordt beheer en exploitatie overgedragen aan een beheerstichting. De beheerstichting bestaat uit vrijwilligers en exploiteert De Welters onder het motto: professioneel waar het moet, vrijwillig waar het kan.

Evaluatie notitie Kulturhusconcept Olst-Wijhe

In 2015 is de notitie Kulturhusconcept Olst-Wijhe geëvalueerd. Belangrijke input voor deze evaluatie waren de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamercommissie Olst-Wijhe. Ook zijn de aandachtspunten m.b.t. dit onderwerp uit het Coalitieakkoord 2014 – 2018 betrokken.

Uit deze evaluatie is gebleken dat het Kulturhusconcept van grote meerwaarde is geweest voor de sociale infrastructuur en het voorzieningenniveau binnen onze gemeente. De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport zijn eveneens in 2015 uitgevoerd. Zo is er vanaf 2016 één overeenkomst met ut Huus, waarin de prestatieafspraken op de inhoudelijke taken van de stichting zijn vastgelegd en één overeenkomst met daarin de prestatieafspraken over het beheer en de exploitatie van het maatschappelijk vastgoed van de stichting.

Uitvoeringsprogramma Sociale Toekomstvisie

Eén van de belangrijkste opdrachten uit het uitvoeringsprogramma betrof het vormen van één brede lokale welzijnsorganisatie. Vanaf 1 januari 2015 zijn de beide lokale welzijnsorganisaties (Stichting Kulturhus Olst-Wijhe en Stichting Welzijn Olst-Wijhe) omgevormd tot één organisatie ut Huus. Ut Huus is een breed samenwerkingsverband aangegaan met Stichting De Kern (algemeen maatschappelijk werk), Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel (mantelzorgondersteuning) en Landstede Welzijn (jeugd- en jongerenwerk). Vanaf 2016 is er nog één subsidiebeschikking afgegeven aan dit welzijnsverband en zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt. Voor het overige hebben de invoering van de nieuwe Jeugdwet, de Participatiewet en de gewijzigde Wmo centraal gestaan in 2015.

Kunst en Cultuurbeleid

In 2014 is besloten om de beleidsvelden Recreatie en Toerisme en Kunst en Cultuur grotendeels te integreren in één beleidsvisie. Het ging dan met name om de beleidsonderdelen 'cultureel erfgoed', 'cultuurtoerisme' en 'samenwerking' uit de nota Kunst en Cultuur. De beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020 is in 2015 door uw raad vastgesteld (zie ook programma 3). Tevens heeft uw raad de gevraagde financiële middelen beschikbaar gesteld.

Het onderdeel cultuureducatie uit de nota Kunst en Cultuur kent inmiddels een eigen notitie. Wij hebben eind 2015 de notitie 'Cultuureducatie Primair Onderwijs gemeente Olst-Wijhe 2016-2020' vastgesteld. Deze notitie geeft het belang weer van cultuureducatie en de waarde die onze gemeente hecht aan goed cultuuronderwijs. De continuering van onze financiële en inhoudelijke inzet op cultuureducatie op basisscholen is hiermee geborgd. Tevens hebben wij een besluit genomen om de intentieovereenkomst met de provincie Overijssel te ondertekenen (dit een afgeleide van het landelijk bestuurlijk kader cultuur en onderwijs 2013-2023). De ondertekening van deze overeenkomst vindt in het voorjaar van 2016 plaats.

Cultuurfonds Olst-Wijhe

Tijdens de Olster Harmoniedag op 21 juni 2015 is de Stichting Kunst en Cultuur Olst-Wijhe officieel gelanceerd. De stichting beheert het cultuurfonds, welke onder meer wordt gevuld door een structurele gemeentelijke bijdrage. Door het steunen van goede ideeën en het leggen van contacten brengt de stichting mensen en geld bij elkaar. Daarmee maakt de stichting nieuwe initiatieven mogelijk. Ook wil de stichting de waardering voor kunst en cultuur in Olst-Wijhe stimuleren. Subsidieaanvragen die bij de stichting binnenkomen worden getoetst door een onafhankelijke adviescommissie. De stichting wil haar bekendheid vergroten en andere financieringsbronnen aanboren. De stichting heeft een muzeprijs ontwikkeld. Deze prijs zal eens per twee jaar worden uitgereikt aan een inwoner die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van Kunst- en Cultuur. Projecten die de stichting in 2015 onder andere heeft ondersteund zijn het 90-jarig jubileum van de Olster Harmonie, het Straatfestival Wijhe en het Green Grass festival in Wijhe.

Cultuurmakelaar

- Eind 2014 heeft de provincie besloten om onze gemeente een subsidie te verlenen voor een cultuurmakelaar voor de jaren 2015 en 2016. Het cultuurmakelaarschap wordt ingevuld door de combinatiefunctionaris cultuur en sport, welke werkzaam is voor Ut Huus. Zij wordt voor 4 uur per week door onze gemeente ingezet als cultuurmakelaar. Het project wordt door

onze gemeente budgetneutraal uitgevoerd. Twee uur wordt bekostigd uit onze financiële bijdrage voor de combinatiefunctionaris cultuur. De andere twee uur betaalt de provincie Overijssel (door middel van de subsidie). De cultuurmakelaar werkt nauw samen met de combinatiefunctionaris. De cultuurmakelaar heeft zich in 2015 onder andere bezig gehouden met:

- Het bouwen aan arrangementen op het gebied van Kunst en Cultuur en Recreatie en Toerisme. In 2015 heeft de Cultuurmakelaar voornamelijk kennis gemaakt met de diverse partners uit het veld.
- Het versterken van de culturele infrastructuur door middel van het leggen van verbindingen, bijvoorbeeld tussen binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten op het gebied van kunst en cultuur. Voorbeelden zijn het boekenproject, het project 'gezel gezocht', de verkenning van een mogelijke veldtocht en de voorbereidingen voor 'Olst-Wijhe got talent'. Deelname van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt en/of moeilijk kunnen participeren in het bestaande aanbod, wordt tevens gestimuleerd.
- Het uitoefenen van de loketfunctie op het gebied van bemiddeling, advies, fondsenwerving en projectontwikkeling. Zo geeft de cultuurmakelaar advies aan de Stichting Cultuurparticipatie en de Stichting Kunst en Cultuur Olst-Wijhe. Tevens zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt.

Cultuureducatie primair onderwijs

Vanaf 2013 nemen wij deel aan de provinciale regeling Cultuur aan de Basis 2013 t/m 2016. Vanuit deze regeling ontvangen wij van de provincie € 4.875 per schooljaar om er voor te zorgen, dat cultuureducatie verankerd wordt binnen het onderwijscurriculum. De helft van dit bedrag (€ 2.393) wordt aangewend voor de jaarlijkse voorstellingen op de basisscholen. De andere helft wordt besteed aan nieuwe ontwikkelingen en deskundigheidsbevordering van leerkrachten op het gebied van cultuureducatie. In het schooljaar 2015-2016 is € 1.000 besteed aan het formeren van leerorkesten binnen vijf basisscholen in Olst-Wijhe. € 1.393 is besteed aan de aanschaf van 8 sets boomwhackers, de training van leerkrachten over het gebruik van de boomwhackers en de ontwikkeling van een uitleensysteem.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 6 Welzijn, Sport & Cultuur					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties					
- lasten	562.365	556.643	567.463	573.287	-5.824
- baten	25.046	19.154	24.779	32.801	8.022
	537.319	537.489	542.684	540.486	2.198
6.20 Sport en sportaccommodaties					
- lasten	2.065.354	1.976.141	2.317.363	2.226.570	90.793
- baten	446.058	400.606	725.366	696.886	-28.480
	1.619.296	1.575.535	1.591.997	1.529.685	62.312
6.30 Kunst en cultuur					
- lasten	682.928	584.289	662.531	678.326	-15.795
- baten	45.932	41.483	53.733	303.091	249.358
	636.996	542.806	608.798	375.235	233.563
Totaal lasten programma 6	3.310.647	3.117.073	3.547.357	3.478.183	69.174
Totaal baten programma 6	517.036	461.243	803.878	1.032.778	228.900
Totaal saldo van baten en lasten	2.793.611	2.655.830	2.743.479	2.445.405	298.074
Storting in reserves (+)		172.630	215.470	216.125	-655
Onttrekking aan reserves (-/-)		82.205	195.762	141.459	-54.303
Resultaat	2.793.611	2.746.255	2.763.187	2.520.072	243.115

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 298.000 positief. De lasten zijn € 69.000 lager en de baten zijn € 229.000 hoger. De storting in reserves is € 1.000 hoger en de onttrekking € 54.000 lager. Het resultaat is inclusief het saldo van de mutaties in de reserves € 243.000 positief.

6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties

Voor het project Verbeteren toegankelijkheid gebouwen zijn extra kosten gemaakt, die worden gedekt uit de provinciale vergoeding.

De doorlopende exploitatiekosten van het Olde Postkantoor zijn hoger dan bij de 2^e bestuursrapportage is geraamd. De extra kosten komen voorlopig ten laste van de reserve nader te bestemmen middelen in afwachting van de verkoop.

Op het budget Welzijnsfonds is geen beroep meer gedaan. Vanaf 2016 is dit toegevoegd aan het budget voor recreatie en toerisme.

6.20 Sport en sportaccommodaties

De onderhoud- en beheerskosten voor de sportaccommodaties en de sportparken zijn lager uitgevallen. Voor het zwembad is de bestaande taakstelling niet volledig gerealiseerd.

Het project beweegimpuls kwetsbare senioren wordt gesubsidieerd door de provincie en loopt door in 2016.

Het budget voor ondersteuning sport wordt voor een deel in 2016 ingezet bij de verzelfstandiging van het zwembad.

6.30 Kunst en cultuur

De bibliotheek in Wijhe is verkocht. De gemaakt verkoopkosten en de compensatiesubsidies komen ten laste van de verkoopopbrengst. Het restant bedrag wordt daarom geormerkt gestort in de reserve nader te bestemmen middelen.

Het dak van de Capellenborg is hersteld.

PROGRAMMA 7 WERK, INKOMEN EN ZORG

Wat wilden wij bereiken?

De gemeente streeft naar een samenleving, waaraan iedere inwoner naar vermogen meedoet en waarbij mensen naar elkaar omkijken. Iedere inwoner is primair zelf verantwoordelijk voor zijn of haar rol in de maatschappij. De gemeente draagt bij aan een klimaat, waarin inwoners zelf en met elkaar in staat zijn mee te doen in onze samenleving. De gemeente biedt daarbij zorg en ondersteuning van goede kwaliteit aan kwetsbare inwoners.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. Een optimale zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners zowel economisch als sociaal waarbij de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners voorop wordt gesteld;
2. Hierbij wordt extra accent gelegd bij onze inwoners tot 23 jaar en mensen met beperkingen;
3. De gemeente draagt zorg voor de instandhouding en de kwaliteit van de primaire voorzieningen binnen dit programma (voorzieningen voor ouderen en gehandicapten).

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	indicator	Streefcijfer	meest recente cijfer
Voorzieningenniveau	Aanwezigheid van een ontmoetingsfunctie	In iedere kern	100%
Voorzieningenniveau	Wonen in een woon-servicegebied	In 2015 woont 50% van onze inwoners in een woonservicegebied	Wordt meegenomen in evaluatie masterplan Wonen, welzijn en zorg.
Maatschappelijke participatie	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de inspanningen van de gemeente om burgers volledig te laten deelnemen aan de maatschappij	6	6,5 ¹⁹
	Alle klanten die een periodieke uitkering van de gemeente ontvangen, moeten een voor hen passend traject volgen	De ontwikkeling van de omvang van het klantenbestand van de gemeente moet positief afwijken van de ontwikkeling in vergelijkbare gemeenten in Nederland	

Participatiewet

In 2014 zijn het Beleidskader Participatiewet en de noodzakelijke verordeningen ter besluitvorming voorgelegd. Er is onder andere besloten dat de focus in de uitvoering van de Participatiewet ligt op uitstroom naar betaald werk, zodat iemand weer in zijn of haar eigen bestaan kan voorzien,

¹⁹ Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2014

zelfredzaam is en participeert in de maatschappij. Verder wordt er vanuit het Participatiebudget alleen nog maar geïnvesteerd in trajecten voor klanten met een groeipotentieel. De Participatiewet is 1 januari 2015 in werking getreden. In het najaar van 2016 wordt een eerste evaluatie uitgevoerd van de vastgestelde documenten.

Ontwikkeling cliëntenbestand 2013-2015

Uitkering	Aantal per 01-01			Instroom			Uitstroom			Aantal per 31-12		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
WWB 65-	123	139	146	103	78	112	87	71	99	139	146	159
IOAW	8	8	12	5	6	7	5	2	7	8	12	12
IOAZ	0	1	2	1	2	1	0	1	1	1	2	2
Totaal	131	148	160	109	86	120	92	74	107	148	160	173

Uit de tabel blijkt dat het aantal huishoudens dat van onze gemeente een bijstandsuitkering (of soortgelijke uitkering) ontvangt in 2015 behoorlijk is toegenomen. Begin 2015 ontvingen 160 huishoudens een uitkering, terwijl dit er eind 2015 173 waren. Het valt op dat de uitstroom, mede door de aantrekkende economie, ten opzichte van eerdere jaren behoorlijk omhoog is gegaan, maar aangezien de instroom in absolute zin nog meer is gestegen heeft dit ertoe geleid dat het aantal huishoudens met een uitkering verder is gestegen. De meest voorkomende redenen van uitstroom zijn aanvaarden van arbeid in dienstbetrekking en verhuizing naar een andere gemeente. De meest voorkomende redenen van instroom zijn einde arbeid in dienstbetrekking, einde werkloosheidsuitkering of verhuizing naar onze gemeente. Hierbij wordt ook verwezen naar het realiseren van de taakstelling die we vanuit de provincie opgelegd krijgen om een aantal statushouders in onze gemeente te huisvesten. Voor heel 2015 bedroeg de taakstelling 32 personen. Aangezien de statushouders veelal alleenstaande mannen betreft, worden er bijna evenveel nieuwe uitkeringen verstrekt.

Vanwege o.a. de stijging van het aantal huishoudens met een uitkering en om de doelstellingen van het vastgestelde Beleidskader Participatiewet nog beter te kunnen realiseren hebben wij in september 2015 de bestuursopdracht Uitvoering Werk en Inkomen vastgesteld. Het uitvoeren van deze bestuursopdracht moet leiden tot een rapportage waarin de verbetervoorstellen en de bijbehorende randvoorwaarden staan beschreven, zodat duidelijk is op welke wijze en met welke middelen de transitie van de bestaande naar de gewenste situatie tot stand kan worden gebracht met als uiteindelijk resultaat dat we onze doelstelling om zoveel mogelijk mensen aan betaald werk te helpen nog beter kunnen realiseren.

Bij de aanleiding voor deze opdracht is aangegeven dat de gemeente Deventer ons nadrukkelijk heeft verzocht om deel te gaan nemen aan Deventer Werktalent (een samenwerkingsverband tussen de gemeente Deventer en Sallcon waarbij de re-integratieactiviteiten van beide zijn gebundeld). In de rapportage moet dan ook in ieder geval antwoord worden gegeven op de vraag wat de mogelijke meerwaarde voor ons is om deel te gaan nemen aan Deventer Werktalent, welke samenwerkingsvorm daarbij de voorkeur heeft en wat de noodzakelijke randvoorwaarden zijn. Uitgangspunt bij het uitvoeren van de bestuursopdracht is dat we zoveel als mogelijk gebruik maken van de kracht van een relatief kleine gemeente en het goede van onze huidige dienstverlening behouden.

Bij het uitwerken van de bestuursopdracht wordt ook de vastgestelde motie Werken aan Werk meegenomen die door de fracties van het CDA, de PvdA en D66 is ingediend.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)

Hulp bij het huishouden

Eind 2014 is de notitie Toekomststrategie huishoudelijke hulp en de nieuwe Verordening Wmo vastgesteld. De notitie Toekomststrategie huishoudelijke hulp is opgesteld om in mogelijke

scenario's weer te geven op welke wijze er geanticipeerd kan worden op de forse budgetkorting vanuit het Rijk voor de huishoudelijke hulp. Daarnaast was het gelet op de komst van de aangepaste Wet maatschappelijke ondersteuning, Wmo 2015, noodzakelijk om een nieuwe Verordening Wmo op te stellen. In 2015 is hier uitvoering aan gegeven.

Het nieuwe beleid houdt in het kort in dat iedereen die daar toe in staat is de hulp zelf moet regelen en zelf moet betalen. Als iemand het zelf niet kan regelen dan kan er begeleiding worden ingezet (wel vanuit de Wmo bekostigd) en als iemand het zelf niet kan betalen, dan kan er in het kader van de bijzondere bijstand mogelijk een vergoeding worden gegeven. Voor klanten met een doorlopende indicatie gold 2015 als een overgangsjaar, waarin zij in het kader van de Wmo de hulp nog wel vergoed kregen. Vanaf 2016 geldt het nieuwe beleid voor iedereen. Een nadere analyse van deze beleidswijziging zal onderdeel uitmaken van de evaluatie van de Wmo Individuele voorzieningen die voor het najaar van 2016 staat geplandeerd.

Aanvragen individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning 2013-2015

	Aanvragen			Toegekend			Afgewezen			Ingetrokken		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Woonvoorziening	32	12	20	28	10	18	2	2	2	2	0	0
Vervoersvoorziening	155	72	50	144	57	40	7	12	10	4	3	0
Rolstoelvoorziening	46	39	43	44	33	39	2	2	4	0	4	0
Huishoudelijke verzorging	183	159	100	179	144	11	4	6	89	0	9	0
Begeleiding	0	0	214	0	0	210	0	0	3	0	0	1
Totaal	416	282	427	395	244	318	15	22	108	6	16	1

Uit de tabel blijkt de afname van het aantal aanvragen op het gebied van de hulp bij het huishouden, wat gelet op het hiervoor beschreven nieuwe beleid een logisch gevolg is. Zeker als daarbij wordt opgemerkt dat het merendeel van de 100 aanvragen verzoeken van bestaande klanten betrof om tijdens een huisbezoek een nadere toelichting te ontvangen welke gevolgen het nieuwe beleid heeft voor hen. Dit verklaart ook het grote aantal afgewezen casussen, want er is wel een toelichting gegeven maar het heeft niet tot een toekenning in het kader van de Wmo geleid aangezien dat niet in de lijn van het nieuwe beleid past. Vanaf 2015 valt de functie Begeleiding ook onder de Wmo en de impact van deze nieuwe taak voor de gemeente blijkt uit het forse aantal aanvragen die zijn afgewerkt. Dit betrof grotendeels herindicaties om te bepalen of de betreffende klanten ook in het kader van de Wmo in aanmerking komen voor begeleiding.

Bij de tabel over het aantal aanvragen wordt overigens nog opgemerkt dat niet alle meldingen die klanten hebben ingediend in het kader van de Wmo tot een aanvraag hebben geleid. Klanten kunnen een melding doen dat zij een beperking ervaren en bij het huisbezoek zal dan de aard en omvang van de beperking worden vastgesteld. In het verlengde hiervan wordt dan bekeken in hoeverre iemand op eigen kracht (deels) een oplossing kan vinden door bijvoorbeeld gebruik te maken van zijn of haar netwerk of door gebruik te maken van voorliggende algemene voorzieningen. Pas als voorgaande niet of niet geheel tot een goede oplossing leidt, dan zal de melding worden omgezet in een aanvraag en dan zal er vaak een voorziening door de gemeente worden ingezet. In 2015 zijn er 687 meldingen ingediend waarvan er dus 427 een aanvraag zijn geworden. Bijna 40% van de meldingen heeft dus niet geresulteerd in een aanvraag, doordat de indieners de ervaren beperkingen door middel van eigen kracht en/of het gebruik maken van voorliggende voorzieningen hebben kunnen oplossen.

Minimabeleid

De rijksoverheid is gestopt met de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtzc) en de Regeling Compensatie Eigen Risico (CER). Het hiervoor gebruikte budget is met een forse korting overgeheveld naar de gemeente die vrij is om vervangend beleid vast te stellen. Eind 2015 heeft u in dit kader de Beleidsnota Financiële tegemoetkoming in de ziektekosten vastgesteld. In

2016 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe beleid. Er zal met name veel aandacht worden besteed aan de communicatie rondom dit nieuwe beleid.

Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers

Olst-Wijhe wil een gemeente zijn waar mensen naar elkaar omzien: kennen en gekend worden. In onze visie vormen mantelzorgers en vrijwilligers belangrijke steunpilaren in een krachtige samenleving waarin burgers zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Door alle veranderingen in de zorg zullen we steeds meer van hen vragen. Dat kan alleen wanneer we voor voldoende ondersteuning zorgen. Er is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in een goede ondersteuning van deze groepen en in een betere afstemming tussen alle betrokken organisaties. In 2012 is de notitie "Olst-Wijhe (ont)zorgt, beleid voor mantelzorgers en vrijwilligers in Olst-Wijhe" 2012-2016 vastgesteld. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma wordt door verschillende organisaties (stichting WelZijn Olst-Wijhe, stichting Kulturhus Olst-Wijhe en stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel) uitgevoerd. In 2015 is samen met hen een nieuw uitvoeringsprogramma (2015-2016) opgesteld, waarbij speciale aandacht is besteed aan de gevolgen van de landelijke zorgherziening en mogelijke toename van risico's van overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers, incl. effectieve ondersteuning om dit te voorkomen.

Mantelzorgwaardering

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is vastgelegd dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning van mantelzorgers bij het zorgen voor hun naaste en voor een jaarlijks blijk van waardering voor deze mantelzorgers.

In juni stelde de raad de notitie Waardering mantelzorgers in Olst-Wijhe vast. Het gekozen scenario is een combinatie bestaande uit een individueel waarderingsgebaar (ter waarde van 30 euro per zorgvrager) en versterking van de ondersteuning aan mantelzorgers om overbelasting tegen te gaan. Deze keuze doet recht aan de diversiteit binnen de brede groep mantelzorgers. Zowel mantelzorgers die een voorkeur hebben voor materiële waardering worden erkend als degenen die de waardering vooral uitgedrukt willen zien in goede ondersteuning. Het scenario sluit ook aan bij wensen van mantelzorgers die een goede ondersteuning op maat vaak belangrijker vinden dan een geldbedrag, maar wel aangeven dat ze een symbolisch bedankje zouden waarderen. En de verstrekking van een individueel waarderingsgebaar kan tevens een bijdrage leveren aan het vinden en bereiken van (meer) mantelzorgers.

Tenslotte biedt het scenario ruimte voor verdere uitbouw van voldoende goede ondersteuning aan mantelzorgers. Er is de laatste jaren sprake van een sterke toename van het aantal mantelzorgers en zorgvragers dat een beroep doet op ondersteuning door Vrijwillige Thuiszorg. Daarnaast neemt de zwaarte van de ondersteuningsvragen toe: complexere problematiek en problemen op meerdere levensgebieden tegelijk. Deze ontwikkelingen hebben tot gevolg dat er meer ondersteuningscapaciteit nodig is en betere ondersteuning aan mantelzorgers, zorgvragers en zorgvrijwilligers en scholing/deskundigheidsbevordering voor de zorgvrijwilligers. Het huidige jaarlijkse subsidiebedrag is structureel ontoereikend geworden en een wachtlijst hanteren voor ondersteuningsvragen wordt niet wenselijk geacht. Besloten is daarom tot een structurele verhoging van de jaarlijkse maximale subsidie aan Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel met € 20.000 vanaf 2015.

Masterplan Wonen, zorg en welzijn (2011-2020)

In 2015 stond de evaluatie van de nota ouderenbeleid en het masterplan Wonen, zorg en welzijn 2011 – 2020 gepland. Omdat de provincie Overijssel de uitvoering van de deelprojecten uit het masterplan met een jaar heeft verlegd (tot eind 2015) is de evaluatie verplaatst naar begin 2016. In 2011 is het Masterplan Wonen, Welzijn en Zorg vastgesteld, met daarin de ambitie dat in 2015 de helft van onze inwoners in een woonservicegebied zou moeten wonen. Om dit te realiseren is in 2015 aan diverse projecten gewerkt:

- *Bewustwordingscampagne "Lang zult u wonen"*: deze campagne wil huiseigenaren stimuleren hun woning zo aan te passen dat ze er langer veilig en comfortabel kunnen

blijven wonen. Vrijwel alle Overijsselse gemeenten, waaronder ook onze gemeente, doen mee. Provincie Overijssel ondersteunt dit initiatief. Naast een informatieve website worden ook andere communicatiemiddelen ingezet. In september 2015 is er, na twee succesvolle markten in 2014, voor al onze 50+ inwoners nogmaals een “Lang zult u Wonen informatiemarkt” georganiseerd. De voorbereiding gebeurde ook dit jaar in een werkgroep met een vertegenwoordiging vanuit de ouderenbonden en lokale ondernemers. Ook de brede formule van “zorg & welzijn” standhouders werd vanwege eerder succes gehandhaafd. In 2015 was er extra aandacht voor thuishetchnologie en dementie.

- *Fysieke maatregelen toegankelijkheid woningen:* Aan SallandWonen is een bijdrage verstrekt voor het realiseren van een drietal scootmobiel opstelplekken bij woongebouwen. Het betreft gebouwen met (overwegend) senioren als doelgroep en al een goede basistoegankelijkheid van het woongebouw en de woningen. Uitvoering en afronding van de werkzaamheden vond in 2015 plaats, op basis van cofinanciering door SallandWonen.
- *Fysieke maatregelen toegankelijkheid openbare gebouwen en woonomgeving:* We hebben ervoor gekozen om bij dit deelproject de lokale samenleving zelf om uitvoeringsideeën te vragen. Ondanks herhaalde oproepen en persoonlijk aanschrijven van relaties leverde dat geen verbetervoorstellen op voor de openbare ruimte. Daarentegen werd wel breed van de mogelijkheid gebruik gemaakt om ontmoetingsplekken/dorpshuizen in de kernen toegankelijker te maken. Vaak ging het om het realiseren van een invalidentoilet, maar ook om bijvoorbeeld een vloer of dorpelaanpassing.
- *Woonservicegebieden:* doel is om bestaande of nieuwe initiatieven in de dorpen een impuls te geven, aansluitend bij burgerinitiatieven. In eerdere jaren zijn bijdragen geleverd aan een haalbaarheidsonderzoek naar mogelijke service- en gemakdiensten voor de inwoners uit de Boskamp met zorgcentrum St. Willibrord en aan het van start gaan van Noaberhuzen. In 2015 zijn geen nieuwe initiatieven aangemeld.
- *Project ketenzorg dementie:* Aan de organisatie ut Huus is een startsubsidie verstrekt voor het nieuwe project De Huuskamer. De Huuskamer is gestart na signalen van de casemanager dementie en wijkverpleegkundigen. Er is sprake van een groep mensen met dementie en hun mantelzorgers die zich niet aangesproken voelt door het bestaande aanbod. De deelnemers zitten in een andere levensfase en/of hebben behoefte aan andere, laagdrempelige en niet zorg/verpleeghuis gebonden activiteiten. De huidige groep is gemêleerd samengesteld. Dat geeft een andere inbreng, waardoor een nieuw programma ontstaat. Bijvoorbeeld meer cultuur, maar ook meer eigen regie en meer onderlinge ondersteuning bij de mantelzorgers (zelfhulp). De Huuskamer wordt eenmaal per drie weken in het Holstohus georganiseerd.

Ons Platform Wonen, Zorg en Welzijn was ook in 2015 voor ons een beleidsmatig klankbord. Het platform kwam vier jaar bijeen en zowel woningcorporatie als de belangrijkste zorg- en welzijnsaanbieders zijn erin vertegenwoordigend. Het platform is dit jaar vanwege de decentralisatie van Awbz naar Wmo uitgebreid met een aantal aanbieders van (Wmo) zorg & begeleiding.

Uitvoering Wmo 2015

Op 1 januari 2015 trad de vernieuwde Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) in werking. Met de Wmo 2015 zijn gemeenten, naast de bestaande taken, ook verantwoordelijk geworden voor het ondersteunen van inwoners, die tot die datum via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Awbz) begeleiding ontvingen. Deze decentralisatie van taken ging gepaard met forse bezuinigingen vanuit het Rijk.

De Wmo 2015 kent een aantal nieuwe verantwoordelijkheden voor onze gemeente. Naast de al genoemde mantelzorgwaardering betreft dat o.a.:

- *Toezicht:* gemeenten zijn vanaf 2015 verplicht om toe te zien op de uitvoering van de Wmo in hun gemeente. Besloten is om uit oogpunt van onafhankelijkheid GGD IJsselland deze taken uit te laten voeren en de directeur Publieke gezondheid van GGD IJsselland aan te

wijzen als toezichhoudend ambtenaar, zoals bedoeld in art. 6.1 Wet maatschappelijke ondersteuning.

- **Clientondersteuning:** Vanaf 1 januari zijn gemeenten verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen aan inwoners van cliëntondersteuning. Deze cliëntondersteuning moet gratis en onafhankelijk zijn. Wij willen de cliëntondersteuning in onze gemeente laagdrempelig en aansluitend bij de praktijk regelen. Veel mensen maken gebruik van hun eigen netwerk ter ondersteuning bij een te voeren gesprek met de gemeente als men een ondersteuningsvraag heeft. Dit wijkt naar verwachting niet af van andere situaties als iemand graag een “tweede paar ogen en oren” mee wil nemen tijdens een gesprek met derden, zoals bijvoorbeeld bij een bezoek aan een medisch specialist. Sommige cliëntgroepen hebben naar verwachting een grotere behoefte aan ondersteuning naast hun eventuele eigen netwerk: mensen met een verstandelijke of psychische beperking en kwetsbare ouderen. Aan onze inwoners wordt cliëntondersteuning beschikbaar gesteld via de inzet van MEE IJsseloevers, stichting Vriendendiensten Deventer en de Vrijwillige Ouderenadviseurs (VOA). Een VOA is een onafhankelijke (50+) vrijwilliger die een oudere hulpvraag op diens verzoek ondersteunt en adviseert.

De uitvoering van de nieuwe taken door onze gemeente vroeg in het eerste jaar nog veel extra inzet en aandacht.

- Werkprocessen zijn waar nodig op- en bijgesteld en ict aangepast;
- Extra aandacht voor communicatie naar onze inwoners en maatschappelijke partners;
- Overleg met zorgkantoor/zorgverzekeraar om de wetten Wmo, Wet Langdurige zorg en Zorgverzekeringswet op casusniveau af te stemmen;
- Uitvoering geven (met zeven andere deelnemende gemeenten) aan de Raamovereenkomst Maatwerkvoorzieningen Wmo, waaronder ambtelijke en bestuurlijke afstemming en overleg met deelnemende zorgaanbieders;
- Afstemming met gemeente Deventer over beschermd wonen ggz: de voormalige ggz-C pakketten uit de Awbz zijn eveneens gedecentraliseerd per 2015. Dit is een regionale taak die vooral nog door het rijk bij de centrumgemeenten is belegd;
- De meeste voormalig ontvangers van AWBZ Begeleiding, die gebruik maken van hun overgangsrecht, zijn in 2015 uitgenodigd door de consulenten toegang voor een nieuw vast te stellen arrangement ondersteuning; In een aantal gevallen zijn indicaties ambtelijk verlengd tot begin 2016;
- Financiële monitoring/tussenrapportages.

De inzet van zowel gemeenten als zorgaanbieders was in 2015 noodzakelijkerwijs nog vooral gericht op de *transitie* van de Wmo. In 2016 verwachten we samen met onze maatschappelijke partners de focus meer op de gewenste *transformatie* te kunnen richten.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 7 Werk, inkomen en zorg				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
7.10 Werk en inkomen				
- lasten	6.346.738	6.782.586	6.492.600	289.986
- baten	2.262.322	2.362.322	2.374.646	12.324
	4.084.416	4.420.264	4.117.954	302.310
7.20 Maatschappelijk werk				
- lasten	583.553	983.362	782.645	200.717
- baten	18.160	171.660	107.433	-64.227
	565.393	811.702	675.212	136.490
7.30 Maatschappelijke ondersteuning				
- lasten	4.761.352	4.019.484	3.613.283	406.201
- baten	299.100	336.089	300.749	-35.340
	4.462.252	3.683.395	3.312.534	370.861
7.40 Gezondheidszorg				
- lasten	129.820	138.620	142.157	-3.537
- baten	0	0	2.070	2.070
	129.820	138.620	140.087	-1.467
Totaal lasten programma 7	11.821.463	11.924.052	11.030.685	893.367
Totaal baten programma 7	2.579.582	2.870.071	2.784.898	-85.173
Totaal saldo van baten en lasten	9.241.881	9.053.981	8.245.786	808.195
Storting in reserves (+)	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)	0	0	0	0
Resultaat	9.241.881	9.053.981	8.245.786	808.195

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 808.000 positief. De lasten zijn € 893.000 lager en de baten zijn € 85.000 lager. Er zijn geen mutaties in reserves zodat het resultaat inclusief het saldo van de mutaties in de reserves ook € 808.000 positief is.

7.10 Werk en inkomen

De rijksvergoeding voor de uitkering is in 2015 bijna toereikend. Hierdoor valt een groot deel van het geraamde budget voor het eigen risico-deel vrij.

Voor participatie is nog maar weinig budget beschikbaar. In 2015 is voorzichtig met de beschikbare middelen voor re-integratie omgesprongen. Het niet ingezette budget wordt overgeheveld binnen de decentralisatiebudgetten naar 2016 om de lopende afspraken te dekken. Het geraamde risicobudget is niet ingezet en valt vrij.

7.20 Maatschappelijk werk

Het beschikbare budget voor de nieuwe Wmo-taken is niet volledig ingezet in 2015. Dit was in de begroting ook deels voorzien. De niet ingezette budgetten worden gereserveerd.

Het door de provincie gesubsidieerde project Welzijn, zorg en wonen is deels onder andere producten verantwoord (project toegankelijkheid gebouwen).

7.30 Maatschappelijke ondersteuning

De budgetten voor Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp zijn met name op het onderdeel PGB niet volledig nodig gebleken. Daarnaast zijn de geraamde risicobudgetten voor Wmo niet ingezet.

Ook hier geldt dat de niet ingezette budgetten worden gereserveerd.

De voorzieningen voor gehandicapten zijn door onder andere lager kosten voor woningaanpassingen ruim binnen het beschikbare budget gebleven.

PROGRAMMA 8 DIENSTVERLENING

Wat wilden wij bereiken?

Het uitgangspunt is dat het bestuur en de ambtelijke organisatie ten dienste staan van inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeente en niet omgekeerd. De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten, waarbij de vraag van de inwoner centraal staat en waarbij de inwoners zoveel mogelijk onafhankelijk van tijd en plaats via één loket de gevraagde producten kunnen betrekken.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten waarbij de vraag van de burger centraal staat en waarbij de burger zoveel mogelijk onafhankelijk van tijd en plaats via één loket de gevraagde producten kan betrekken;
2. De inwoners van de gemeente verstrekken maar één keer hun gegevens c.q. de gemeente vraagt geen gegevens waarover reeds beschikt kan worden (Andere Overheid);
3. De gemeente beschikt over kwaliteitshandvesten en servicenormen met betrekking tot haar dienstverlening;
4. De gemeente participeert actief in de ontwikkeling en investeert in de kwaliteit van het dienstverleningsniveau van derden in onze gemeente en toont zich daarbij een actieve partner.

Doel	Indicator	Streefcijfer	Meest recente cijfer
Efficiënte dienstverlening/ burgervraag centraal/ één loket/tijd en plaats onafhankelijk	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de dienstverlening van de gemeente (over het algemeen)	7	2014: 6,7 2016: volgende onderzoek
	KCC sluit serviceovereenkomsten af met de backoffice	80% van de klantcontacten aan de telefoon en aan de balie kan KCC zelf direct afdoen	Zie hieronder
	De gemeente biedt haar producten en diensten aan op het hoogst potentiële niveau van elektronische afhandelbaarheid	80% van de producten	2013: 15 producten
	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de dienstverlening via de digitale faciliteiten van de gemeente		2014: 6,6 2016: volgende onderzoek
	Het KCC doet telefonische klantcontacten rechtstreeks af	80% van de telefonische klantcontacten	2013: 75,5% 2015: 63,9%
	De fysieke dienstverlening (aan de balie) wordt door het KCC op een zo hoog mogelijk serviceniveau afgedaan	80% van de klantcontacten wordt aan de balie afgedaan	2013: 94,7% 2015: 97,5%
Gemeente beschikt over kwaliteitshandvesten en servicenormen	Brieven afhandelen binnen de vastgestelde afhandelingstermijn, tenzij de afhandeling wordt vertraagd door externe, niet te beïnvloeden factoren	90% van de brieven binnen de vastgestelde afhandelingstermijn	2013: 88,5% Volgende onderzoek in 2016

Gemeente is actieve partner bij dienstverlening derden	Gemeente sluit serviceovereenkomsten af met externe partners		Gerealiseerd.
--	--	--	---------------

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Visie Dienstverlening

In 2015 hebben wij invulling gegeven aan de visie doorontwikkeling dienstverlening gemeente Olst-Wijhe 2012-2015. Deze visie liep tot en met 2015.

In 2015 hebben wij de dienstverleningsvisie geëvalueerd en geactualiseerd, inclusief de daaraan gekoppelde doelstellingen. De evaluatie van de visie heeft plaatsgevonden op basis van de geformuleerde doelstellingen per dienstverleningskanaal. De actualisatie van de visie heeft plaatsgevonden op basis van de ervaringen en de (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van de gemeentelijke c.q. overheidsdienstverlening. Daarbij zijn ook de ervaringen van klanten, partners, het klantcontactcentrum en de organisatie meegenomen.

Dienstverleningsconcept en Kulturhusgedachte

Naast inhoud geven aan de landelijke ontwikkelingen hebben wij in 2015 verdere samenwerking gezocht met externe partijen. Daarmee hebben wij ook verder inhoud gegeven aan de heroverwegingstaakstelling om serviceovereenkomsten af te sluiten met externe partners. Zo vervult het klantcontactcentrum sinds 1 december 2015 een rol in de telefonische dienstverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Avondopenstelling Holstohus

De avondopenstelling van de balie in Olst in 2014 was een succes. In december 2014 hebben wij besloten om de balie in Olst vanaf 1 januari 2015 iedere woensdagavond tot 20.00 uur te openen. Door de balie in Olst vanaf 1 januari 2015 iedere donderdagmiddag te sluiten, is de invoering van de avondopenstelling zonder financiële consequenties gebleven.

Inloopsprekuren verzorgingshuizen

Voor sommige inwoners is het erg lastig om de balies in het gemeentehuis in Wijhe of het Holstohus in Olst te bezoeken. Daarom organiseerden wij op 26 februari 2015 en op 5 maart 2015 een inloopsprekuren in de verzorgingshuizen in Olst-Wijhe. De inloopsprekuren vonden plaats voor 18 maart, zodat de inwoners met een nieuw identiteitsbewijs konden stemmen tijdens de verkiezingen.

Donderdag 26 februari 2015	Sint Willibrord	19 aanvragen
Donderdag 26 februari 2015	Overkempe	19 aanvragen
Donderdag 5 maart 2015	Het Weijtendaal	23 aanvragen
Donderdag 5 maart 2015	Het Averbergen	19 aanvragen
Totaal		80 aanvragen

De inloopsprekuren in de verzorgingshuizen zijn als zeer positief ervaren door zowel de bewoners en het verzorgend personeel van de verzorgingshuizen als door de medewerkers van de gemeente. Daarom heeft het college in 2015 besloten om de inloopsprekuren in de verzorgingshuizen jaarlijks te organiseren.

Project Samen werken aan adreskwaliteit

Sinds de zomer van 2015 nemen wij actief deel aan het project Samen werken aan adreskwaliteit. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties en een aantal uitvoeringsorganisaties. Dit zijn instanties die wettelijke taken van de overheid uitvoeren, zoals o.a. het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de Belastingdienst.

Doel van het onderzoek is te controleren of de gegevens zoals die zijn vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP) overeenkomen met de werkelijkheid. De adressen worden geselecteerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Inmiddels nemen 162 gemeenten deel aan dit landelijke project.

De huisbezoeken in het kader van het onderzoek worden uitgevoerd door medewerkers van het klantcontactcentrum. Na het doorlopen van de korte vragenlijst met de bewoners worden de antwoorden gerapporteerd aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Inmiddels zijn 33 huisbezoeken afgelegd. De adressen die onderzocht zijn waren zogenaamde briefadressen, doorgangadressen, overbewoning, samenwoners en VOW (vertrokken, onbekend waarheen).

De volgende adressen die binnenkort onderzocht worden vallen in de categorie schijnverlaters en veelverhuizers.

Operatie BRP

Operatie BRP (voorheen programma mGBA) werkt, in opdracht van het ministerie van BZK, aan de invoering van de Basisregistratie Personen (BRP). De oude vertrouwde Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) verdwijnt, daarvoor komt de Basisregistratie Personen in de plaats. De BRP bevat persoonsgegevens van alle inwoners van Nederland (ingezetenen) en van personen die niet in Nederland wonen maar wel een relatie met de Nederlandse overheid hebben (de niet-ingezetenen). De BRP is een volledig digitale voorziening die onder andere plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk maakt, zeven dagen per week, vierentwintig uur per dag. Het bijhouden en verstrekken van gegevens wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper. Bovendien sluit de realisatie van de BRP aan op de bestaande en nog te ontwikkelen e-overheidsvoorzieningen, zoals zelfservice en het zaakgericht werken. Voor de invoering van de BRP moeten verscheidene veranderingen tegelijkertijd worden doorgevoerd: in gebruik nemen van de nieuwe programmatuur, migreren van data en invoeren van nieuwe werkwijzen. Daarbij is het cruciaal dat geen kwaliteitsverlies van gegevens wordt ervaren en dat de winkel open blijft. In 2015 zijn, onder aanvoering van de gemeente Deventer, in DOWR-verband de burgerzakenmodules gegund aan Dimpact/PinkRocade. Er is niet gekozen voor een traditionele taakspecifieke backoffice applicatie maar voor een oplossing als plug-in binnen het bestaande zaakstelsel. Op deze manier wordt de Basisregistratie Personen (BRP) geïntegreerd in het zaakgericht werken. De invoering zal vooralsnog in 2017 plaatsvinden.

Zelfevaluatie paspoort en Nederlandse identiteitskaart en zelfevaluatie BRP

Op grond van de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 zijn in (Caribisch) Nederland de uitgevende instanties verplicht elk jaar een controle uit te voeren op de toepassing van de beveiligingsmaatregelen en de overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten. De resultaten van de zelfevaluatie paspoort en Nederlandse identiteitskaart zijn in een managementrapportage weergegeven.

Met de Wet basisregistratie personen (Wet BRP), die sinds januari 2014 van kracht is, is de plicht voor gemeenten ontstaan om jaarlijks intern een onderzoek uit te voeren. De zelfevaluatie BRP vervangt de driejaarlijkse GBA-audit. Het onderzoek moet elk jaar voor 1 oktober gereed zijn. Er wordt gekeken naar de: inrichting van de basisregistratie, werking van de basisregistratie, beveiliging van de basisregistratie, verwerking van gegevens in de Basisregistratie Personen voor zover het om de gemeentelijke voorziening gaat of voor zover het college verantwoordelijk is voor de bijhouding.

De resultaten van zelfevaluatie BRP in 2015 zijn in een managementrapportage weergegeven. De behaalde scores liggen (ver) boven het normpercentage. Een hele goede score voor de gemeente Olst-Wijhe.

Invoering van de Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand

Op 1 juli 2015 is de Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand gefaseerd inwerking getreden. De wet bestaat uit een zogenoemd digitaal deel en een niet digitaal gerelateerd deel. Het staat iedere gemeente vrij om met ingang van die datum digitale aangifte van overlijden aan te bieden.

Het streven is om begin 2016 met een pilot te starten voor de digitale melding van voorgenomen huwelijk en geregistreerd partnerschap.

In de tweede fase van de elektronische dienstverlening burgerlijke stand zal dan de melding van voorgenomen huwelijk en geregistreerd partnerschap worden ingevoerd en het sluitstuk zal de digitale aangifte van geboorte vormen. Een besluit omtrent de digitale opslag van de akten van geboorten, huwelijk, geregistreerd partnerschap en overlijden, alsmede de digitale afgifte van afschriften van die akten is pas voorzien na de wetsevaluatie. Deze evaluatie vindt drie jaar na de inwerkingtreding (medio 2018) plaats.

Dienstverlening KCC/Burgerzaken in cijfers

Omschrijving product	2012	2013	2014	2015
Paspoorten	1749	1493		
Paspoorten voor personen van 18 jaar en ouder*			1483	1309
Paspoorten voor personen jonger dan 18 jaar*			106	129
Ned. ID-kaarten voor personen van 14 jaar en ouder	1273	1283		
Ned. ID-kaarten voor personen van 13 jaar en jonger	159	172		
Ned. ID-kaarten voor personen van 18 jaar en ouder*			1302	1578
Ned. ID-kaarten voor personen jonger dan 18 jaar*			254	599
Rijbewijzen	1296	1160	1244	1238
Uittreksels BRP	333	206	164	128
Uittreksels burgerlijke stand	173	177	156	168
Verklaring omtrent gedrag	497	486	458	299
Opgemaakte huwelijksakten in Olst-Wijhe	73	74	76	73
Idem akten partnerschapsregistraties	17	20	23	36
Idem akten geboorten	37	32	30	26
Idem akten overlijden	78	99	104	127

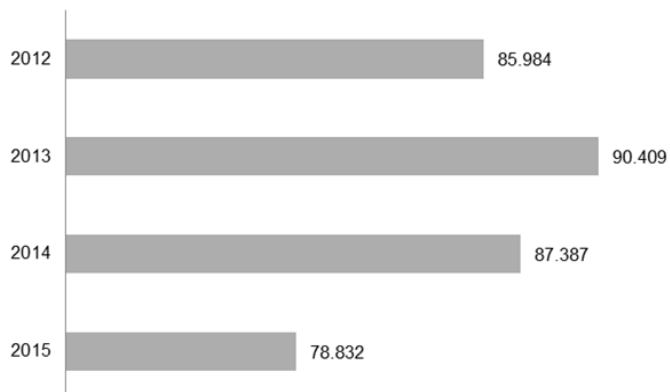
*Sinds 9 maart 2014 zijn paspoorten en identiteitskaarten voor volwassenen 10 jaar geldig.

Sinds 9 maart 2014 is er niet langer een verschil in tarief tussen identiteitskaarten voor: a.) personen van 14 jaar en ouder en b.) voor personen van 13 jaar en jonger, maar een verschil in tarief tussen identiteitskaarten (en paspoorten) voor: a.) volwassenen (10 jaar geldig) en b.) voor personen jonger dan 18 jaar (5 jaar geldig).

Digitale dienstverlening

Op het gebied van de digitale dienstverlening hebben wij in 2015 de samenwerking met de gemeente Deventer gezocht. Op het gebied van grotere projecten en technische ondersteuning zijn wij samen met het webteam van de gemeente Deventer opgetrokken. In 2015 voerden we een grote kwaliteitsslag op de website uit. Zowel kwalitatief als kwantitatief is de gehele website (en subsites gemeenteraad en wonen) vernieuwd.

In 2015 bezochten in totaal 78.832 bezoekers onze website. Dat is minder dan in voorgaande jaren.

De top 10 van meest bezochte pagina's en producten staat hieronder weergegeven.

	Bezochte pagina's	Bezochte producten
1	Home	Afval
2	Contact	Paspoort
3	Openingstijden	Trouwen
4	Zwembad	Aanschrijving door gemeente
5	Vacatures	Verhuizen
6	Digitaal Loket	Rijbewijs
7	Waterloket	Afvalinzameling
8	Pontveren	WOZ-beschikking
9	College	Gevonden en verloren voorwerpen
10	Openingstijden zwembad	Oud papier, inzameling

In 2015 maakten inwoners meer gebruik van onze digitale formulieren (e-formulieren). De top drie staat weergegeven in onderstaande tabel.

Ontvangen aanvragen met DigiD	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aangifte verhuizing	100	0	56	236	335	384
Aanvraag uittreksel BRP	23	31	14	37	23	44
Aanvraag akte burgerlijke stand	15	0	1	16	15	34

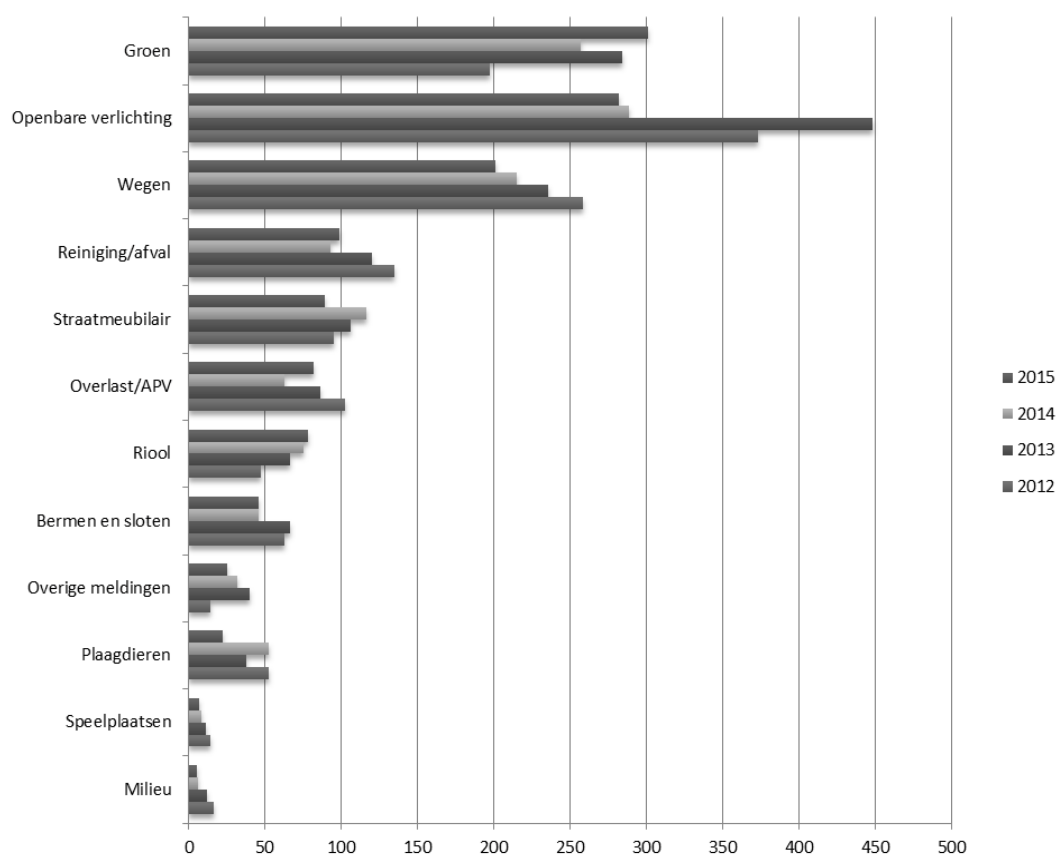
Daarnaast stonden in 2015 onderstaande digitale formulieren op onze website:

- ✓ Collectevergunning aanvragen
- ✓ Gehandicaptenparkeerkaart aanvragen
- ✓ Gevonden voorwerp melden
- ✓ Hondenbelasting regelen
- ✓ Leerlingenvervoer aanvragen
- ✓ Naamgebruik wijzigen

Meldingen

Alle meldingen openbare ruimte die digitaal, telefonisch, aan de balie of schriftelijk bij de gemeente binnenkomen, worden door de medewerkers van het klantcontactcentrum geregistreerd. Inhoudsdeskundige medewerkers handelen de meldingen af.

Het aantal meldingen per categorie zag er in 2015 als volgt uit:

Tot en met 2015 gebruikten wij voor de meldingen openbare ruimte het meldingssysteem MeldDesk. Eind 2015 hebben wij het proces Meldingen Openbare Ruimte in het zaakstelsel van Dimpact geïmplementeerd. Op 27 december 2015 is het nieuwe proces van start gegaan. Met het zaakgericht afhandelen van meldingen kwam er een vernieuwd meldingsformulier voor inwoners online (www.olst-wijhe.nl/onlinemelden).

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 8 Dienstverlening					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
8.10 Publiekdiensten					
- lasten	545.524	518.853	518.853	530.534	-11.681
- baten	281.986	261.950	261.950	297.751	35.801
	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121
Totaal lasten programma 8	545.524	518.853	518.853	530.534	-11.681
Totaal baten programma 8	281.986	261.950	261.950	297.751	35.801
Totaal saldo van baten en lasten	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	0	0	0
Resultaat	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 24.000 positief. De lasten zijn € 12.000 hoger en de baten zijn € 36.000 hoger. Er zijn geen mutaties in reserves zodat het resultaat inclusief het saldo van de mutaties in de reserves ook € 24.000 positief is.

8.10 Publieksdiensten

Er zijn meer reisdocumenten en rijbewijzen verkocht dan geraamd. Eind 2010 zijn extra reisdocumenten aangevraagd doordat vanaf 2011 het jeugdtarief werd afgeschaft. Deze reisdocumenten zijn eind 2015 verlopen. De gewijzigde wetgeving voor rijbewijzen (trekker- en vrachtwagenrijbewijzen) verklaart de toename van het aantal rijbewijzen.

Onderdeel van het heroverwegingspakket was de maatregel om contracten met externe dienstverleners af te sluiten voor het gebruik van de gemeentelijke gebouwen. Deze maatregel is in 2015 niet volledig gerealiseerd. In de begroting 2016-2019 is deze taakstelling komen te vervallen. Door het combineren van de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen is een efficiency voordeel behaald.

PROGRAMMA 9 BESTUUR EN COMMUNICATIE

Wat wilden wij bereiken?

Bij dienstverlening is al vermeld dat het bestuur en de ambtelijke organisatie ten dienste staan van inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeente. De overheid moet transparant en toegankelijk zijn. Informatie moet makkelijk te vinden zijn. De afstand tussen de gemeente en de inwoners wordt verkleind. Er wordt ook een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners gedaan²⁰.

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

1. Een democratisch bestuur dat effectief, efficiënt en transparant is.
2. Beleid wordt zoveel mogelijk in samenspraak met burgers, instellingen en bedrijven opgesteld en uitgevoerd
3. Communicatie wordt ingezet om kennis houding en/of gedrag van doelgroepen te beïnvloeden, met als beoogd resultaat een betere wisselwerking tussen het politiek bestuur, de ambtelijke organisatie en de burger, alsmede een duidelijker beeldvorming van de gemeente Olst-Wijhe bij andere relevante doelgroepen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Doel	Indicator	Streefcijfer	Meest recente cijfer
De communicatie met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen wordt optimaal benut ²¹ .	oordeel burger over duidelijkheid informatie ²²		7,1 in 2012 7,0 in 2010
	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de wijze waarop de gemeente burgers en organisaties betreft bij (de uitvoering van) het beleid en de samenwerking zoekt		6,1 in 2014
	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de communicatie en voorlichting vanuit de gemeente		6,5 in 2014
	oordeel burger over toegankelijkheid informatie		7,2 in 2012 7,1 in 2010

²⁰ Uit Coalitieakkoord 2014-2018

²¹ uit Coalitieakkoord

²² indicatoren uit waarstaatjegemeente.nl

Communicatiebeleid

Ook in 2015 is verder gewerkt aan het doorvertalen en uitvoeren van de strategische uitgangspunten uit het Communicatiebeleidsplan 2013-2017. Uitgangspunt hierbij is dat we aandacht hebben voor onze taal, de manier waarop we interactie met de samenleving aangaan, het bieden van ruimte aan initiatieven uit de samenleving, de transitie naar meer online communicatie zonder de traditionele communicatiemiddelen te veronachtzamen en de houding die nodig is om in te spelen op alle ontwikkelingen om ons heen.

De taal van de gemeente

De gemeente heeft een correspondentiewijzer met als titel 'Elke brief een visitekaartje'. Eind 2014/begin 2015 zijn workshops begrijpelijk schrijven gegeven. Dat moet ertoe bijdragen dat medewerkers brieven c.q. e-mails schrijven in de taal van de inwoners. Elke maand checkt Communicatie steekproefsgewijs enkele uitgaande brieven op begrijpelijkheid.

Participatie

Het afgelopen jaar heeft de gemeente de werkwijze voortgezet waarbij we in trajecten kozen voor een vergaande vorm van burgerparticipatie (daar waar mogelijk). We slaan nu ook de weg in van overheidsparticipatie. Hierin volgt de overheid de vraag van inwoners in plaats van de inwoner mag meedoen. Een verandering in de samenleving zorgt ervoor dat wensen en verwachtingen veranderen. We zien dat er steeds meer ingespeeld wordt op initiatieven van inwoners. Deze manier van werken vraagt een andere houding en denkwijze van de gemeentelijke organisatie. Het Olst-Wijhe LAB is opgericht als initiatief van de werkvloer. Het is een club medewerkers die tweewekelijks samenkomt om te brainstormen en ervaringen te delen als het gaat over overheidsparticipatie. Zij brengen deze kennis weer over op de collega's van hun team.

Digitale communicatie

In 2015 is de website van Olst-Wijhe in zijn geheel vernieuwd. Dit zorgde voor een kwaliteitsslag. Er is onder andere een verbeterde zoekmachine geïnstalleerd en een nieuwe producten- en dienstencatalogus.

Het aantal bezoeken daalt ten opzichte van de afgelopen jaren. Een trend die in 2013 inzette en mogelijk veroorzaakt wordt door de komst van sociale media. Steeds meer mensen halen hun informatie via sociale media en niet meer via de websites. Opvallend is de daling van de subsite van de gemeenteraad. Dat beeld is waarschijnlijk ontstaan omdat de verkiezingen in 2014 zorgde voor een sterke stijging. De sites van het CJG en het Wmo loket zijn in 2015 opvallend vaker bezocht dan de jaren daarvoor. Mogelijk heeft dit te maken met de veranderingen rondom de 3D's. De subsidies Sportstimulering en Duurzaamheid zijn per 1 oktober 2015 opgeheven en hebben daardoor logischerwijs minder bezoekers.

Bezoeken	2015	2014	2013
www.olst-wijhe.nl	124.700	151.548	154.844
Gemeenteraad	4.766	7.653	4.997
Duurzaamheid	643	1.272	1.909
Sportstimulering	2.141	3.777	3.600
Wonen	4.940	4.002	4.833
CJG	7.558	6.136	7.439
Wmo-loket	8.032	5.866	4.861

Een paar interessante weetjes uit de cijfers zijn:

- ✓ Het aantal bezoekers in het weekend is beduidend lager dan door de week. Iets wat ieder jaar zo is en ook uit de landelijke cijfers komt van (gemeentelijke) websites.
- ✓ Op 27 juli 2015 bereikten we een piek van 5.027 bezoekers. Deze piek kwam op gang na de nieuwsberichten over de smartphones binnen DOWR.
- ✓ Ook in de maanden september en november was het bezoekersaantal iets hoger dan normaal. Dit heeft te maken met het nieuws over de opvang van vluchtelingen in onze gemeente.

Twitter

Op Twitter hebben we bijna 2.400 volgers. Dat is 400 meer dan in 2014. Een trend die zich landelijk voortzet. In maart en september kregen we de meeste nieuwe volgers. Dit kan te maken hebben met de verkiezingen in maart en de opvang van vluchtelingen in september.

Volgers bestaan uit inwoners, bedrijven, instellingen, actiegroepen, etc. Daarnaast volgen wij 100 leden. Deze groep bestaat uit buurgemeenten, wethouders, raadsleden, actiegroepen en overheidsorganisaties. De tweets over de vluchtelingen zijn het meest geretweet en aangeklikt. Gemiddeld werd er elf keer op een tweet geklikt per tweet en gemiddeld werd een tweet twee keer geretweet.

Interne communicatie

In 2015 is een intern communicatieplan gemaakt dat ertoe moet bijdragen dat de interne informatieoverdracht zodanig is, dat alle medewerkers weten wat er intern en extern speelt en alle medewerkers zich bewust zijn van de ambities van de organisatie op het gebied van communicatie, dienstverlening en partnerschap, zich deze eigen maken en hiernaar handelen. Bij de interne communicatie is veel aandacht voor de competentie 'samenwerken', zodat de gemeente de faciliterende en ondersteunende rol gaat spelen die vanuit de samenleving wordt verwacht.

Kernegericht communiceren

Via de contactfunctionarissen bij Communicatie, zijn er uitvoerige contacten met alle kernen van de gemeente Olst-Wijhe. Hierbij wordt ook uitvoering gegeven aan het traject rondom de buurtschouwen, het directieoverleg met de kernen en de kernenbezoeken. De gemeente en de vertegenwoordigers uit de kernen zoeken met elkaar naar mogelijkheden om dit traject door te ontwikkelen.

Crisis- en risicocommunicatie

Het hele jaar door zijn er communicatieve speldenprikjes uitgedeeld om mensen te attenderen op veiligheid. Over waar zij zelf een rol kunnen spelen in hun eigen veiligheid en waar de overheid een rol heeft. Op verzoek van de raad is voor het fenomeen wensballon een minicampagne opgezet om het gebruik te ontmoedigen. Er is veel gedaan aan bewustwording rondom inbraakpreventie. Bijvoorbeeld door het project Waaks en de buurtpreventiegroepen met WhatsApp. Dit alles in samenwerking met de politie.

De gemeente neemt deel aan de pool van de Veiligheidsregio als het gaat crisiscommunicatie. Iedereen die betrokken is bij het proces heeft een of meerdere trainingen gevolgd.

Projecten

De communicatie rondom de projecten sluit aan op de strategie zoals verwoord in het Communicatiebeleidsplan 2013-2017. We hebben intensieve communicatietrajecten opgezet en uitgevoerd bij onderstaande projecten. Per project is de communicatie op maat uitgevoerd passend bij de aard van het project en de behoeften van de doelgroepen.

- Woningbouw Welsum
Rondom het project 'Bouwen in Welsum' zijn veel gesprekken gevoerd met verschillende belanghebbenden. Het proces heeft er mede toe geleid dat er woningen in Welsum kunnen worden gebouwd.
- Sanering Olasfa

- Communicatie adviseert de projectorganisatie van de provincie over de beleving van onze inwoners en vervult een ondersteunende rol in de Klankbordgroep Olasfa die onder voorzitterschap staat van een lid van de Expertgroep van het RIVM.
- Omgekeerd inzamelen
Er is veel gedaan aan informatie geven en het creëren van draagvlak.
 - Reconstructie Herxen
Samen met inwoners die vertegenwoordigd waren in een werkgroep is gekeken naar wensen van inwoners en de renovaties die noodzakelijk waren. Hierdoor kon maatwerk geleverd worden.
 - Communicatie m.b.t. de uitvoering van de drie decentralisaties, Jeugd, Participatiewet en de Wmo 2015
 - Communicatie rondom Noorder Koeslag, Zonnekamp, Zwembad, Snel internet
 - Communicatie rondom de Drank- en horecawet, specifiek de leeftijdsgrens van 18 jaar
 - Communicatie rondom Openbaar Vervoer en WMO-vervoer.

Overige activiteiten

Vluchtelingen

In september 2015 was Olst-Wijhe de eerste gemeente in de Veiligheidsregio IJsselland, die een crisishulpopvanglocatie aanbod voor de opvang van vluchtelingen. De opvang vond plaats in sporthal De Hooiberg in Olst. Deze sporthal werd in november nogmaals een crisisopvanglocatie, eerst voor 72 uur en dit werd verlengd tot een week. Beide keren was het uitgangspunt iedereen tijdig en volledig te informeren en inwoners c.q. organisaties te betrekken bij de opvang van de vluchtelingen. Dit kreeg veel aandacht van de pers: de taallessen die door vrijwilligers werden gegeven aan de vluchtelingen zijn uitgebreid in het nieuws geweest en vluchtelingen werden geïnterviewd over hun gevoelens over de aanslagen in Parijs, die tijdens de opvang in november plaatsvonden. De vluchtelingen hebben meermaals hun dank uitgesproken voor de warme manier waarop ze zijn opgevangen in Olst.

Diversen

De gemeente voert geregeld gesprekken met partijen in de samenleving (1 op 1 communicatie). Daarnaast is de gemeente betrokken bij (of organiseert zelf) tal van activiteiten zoals Koningsdag, dodenherdenking/bevrijdingsdag, sportersbijeenkoms, Koninklijke onderscheidingen én de Nieuwjaarsreceptie.

Uitkomsten burgerpeiling eind 2014

In 2015 zijn de uitkomsten van de burgerpeiling 2014 kenbaar gemaakt.

Uit bovenstaande tabel valt af te lezen dat de rapportcijfers van onze gemeente redelijk overeenkomen met de rapportcijfers van de benchmarkgegevens. De score van Olst-Wijhe ligt veelal iets lager dan de score van de vergelijkbare gemeenten.

De hoogste score ontvangt onze gemeente voor de waardering van burgers voor hun buurt als leef- en woonomgeving. Dit heeft een relatie met de aspecten leefbaarheid en veiligheid die voor burgers het zwaarst wegen. Voor de waardering van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving krijgt de gemeente Olst-Wijhe een 6,5.

De laagste score ontvangt de gemeente voor de waardering voor de wijze waarop gemeenten burgers en organisaties betrekt bij het beleid en de samenwerking zoekt met burgers. Deze score (een voldoende) wijkt niet af van de score van de benchmark gemeenten.

Gemiddeld rapportcijfer	Gemeente Olst-Wijhe	Gemiddelde Niet-stedelijk	Gem. grootte <25.000
Waardering buurt als leef- en woonomgeving	7,7	8,0	7,9
Waardering van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving	6,5	6,6	6,7
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (% (heel) veel)	25%	29%	29%
Waardering wijze waarop gemeente burgers en organisaties betreft bij het beleid en de samenwerking zoekt.	6,1	6,1	6,1
Waardering dienstverlening van de gemeente	6,7	6,7	6,8
Waardering dienstverlening via digitale faciliteiten van de gemeente	6,6	6,2	6,6
Waardering communicatie en voorlichting vanuit de gemeente	6,5	6,7	6,7
Waardering eigen gezondheid burgers	7,5	7,7	7,7
Waardering van inspanningen van de gemeente om burgers volledig te laten deelnemen aan de maatschappij	6,5	6,5	6,5

Bezwaarschriften Algemene wet bestuursrecht

Wettelijke regeling	2015	2014	2013	2012
Afvalstoffenverordening	0	0	1	1
Algemene Plaatselijke Verordening	3	1	0	2
Algemene Subsidieverordening	2	0	1	0
Algemene wet bestuursrecht	0	0	1	0
Drank- en horecawet	1	0	0	3 (1)
Participatiewet (voorheen Wet Werk en Bijstand, inclusief aanverwante sociale zekerheidsregelingen)	25	28	17	22
Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade	2	2	0	1
Regeling gehandicaptenparkeerkaart	1	0	1	2
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet ruimtelijke ordening, Woningwet	12	8	9	17 (16)
Wet maatschappelijke ondersteuning	6	1	2	7
Wet openbaarheid van bestuur	5	0	3	0
Totaal aantal bezwaarschriften (beschikkingen)	57	40	35	55 (52)

Vergelijking aantal bezwaarschriften met voorgaande jaren – gerubriceerd naar onderwerp

Beslissing/ resultaat	Gegrond	(Kennelijk) ongegrond	(Kennelijk) niet- ontvankelijk	Ingetrokken	Overig ^[1]	Nog in behandeling	Totaal
Jaar							
2015	5 9%	9 16%	7 12%	24 42%	0 -	12 21%	57
2014	2 5%	14 35%	4 10%	19 48%	1 2%	-	40

^[1] Onder 'overig' wordt verstaan: gedeeltelijk gegrond/ongegrond/niet-ontvankelijk, nieuwe beschikking genomen waardoor geen belang meer bestaat bij de behandeling van het bezwaarschrift.

2013	0 0%	13 37%	7 20%	14 40%	1 ^[2] 3%	-	35
2012	5 9%	22 40%	5 9%	19 35%	4 7%	-	55

Resultaten in aantallen en percentages – vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren

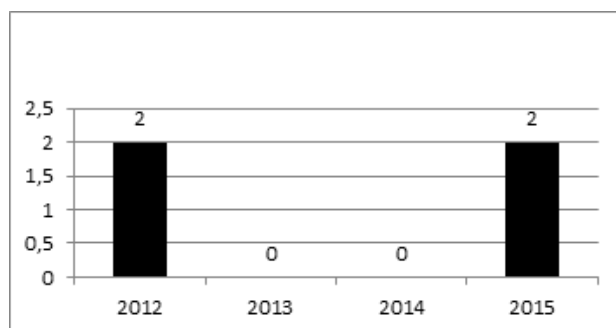
Begin 2015 is een groot aantal indicaties voor huishoudelijke verzorging (HV) beëindigd. Het was dan ook de verwachting dat er een aanzienlijke stijging zou zijn van het aantal bezwaarschriften Wmo. Gebleken is dat het zorgvuldige en intensieve traject voorafgaand aan de beëindiging van grote waarde is geweest: uiteindelijk hebben we drie bezwaarschriften ontvangen tegen het stopzetten van de indicatie voor HV. Wat verder opvalt is dat het aantal bezwaarschriften op het gebied van de Wabo, Wro en Woningwet is gestegen.

Een groot aantal bezwaarschriften is ingetrokken. Dit is te danken aan een succesvolle toepassing van de Andere Aanpak doordat over het bezwaarschrift eerst een informeel gesprek plaatsvindt voordat de formele procedure wordt gestart.

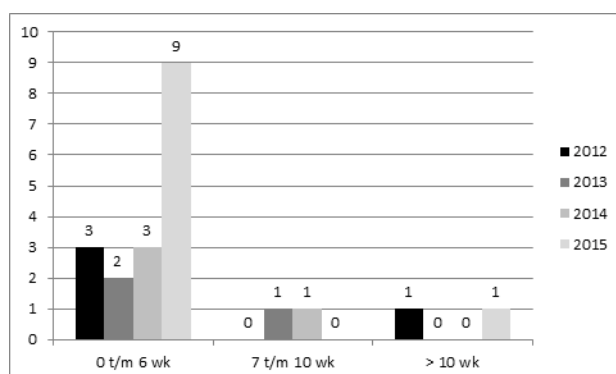
Klachten (intern en extern)

Vergelijking aantal interne klachten

Vergelijking aantal externe klachten (ingediend bij de Overijsselse Ombudscommissie)

Vergelijking afdoeningstermijnen

^[2] Bezwaarde is niet meer op het bezwaarschrift teruggekomen. Het dossier is gearchiveerd.

Integriteit

Digitalisering neemt een vlucht. Automatiseringspakketten bevatten steeds meer informatie over onze burgers, bedrijven en instellingen. Om het integer omgaan met informatie onder de aandacht te brengen van alle medewerkers, is in alle teams aandacht geschonken aan integriteit en fraude-risico's. Alle medewerkers hebben (nogmaals) een integriteitsverklaring ondertekend.

In 2016 staat actualisatie van het integriteitsbeleid en de gedragscode voor politiek bestuurders op de planning.

Er zijn geen meldingen van integriteitsschendingen gedaan.

Interbestuurlijk toezicht Olst-Wijhe, toezichtbeeld 2016

Ter uitvoering van de Wet Revitalisering generiek toezicht (Wet Rgt) heeft de provincie Overijssel een kader voor interbestuurlijk toezicht en doorwerking provinciaal ruimtelijk belang vastgesteld. Op basis hiervan brengt de provincie jaarlijks een totaalbeeld over de Overijsselse gemeenten uit. Het totaalbeeld over 2015 ziet er als volgt uit.

Totaalbeeld Olst-Wijhe (groen)				
FINANCIEN	WABO	WRO	ARCHIEF	HUISVESTING
(groen)	(groen)	(groen)	(groen)	(groen)

Motivering totaalbeeld door de provincie

“De kleur van het totaalbeeld is, evenals vorige jaar, groen.

In 2015 was het beeld voor het domein financiën over 2014 oranje. De bezuinigingsmaatregelen en taakstellingen uit voorgaande jaren zijn in de begroting 2016 grotendeels gerealiseerd. Voor zover dit niet het geval is, zijn de maatregelen in de begroting 2016 teruggedraaid ten laste van het begrotingsresultaat. Dit is in beperkte mate het geval. De gemeente anticipeert beperkt op de wijzigingen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

In het kader van de Wabo en de Wro voldoet de gemeente Olst-Wijhe aan de wettelijke eisen. Door Olst-Wijhe is besloten om Klasse I, type A bedrijven, niet regulier te controleren. Hiermee voldoet Olst-Wijhe niet aan het RUD-ambitieniveau. De aan dit besluit ten grondslag liggende motivatie is duidelijk aangegeven. De benodigde en beschikbare capaciteit en middelen zijn inzichtelijk.

De gemeente Olst-Wijhe heeft een structuurvisie van vier jaar oud, die in 2016 geactualiseerd wordt. De bestemmingsplannen zijn, op twee na, actueel. De niet-actuele bestemmingsplannen zijn net iets meer dan tien jaar oud en worden in 2016 geactualiseerd. De gemeente Olst-Wijhe voldoet aan de eisen voor toezicht en handhaving en de samenwerking op het gebied van ruimte is goed. Informatie- en archiefbeheer voldoen aan de wettelijke eisen. Dit zelfde geldt voor de huisvesting van verblijfsgerechtigden.

Het beeld is dat de gemeente Olst-Wijhe, op de domeinen waar de provincie toezicht op houdt, haar wettelijke taken naar behoren uitvoert”.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 9 Bestuur en communicatie					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
9.10 Bestuursorganen					
- lasten	1.733.411	1.395.821	1.425.321	1.540.911	-115.590
- baten		0	0	0	0
	1.733.411	1.395.821	1.425.321	1.540.911	-115.590
9.20 Voorlichting en communicatie					
- lasten	376.400	399.546	414.546	394.762	19.784
- baten		0	10.000	7.486	-2.514
	376.400	399.546	404.546	387.276	17.270
9.30 Bestuursondersteuning					
- lasten	1.102.000	1.055.185	1.055.185	1.049.667	5.518
- baten		67.950	67.950	0	-67.950
	1.102.000	987.235	987.235	1.049.667	-62.432
9.40 Bestuurlijke samenwerking					
- lasten	850.157	711.529	711.529	903.646	-192.117
- baten	781.281	625.000	625.000	822.702	197.702
	68.876	86.529	86.529	80.944	5.585
Totaal lasten programma 9	4.061.968	3.562.081	3.606.581	3.888.986	-282.405
Totaal baten programma 9	781.281	692.950	702.950	830.188	127.238
Totaal saldo van baten en lasten	3.280.687	2.869.131	2.903.631	3.058.799	-155.168
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	0	0	0
Resultaat	3.280.687	2.869.131	2.903.631	3.058.799	-155.168

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 155.000 negatief. De lasten zijn € 282.000 hoger en de baten zijn € 127.000 hoger. Er zijn geen mutaties in reserves zodat het resultaat inclusief het saldo van de mutaties in de reserves ook € 155.000 negatief is.

9.10 Bestuursorganen

De voorzieningen voor wachtgeld en pensioenen voormalig wethouders zijn aangepast op basis van actuele berekeningen. De dotaties aan deze voorzieningen zijn daardoor flink hoger.

9.20 Voorlichting en communicatie

Door meer gebruik te maken van de digitale en sociale media is het budget voor voorlichting niet volledig nodig geweest. De doorontwikkeling van de website is binnen de beschikbare capaciteit gerealiseerd.

9.30 Bestuursondersteuning

De kosten voor voormalig personeel zijn incidenteel hoger.

Een aantal auditoronderzoeken zijn niet uitgevoerd in 2015. Het gevolg kan zijn dat het budget in 2016, als gevolg van een inhaalslag, niet toereikend is.

Het aantal bezwaarschriften is in 2015 hoog, onder andere als gevolg de veranderde regelgeving rond huishoudelijke verzorging.

9.40 Bestuurlijke samenwerking

De Informatie-, Coördinatie- en Sturingseenheid (ICS) van de Regionale UitvoeringsDienst (RUD) is in 2015 gestart met twee grote projecten: het project informatievoorziening en de vanuit de rijksoverheid opgelegde organisatieontwikkeling. De extra kosten voor deze projecten worden gedekt door inzet van de gereserveerde middelen van de deelnemende gemeenten en provincie uit 2013 en 2014.

10. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Wat wilden we bereiken ?

Hoofddoelstelling/bedoeld maatschappelijk effect:

Het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is de verplichting opgenomen om een overzicht Algemene dekkingsmiddelen op te stellen. Het verloop van de post onvoorziene uitgaven dient afzonderlijk te worden gepresenteerd.

De verantwoording bevat de volgende onderdelen:

- lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- kosten heffing belastingen;
- saldi van kostenplaatsen;
- algemene baten en lasten;
- onvoorziene uitgaven.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

De financiële uitkomsten van de bovengenoemde onderdelen over het jaar 2015 zijn:

x € 1.000

Onderdeel	Baten raming 2015	Baten realisatie 2015	Lasten raming 2015	Lasten realisatie 2015
Lokale middelen	4.154	4.141		
Algemene uitkeringen	22.558	22.606	-144	
Bespaarde rente	302	313	9	9
Dividend	110	110	2	6
Uitvoering wet WOZ			193	193
Kosten heffing belastingen	5	9	98	107
Saldi kostenplaatsen	2.340	2.197	1.584	1.274
Algemene baten & lasten	261		482	279
Totaal	29.730	29.376	2.224	1.868
(exclusief reserveringen)				

Toelichting per onderdeel:

Lokale heffingen

De gemeente kent de volgende bestedingsgebonden heffingen:

x € 1.000

Belastingsoort	Raming 2014 (na wijziging)	Realisatie 2014
Onroerende zaakbelasting	3.974	3.963
Hondenbelasting	74	72
Baatbelasting	16	22
Toeristenbelasting	69	65
Reclamebelasting	21	19
Totaal	4.154	4.141

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verantwoord op basis van de meest recente informatie. Behalve het verslagjaar 2015 zijn er ook bedragen verantwoord over de jaren 2014 en 2013. De totale bate van € 22.605.725 kan als volgt over de boekjaren worden gespecificeerd:

x € 1.000

Boekjaar	Realisatie 2015
Boekjaar 2015	22.625
Boekjaar 2014	- 39
Boekjaar 2012	20
Totaal	22.606

Uitkering dividend

In 2015 zijn de volgende dividenden verantwoord:

x € 1.000

Naam	Raming 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Waarvan incidenteel	Verschil 2015 (per saldo)
BNG	10	10		-
Rova	100	100		-
Totaal	110	110		-

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de BNG is besloten € 0,57 (was € 1,27) per aandeel nominaal aan dividend over 2014 uit te keren. Gegeven ons aandelenbezit van 18.252 stuks resulteert dit in een dividendinkomst van € 10.404.

NV Rova

Door de vergadering van aandeelhouders van de ROVA is besloten over het jaar 2014 onderstaande dividenden uit te keren.

x € 1

Aandelen	Raming 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Verschil 2015 (per saldo)
100 aandelen A		54.228		
90 aandelen B		45.402		
Totaal	100.000	99.630	95.052	-370

Overige algemene dekkingsmiddelen

De gemeente rekent rentelasten aan de investeringen op de verschillende programma's toe zodat een integraal beeld ontstaat van de kosten die met de uitvoering zijn gemoeid. Daarbij wordt ook rente gecalculeerd over het werkzame vermogen van de gemeente. Aangezien de gecalculeerde rente over het eigen vermogen niet daadwerkelijk betaald hoeft te worden vloeit deze terug in de gemeentelijke baten. De rente over de vrije component van het eigen vermogen wordt daarbij als algemene dekkingsmiddel verantwoord.

Saldi kostenplaatsen

Voor de verantwoording en verdeling van de personeelslasten en overheadkosten wordt gebruik gemaakt van de kostenplaatsmethode. De saldi van de kostenplaatsen wordt in de exploitatie verantwoord op dit voorgeschreven product.

Algemene baten en lasten

Het saldo van de algemene baten en lasten is voor een groot deel toe te schrijven aan geraamde maar niet in het dienstjaar uitgevoerde investeringen of budgetuitbreidingen. De vrijgekomen middelen betreffen dus incidentele baten.

Saldo financieringsfunctie

Het voordelig saldo vanwege de financieringsfunctie is in de begroting 2015 geraamd op € 1.128.000. Het saldo wordt bepaald door de lasten in de vorm van betaalde rente over de geldleningen en de aangetrokken middelen in rekening rekening-courant, de bespaarde rente over reserves in mindering te brengen op de ontvangen rente over de uitzettingen en aan de investeringen doorbelaste rente. Het werkelijk voordelige resultaat bedraagt € 1.191.000 (2014: € 1.121.000). Een voordelige verschil van € 63.000.

Onvoorziene uitgaven

Op grond van de financiële uitgangspunten wordt een bedrag van € 2,50 per inwoner beschikbaar gesteld voor onvoorziene uitgaven. Raming voor 2015 bedraagt volgens de primitieve begroting € 41.225. In 2015 is geen beroep gedaan op dit budget.

Resultaten jaarrekening 2015

De onderdelen Totaal saldo van baten en lasten en Resultaat en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden toegelicht bij het onderdeel jaarrekening.

<i>Wat heeft het gekost?</i>

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan dit programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
10.10 Treasury				
- lasten	10.595	10.595	14.777	-4.182
- baten	373.748	411.748	423.263	11.515
	-363.153	-401.153	-408.486	7.333
10.20 Algemene uitkering				
- lasten	-144.141	-144.141	0	-144.141
- baten	22.859.096	22.557.743	22.605.725	47.982
	-23.003.237	-22.701.884	-22.605.725	-96.159
10.30 Lokale heffingen				
- lasten	291.260	291.260	301.244	-9.984
- baten	4.158.522	4.158.522	4.149.882	-8.640
	-3.867.262	-3.867.262	-3.848.638	-18.624
10.40 Algemene baten en lasten				
- lasten	473.851	481.768	278.560	203.208
- baten	474.106	257.606	20	-257.586
	-255	224.162	278.540	-54.378
10.50 Saldi kostenplaatsen				
- lasten	874.297	857.978	547.570	310.408
- baten	1.054.469	1.127.982	1.190.628	62.646
	-180.172	-270.004	-643.058	373.054
Subtotaal lasten algemene dekkingsmiddelen	1.505.862	1.497.460	1.142.151	355.309
Subtotaal baten algemene dekkingsmiddelen	28.919.941	28.513.601	28.369.518	-144.083
Totaal saldo van baten en lasten	-27.414.079	-27.016.141	-27.227.367	211.226
10.60 Reserveringen				
- lasten	949.022	1.700.946	1.813.696	-112.750
- baten	973.861	2.557.409	2.323.001	-234.408
	-24.839	-856.463	-509.305	-347.158
Totaal lasten algemene dekkingsmiddelen	2.454.884	3.198.406	2.955.847	242.559
Totaal baten algemene dekkingsmiddelen	29.893.802	31.071.010	30.692.519	-378.491
Resultaat	-27.438.918	-27.872.604	-27.736.672	-135.932

Het saldo van baten en lasten ten opzichte van de begroting is € 211.000 positief. De lasten zijn € 355.000 lager en de baten zijn € 144.000 lager. De storting in reserves is € 112.000 hoger en de onttrekking € 234.000 lager. Het resultaat is inclusief het saldo van alle mutaties in de reserves € 136.000 negatief.

10.10 Treasury

De dividend bedragen van de Bank Nederlandse Gemeente en de ROVA zijn conform begroting uitgekeerd over 2014. In de renteberekeningen zitten kleine afwijkingen.

10.20 Algemene uitkering

De Algemene uitkering over 2013 is definitief vastgesteld conform begroting. Over de jaren 2014 en 2015 is er per saldo een positief resultaat als gevolg van bijstelling op recente informatie. De eenmalige korting op de algemene uitkering 2015 voor de I-Nup-gelden is op 10.40 Algemene baten en lasten grotendeels gecompenseerd door de vrijgevallen middelen uit voorgaande jaren.

10.30 Lokale heffingen

Op alle lokale heffingen, waaronder de onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en toeristenbelastingen zijn kleine afwijkingen ten opzichte van de raming gerealiseerd.

10.40 Algemene baten en lasten

De stelpost onvoorzien is niet gebruikt in 2015. Daarnaast is de stelpost onderuitputting ook niet ingevuld. De vrijval van de i-NUP gelden is hier verantwoord (zie ook 10.20 Algemene uitkering). De invulling van de taakstelling bedrijfsvoering is verantwoord onder saldo kostenplaatsen.

10.50 Saldi kostenplaatsen

De gerealiseerde voordelen bedrijfsvoering zijn hier verantwoord. Naast overlopende budgetten en kleine afwijkingen is de verkoop van de werf in Olst onderdeel van het positieve resultaat.

10.60 Reserveringen

De storting in reserves is hoger als gevolg van waardering grondexploitaties en lager door de overdracht van het buitenonderhoud scholen aan de schoolbesturen.

De onttrekking aan reserves is lager vooral als gevolg van het overhevelen van budgetten naar 2016, lagere onderhoudskosten gebouwen en de niet benodigde middelen door de verkoop van de bibliotheek in Wijhe. Een hogere onttrekking als gevolg van waardering grondexploitaties.

HOOFDSTUK 2 JAARVERSLAG – PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

Inhoud

In deze paragraaf lokale heffingen is conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) informatie opgenomen over de volgende zaken:

- een overzicht van de gerealiseerde belastinginkomsten 2015;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- een aanduiding van de lokale lastendruk 2015;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid;
- overzicht bezwaar en beroep.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de “eigen” inkomsten van de gemeente en zijn een integraal deel van het te voeren beleid. Zij dienen als instrument om tot afgewogen beslissingen rond de keuzen van (nieuwe) voorzieningen in relatie tot de belastingdruk voor de burgers te komen.

Inkomsten uit belastingen, tarieven en leges

Bij de gemeentelijke heffingen is er een onderscheid in belastingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen) en de heffingen die gekoppeld zijn aan tarieven en waarbij er sprake is van een kostendekking. Bij de algemene belastingen is er geen toets aan de kostendekking, maar bij tariefsgebonden heffingen (retributies en leges) is dit wel het geval. Zij mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het totaaloverzicht van de heffingen is als volgt (begroting is gecorrigeerd met berap):

	realisatie		Begroting		realisatie
Omschrijving	2014		2015		2015
Algemene dekkingsmiddelen					
OZB eigenaar	3.250.739		3.471.000		3.503.629
OZB gebruiker	453.825		503.000		459.596
Hondenbelasting	73.702		74.000		71.697
Baatbelasting	16.072		16.071		21.700
Toeristenbelasting	64.642		68.595		64.685
Reclamebelasting	20.540		20.856		19.394
subtotaal	3.879.520		4.153.522		4.140.701

<i>Tariefsgebonden belastingen</i>				
Rioolrecht	1.717.358		1.854.969	1.873.922
Afvalstoffenheffing	1.119.083		1.327.798	1.235.996
Begravenisrechten	46.574		75.000	62.194
Marktgeden	0		0	0
Leges WABO	170.039		225.000	267.991
Leges bestemmingsplannen	65.944		100.000	14.744
Secretarieleges burgerzaken	281.985		252.950	297.334
Leges APV etc.	4.136		5.000	4.136
subtotaal	3.405.119		3.840.717	3.756.317
Totaal	7.284.639		7.994.239	7.897.018
*inclusief correctie				

Tarievenbeleid en overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Rijksbeleid

Macronorm OZB 2015

Het 'Rapport Evaluatie systematiek macronorm onroerende zaakbelasting' concludeerde dat Evaluatie systematiek macronorm onroerende zaakbelasting dat het de voorkeur geniet te kiezen voor afschaffing van de macronorm. De norm heeft in de ogen van de werkgroep niet bijgedragen aan de gematigde lastenontwikkeling, daar de besluitvorming over tarieven in gemeenten in de eerste plaats geënt is op lokale afwegingen

De macronorm OZB in 2015 nog gehandhaafd als instrument. Conform de afgesproken berekeningsystematiek bedraagt de norm voor 2015 3,0% over € 3,711 miljard. Vooral met het oog op de omvangrijke decentralisaties per 2015 heeft het kabinet besloten om dat jaar met een schone lei te beginnen. Dat betekent dat de overschrijding van de macronorm OZB in 2014 met €11 miljoen niet in mindering wordt gebracht op de macronorm voor 2015."

Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk beleid

Voor de lokale heffingen gelden de volgende gemeentelijke kaders:

- De Beleids- en financiële begroting 2015-2018 wordt gebaseerd op de beleids- en financiële begroting 2014-2017, vastgesteld door de raad d.d. 11 november 2013, inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de 1e bestuursrapportage 2014 en geaccordeerde mutaties.
- De te volgen beleidslijn voor de belastingheffing vindt haar basis in de Begrotingsrichtlijnen vastgesteld in uw raad van 23 juni 2014.
- De tarieven voor de hondenbelasting, de leges en de lijkbezorgingrechten stijgen met een inflatiecorrectie van 2% ten opzichte van 2014.
- De OZB wordt naast de inflatie van 2% nog extra gecorrigeerd met 2% stijging in verband met reeds geaccordeerde heroverwegingmaatregelen en het vervallen van de eenmalige opbrengstcorrectie in 2014 volgens het raadsbesluit van 20 januari 2014.
- Voor tariefgebonden heffingen en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking.
- In het VGRP is opgenomen dat de tarieven voor de rioolheffing in 2015 stijgen met 3% en een vast bedrag van € 9,00.
- De toeristenbelasting is voor het jaar 2015 vastgesteld op € 0,50 per overnachting.
- Het tarief in de reclamebelasting en voor het eenmalig rioolaansluitrecht blijft ongewijzigd.

Onroerende Zaakbelastingen

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente waarover het gemeentebestuur zelf zeggenschap heeft zijn de onroerende zaakbelastingen (lees verder OZB). De werkelijke opbrengst OZB eigenaren is een hoger dan begroot (€ 34.802). De opbrengst OZB gebruik sluit echter negatief op - € 43.208,- lager dan de raming. Door de leegstand van de niet-woningen valt de opbrengst voor het OZB gebruik lager uit.

Bij het opstellen van de tarieven was een deel van de algehele hertaxatie nog niet geheel afgerond. Een deel van de taxatiewaarden was gebaseerd op schattingen. Na de aanslagoplegging wijkt de totaal opbrengst marginaal af. De verschuiving van de opbrengst vindt zijn oorsprong in de uitspraak van de Hoge Raad over de verzorgingstehuizen. Zie hiervoor ook de raadsmemo uit november 2014.

Belasting	raming 2015		realisatie		verschil 2015
OZB - eigenaar:	€	3.471.000	€	3.503.629	€ 32.629
OZB - gebruiker	€	503.000	€	459.596	-/- € 43.404
totaal	€	3.974.000	€	3.963.225	-/- € 10.775

Toeristenbelasting

Begin 2016 zijn de belastingplichtigen uitgenodigd aangifte te doen van het aantal overnachtingen in 2015. De aanslagen worden met dagtekening 31 maart 2016 opgelegd. De werkelijke opbrengst is

€ 64.685 (raming 2015 gebaseerd op werkelijke overnachtingen 2013: € 68.595). De realisatie is iets lager ten opzichte van begroting 2015. Het aantal overnachtingen op campings in 2015 (43.334) is tov 2014 (52.130) gedaald. Het aantal overnachtingen in overige accommodaties in 2015 (94.756) is gestegen tov 2014 (89.366).

Soort accommodatie	overnachtingen 2015	overnachtingen 2014
Camping, losse plekken	19.464	23.530
Camping, vaste standplaatsen	23.870	28.600
Groepsaccommodaties	83.539	78.286
B&B en overige	<u>11.217+</u>	<u>11.080+</u>
Totaal	138.090	141.496

Hondenbelasting

De hondenbelasting is verschuldigd voor het houden van één of meerdere honden. De opbrengst in 2015 van de hondenbelasting is iets lager (-/- € 2.303) dan de raming. In 2016 is de hondenbelasting afgeschaft.

Belasting	raming 2015	Realisatie	verschil 2015
Hondenbelasting	€ 74.000	€ 71.697	-/- € 2.303

Rioolheffing

Grondslag voor deze belasting is het direct of indirect afvoeren van afvalwater en/of hemelwater op de gemeentelijke riolering. De belastingplichtige is de gebruiker van een eigendom aangesloten op de gemeentelijke riolering. De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijke rioleringsplan.

De rioolheffing bestaat uit meerdere onderdelen, de heffing voor percelen onder de 500 m3 (vaak huishoudens), de heffing voor percelen boven de 500 m3 en de OZB heffingsobjecten voor rioolrecht garages).

Het uitgangspunt is dat de heffing 100% kostendekkend is voor de totale kosten rioleringszorg. In het VGRP is opgenomen dat de tarieven voor 2015 stijgen met 3% en een vast bedrag van € 9,00. Het basistarief (waterverbruik tot 500 m3 per jaar) komt hiermee op € 249,12.

De werkelijke opbrengst, gecorrigeerd met de heroverweging, is € 18.953 hoger dan begroot. De meeropbrengst wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst bij percelen waarvan het waterverbruik minder dan 500 m3 (extra woningen) bedraagt en de OZB heffingsobjecten.

Belasting	raming 2015	Realisatie	verschil 2015
Rioolheffing	€ 1.854.969	€ 1.873.922	€ 18.953

Afvalstoffenheffing

Gemeente Olst-Wijhe maakt in hoge mate gebruik van een goede infrastructuur voor inzameling van herbruikbare afvalstoffen. Er is al jaren Diftar. Deze gecombineerde aanpak heeft als effect een reductie van de totale hoeveelheid afval en een flinke verbetering van de gescheiden inzameling. Het afval wordt in toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. We zien steeds meer dat burgers heel bewust omgaan met hun afval.

Het basisbedrag is voor 2015 vastgesteld op € 112,- per perceel.
De volgende tarieven zijn van toepassing met betrekking tot de ledigingen van containers:

Volume container	rest-fractie		
	2015	2014	2013
240 liter	€ 9,21	€ 9,21	€ 9,21
140 liter	€ 5,63	€ 5,63	€ 5,63

Voor de ondergrondse systemen geldt een tarief van € 1,11 (huisvuilzak 40 liter).

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is, dat er sprake is van 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de voorziening afvalverwijdering verrekend met de burger. Rekening houdend met het werkelijk aantal aanbiedingen is in 2015 in totaal € 1.235.996,- ontvangen aan afvalstoffenheffing. De begrote opbrengst was € 1.327.798,-. De opbrengst is € 91.802 minder dan begroot. De vastrecht-aanbiedingen laten een stijging zien. Vast recht wordt betaald door elk huishouden in de gemeente. Ten aanzien van de ledigingen zien we een neergaande trend voor de rest-fractie, dit is te verklaren door het beter gescheiden inzamelen. De gemiste opbrengsten van de lagere ledigingen vallen voor een deel weg tegen de lagere eindafrekening van de afvalinzamelaar.

De opbrengsten en de verdeling is nader uitgewerkt in de onderstaande tabel:

	Raming	Realisatie	Vershil
Basis bedrag	€ 800.912	€ 807.284	€ 6.372 (+0,8%)
Rest-fractie	€ 526.886	€ 428.712	- € 98.174 (-18,6%)
Totaal incl. afronding	€ 1.327.798	€ 1.235.996	- € 91.802 (- 6,9%)

Er is succesvol ingezet op het leveren van een hoog serviceniveau voor de herbruikbare fracties en een lagere service op de te verbranden fractie. Het resultaat uit 2015 is betrokken bij het vaststellen van de tarieven voor 2016.

Baatbelasting riolering Buitengebied

De opbrengst baatbelasting riolering buitengebied sluit € 5.629 hoger dan begroot.

Belasting	raming 2015	Realisatie	verschil 2015
baatbelasting riolering	€ 16.071	€ 21.700	€ 5.629

Overige retributies en leges

Voor tariefgebonden retributies (marktgeden, begrafenisrechten) en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking. Op dit moment is dit niet in alle gevallen gerealiseerd. Er dient nog nader onderzoek plaats te vinden naar de kostentoe rekening en de toerekening van uren aan de diverse producten. Verder dient onderzocht te worden in hoeverre het reëel is om in alle gevallen uit te gaan van 100% kostendekking.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is de verschuiving in belastingdruk van belastingjaar 2014 naar 2015 weergegeven. Uitgangspunt hierbij is een woning in eigendom en gebruik. Gehanteerd uitgangspunt is de gemiddelde vastgestelde waarde van een woning voor 2014 en 2015, bron:

Waarderingskamer. Een huishouden met een REST-container van 240 liter (9 ledigingen) en een 140 liter GFT (9 ledigingen). En een rioolaansluiting met een waterverbruik < 500 m³.

Omschrijving	2014	2015
OZB tarief woning – eigenaar (perc.WOZ-waarde)	0,1572%	0,1736%
WOZ waarde (gemiddelde) woning	€ 237.000	€ 221.000
OZB eigenaar	€ 372,56	€ 383,66
Rioolrecht	€ 229,44	€ 249,12
Afvalstoffenheffing (vast bedr.+ 9 ledigingen RST (2014: +11 ledigingen))	€ 167,89	€ 194,89
Afvalstoffenheffing , GFT	Gratis	Gratis
Totaal	€ 769,89	€ 827,67

In individuele gevallen kan dit percentage uiteraard afwijken als gevolg van een meer of minder dan gemiddelde waardedaling van de woning.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de inwoners van Olst-Wijhe met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in aanmerking te komen. Er vindt een toets plaats naar het inkomen en het vermogen. Het inkomen mag niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau. Voor de ledigingen wordt slechts beperkt kwijtschelding verleend, zodat er ook voor de minima een prikkel blijft bestaan om bewust met het aanbieden van huishoudelijk afval om te gaan. In 2015 zijn 214 kwijtscheldingsverzoeken toegewezen, deze vertegenwoordigen een bedrag van € 92.863.

Omschrijving	Aantallen				Nog onderhanden op 31 dec 2015
	Totaal	Afgewezen	Toegewezen	Toegewezen gedeeltelijk	
Totaal 2015	290	74	214	nb	2
<i>(Totaal 2014)</i>	<i>(295)</i>	<i>(47)</i>	<i>(244)</i>	<i>(nb)</i>	<i>(4)</i>

Bezwaar en beroep

Bezwaarschriften:

Inwoners schakelen bij het indienen van een bezwaar of beroep steeds vaker de hulp in van een WOZ-adviseur. Deze adviseur vraagt geen vergoeding aan de inwoner, maar aan de gemeente - op basis van de in de AWB vastgestelde uitgangspunten. Deze kostenvergoeding komt ten laste van de gemeente. In 2015 zijn het aantal beroepszaken verdrievoudigd.

Bezwaar onderdeel :	aantal	Gevolg		
		toegewezen	Afgewezen	In behandeling
Heffen	23	12	11	0
WOZ	120	62	58	0
totaal 2015	143	74	69	0
(totaal 2014) WOZ	(166)	(82)	(84)	0

Beroepschriften:

Beroep m.b.t.	aantal	Gevolg		
		Toegewezen/ Fiscaal compromis	afgewezen/ ingetrokken	In behandeling
WOZ	25*	7	12	6
kwijtschelding				
belastingen/leges				
totaal 2015	25	7	12	6
(totaal 2014)	(0)	1	3	0

*24 van de 25 beroepszaken zijn ingediend door commerciële beo's. Waaronder het beroep van Salland wonen.

**In 12 van de beroepszaken loopt het hoger beroep nog

*24 van de 25 beroepszaken zijn ingediend door commerciële beo's. Waaronder het beroep van Salland wonen.

**In 12 van de beroepszaken loopt het hoger beroep nog

PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Inleiding

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten dan wel risico’s te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het gaat bij weerstandsvermogen om die risico’s die niet via verzekeringen of gevormde voorzieningen kunnen worden ondervangen. De niet verzekerde risico’s hebben, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties. Het is dus zaak voor een gemeente, dat ze zich bewust is van de risico’s die ze loopt, en ze beheerst. Het uitsluiten van risico’s is echter niet mogelijk. Het beleid met betrekking tot de weerstandscapaciteit en de risicobeheersing is opgenomen in de door uw raad in 2013 vastgestelde Nota Weerstandsvermogen. Deze nota heeft geleid tot een aangepaste vormgeving van deze paragraaf.

Begrip risico

Onder een risico wordt verstaan “het gevaar voor schade of verlies door interne en/of externe omstandigheden”. Het gaat hierbij om gevaar, schade en verlies van financiële aard.

Er wordt dus een omschrijving van alle redelijke voorzienbare risico’s gegeven waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd (niet volledig kwantificeerbare risico’s) of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Risico’s gemeente Olst-Wijhe

Voor het verkrijgen van een getrouw beeld van de financiële positie is het nodig inzicht te krijgen in de risico’s die niet in de begroting zijn verwerkt.

Er is een drietal categorieën risico’s onderscheiden:

- A. Top 10 Budgettaire risico’s (in volgorde van mate van risico);
- B. Risico’s grondexploitaties;
- C. Overige risico’s.

Voor het continu beheersen van de risico’s hanteert de gemeente de cyclus van: identificeren, kwantificeren en risicoweging naar klassen. In deze paragraaf staat de top 10 risico’s, de weerstandscapaciteit en de actuele ratio van het weerstandsvermogen.

Risico’s en beheersing ervan

A. Top 10 risico’s

Implementatie heroverwegingsmaatregelen bedrijfsvoering/ naheffing

De heroverweging op de bedrijfsvoering is fors. Door middel van een formatie- en plaatsingsplan wordt hier op personeelsgebied de komende jaren (tot en met 2017) invulling aan gegeven. Dit leidt tot een duidelijk lagere formatie en daarmee tot lagere loonkosten. Om juridische/arbeidsrechtelijke en om zorgvuldigheidsredenen kost het enige tijd om hieraan invulling te geven. Ook het enigszins compenseren van pensioenverlies van oudere medewerkers die vervroegd uitreden vereist een voorinvestering. Het risico op het niet halen van de taakstelling is teruggebracht. In 2015 is gemeld dat het risico op het krijgen van een naheffing van de belastingdienst groot is, omdat de criteria voor toepassing van deze naheffing inmiddels duidelijk zijn geworden (zgn. RVU heffing). Deze heffing krijgen wij waarschijnlijk opgelegd, omdat wij als werkgever stimuleringsmaatregelen hebben genomen om de uitstroom van oudere medewerkers te stimuleren vanwege de taakstelling op de bedrijfsvoering. Over betalingen die in 2016 of later worden gedaan, wordt direct RVU heffing betaald. Het financiële risicobedrag wordt daarmee verkleind in vergelijking met de raming van 2015. Overigens is vanuit werkgeversoogpunt bezien de verhouding tussen RVU heffing en de

stimuleringsmaatregelen positief. Het financiële risico is in totaliteit ongeveer € 75.000 met een zeer grote kans van voordoen.

Algemene uitkering

Periodiek wordt er "groot onderhoud" gepleegd aan de verdeling van het gemeentefonds om de werkelijke kosten aan gemeentelijke taken aan te laten sluiten met de ijkpunten in het gemeentefonds. Als gevolg van de onderhoudsoperatie wijzigt de (landelijke) omvang van het gemeentefonds niet. Wel worden gelden overgeheveld van clusters onderling. Dit leidt bij individuele gemeenten tot herverdeeffecten. In 2015 heeft de eerste tranche van de herijking van het gemeentefonds plaatsgevonden welke 75% van het gemeentefonds betrof. Deze verliep voor de gemeente Olst-Wijhe nagenoeg budgettair neutraal. Met ingang van 2016 is 1/3e van de resultaten van de tweede fase van de herijking doorgevoerd waarbij besloten is een verdiepingsonderzoek in te voeren. Het gaf omvangrijke herverdeeffecten te zien in het voordeel van gemeenten met een groot buitengebied. Voor de gemeente Olst-Wijhe resulteerde dit in een hogere uitkering van 17 euro per inwoner. Effecten (positief en negatief) zullen worden afgetopt tot € 15 per inwoner per jaar. De drempel stijgt dus jaarlijks € 15 per inwoner. De maximale mutatie in de jaren 2016 t/m 2019 bedraagt op basis van 17.884 inwoners: van € 268.260 (2016) tot € 1.073.040 (2019). Aangezien recent het grootste deel van de uitkering is herijkt wordt voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 268.260 met een matige kans (50%) van voordoen.

Participatiewet

Het aantal uitkeringen (WWB, IOAW en IOAZ) is in 2015 met ongeveer 8% toegenomen (van 160 naar 173 huishoudens). Voorgaande ontwikkelingen hebben er over heel 2015 toe geleid dat de totale uitkeringslasten (dus niet alleen WWB, maar ook IOAW, IOAZ en Bbz) na aftrek van de ontvangen baten € 2.311.423 bedragen. Aangezien de lasten minder dan 5% het beschikbare (rijks)budget van € 2.205.411 overschrijden is er geen aanvraag in het kader van de Vangnetregeling aangevraagd. Het tekort op de uitkeringslasten komt overeen met een bedrag van € 106.012 en moet volledig door de gemeente worden gedragen aangezien het bedrag minder is dan 5% van het toegekende BUIG-budget. Aangezien het met name voor de komende jaren niet zeker is, temeer het aantal huishoudens met een participatiewetuitkering verder stijgt en het BUIG-budget voor 2016 is gedaald, vormt dit een risico. Voor de berekening van het risico wordt er voor 2016 van uitgegaan dat er bovenop het eigen risico van de gemeente van 5%, ongeveer € 200.000 aan vergoeding moet worden aangevraagd via de Vangnetregeling. Er wordt gerekend met een matige kans (50%) van voordoen dat de vergoeding niet wordt toegekend.

Aanleg breedband

Investeringsmaatschappij CIF wil glasvezel aanleggen in het buitengebied van Olst-Wijhe. Dit als meer dan 50 % van de bewoners meedoet. De gemeente verleent voor de aanleg een instemmingsbesluit. Ook is het belang van de gemeente dat de glasvezelkabel zo wordt aangelegd dat de weg en bermen na aanleg goed bereikbaar blijven. Hiervoor is toezicht nodig. Met CIF zijn hoofdlijnsafspraken gemaakt over betaling voor het instemmingsbesluit en voor toezicht. We gaan er van uit dat het door CIF betaalde bedrag volstaat. Moet er toch extra toezicht worden gehouden, blijken er meer uren benodigd voor verlening van het instemmingsbesluit of is de staat van de bermen en wegen slechter dan verwacht, dan is er een risico. Het gaat om de aanleg van veel kilometers in het buitengebied, dus het kan om flinke kosten gaan. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 130.020 met een matige kans (50%) van voordoen.

Implementatie heroverwegingsmaatregelen bedrijfsvoering

Naast de heroverweging op de programma's is een heroverwegingsoperatie uitgevoerd op de bedrijfsvoering. In vier fases is tot en met jaarschijf 2017 een bezuiniging van ruim 1,5 miljoen euro voorzien. De werkdruk in de organisatie is echter dusdanig groot dat de kans aanwezig is dat de laatste jaarschijf van deze operatie niet geheel wordt gerealiseerd. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 150.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Onverzekerd eigen risico

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat een schadevergoedingsregeling voor vermogensschade. Hierbij kan worden gedacht aan geweigerde vergunningen of het toepassen van bestuursdwang. Op grond van het Burgerlijk Wetboek (BW) zijn bijvoorbeeld claims mogelijk bij schade aan voertuigen als gevolg van het in onvoldoende mate onderhouden van openbare wegen. Tegen bovengenoemde claims is de gemeente verzekerd.

De vaste activa van de gemeente zijn alle verzekerd tegen de meest voorkomende gevallen van schade. Samengevat is de gemeente onder andere verzekerd tegen schade door:

- brand, schade aan opstal en inventaris; - fraude; - aansprakelijkheidsstelling college en medewerkers; - vermogensaansprakelijkheid; - risico's bij de uitvoering van werken; - ongevallen. Met het formuleren van een ARBO beleidsplan en ARBO actieplannen wordt ernaar gestreefd de medewerkers een veilige werkomgeving te bieden en ze bewust te maken van veilig gedrag. Het aantal solide verzekeraars die gemeentelijke risico's willen verzekeren is de afgelopen jaren afgenomen. De verzekeringsmaatschappij heeft het eigen risico vastgesteld op € 2.500 voor schade aan zaken (per geval), € 2.500 voor schade aan personen (per geval) en € 12.500 voor vermogensschade per geval.

Bepaalde risico's zijn in het geheel niet meer bij een verzekering onder te brengen. Hierbij valt te denken aan het niet nakomen van toezeggingen of gewekte verwachtingen. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 45.000 met een grote kans (70%) van voordoen.

Het risico op cybercrime en datarisico's wordt meer manifest. Daarnaast is er wetgeving per 1 januari 2016, hetgeen betekent dat in eerste instantie dit jaar een bewustwordingstraject wordt opgestart, daarna volgt de keuze beheersmaatregelen. Kans en financiële impact is op dit moment moeilijk te bepalen.

Rente

Het totaal aan jaarlijkse aflossingen op de aangegane langlopende geldleningen bedraagt in de jaren 2016 t/m 2018 jaarlijks ca. 3,5 miljoen en in 2019 ca. 2 miljoen. De gemiddelde rentevergoeding over de aangetrokken leningen bedraagt ruim 3%. Voor de korte financiering van het financieringstekort wordt structureel een rentepercentage van 2,75% aangehouden. Rekening houdend met een financieringstekort per 1 januari 2016 van € 3 miljoen bedraagt de (jaarlijkse) financieringsbehoefte € 6,5 miljoen. 1% rentestijging leidt tot € 65.000 extra lasten. Gelet op de huidige historisch lage rentetarieven wordt op dit moment de kans als matig geschat. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 65.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Exploitatie maatschappelijk vastgoed

Bij het beheren en exploiteren van een belangrijk deel van het maatschappelijk vastgoed in onze gemeente is sprake van een alliantie tussen gemeente, ut Huus (voorheen stichting Kulturhus Olst-Wijhe) en woningstichting. De gemeente subsidieert, de stichting verzorgt de exploitatie en de panden Holstohus, Infocentrum IJssel Den Nul, de sporthallen op het SPOC-park in Wijhe zijn eigendom van de woningcorporatie. Inkomsten uit verhuur van ruimten aan derden maken een belangrijk deel uit van de exploitatie. De inkomsten uit vaste- en losse verhuur nemen af. Een groot deel van de uitgaven (bijv. verschuldigde huur aan de woningstichting i.v.m. langlopende huurcontracten) zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. Vanwege de gedeelde verantwoordelijkheid voor beheer en exploitatie van het maatschappelijk vastgoed in onze gemeente vormen bovenstaande ontwikkeling een risico voor onze gemeente. Daarnaast bestaat het risico dat de dienstverlening via het Holstohus op termijn onder druk komt te staan. Vanuit financieel perspectief is het risico € 50.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Organisatierisico's

Met betrekking tot haar eigen organisatie loopt de gemeente continu werkgeverrisico's. Het gaat er dan vooral over of wel de juiste mensen op de juiste plaats zitten en of de organisatie in het geheel haar taken wel aankan. De risico's die hieruit voort kunnen vloeien worden beperkt via een adequaat stelsel van interne controle, het beschrijven en borgen van werkprocessen en het formuleren en bewaken van de HRM gesprekscyclus.

Een kleine organisatie kent over het algemeen veel 'solo' functies, functies die door slechts één medewerker worden uitgeoefend. Uitval van de medewerker of onvoldoende functioneren heeft tot gevolg dat taken onvoldoende worden uitgevoerd of tot werkloosheid. De gemeente is eigen risicodragers voor dergelijke werkgeverrisico's. Bij calamiteiten met een hoog overlastrisico voor burgers wordt teruggevallen op afspraken met derden. Het creëren van achtervang voor deze functies leidt onvermijdelijk tot een geringe inefficiëntie in de organisatie, die echter de voorkeur heeft boven externe inhuur. In eerste instantie zal daarbij wel een beroep worden gedaan op de samenwerking in het kader van DOWR en in het verlengde daarvan de Talentenregio. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 100.000 met een kleine kans (30%) van voordoen.

Risico samenwerking DOWR

Op het terrein van de bedrijfsvoering werkt de gemeente Olst-Wijhe samen met de gemeenten Deventer en Raalte. De gemeente Olst-Wijhe draagt jaarlijks ongeveer 2.500.000 euro bij aan de verschillende werkorganisaties. Eventuele tekorten worden door de participerende gemeenten gedragen. Dit bestaat uit imagoschade (beperkt), maar vooral uit financiële schade. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 50.000 met een kleine kans (30%) van voordoen.

Risico's	Bedrag
<i>Top 10:</i>	
Implementatie heroverwegingsmaatregelen bedrijfsvoering/naheffing	67.500
Algemene uitkering	134.130
Participatiewet	100.000
Aanleg breedband	65.010
Implementatie heroverwegingsmaatregelen bedrijfsvoering	75.000
Onverzekerd eigen risico	31.500
Rente	32.500
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	25.000
Organisatierisico's	30.000
Risico samenwerking DOWR	15.000
Subtotaal	575.640
<i>Overige risico's</i>	155.126
Totaal	730.766

B. Risico's grondexploitaties

Voor de risico's met betrekking tot grondexploitaties geldt een apart regime. De omvang van de risico's worden per exploitatie bepaald en voor voorziene verliezen wordt per exploitatie een verliesvoorziening getroffen. Het beleid is om het totaal van deze risico's als weerstandsvermogen in de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) aan te houden. Het saldo is als mutatie in de Algemene Reserve verwerkt.

Voor een risicoanalyse wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

C. Overige risico's

Niet alle risico's hebben financiële consequenties, maar hebben wel impact, zoals imagorisico's. De twee belangrijkste zijn:

Leader

Leader staat voor: Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rural en is een Europees programma voor plattelandontwikkeling. Veel Europese plattelandgebieden kennen problemen zoals achteruitgang van de landbouw, vergrijzing van de bevolking, het verdwijnen van allerlei voorzieningen en vermindering van de leefbaarheid in de kernen. De gemeente faciliteert

incidenteel initiatieven uit de samenleving. Er blijft een risico bestaan dat het voorzieningenniveau op het platteland minder wordt.

Imagorisico's

Als de gemeente op een ongunstige manier in beeld komt, kan dit aanzienlijke risico's met zich meebrengen. Hiervoor heeft Olst-Wijhe het Communicatiebeleidsplan 2008-2011 vastgesteld. De naleving hiervan en de controle hierop moet ervoor zorgen dat imagorisico's zich nauwelijks voordoen. Zowel de kans als het financiële gevolg zijn niet te berekenen.

Overige financiële risico's

De overige risico's met een beperkt financieel effect belopen een totaal van € 155.126.

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit wordt het geheel van middelen en mogelijkheden verstaan, waarmee niet begrote en onverwachte substantiële kosten kunnen worden opgevangen. Het is als het ware een buffer om er voor te zorgen dat het bestaande beleid en voorzieningen niet in gevaar komen, wanneer risico's werkelijkheid worden. In de jaarrekening maakt de volgende component onderdeel uit van de weerstandscapaciteit:

Reserve nader te bestemmen middelen

In de exploitatie wordt niet beschikt over de bespaarde rente van deze reserve. Het aanwenden (eenmalig) van deze middelen leidt derhalve niet tot financiële consequenties, waarvoor verdere maatregelen nodig zijn. Het saldo van deze reserve vóór resultaatbestemming bedraagt ultimo 2015 € 1.321.152.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio € 1.321.152/ € 730.766 = afgerond 1,81. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 1,81 dat het weerstandsvermogen ruim voldoende van omvang is. Een ratio van 1,0 is voldoende van omvang.

Met de resultaatbestemming wordt voorgesteld een bedrag van € 413.737 te onttrekken aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Tevens wordt voorgesteld het resultaat 2015 na bestemming (zie voorwoord) ad € 259.480 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Daarmee krijgt die reserve een omvang van € 1.166.896.

Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio € 1.166.896/ € 730.766 = afgerond 1,60. Deze ratio is volgens de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement nog steeds ruim voldoende van omvang.

Financiële kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) schrijft sinds 2015 voor dat in deze paragraaf een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. Deze kengetallen gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Het gaat om een kengetal voor de:

1a. netto schuldquote, 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, 2. solvabiliteitsratio, 3. Grondexploitatie, 4. structurele exploitatieruimte en 5. belastingcapaciteit. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht over de financiële positie van de gemeente.

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

2. De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate, waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Op grond van het Bbv wordt gevraagd om in de balans afzonderlijk op te nemen:

Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:

1. Niet in exploitatiegenomen bouwgronden; en
2. Overige grond- en hulpstoffen.

Tevens wordt 'onderhanden werk' vermeld, hieronder vallen ook bouwgronden in exploitatie. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel moet conform het Bbv in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Op grond van het Bbv wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. Ook wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage. De (ongewogen) gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2015 - op basis van de cijfers van het Coelo - bedragen € 716. Het gemiddelde voor de jaren 2013 en 2014 is respectievelijk € 697 en € 704.

Kengetallen voor gemeente Olst-Wijhe bij de jaarrekening 2015	Rekening	Begroting	Rekening
	2014	2015	2015
1a. netto schuldquote	133,71%	126,74%	109,34%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	102,00%	99,10%	84,84%
2. solvabiliteitsratio	19,02%	24,38%	21,08%
3. grondexploitatie	34,41%	25,85%	30,25%
4. structurele exploitatieruimte	1,01%	0,43%	5,09%
5. belastingcapaciteit: woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde	117,00%	105,00%	104,70%

Toelichting kengetallen

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zijn verder afgenomen door een afname van de schuldpositie in 2015 en toename van de baten. De schulden nemen af door aflossing en doordat leningen die doorgeleend worden aan de woningbouwcorporatie voor een deel in 2015 (vervroegd) zijn afgelost. De totale exploitatiebaten nemen toe als gevolg van de decentralisatie van taken voor jeugd, zorg en participatie, waarvoor de gemeente is gecompenseerd in de Algemene Uitkering door de integratieuitkering Sociaal Domein.

De solvabiliteitsratio vertoont in de begroting 2015 een hogere waarde, omdat in de begroting 2015 de omzetting van de reserve riolering naar een voorziening nog niet is verwerkt. In de jaarrekening 2014 en 2015 is hiermee wel rekening gehouden. De saldi van de reserves nemen in de jaarrekening 2015 iets toe ten opzichte van 2014. Hierdoor stijgt de solvabiliteitsratio ook iets.

Het kengetal grondexploitatie is in 2015 ten opzichte van 2014 iets gedaald als gevolg van de toename van de exploitatiebaten.

Uit het (positieve) kengetal structurele exploitatieruimte blijkt dat de gemeente financieel gezond is. Dit blijkt uit het feit dat er sprake is van een positief resultaat in de jaarrekeningen. Dit resultaat was in 2015 hoger dan in 2014.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft aan dat onze gemeente boven het landelijk gemiddelde uitkomt. Het verschil wordt wel kleiner.

PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) dient de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen te bevatten. Van deze kapitaalgoederen moeten in deze paragraaf zowel het beleidskader als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting worden aangegeven. De paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, onder meer op het gebied van veiligheid, vervoer, recreatie en welzijn en welbevinden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

De kapitaalgoederen van onze gemeente kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- infrastructuur (wegen, water, riolering, civieltechnische kunstwerken);
- voorzieningen (groen, verlichting, speel- en sportfaciliteiten);
- gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue budgettaire middelen vergt.

Voor het verwezenlijken van de meeste gemeentelijke programma's spelen de kapitaalgoederen een rol. Omdat het onderhouden van de kapitaalgoederen veel geld kost en het uitstellen van onderhoud aanvankelijk niet tot problemen leidt (maar later des te meer), is het van belang er voor te waken dat onderhoud van kapitaalgoederen niet zonder nadere besluitvorming van de raad de sluitpost van de begroting wordt.

Dit wil niet zeggen, dat er geen flexibiliteit is bij het onderhoud van kapitaalgoederen. De vereiste kwaliteit is daarbij een sterk bepalende factor.

Voor de verschillende categorieën kapitaalgoederen zijn door ons afzonderlijke onderhoudsnota's en onderhoudsplanningen opgesteld. De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen zijn in deze paragraaf opgenomen.

Beleidskader, uitvoering en uitgaven

Het volgende beleidskader is voor het onderhoud van de kapitaalgoederen gehanteerd.

Wegen

Beleidskader	<p>Beheer en onderhoud aan wegen vindt plaats op basis van de door de raad in 2003 vastgestelde Nota Wegbeheer. Dit gebeurt op basis van de landelijk gebruikte systematiek van rationeel wegbeheer van de CROW. Het kwaliteitsniveau is het basiskwaliteitsniveau (sober, maar zodanig dat net geen achterstallig onderhoud ontstaat en er geen aansprakelijkheidsclaims op de gemeente afkomen).</p> <p>Op grond van het raadsbesluit van de Heroverweging, 3^e fase, en gelet op de staat van de wegen in onze gemeente heeft uw raad voor de komende vier jaren (2014-2018) ingestemd met een temporisering en versobering van het onderhoud van de wegen. Temporisering en versobering betekent niet, dat de door uw raad vastgestelde ondergrens wordt overschreden.</p> <p>Om de twee jaar wordt ons gehele wegennet geïnspecteerd volgens deze systematiek. In 2015 is een inspectieronde geweest. De inspectiegegevens zijn verwerkt in ons geautomatiseerd wegbeheersysteem wegen van de Grontmij. Met behulp van deze gegevens en dit programma zijn de jaarlijkse onderhoudsplannen vervaardigd. Binnen het beschikbare budget wordt gekeken waar accenten gelegd moeten worden in het onderhoudsniveau en waar niet. Uitvoering van onderhoud van wegen heeft prioriteit boven</p>
--------------	---

	<p>wegreconstructies. Uit ons onderhoudsplan 2015 is gebleken dat onze wegen er redelijk goed bij liggen. Voor de structurele uitgaven binnen de functies openbare ruimte is voor het meerjarenperspectief de beleidsmatige invulling op basis van het integraal beheer openbare ruimte (ibor) van belang. Op basis van dit beeld zal in 2016 een zogenoemd knoppenplan groen-grijs aan de raad worden gepresenteerd.</p> <p>Reconstructies van wegen: In het rationeel wegbeheer worden wegen beheerd volgens het rationeel wegbeheer tot vijf jaar voor reconstructie. De laatste vijf jaar wordt alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Reconstructies van wegen vinden plaats om uiteenlopende redenen, onder andere vanwege het einde van de levensduur van de gebruikte materialen, vervanging van riolering en verandering van de inrichting door wijziging van de functie van een weg. Voor de in 2015 verrichte werkzaamheden wordt verwezen naar programma 1.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Aantal kilometers weg:	289 km
	waarvan buiten bebouwde kom	Ca. 67 %
	w.v. binnen bebouwde kom	Ca. 33 %
	Oppervlakte wegnnet:	1.422.196 m ²
	w.v. asfalt	62 %
	w.v. klinkers	30 %
	w.v. overig	8 %
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn verwerkt in programma 1, beleidsproduct 1.40 Openbare ruimte – wegen.	

Openbare verlichting

Beleidskader	<p>Uitgangspunten bij het beheer en onderhoud zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle van de lampen op hun goede werking. Defecte lampen worden vervangen. Uitgangspunt is dat minimaal 97% van onze openbare verlichting brandt. • Verouderde verlichting, masten en armaturen worden vervangen op volgorde van prioriteit, tijdens reconstructies en projectmatig. • Duurzaamheid. In het kader van duurzaamheid passen we armaturen toe met energie zuinige verlichting en een lange levensduur. 	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Lichtpunten	3.200 stuks
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn verwerkt in programma 1, beleidsproduct 1.40 Openbare ruimte – wegen.	

Riolering en water

Beleidskader	<p>Naast de zorg voor het inzamelen van afvalwater heeft de gemeente de zorg voor afvloeiend hemelwater en grondwater. De daaruit voortvloeiende taken zijn geregeld in het Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe 2016-2020, dat door uw raad in december 2015 is vastgesteld. Voor de in 2015 verrichte werkzaamheden ter uitvoering van het GRP wordt verwezen naar programma 1.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Vrijvervalriolering	94 km
	(Riool)gemalen	20 stuks

	Persleidingen	2.500 m1
	Pompunits drukriolering	908 stuks
	Drukriolering	178 km
	Gemengde overstorten	16 stuks
	Regenwateruitlaten/-overstorten	31 stuks
	Randvoorzieningen (BergBezinkBassins)	4 stuks
	Inspectieputten	2.450 stuks
	Kolken	5.678 stuks
	Lijngoten	1.800 m1
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn verwerkt in programma 1, beleidsproduct 1.70 Openbare ruimte – riolering.	

Kunstwerken

Beleidskader	<p>Onder kunstwerken worden verstaan: bruggen, duikers, loswal, steigers en beschoeiingen.</p> <p>Voor de uitvoering van het onderhoud op het niveau “basis” is een budget geraamd. Uitgangspunten bij dit niveau van beheer en onderhoud zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er vindt regulier onderhoud plaats. • Schades worden gerepareerd. • De brugdekken worden regelmatig gereinigd. • Het dek van de houten bruggen en betonnen bruggen wordt stroef gehouden d.m.v. een coating of slijtlaag. • Leuningen worden regulier geschilderd • Het totaalbeeld heeft een minimale beeldkwaliteit. Ten gevolge van de bezuinigingen besteden we meer aandacht aan veiligheid dan aan het aanzien. (Een stroef brugdek is belangrijker dan mooi geschilderde leuningen); 	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Verkeersbruggen	29
	Spoortunnel	1
	Fietstunnel	1
	Fietsbrug	13
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn verwerkt in programma 1, beleidsproduct 1.40 openbare ruimte - wegen.	

Openbaar groen/begraafplaatsen

Beleidskader	<p>Het Groenbeleidsplan Olst-Wijhe 2007-2017 is door uw raad in 2006 vastgesteld. Het groen wordt beheerd op twee beheerniveaus: normaal in de centra en in de woonwijken en een laag niveau op industrieterreinen en randen van de dorpen als overgang naar het buitengebied.</p> <p>Het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen handhaven we op een hoog niveau. Met het oog op het kostendekkend maken van de begraafplaatsen is in 2014 een nieuw beleids- en beheersplan vastgesteld.</p> <p>Voor de in 2015 verrichte werkzaamheden wordt verwezen naar programma 1.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Stedelijk groen (gazon, heesters, sier)	Ca 340.000 m ²
	Landschappelijk groen (berm, bosplantsoen)	Buitengebied ca 76.500 m ² en bermen/ruw gras ca 922.000 m ²
	Begraafplaatsen	12.280 m ²
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn verwerkt in programma 1, beleidsproduct 1.60	

	openbare ruimte – groen en 1.80 begraven.	
Speel terreinen		
Beleidskader	<p>Het beleidskader (Zo spelen wij in Olst-Wijhe) voor de periode 2011-2014 is door uw raad vastgesteld in 2011. De evaluatie van deze nota hebt u in oktober 2015 voor kennisgeving aangenomen.</p> <p>Voor de komende jaren blijft het huidige beleid overeind, waarbij de nadruk komt te liggen op het aantrekkelijk en uitdagend maken van de bestaande speelvoorzieningen. Een aantal beleidsuitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle speeltoestellen die in beheer van de gemeente zijn worden twee keer per jaar geïnspecteerd. Onderhoud vindt plaats volgens het Attractiebesluit. • In nieuwe woonwijken wordt 3 % van de beschikbare ruimte als speelruimte bestemd. • Het budget voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen is, als gevolg van de heroverwegingsoperatie 2011, met 20% gekort. Deze korting wordt opgevangen door een verruiming van de speelcirkels. Indien speeltoestellen aan vervanging toe zijn, wordt onderzocht of het betreffende speelterrein op grond van deze ruimere speelcirkels verwijderd kan worden. • Onderhoud en beheer wordt uitgevoerd op een sober niveau. • Efficiency in de uitvoering is gerealiseerd door samen met buurgemeente Deventer de inkoop van speeltoestellen en valondergronden aan te besteden. <p>Voor de in 2015 verrichte werkzaamheden wordt verwezen naar programma 5.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Aantal speelplaatsen	73
	Aantal speeltoestellen	340
Uitgaven	De gedane uitgaven zijn opgenomen onder programma 5, beleidsproduct 5.60 speelvoorzieningen.	
Gebouwen		
Beleidskader	Voor de in gemeentelijk beheer zijnde panden zijn Meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP's) opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de technische staat van de panden conform wettelijke richtlijnen moet zijn/blijven en dat de staat van onderhoud op redelijk/goed niveau moet zijn.	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Welzijnsgebouwen	11
	Brandweerkazernes Olst en Wijhe	2
	Gymnastieklokalen	3
	Kerktorens	3
	Aula's begraafplaatsen	2
	Gemeentebouwen	2
Uitgaven	De gedane uitgaven van de gebouwen zijn verwerkt binnen de verschillende programma's in de begroting.	

PARAGRAAF 4 FINANCIERING

Inleiding

De wet Financiering Decentrale Overheid (FIDO) stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden. In het kader van deze wet is in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een paragraaf 'financiering' voorgeschreven, in zowel de begroting als in het jaarverslag. De wet FIDO definieert treasury als volgt: het sturen, beheersen, verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Het beleid op dit punt van onze gemeente is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Treasurystatuut Olst-Wijhe 2011 is op 7 februari 2011 ter kennisname gebracht aan uw raad.

Doelstellingen van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie dient tot:

- het verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de gegeven kaders en richtlijnen.

Risicobeheer financiering

Algemeen

Om de risico's te beperken is in het treasurystatuut een aantal uitgangspunten en verplichtingen opgenomen. Zo is in het statuut bepaald dat de gemeente in principe geen leningen aan derden verstrekt uit hoofde van haar "publieke taak". Ook staat de gemeente niet garant voor de betaling van rente en aflossingen van leningen die door derden worden aangegaan wanneer er sprake is van een zogenoemde voorliggende voorziening. Op deze algemene regel kan een uitzondering worden gemaakt voor welzijnsinstellingen.

Koersrisico's

Om het koersrisico te beperken is in het treasurystatuut bepaald welke producten gehanteerd mogen worden in de situatie van uitzettingen uit hoofde van treasury. Van structurele financieringsoverschotten op lange termijn (langer dan twee jaar) is op dit moment geen sprake.

Renterisicobeheer

In het kader van het renterisicobeheer mag de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam de kasgeldlimiet niet overschrijden en mag het renterisico op het begrotingstotaal van een openbaar lichaam de renterisiconorm niet overschrijden.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm bedragen beide een percentage (8,5% respectievelijk 20%) van het begrotingstotaal van de gemeente.

Indien een openbaar lichaam voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder.

Gedurende het jaar 2015 is de renterisiconorm niet overschreden.

De kasgeldlimiet is gedurende de eerste twee kwartalen van 2014 overschreden.

Gelet op de overschrijding van de kasgeldlimiet en de relatief lage rentestanden, is in maart 2015 ter consolidatie van de vlottende schuld één nieuwe vaste geldlening ad € 3.000.000 tegen een rentepercentage van 0,87% afgesloten. De looptijd van deze (in gelijke delen af te lossen) lening is 20 jaar.

Hieronder treft u de ontwikkeling (van de ruimte overschrijding c.q. overschrijding) van de kasgeldlimiet en renterisiconorm aan.
De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen.

Berekening kasgeldlimiet	
De kasgeldlimiet moet berekend worden naar de situatie bij de aanvang van het kalenderjaar.	
Begrotingstotaal 2015	€ 42.321.270
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet voor 2015 (afgerond)	€ 3.597.000

Verloop stand kasgeldlimiet 2015 (bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal			
	1	2	3	4
Basisgegevens kasgeldlimiet				
1 Vlottende korte schuld	6.768	4.000	0	2.086
2 Vlottende middelen	124	1.882	1.564	1.847
3 Totaal netto-vlottende schuld (1-2)	6.644	2.118	-1.564	239
Kasgeldlimiet	3.597	3.597	3.597	3.597
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	- 3.047	+ 1.479	+ 5.162	+ 3.359

De renterisiconorm heeft betrekking op schuld met een looptijd van meer dan een jaar. De norm is gericht op een evenwichtige opbouw van de vaste schuld door gemeenten. Beoogd wordt te voorkomen dat er te grote renterisico's ontstaan in enig jaar door renteherziening of (her-) financiering.

Verloop stand renterisiconorm 2015 (bedragen x € 1.000)	
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherzieningen op leningen o/g	0
2 Betaalde aflossingen	3.915
3 Renterisico (1 + 2)	3.915
4a Begrotingstotaal jaar 2015	42.321
4b Het bij Min. Regeling vastgesteld %	20%
5 Renterisiconorm (4a x 4b /100)	8.464
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	+ 4.549

De conclusie uit bovenstaand overzicht is dat in de beschouwde periode het renterisico ruim beneden de aangegeven normering is gebleven.

Financieringspositie

De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) schrijft voor dat de (structurele) financieringsbehoefte boven de kasgeldlimiet moet worden afgedekt met vaste financieringsmiddelen (looptijd langer dan één jaar).

Kredietrisico's

Niet betalende debiteuren kunnen binnen 4 weken na de vervaldatum van de betreffende nota een eerste herinnering tegemoet zien. Bij niet tijdige betaling na deze herinnering volgt binnen drie weken een laatste herinnering. Mocht ook die actie geen resultaat hebben dan wordt mondeling contact gezocht, eventueel gevolgd door een bezoek van een deurwaarder.

In de algemene voorwaarden voor het gebruik van gemeentelijke, overdekte sportaccommodaties is een bepaling opgenomen op grond waarvan aan gebruikers van deze accommodaties die hartgrondig weigeren te betalen de toegang kan worden onttrokken.

Liquiditeitsrisico's

Om zo optimaal mogelijk om te gaan met de beschikbare liquiditeiten is een overeenkomst gesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis van deze regeling worden de verschillende bij deze bank aangehouden rekeningen valutorisch als één rekening gezien. Tevens geldt een gunstig renteregime voor deze regeling.

Voor wat betreft de bij de andere banken aangehouden rekeningen geldt dat het streven er op gericht is om daar te kunnen beschikken over beperkte saldi.

Overschotten die op deze rekeningen ontstaan, worden periodiek overgeheveld naar de hoofdrekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Schatkistbankieren/Schatkistbeleggen

Eind 2013 heeft het parlement de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) gewijzigd in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren). Voor decentrale overheden (waaronder gemeenten) betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden.

Aangezien onze gemeente niet (structureel) beschikt over overtollige middelen is de impact van de wet, afgezien van extra administratieve handelingen, voor onze gemeente beperkt.

Renteresultaat

Overeenkomstig de in de raadsvergadering van 23 juni 2014 vastgestelde begrotingsrichtlijnen wordt voor zowel de berekening van de zogenaamde bespaarde rente alsmede voor de rentebijdrage aan de reserves een percentage van 1,5% gehanteerd. Een uitzondering hierop vormt de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis waaruit gedeeltelijk de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor worden gedekt. Deze volgt de renteomslag van 4%.

Onderstaand overzicht schetst het renteresultaat 2015.

Rentelasten:	
- Rente van langlopende geldleningen	1.412.500
- Rente kortgeld	9.779
- Bespaarde rente eigen financieringsmiddelen	297.344
Totaal rentelasten (a)	1.719.623
Afschrijvingslasten (b)	1.820.558
Totaal kapitaallasten (a + b)	3.540.181
Doorberekende kapitaallasten + rentebaten	4.730.809
Saldo kostenplaats kapitaallasten/rente resultaat	1.190.628

PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING

Beleid en strategie

De actuele Bedrijfsvoeringsvisie geeft richting en ondersteunt de organisatie in de ontwikkeling en toekomstbestendigheid. In een vastgesteld uitvoeringsprogramma is een groot aantal acties benoemd om hier invulling aan te geven. Geconstateerd is, dat door de veranderende context het van belang is dat de gemeentelijke organisatie wendbaar is, flexibel kan reageren op wisselende omstandigheden en snel veranderende behoeften.

De drie grote decentralisatieoperaties zijn in 2015 geïmplementeerd, voorbereidingen zijn getroffen voor de overdracht van het zwembad naar een stichting én is er door de forse taakstellingen op de bedrijfsvoering gewerkt aan het beter in balans krijgen van werkaanbod en formatie.

Op het terrein van de bedrijfsvoering is intensief samengewerkt met de gemeenten Deventer en Raalte. In totaal zijn vijf DOWR-werkorganisaties opgericht die diensten verlenen voor de drie gemeenten vanuit een zogenaamde gastheergemeente: ICT, Belastingen, Facilitair, Personeels- en salarisadministratie en de Financiële administratie.

Management

De Bedrijfsvoeringsvisie heeft geleid tot een 'platte' organisatiestructuur met minder management. Het implementeren van de nieuwe managementstructuur én het sturing geven aan de gewenste ontwikkelrichting heeft in 2015 inhoud gekregen. De permanente ontwikkeling van de organisatie blijft ook vragen om een permanente ontwikkeling van het management. Om te komen tot een effectieve sturing van de teams met een zo hoog mogelijke mate van zelfsturendheid is een managementontwikkelingstraject voor teamleiders gestart. Het sturen op resultaten en het implementeren van verbeteringen gebeurt met name door LEAN trajecten en via de 'Deming-cirkel' van Plan-Do-Check-Act.

Financiën

Mede door de heroverwegingsoperaties die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd, zijn de budgettaire mogelijkheden van de gemeente beperkt. Een continue proces van prioritering en monitoring van ontwikkelingen is daarom noodzakelijk. Dit geldt bijvoorbeeld voor de financiële effecten van de decentralisatieoperaties én de monitoring van de taakstelling op de bedrijfsvoering. In 2015 is geconstateerd, dat de taakstelling in structurele zin vrijwel volledig is gerealiseerd. Voorts is de programmabegroting doorontwikkeld, zijn de belangrijkste risico's in beeld en heeft uw raad eind 2015 een geactualiseerde nota reserves en voorzieningen vastgesteld, waarbij een plan is opgesteld om het weerstandsvermogen te verhogen.

Medewerkers

Samen met de gemeenten Deventer en Raalte kennen wij vanaf 2015 een gezamenlijk en modern (lokaal) arbeidsvoorwaardenpakket voor onze medewerkers. Implementatie hiervan, maar ook de voorbereidingen van een nieuw E-HRM systeem per 1 januari 2016 hebben de nodige inzet gevraagd. Om medewerkers ook in de toekomst te blijven binden en boeien aan onze organisatie is dit belangrijk en draagt dit bij aan een toekomstbestendige organisatie. In dit licht dient ook het nieuwe certificeringstraject voor 'Investor in People (IiP)' gezien te worden. De certificeringsperiode loopt af. IiP certificering is geen doel op zich, maar een middel om de doorontwikkeling van de organisatie vorm te geven. Eind 2015 is de audit die daarvoor geldt opgestart. De resultaten en conclusies worden begin 2016 verwacht.

In het kader van de heroverweging op de bedrijfsvoering is het gelukt de formatie de afgelopen jaren flink terug te brengen. Eind 2015 was de besparing op de formatie (in vergelijking met eind 2013) ongeveer 14 fte. Consequentie van de teruggebrachte formatie is wel, dat de werkdruk in de organisatie als hoog wordt ervaren. Het beter in balans krijgen van werkaanbod en formatie is in gang gezet. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de teamplannen, door gerichte keuzes te maken én door bij nieuwe projecten/opdrachten ook de personele component en capaciteit in beeld te brengen.

Informatie

De steeds verdergaande digitalisering van de maatschappij en de 24uurs informatiestromen, waarmee iedereen toegang heeft tot informatie, leiden er toe dat het organisatiegebied informatie een belangrijk onderdeel is voor de bedrijfsvoering van onze organisatie. Een goede dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven vereist een goede informatiehuishouding. De door de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte gezamenlijke ingestelde I-werkorganisatie geeft hieraan inhoud. Een I-visie en een daarop gebaseerd meerjareninvesteringsprogramma is vastgesteld en wordt uitgevoerd. Daarbij wordt het applicatielandschap van de drie gemeenten geharmoniseerd. Er is gekozen voor aansluiting bij de vereniging Dimpact. De implementatie van het zaakstelsel Dimpact heeft de nodige inspanningen in 2015 geleverd. De eerste processen zijn ingericht, maar er dient nog veel te gebeuren voor volledige digitalisering van alle werkprocessen een feit is.

In 2015 is gewerkt aan een Informatiebeveiligingsbeleid voor onze gemeente. Dit beleid bevat algemene beleidsuitgangspunten over informatiebeveiliging en is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

De provinciale archiefinspecteur heeft naar aanleiding van het jaarlijkse verantwoordingsverslag informatie- en archiefhuishouding 2015 de gemeente Olst-Wijhe de groene kleur toegekend. Hetgeen betekent dat onze informatie- en archiefhuishouding op orde is en voldoet aan bepaalde landelijke prestatie-indicatoren.

Processen

De ontwikkeling van onze organisatie wordt vormgegeven met behulp van het Overheidsontwikkelmodel (INK-based model voor overheidsorganisaties). Dit moet onder andere leiden tot een goede onderlinge afstemming van bedrijfsvoeringsprocessen en sturing hierop door het management.

Met behulp van de toepassing van de zogenoemde "Lean-principes" is in 2015 verder vorm en inhoud gegeven aan een aantal processen. De focus ligt door de Lean systematiek op het continu verbeteren van onze processen, waarbij de implementatie en borging een steeds belangrijker rol gaan vervullen.

Resultaatgebieden

De kwaliteit van onze bedrijfsvoering wordt uiteindelijk afgemeten aan de behaalde resultaten. Resultaten die gerealiseerd moeten worden met steeds minder financiële middelen, maar ook met steeds minder mensen.

Het optimaliseren (lees: minimaliseren) van het kostenniveau is en blijft een belangrijk speerpunt voor de bedrijfsvoering. Daarbij wordt de dienstverlening in de richting van onze burgers, bedrijven en instellingen niet uit het oog verloren.

Door ons instrumentarium van klanttevredenheidsonderzoeken, medewerkerstevredenheidsonderzoeken en deelname aan www.waarstaatjegemeente.nl en vensters voor bedrijfsvoering consequent en periodiek toe te passen, monitoren wij onze resultaten. In 2015 heeft geen kwaliteitsaudit en geen medewerkerstevredenheidsonderzoek plaats gevonden. Wel is er naar aanleiding van die eerdere onderzoeken invulling gegeven aan de uitvoering van actie- en verbeterplannen.

In 2015 zijn evenmin collegeonderzoeken op basis van artikel 213a gemeentewet uitgevoerd.

PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een van de verplichte paragrafen voor de begroting en het jaarverslag is de paragraaf verbonden partijen. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het doel van deze paragraaf is uw raad inzicht te geven in de verbonden partijen van onze gemeente (welke, waarom) en de risico's die hiermee (mogelijk) gelopen worden. Onze gemeente werkt met een aantal verbonden partijen samen om de gewenste beleidseffecten uit de begroting op een efficiënte - en doelmatige wijze te realiseren. Met deze externe partijen is de samenwerking op verschillende manieren georganiseerd.

Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn partijen waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang (deelname) heeft. We spreken van financieel belang als de gemeente aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaalmogelijkheden zijn bij een faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt bij een algemene vergadering van aandeelhouders. Van indirect bestuurlijk belang is sprake als de verbonden partij een wettelijke taak van de gemeente uitvoert of publieke dienstverlening verzorgt die beslissend is voor het realiseren van een bestuurlijk doel.

Er zijn verschillende vormen van verbonden partijen, zo zijn er publiekrechtelijke- en privaatrechtelijke verbonden partijen. Publiekrechtelijke verbonden partijen zijn organisaties op basis van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verder Gemeenschappelijke regelingen (GR) genoemd. Privaatrechtelijke verbonden partijen zijn organisaties op basis van Burgerlijk Wetboek, voorbeelden zijn: naamloze vennootschappen (NV's), besloten vennootschappen (BV's), verenigingen (VN) en stichtingen (ST). Op deze regel zijn een paar uitzonderingen:

- Stichtingen waarin de gemeente in het bestuur participeert en waarmee wij een subsidie-relatie hebben zijn geen verbonden partijen.
- Partijen waarvan wij leningen hebben gegarandeerd zijn geen verbonden partijen.

Ontwikkelingen in 2015

➤ RUD

In 2012 hebben de gemeentelijke- en provinciale bestuurders van Overijssel gekozen voor een Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) in de vorm van twee netwerkorganisaties (IJsselland en Twente). In een tussentijdse evaluatie van de 'netwerk' RUD is er geconcludeerd dat de netwerkorganisatie inhoudelijk weliswaar voldeed, maar dat extra aandacht benodigd bleek met betrekking tot de 'dubbele petten-problematiek' en de werkdruk van de Informatie, Coördinatie en Sturingseenheden (ICS). Een aantal alternatieve besturingsvarianten werd vervolgens ontwikkeld, maar in september 2015 heeft de Tweede Kamer aangegeven dat de netwerkstructuur per 1-1-2018 dient te zijn vervangen door een RUD als openbaar lichaam in de vorm van gemeenschappelijke regeling (GR). Daardoor wordt eigen rechtspersoonlijkheid verworven. Een eigen rechtspersoonlijkheid wordt door de wetgever als een belangrijke voorwaarde gezien om de noodzakelijke kwaliteitsverbetering, verminderen van kwetsbaarheid en verhoging van efficiency te realiseren.

➤ Wijziging Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. De wijziging betreft een herziening. Deze wet regelt onder meer de gevolgen van de Wet dualisering (gemeente- en provincie) en er wordt daarnaast een nieuwe samenwerkingsvorm geïntroduceerd: de bedrijfsvoeringsorganisatie. De bedrijfsvoeringsorganisatie is te vergelijken met het gemeenschappelijk orgaan, maar dan met rechtspersoonlijkheid.

➤ BVO Jeugd

Naar aanleiding van de drie decentralisaties neemt onze gemeente sinds 1 januari 2015, tezamen met 10 andere gemeenten, deel in de BVO Jeugd. Deze samenwerking is vastgelegd in de 'Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdhulp IJsselland'. Vanuit de GR is, voor een periode van twee jaar, de bedrijfsvoeringsorganisatie ingericht (BVO). De BVO Jeugd houdt zich bezig met facturatie, inkoop en beheer van contracten en financiële monitoring op de jeugdzorg.

De nieuwe werkorganisatie heeft zeker in de 1^e helft van 2015 te maken gehad met landelijke knelpunten, die echter voortvarend door hen zijn opgepakt en opgelost. Er zijn echter ook ontwikkelpunten (ICT en de koppeling met regionaal beleid). In 2016 gaat de BVO jeugd dan ook verder op de ingeslagen weg en zullen deze ontwikkelpunten in samenwerking met de regio verder uitwerken. Tevens wordt in 2016, in samenwerking met de regio, de besluitvorming over het al dan niet, in gelijke of gewijzigde vorm, voortzetten van de BVO in 2017 geëvalueerd.

➤ Wijziging Aanbestedingswetgeving

Op 29 oktober 2015 is het wetsvoorstel tot wijziging van de Aanbestedingswet 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. Nederland moet voor 18 april 2016 de nieuwe richtlijnen implementeren in de Aanbestedingswet 2012. Het huidige conceptwetsvoorstel dient ter implementatie van de herziene Europese aanbestedingsrichtlijnen voor overheidsopdrachten (richtlijn 2014/24/EU), voor speciale sectoropdrachten (richtlijn 2014/25/EU) en de nieuw geïntroduceerde concessierichtlijn (2014/23/EU). Deze wijzigingen hebben in mindere of meerdere mate consequenties voor alle toekomstige deelnemingen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang wenst te nemen.

Paragraaf weerstandsvermogen

Afhankelijk van de mate van verbondenheid (bijv. geplaatst aandelenkapitaal) zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen. De genoemde verbonden partijen kennen hun eigen risicopositie. Daar waar sprake is van een aanzienlijk, niet afgedekt, risico wordt dit meegenomen bij de paragraaf weerstandsvermogen.

Overzicht Verbonden partijen

Hieronder staat een overzicht met de 15 verbonden partijen van onze gemeente. In dit overzicht wordt vermeld wie de gemeente vertegenwoordigt binnen de verbonden partij daarnaast wordt aangegeven op welk beleidsterrein de verbonden partij actief is en de bijbehorende financiële kengetallen.

Soort	Verbonden partij	Relatie met programma's	Bestuurlijke vertegenwoordiging	Uitgekeerd Dividend*
GR	GGD IJsselland	1,5 en 7	Dhr. A.G.J. Strien	n.v.t.
GR	Veiligheidsregio IJsselland	2	Dhr. A.G.J. Strien	n.v.t.
GR	Werkvoorzieningsschap Sallcon	7	Dhr. H.H. Engberink & raadslid R.W. Kronieger	n.v.t.
GR	Recreatiegemeenschap Salland	3	Dhr. A.G.J. Bosch & Dhr. M. Blind	n.v.t.
ST	Stichting Overijsselse Ombudsman	9	Dhr. A.G.J. Strien	n.v.t.
GR	Stichting de Mare	5	Raadslid R.J.M. Leber & raadslid J. Gerkes	n.v.t.
VN	Dimpact	9	Dhr. A.G.J. Strien	n.v.t.
GR	Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland	5	Dhr. M. Blind	n.v.t.
N.V.	ROVA	4 en 10	Dhr. M. Blind	€ 84.839
N.V.	Enexis Holding	3	Dhr. M. Blind	€ 48.764

B.V.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie	3	Dhr. M. Blind	n.v.t.
N.V.	Wandinko	3	Dhr. A.G.J. Bosch	€ 25.500
N.V.	Vitens	3	Dhr. M. Blind	€ 68.756
N.V.	Bank Nederlandse Gemeenten	10	Dhr. A.G.J. Bosch	€ 10.404
* Dividend na aftrek Dividendbelasting (15%)				

Overzicht per verbonden partijen

Vervolgens geven wij per verbonden partij nog nadere informatie. Van deze verbonden partijen zijn de laatst bekende cijfers meegenomen.

Bedrijfsgegevens	GGD IJsselland (GR)	Zwolle
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners, daarbij richt de GGD IJsselland zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Het bestuur van GGD IJsselland heeft in 2014 de bestuursagenda 'Vernieuwing vanuit basistaken' vastgesteld. Dit leidt tot twee ontwikkelprogramma's: GGD als vertrouwde adviseur van gemeenten en Moderniseren governance. De dienstverlening Jeugdgezondheidszorg wordt voor 10 gemeenten uitgevoerd voor jeugd van 0-18 jaar. Hierin wordt een doorlopende lijn in georganiseerd met een samenhangende financieringssysteem. Voor de gemeente Steenwijkerland wordt de JGZ 4-18 jarigen uitgevoerd.	
Bestuurlijk belang	De GGD IJsselland wordt gevormd door elf gemeenten. Onze burgemeester heeft zitting en inspraak in het algemeen bestuur. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Burgemeester A.G.J. Strien	
Financieel belang	Voor 2015 is een bijdrage aan de GGD verstrekt van € 489.000,- . Dat is 3,3% van de totale bijdrage van de 11 gemeenten.	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015	€ 1.777.000,-
	Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015	€ 6.135.000,-
	Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 601.000,-
Risico's en kansen	Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. Voor de risico's voor incidentele additionele taken (maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor additionele producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Olst-Wijhe klein.	

Bedrijfsgegevens	Veiligheidsregio IJsselland (GR)	Zwolle
Openbaar belang (doelstelling)	Zorgdragen voor de veiligheid van onze inwoners door veiligheidstaken uit te voeren op basis van de Wet veiligheidregio's.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	De huidige verdeelmethodiek (op basis van historische kosten) is voorafgaand aan de begroting 2017 opnieuw onderzocht. Op verzoek van het bestuur is ook gekeken of er na twee jaar functioneren	

	structurele financiële voordelen te behalen zijn. Het bestuur wil de efficiencyvoordelen inzetten om herverdeeleffecten die op gaan treden bij de invoering van een nieuwe verdeelmethodiek te verminderen. Het voornemen is om in het voorjaar van 2016 een nieuwe methodiek te kiezen.	
Bestuurlijk belang	De veiligheidsregio wordt gevormd door elf gemeenten. Onze burgemeester heeft zitting en inspraak in het dagelijks bestuur en in het algemeen bestuur. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Burgemeester A.G.J. Strien	
Financieel belang	Voor 2015 is een bijdrage aan de veiligheidsregio verstrekt van € 1.477.951,- Dat is 4,37% van de totale bijdrage van de 11 gemeenten.	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015	€ 2.117.710,-
	Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015	€ 46.422.077,-
	Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 2.033.930,-
Risico's en kansen	Gemeenten worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Het grootste risico is wanneer de Veiligheidsregio wordt getroffen door een ramp of crisis waarbij hoge niet-verhaalbare kosten moeten worden gemaakt. De weerstandscapaciteit per 31-12-2015 bedraagt € 335.369 en bestaat hoofdzakelijk uit eenmalige middelen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 wordt voorgesteld het weerstandsvermogen aan te vullen tot de afgesproken bovengrens van € 1 miljoen. Voor de samenvoeging van de meldkamers is ook een bestemmingsreserve van € 400.000. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 wordt voorgesteld om €50.000 toe te voegen aan deze reserve.	

Bedrijfsgegevens	Werkvoorzieningsschap Sallcon (GR)	Deventer
Openbaar belang (doelstelling)	Sallcon is een sociaal werkvoorzieningsschap voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Sallcon is één van de partijen die de participatiewet uitvoert.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	De wijziging op de wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr 2015) heeft tot gevolg dat er een doorontwikkeling / actualisatie plaats vindt op juridische vormgeving van gemeenschappelijke regeling Sallcon. De belangrijkste uitgangspunten/wijzigingen ten opzichte van de huidige juridische vormgeving van Sallcon is het invoeren één bestuurslaag (AB, twee bestuurders per gemeente) en keuze voor een bedrijfsvoeringsorganisatie zoals bedoeld in de Wgr.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als aandeelhouder. Onze gemeente heeft inspraak op de verbonden partij in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Er is een governance-reglement opgesteld voor de Raad van Commissarissen en goedgekeurd door de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder H.H. Engberink en raadslid R.W. Kronieger	
Financieel belang	De (GR) is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe, gemeenten zijn tezamen 100% aandeelhouder van Sallcon B.V. Onze gemeente heeft voor het jaar 2015 een bijdrage verstrekt van € 2.346.200,- aan Sallcon.	

	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015 Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 9.640.000,- € 1.115.000,- € 1.000,-
Risico's en kansen	De afbouw van de rijksbijdrage leiden tot structurele nadelen voor Sallcon. Volgens het vastgestelde Herstructureringsplan kunnen tekorten in de jaren tot en met 2020 nog via de algemene reserve van Sallcon worden opgevangen. Daarna is het begrote tekort jaarlijks € 2,8 miljoen. Dit jaar wordt er gewerkt aan een nieuwe toekomstvisie voor Sallcon waarin ook verdienmodellen worden uitgewerkt.	
Bedrijfsgegevens	Recreatiegemeenschap Salland (GR)	Deventer
Openbaar belang (doelstelling)	Het onderhouden en behartigen van de belangen op het terrein van de openluchtrecreatie in ruime zin. Voor onze inwoners en gasten.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Versterken van recreatie en toerisme in de regio.	
Bestuurlijk belang	Wethouders nemen zitting in Algemeen bestuur en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouders M. Blind (AB-lid) en A.G.J. Bosch (AB en DB lid)	
Financieel belang	De Recreatiegemeenschap Salland (GR) is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe. Alle gemeenten zijn gezamenlijk 100% eigenaar van de RGS. De gemeentelijke bijdrage van 2015 is € 39.434,- (12,11%).	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015 Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 654.220,- € 53.098,- - € 12.510,- (negatief)
Risico's en kansen	De Provincie heeft haar bijdrage aan de RGS stopgezet. Hierdoor is er een tekort op de totale begroting van de RGS. Het college heeft aangegeven voortzetting van de RGS wenselijk te vinden. Gemeente Deventer en Raalte moeten nog een keuze maken in de toekomst van de RGS. Olst-Wijhe heeft ten aanzien van de begroting 2016 aangegeven zich zorgen te maken over het meerjarenperspectief, omdat er nog geen structurele oplossing is gevonden voor het weggevalen van de provinciale subsidie. Het opvangen van de provinciale subsidie door middel van onttrekking uit de reserves is slechts een tijdelijke oplossing en ons inziens niet voldoende. Dit jaar dienen er knopen te worden doorgesneden, onder andere ten aanzien van het beheers- en onderhoudsprogramma. Daarnaast moet worden onderzocht hoe de reserves van de Recreatiegemeenschap optimaal ingezet kunnen worden. Wij nemen aan dat de voorgenomen maatregelen binnen de Recreatiegemeenschap Salland leiden tot een kostenbesparing, waardoor het wegvallen van de provinciale subsidie kan worden opgevangen en een verhoging van de gemeentelijke bijdrage uitblijft.	
Bedrijfsgegevens	Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland (GR)	Deventer
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland handelt namens onze gemeente de facturen van de jeugdzorgaanbieders af, is verantwoordelijk voor inkoop en contractmanagement en de informatieverstrekking aan de gemeente over de – regionale – budgetbesteding en de verleende jeugdzorg. De organisatie heeft ten	

	doel dit efficiënter en effectiever te doen dan de gemeente.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	De gemeenschappelijke inzet vanuit de BVO in 2015 heeft er ertoe geleid dat er tijdig contracten zijn afgesloten en er kwalitatieve zorg en/of ondersteuning is ingezet voor zowel overgangsccliënten als nieuwe cliënten jeugdhulp uit onze gemeente (De 'Zachte Landing'). Tevens is flink geïnvesteerd in een goede samenwerkingsrelatie met de aanbieders voor jeugdhulp en de gebruikers van jeugdhulp. De BVO heeft daarmee een zeer goede prestatie geleverd.	
Bestuurlijk belang	De BVO Jeugd (GR) wordt gevormd door 11 gemeenten in de regio IJsselland. Alle gemeenten zijn gezamenlijk 100% eigenaar van de BVO. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder M. Blind	
Financieel belang	Onze gemeente heeft voor het jaar 2015 een bijdrage verstrekt van € 40.373,- aan de Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland. Dat is 3,18% van de totale bijdrage van de 11 gemeenten. De totale bedrijfsvoeringskosten van de BVO bedroegen voor 2015 € 1.269.587,- Onze gemeente heeft in 2015 aan totale zorgkosten via de BVO betaald € 3.608.942,- Dat is 3,18% van de totale bijdrage van de 11 gemeenten.	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015 Resultaat: • Het resultaat over 2015	De BVO heeft geen eigen vermogen. € 11.333.760,- € 0,-
Risico's en Kansen	De inkoop van jeugdzorg bij zorgaanbieders komt voor 100% voor rekening van de gemeenten. Die geldstroom verloopt via de administratie van de BVO en maakt daardoor wel onderdeel uit van de verantwoording maar is volledig budgettair neutraal. De elf gemeenten zelf verantwoorden ieder voor hun deel de kosten voor de jeugdzorg. Conform het landelijke beeld ontstaat er vertraging bij de accountantscontrole op de verantwoordingen WMO en Jeugd. Daarom benadrukken we dat de zorgkosten voorlopig zijn en gebaseerd op de meest recente cijfers over 2015. Pas nadat de controle van de verantwoording door de zorgaanbieders is afgerond kan de jaarrekening van de BVO worden voorzien van controleverklaring.	

Bedrijfsgegevens	Stichting Overijsselse Ombudsman (ST)	Raalte
Openbaar belang (doelstelling)	Een onafhankelijk orgaan waarbij onze burgers terecht kunnen als zij een klacht hebben over gedragingen, handelen of nalaten door bestuursorganen, (gewezen) ambtenaren en andere personen die vallen onder de Awb.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	In 2015 zijn er 2 klachten bij ons ter behandeling ingediend.	
Bestuurlijk belang	Een goede onafhankelijke klachtafhandeling. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Burgemeester A.G.J. Strien	
Financieel belang	De gemeente heeft voor het jaar 2015 een bijdrage van € 1.777,- betaald. <i>* Financiële cijfers van het jaar 2015 zijn nog niet bekend. Om deze reden zijn de meest recente cijfers hier weergegeven.</i>	

	Eigen Vermogen: • per 31 december 2014 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2014 Resultaat: • Het resultaat over 2014	€ 70.928,- € 160,- € 12.979,- (negatief)
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Stichting de Mare (OB basisonderwijs Salland) (ST)	Raalte						
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van goed en waardevol onderwijs voor onze inwoners.							
Beleidsontwikkeling en realisatie	<p>Stichting de Mare heeft te maken met nog steeds dalende leerlingenaantallen (inmiddels zo'n 30%), voor een aantal basisscholen is de situatie zorgelijk. Afgelopen jaar is hierdoor 1 openbare basisschool (obs Elshof) gesloten en opgeheven. Naast veel leegstand, is er ook -gelet op de leeftijd van de schoolgebouwen in Olst-Wijhe- sprake van aanzienlijk groot onderhoud. Sinds 1-1-2015 zijn de schoolbesturen wettelijk verantwoordelijk voor het buitenonderhoud; de rijksvergoeding is echter ontoereikend om alle noodzakelijke renovatie activiteiten te kunnen bekostigen, ook heeft men hiervoor onvoldoende middelen kunnen reserveren. Dit heeft uiteraard vérgaande gevolgen voor de exploitatie van de Mare. Men heeft kortgeleden samen met Stichting mijnplein een project gestart, om (met rijkssubsidie voor externe projectleiding) een toekomstbestendig onderwijshuisvestingsbeleid te formuleren. Dit met als doel de toekomstige ruimtebehoefte in overeenstemming te brengen met de beschikbare capaciteit en tegelijkertijd de gebouwen aan te passen aan de eisen van deze tijd. Uiteindelijk moet dit leiden tot een situatie waarbij de scholen een nagenoeg sluitende exploitatie hebben. De uitkomsten voor dit project vormen de basis voor een nieuw Integraal Huisvestings Plan 2016-2019.</p>							
Bestuurlijk belang	<p>Bij oprichting van de stichting is gebruik gemaakt van de Wet gemeenschappelijke regelingen door het instellen van een 'toezichthoudend orgaan'. Dit orgaan oefent het wettelijk verplichte toezicht op het openbaar onderwijs uit namens de beide gemeenteraden. Raadsleden uit Olst-Wijhe en Raalte hebben zitting in het toezichthoudende orgaan.</p> <p>Bestuurlijke vertegenwoordiging: Raadsleden J. Gerkes en R.J.M. Leber</p>							
Financieel belang	<p>Stichting de Mare wordt hoofdzakelijk gefinancierd door het Ministerie van OC en W en is een financieel zelfstandige entiteit.</p> <p><i>* Financiële cijfers van het jaar 2015 zijn nog niet bekend. Om deze reden zijn de meest recente cijfers hier weergegeven.</i></p> <table border="1"> <tr> <td>Baten: • per 31 december 2014</td> <td>€ 6.584.343,-</td> </tr> <tr> <td>Lasten: • per 31 december 2014</td> <td>€ 7.582.558,-</td> </tr> <tr> <td>Resultaat: • Het resultaat over 2014</td> <td>- € 961.800,- (negatief)</td> </tr> </table>		Baten: • per 31 december 2014	€ 6.584.343,-	Lasten: • per 31 december 2014	€ 7.582.558,-	Resultaat: • Het resultaat over 2014	- € 961.800,- (negatief)
Baten: • per 31 december 2014	€ 6.584.343,-							
Lasten: • per 31 december 2014	€ 7.582.558,-							
Resultaat: • Het resultaat over 2014	- € 961.800,- (negatief)							
Risico's en kansen	De gemeenten Olst-Wijhe en Raalte zijn financieel aansprakelijk in geval van exploitatietekorten welke niet uit eigen reserves kunnen worden gedekt. De financiële positie van stichting de Mare kan aan de hand van financiële kengetallen als "voldoende" worden gekwalificeerd, maar er is wel zorg voor de toekomst.							

Bedrijfsgegevens	Coöperatie Dimpact (VN)	Enschede
Openbaar belang (doelstelling)	Vereenvoudigen en verbeteren van digitale (dienstverlenings)processen en digitale aanvragen voor onze gemeenten, ter bevordering van de service naar onze inwoners.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Het doorzetten van programma digitalisering taakgerichtwerken E-Suite.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als lid. De lidgemeenten een gelijke stem, ongeacht inwonersaantal. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Burgemeester A.G.J. Strien	
Financieel belang	Onze gemeente heeft voor het jaar 2015 een bijdrage verstrekt van € 77.468,- aan Dimpact. <i>* Financiële cijfers van het jaar 2015 zijn nog niet bekend. Om deze reden zijn de meest recente cijfers hier weergegeven.</i>	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2014 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2014 Resultaat: • Het resultaat over 201	€ 403.054,- € 467.532,- € 123.405,-
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	ROVA (N.V.)	Zwolle
Openbaar belang (doelstelling)	ROVA houdt zich bezig met een efficiënte en effectieve uitvoering van de gemeentelijk afvalzorgplicht voor onze burgers.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	In 2015 is er gestart met het project ondergrondse containers.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als aandeelhouder. Onze gemeente heeft inspraak op de verbonden partij in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens). Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder M. Blind	
Financieel belang	Onze gemeente is in het bezit van 112 aandelen categorie A en 90 aandelen categorie B. ROVA levert daarnaast een structureel dividend voor haar aandeelhouders. <i>* Financiële cijfers van het jaar 2015 zijn nog niet bekend. Om deze reden zijn de meest recente cijfers hier weergegeven.</i>	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2014 Vreemd Vermogen: • per 31 december 2014 Resultaat: • Het resultaat over 2014	€ 27,9 miljoen € 29,6 miljoen € 5,7 miljoen
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Enexis Holding (N.V.)	Zwolle
------------------	-----------------------	--------

Openbaar belang (doelstelling)	Enexis beheert het energienetwerk voor onze inwoners. Enexis distribueert en transporteert energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Enexis beweegt mee met duurzame energievoorziening, zoals lokale opwekking.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als aandeelhouder. Onze gemeente heeft inspraak op de verbonden partij in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens). Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder M. Blind	
Financieel belang	Onze gemeente bezit 64.662 aandelen met een nominale waarde van € 1, - per aandeel (totaal belang € 64.662, -).	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015	€ 3.607,7 miljoen
	Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015	€ 3.471,7 miljoen
	Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 223,1 miljoen
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Publiek Belang Elektriciteitsproductie (B.V.)	's Hertogenbosch
Openbaar belang (doelstelling)	Borging publieke belangen kerncentrale Borssele voor den duur van 8 jaar na 30 september 2011.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Borging publieke belangen, m.b.t. verkoop Essent 2009.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als aandeelhouder. Onze gemeente heeft inspraak op de verbonden partij in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder M. Blind	
Financieel belang	Onze gemeente bezit 64.662 aandelen met een nominale waarde van € 1, - per aandeel (totaal belang € 64.662, -).	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015	€ 1.600.000,-
	Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015	€ 112.800,-
	Resultaat: • Het resultaat over 2015	- € 42.000,- (negatief)
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Wadinko (N.V.)	Zwolle
Openbaar belang (doelstelling)	Het stimuleren van gezonde bedrijvigheid (vooral stuwende sectoren, zoals zakelijke dienstverlening en industrie) en daarmee de groei en het behoud van werkgelegenheid in de regio.	
Beleidsontwikkeling en realisatie	Stimulering van de economie in de regio.	

Bestuurlijk belang	<p>Via stemrecht als aandeelhouder. Onze gemeente heeft inspraak op de verbonden partij in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.</p> <p>De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens)</p> <p>Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder Dhr. A.G.J. Bosch</p>	
Financieel belang	<p>De gemeente Olst-Wijhe neemt voor 2,51% deel in het aandelenkapitaal van Wadinko.</p>	
	<p>Eigen Vermogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 31 december 2015 <p>Vreemd Vermogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 31 december 2015 <p>Resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het resultaat over 2015 	<p>€ 65,3 miljoen</p> <p>Geen vreemd vermogen</p> <p>€ 6,0 miljoen</p>
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Vitens (N.V.)	Zwolle
Openbaar belang (doelstelling)	<p>Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert voor onze inwoners drinkwater.</p>	
Beleidsontwikkeling en realisatie	<p>Vitens heeft met de campagne 'Kraanwater Graag' de waarde van water in 2015 ook op andere manieren onder de aandacht gebracht. De campagne richt zich op het gebruik en de beschikbaarheid van kraanwater. Meer dan 100.000 mensen tekenden een petitie om op festivals, bij evenementen en in de horeca kraanwater beschikbaar te krijgen. Daarnaast introduceerden Vitens op meer dan 500 basisscholen een wekelijkse kraanwaterdag.</p>	
Bestuurlijk belang	<p>Via stemrecht als aandeelhouder. Gemeente Zwolle vertegenwoordigt de Overijsselse gemeenten tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders.</p> <p>De governance is op orde en voldoet aan de code Tabaksblat en aan de voorwaarden van de WNT (Wet Normering Topinkomens).</p> <p>Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder M. Blind</p>	
Financieel belang	<p>Onze gemeente bezit 27.797 aandelen à € 2,91 nominaal met een nominale waarde van € 27.797. Daarnaast is in 2007 een achtergestelde lening verstrekt aan Vitens van € 1.826.000 met een looptijd van 15 jaar .</p>	
	<p>Eigen Vermogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 31 december 2015 <p>Vreemd Vermogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 31 december 2015 <p>Resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het resultaat over 2015 	<p>€ 471,7 miljoen</p> <p>€ 992,6 miljoen</p> <p>€ 55,4 miljoen</p>
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

Bedrijfsgegevens	Bank Nederlandse Gemeenten (N.V.)	Den Haag
Openbaar belang (doelstelling)	<p>BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG duurzaam bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.</p>	

Beleidsontwikkeling en realisatie	Er hebben zich gedurende het jaar geen veranderingen voorgedaan in de belangen van de aandeelhouders in de BNG bank.	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht als aandeelhouder. Gemeente Zwolle vertegenwoordigt de Overijsselse gemeenten tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Bestuurlijke vertegenwoordiging: Wethouder Dhr. A.G.J. Bosch	
Financieel belang	Onze gemeente bezit 18.252 aandelen à € 2,50 nominaal met een nominale waarde van € 45.630. BNG levert daarnaast een structureel dividend voor haar aandeelhouders.	
	Eigen Vermogen: • per 31 december 2015	€ 4.163 miljoen
	Vreemd Vermogen: • per 31 december 2015	€ 145.317 miljoen
	Resultaat: • Het resultaat over 2015	€ 226 miljoen
Risico's en kansen	Niet van toepassing	

PARAGRAAF 7 GRONDBELEID

Inleiding

In de Nota Grondbeleid 2014 - 2017, vastgesteld in januari 2014, zijn de kaders voor het grondbeleid vastgesteld. Voor de controle van de uitvoering van het grondbeleid is deze paragraaf grondbeleid opgesteld. In deze inleiding wordt ingegaan op de visie op het grondbeleid. Daarna wordt ingegaan op de uitkomsten van de geactualiseerde grondexploitaties

Grondbeleid is om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege de relatie met de doelstelling van een aantal programma's en in de tweede plaats vanwege het financiële belang en de risico's.

Het grondbeleid in onze gemeente Olst-Wijhe is als volgt gedefinieerd:

“Het op een zodanige wijze handhaven van het bestaande grondgebruik, het innemen van grondpositie, dan wel het zodanig realiseren van gewenste veranderingen in dat grondgebruik, dat dit past in de doelstellingen die de gemeente geformuleerd heeft in het kader van het ruimtelijk beleid.”

Hieruit blijkt dat het grondbeleid een belangrijke bijdrage levert aan de realisatie van de ruimtelijke doelstellingen.

In de Nota Grondbeleid wordt uitgegaan van een passief of faciliterend grondbeleid waar dat kan en een actief grondbeleid waar dat moet. De grondexploitaties zijn geactualiseerd en aangepast aan de huidige marktsituatie. Dit betekent dat voor alle exploitaties is gekeken naar het uitgiftetempo van de kavels en de grondprijzen voor woningbouwprojecten. Ook is nauwkeurig gekeken naar de in elke grondexploitatie opgenomen plankosten. Hiervoor is een rekensystematiek gebruikt die aansluit bij de ministeriële regeling voor plankosten. De gehanteerde normen voor de plankosten zijn na evaluatie van de cijfers uit 2014 geactualiseerd. Op basis van de aanpassingen aan de markt is het totaal aan bouwgrondexploitaties niet sluitend. Dit betekent dat een voorziening ter afdekking van het tekort gevormd moet worden. In onderstaande paragraaf wordt nader ingegaan op de geactualiseerde bouwgrondexploitaties en de uitkomsten hiervan.

Na de behandeling van de geactualiseerde bouwgrondexploitaties wordt ingegaan op de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen dat wordt bepaald aan de hand van de risicoanalyse.

Financiën

Beleid

Binnen de grondexploitatie zijn de financiële risico's die worden gelopen vaak groot. Een grondexploitatie wordt meestal opgesteld voor een langere periode waardoor veel aannames gedaan moeten worden over bijvoorbeeld renteontwikkelingen, kostenstijgingen en/of – dalingen. Een helder beeld en reële inschatting van de financiële risico's is dan op haar plaats. Van de resultaten van de grondexploitaties wordt verwacht dat deze positief zijn en/of een substantiële bijdrage leveren aan de (ruimtelijke) doelstellingen. De in exploitatie genomen complexen dienen elkaar te kunnen afdekken. Indien blijkt dat het resultaat van een exploitatie negatief uitvalt, dient er conform het voorzichtigheidsprincipe en de voorschriften in het Besluit, begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een voorziening ter afdekking van het tekort gevormd te worden ten laste van de algemene middelen of reserves.

Berekening grondexploitaties

De grondexploitaties zijn nauwkeurig doorgenomen. De in voorgaande jaren gemaakte kosten zijn opgenomen in de boekwaarden. Deze zijn bijgewerkt tot 1 januari 2016 en verwerkt in de grondexploitaties. De afgelopen jaren is de verkoop van kavels minder snel gegaan dan verwacht vanwege de economisch-financiële crisis. In 2015 is een lichte verbetering van de woningmarkt merkbaar. Bovenstaande heeft geleid tot de volgende aanpassingen van de grondexploitaties:

- Voor elke grondexploitatie is opnieuw een plankostenplan ingevuld. Met de plankosten worden bedoeld: de uren die intern gemaakt moeten worden, maar ook het uitvoeren van onderzoek, het maken van plannen en bijvoorbeeld het opstellen van overeenkomsten. Hiervoor is een rekensystematiek gehanteerd die aansluit bij de ministeriële regeling voor plankosten. Het interne tarief is onveranderd en vastgesteld op € 90 per uur.
- De kostenramingen voor de civiele werken zijn voor alle projecten vervaardigd met de Standaard Systematiek voor Kostenramingen (SSK). Dit is een systematiek voor het maken van kostenramingen in de bouw en biedt een handreiking voor het kostenmanagement. Het maken van ramingen van infrastructurele kosten van projecten gebeurt met de SSK op eenduidige wijze. Daardoor zijn ramingen inzichtelijk, beter in de tijd te volgen en onderling vergelijkbaar.
- Gezien de aanhoudende aanbestedingsvoordelen is in de jaarrekening 2014 ervoor gekozen de verwachte voordelen tot en met 2016 in de exploitaties op te nemen. Ten behoeve van onderhavige jaarrekening is dit gehandhaafd.
- Gelet op de renteontwikkeling op de kapitaalmarkt is het vaste rente-omslagpercentage bij het vaststellen van de begrotingsrichtlijnen vastgesteld op 4%. Ook voor de berekening van kapitaallasten van toekomstige investeringen wordt het percentage van 4% gehanteerd.

In alle projecten is gerekend met dezelfde percentages voor rente, kostenstijging en opbrengstenstijging.

- Kostenstijging: 2% voor de volledige looptijd van de projecten
- Opbrengstenstijging: 0% voor de eerste vijf jaar, daarna 1% opbrengstenstijging
- Rente: 4%

Het percentage onvoorzien verschilt per project. Dit is afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. Vergevorderde projecten hebben een laag percentage, omdat naarmate het project verder in ontwikkeling is, er meer duidelijkheid is over de nog te maken kosten en ontvangen opbrengsten. Projecten in een vroege projectfase hebben vanwege de grotere onzekerheid een hoger percentage onvoorzien.

Resultaten grondexploitaties

Het overzicht van de resultaten van grondexploitaties is als volgt:

Resultaten	A	A+1 jr. rente (4%)	B	B-(A+1 jaar rente)	
	Resultaat 1-1-2015*	Resultaat 1-1-2016 A+1 jr. rente (4%)	Resultaat 1-1-2016*	Verschil	
NIEGG					
Meente Noord	-452.660	-470.766	-749.569	-278.803	Nadelig
Subtotaal	-452.660	-470.766	-749.569	-278.803	Nadelig
Onderhanden werken					
Meente Zuid	272.230	283.119	302.572	19.453	Voordelig
Wesepe bedrijventerrein	183.560	190.902	-85.420	-276.322	Nadelig

Wesepe woningbouw	-484.601	-503.985	-569.481	-65.496	Nadelig
Noorder Koeslag	87.454	90.952	120.629	29.677	Voordelig
Boerhaar	-152.987	-159.106	-183.998	-24.892	Nadelig
Zonnekamp Oost	-196.885	-204.760	40.112	244.872	Voordelig
Zonnekamp West	1.113.300	1.157.832	1.165.302	7.470	Voordelig
De Enk	-1.737.150	-1.806.636	-1.821.630	-14.994	Nadelig
Subtotaal	-915.079	-951.682	-1.031.914	-80.232	Nadelig
Totaal	-1.367.739	-1.422.448	-1.781.483	-359.035	Nadelig
					B-A
<i>Totaal verlies</i>	<i>-3.024.283</i>	<i>-3.145.253</i>	<i>-3.410.098</i>	<i>-264.845</i>	<i>-385.815</i>
<i>Totaal winst</i>	<i>1.656.544</i>	<i>1.722.805</i>	<i>1.628.615</i>	<i>-94.190</i>	<i>-27.929</i>

*contante waarde per 1 januari

Bovenstaande tabel geeft per project de financiële resultaten weer. Kolom (A) geeft het resultaat weer, behorend bij de jaarrekening van 2014, dit bedrag is op contante waarde per 1-1-2015. Kolom (A+ 1jr rente) geeft hetzelfde resultaat uit de jaarrekening van 2014 weer, maar dan op contante waarde per 1-1-2016. Op deze manier wordt er een vergelijking tussen de jaarrekening van 2014 en 2015 mogelijk gemaakt. Doordat er gerekend wordt met een rekenrente, kunnen contante waarden uit verschillende jaren niet met elkaar vergeleken worden. Kolom (A+1jr rente) kan nu worden vergeleken met kolom (B).

Uit de jaarrekening 2015 kan voor de grondexploitaties het volgende worden geconcludeerd:

- Het verwachte resultaat van de complexen in exploitatie op contante waarde bedraagt op 1 januari 2016 € 1,03 miljoen negatief (per 1 januari 2015 was dit € 0,91 miljoen negatief).
- De voedingen “Bovenwijken” is hier € 5 per m² voor alle exploitaties die dit kunnen dragen. In betreffende grondexploitaties zijn in 2015 enkele gronden verkocht. Derhalve wordt in 2015 op basis van de herziene grondexploitaties € 2.440 bijgedragen aan de reserve. Per 1 januari 2016 is er in de Reserve bovenwijkse voorzieningen een bedrag aanwezig van € 89.344.
- De opbrengst grondverkoop in 2015 bedraagt € 0,97 miljoen. In 2014 was de opbrengst grondverkoop € 0,85 miljoen, in 2013 € 1,81 miljoen, in 2012 € 3,56 miljoen, in 2011 € 2,52 miljoen en in 2010 in totaal € 2,46 miljoen.

Het resultaat/perspectief voor het totaal van alle grondexploitaties ziet er in het kort als volgt uit:

- Het verwachte resultaat van de grondexploitaties op contante waarde 1 januari 2016 bedraagt circa € 1,78 miljoen negatief (was per 1 januari 2015: € 1,37 miljoen negatief).
- De verliesvoorziening wordt gevormd ter afdekking van alle negatieve complexen, per contante waarde per 1 januari van dat jaar. In de jaarrekening 2014 was dit een bedrag van € 3,02 miljoen. Per 1 januari 2016 is er een bedrag van € 3,41 miljoen nodig. Per saldo wordt voor een bedrag van circa € 385.000 aan aanvullende voorzieningen getroffen om de voorzieningen in evenwicht te houden met de herberekende en/of nieuw geraamde verliezen. De aanvullende voorziening zal moeten komen uit de algemene middelen.
- Het benodigd weerstandsvermogen in de Reserve Grondexploitatie wordt berekend in de risicoanalyse en bedraagt € 1,03 miljoen. Per 1-1-2015 was het benodigd weerstandsvermogen nog € 1,12 miljoen. Dit betekent een afname van € 90.000.
- De saldering van de verliesvoorziening en het weerstandsvermogen per 1-1-2016 neemt toe met circa € 295.000.

De commissie BBV (Besluit, begroting en verantwoording) heeft een aantal voorstellen uitgewerkt, die leiden tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking hiervan. Deze wijzigingen moeten tot meer transparantie, eenduidigheid en een vermindering van de administratieve lasten leiden. Deze

voorgenomen wijzigingen gelden vanaf 1-1-2016 en zijn niet verwerkt in onderstaande actualisaties die betrekking hebben op het jaar 2015.

Grondexploitatieprojecten

Elke grondexploitatie is uniek en heeft eigen uitgangspunten. Hieronder zijn de wijzigingen in de uitgangspunten per project aangegeven.

In de tabellen is aangegeven of de rente en het resultaat op eind- en contante waarde voordelig (v) of nadelig (n) is. Dit is ook zo bij de verschillen tussen 2015 en 2016 aangegeven.

Meente Noord

Op het bedrijventerrein ligt 1,6 hectare uitgeefbare grond. Deze grond moet nog bouwrijp gemaakt worden. In de grondexploitatie wordt uitgegaan van een fasering van de gronduitgifte tot 2021. Er was vorig jaar een geïnteresseerde voor deze grond. Deze partij heeft zich inmiddels teruggetrokken.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december ..	verschil
Boekwaarde	1.259.776		1.209.396		
Kosten	2.848.320		2.766.687		81.633 (n)
Opbrengsten	2.259.929		2.503.034		243.105 (n)
Kostenstijging	45.436		49.360		3.924 (v)
Opbrengstenstijging	3.243		3.729		486 (n)
Rente	317.860 (n)		263.476 (n)		54.384 (n)
Eindwaarde	948.444 (n)	2021	572.760 (n)	2020	375.684 (n)
Contante waarde	749.569 (n)		452.660 (n)		296.909 (n)

Het verschil wordt met name veroorzaakt door:

- Uitgifte is met 1 jaar uitgesteld.
- De grondprijs is, passend binnen de grondprijzenbrief, verlaagd.

Andere wijzigingen zijn:

- Lagere plankosten als gevolg van de actuele raming.
- Het wegvallen van het aanbestedingsvoordeel, als gevolg van het uitstellen van civiele werken.

Meente Zuid

Op dit bedrijventerrein is bijna 0,5 hectare uitgeefbaar. In de geactualiseerde grondexploitatie wordt uitgegaan van een verkoop in twee delen in 2016 en 2017.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december ..	verschil
Boekwaarde	60.181		37.456		
Kosten	1.309.331		1.320.952		11.621(v)
Opbrengsten	1.633.684		1.626.996		6.688 (v)
Kostenstijging	2.489		4.257		1.768 (v)
Opbrengstenstijging	0		0		0
Rente	5.398 (v)		4.435 (v)		963 (v)
Eindwaarde	327.262 (v)	2017	306.222 (v)	2017	21.040 (v)
Contante waarde	302.572 (v)		272.230 (v)		30.342 (v)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- iets lagere kosten bouw- en woonrijp maken door geactualiseerde raming.

Wesepe bedrijventerrein

Op dit bedrijventerrein zijn nog 6 bouwrijpe kavels, van gezamenlijk 1,3 hectare, uitgeefbaar. De verwachting is dat er tot 2026 elke twee jaar één kavel verkocht zal worden. In 2015 zijn hier geen kavels verkocht.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december..	verschil
Boekwaarde	1.077.744		1.032.290		
Kosten	2.577.892		2.529.203		48.689 (n)
Opbrengsten	2.723.648		2.851.438		127.790 (n)
Kostenstijging	18.920		7.204		11.716 (n)
Opbrengstenstijging	26.110		0		26.110 (v)
Rente	284.446 (n)		100.291 (n)		184.155 (n)
Eindwaarde	131.500 (n)	2026	214.740 (v)	2018	83.240 (n)
Contante waarde	85.420 (n)		183.560 (v)		268.980 (n)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- De uitgiftesnelheid is vertraagd naar uitgifte van één kavel per twee jaar, waardoor de totale projectduur met acht jaar is verlengd.
- De grondprijs is, passend binnen de grondprijzenbrief, verlaagd.
- Aangezien het project nu een negatief financieel resultaat kent, is de bijdrage aan de reserve bovenwijkse voorzieningen vervallen.

Wesepe woningbouw

Deze woningbouwlocatie in Wesepe bestaat uit twee delen. Het eerste deel is bijna geheel verkocht. Het tweede deel is opnieuw verkaveld (kleinere kavels), bouwrijp gemaakt en deels op de markt gebracht. Er hebben zich een tweetal ontwikkelaars gemeld die geïnteresseerd zijn om woningbouw op deze locatie te realiseren.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december ..	verschil
Boekwaarde	2.569.705		2.579.661		
Kosten	4.352.291		4.238.178		114.113 (n)
Opbrengsten	3.948.834		3.995.524		46.690 (n)
Kostenstijging	27.026		34.980		7.954 (v)
Opbrengstenstijging	0		0		0
Rente	235.730 (n)		311.957 (n)		76.227 (v)
Eindwaarde	666.212 (n)	2019	589.591 (n)	2019	76.621 (n)
Contante waarde	569.481 (n)		484.601 (n)		84.880 (n)

Het verschil wordt met name veroorzaakt door:

- Lagere grondprijzen, passend binnen de Grondprijzenbrief.
- Minder uitgeefbare grond, omdat de kaveldiepte is aangepast vanwege de verkoopbaarheid.
- Het wegvallen van een deel van het aanbestedingsvoordeel, als gevolg van het uitstellen van civiele werken.

Noorder Koeslag

In de woonwijk Noorder Koeslag worden kavels verkocht door ons en door woningbouwcorporatie SallandWonen. Ook worden er woningen verhuurd en verkocht door SallandWonen en verkocht door projectontwikkelaar Roosdom Tijhuis/Bouwfonds. De woonwijk is verdeeld in vier fasen. Fase één en twee zijn in ontwikkeling. In 2015 is gestart met de ontwikkeling van de volgende fase. Het uitwerkingsplan voor de laatste fase volgt in een later stadium.

De onderhandelingen met de projectontwikkelaar over het contract voor fase twee zijn nagenoeg afgerond. Het is de bedoeling dat aanpassing van de voorwaarden zal leiden tot bouwproductie en een andere verdeling van de risico's.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december..	verschil
Boekwaarde	4.464.767		4.232.386		
Kosten	17.689.088		18.539.318		850.230 (v)
Opbrengsten	18.968.121		19.824.499		856.378 (n)
Kostenstijging	297.943		469.033		171.090 (v)
Opbrengstenstijging	66.813		141.335		74.522 (n)
Rente	882.814 (n)		833.009 (n)		49.805 (n)
Eindwaarde	165.089 (v)	2023	124.474 (v)	2023	40.615 (v)
Contante waarde	120.629 (v)		87.454 (v)		33.175 (v)

Deze verschillen worden veroorzaakt door:

- Voor de fase die nu in ontwikkeling genomen gaat worden is er een nieuw plan gemaakt. Het aandeel uitgeefbaar gebied is kleiner geworden om de verkoopbaarheid te bevorderen.
- Aanpassing van de bouwclaimovereenkomst heeft geleid tot lagere grondprijzen passend binnen de Grondprijzenbrief.
- Civieltechnische kosten zijn gedaald, o.a. doordat met het waterschap is overeengekomen dat fase 3 en 4 hoger afgewerkt mogen worden dan fase 1 en 2. Hierdoor hoeft minder grond afgegraven en afgevoerd te worden.
- Doordat de hoogte van de civieltechnische kosten van invloed is op de plankosten zijn ook de plankosten naar beneden bijgesteld.

Boerhaar III

Voor het project Boerhaar moeten nog twee kavels worden verkocht en het gebied moet nog woonrijp worden gemaakt. Het uitgangspunt is dat de grond in 2016 en 2017 wordt verkocht en in 2017 woonrijp wordt gemaakt.

Omdat er al jaren geen vraag is naar deze kavels, zijn in 2015 ontwikkelaars benaderd om deze kavels te ontwikkelen. Deze gesprekken zijn nog gaande. Omdat over de uitkomst van deze gesprekken nog niets bekend is, gaat deze berekening nog uit van de oude situatie.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december ..	verschil
Boekwaarde	323.079		298.771		
Kosten	1.187.494		1.156.127		31.367 (n)
Opbrengsten	1.010.695		1.010.695		0
Kostenstijging	3.354		2.978		376 (n)
Opbrengstenstijging	0		0		0
Rente	18.858 (n)		17.061 (n)		1.797 (n)

Eindwaarde	199.012 (n)	2017	165.470 (n)	2016	33.542 (n)
Contante waarde	183.998 (n)		152.987 (n)		31.011 (n)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- Aanpassingen in fasering: in 2015 is in Boerhaar III geen grond verkocht. Zowel de kosten als de opbrengsten zijn daarom integraal doorgeschoven met als eindjaar 2017.
- Het wegvallen van het aanbestedingsvoordeel als gevolg van het uitstellen van civiele werken.

Zonekamp Oost

Zonekamp Oost betreft de realisatie van een nieuwe woonwijk. De grondexploitatie heeft alleen betrekking op fase 1. In 2015 zijn nieuwe gronden in de verkoop gebracht. Ook in 2016 zullen nieuwe kavels op de markt gebracht worden.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december ..	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december ..	verschil
Boekwaarde	3.749.745		4.052.992		
Kosten	10.398.482		9.993.832		404.650 (n)
Opbrengsten	10.921.435		10.553.199		368.236 (v)
Kostenstijging	118.293		136.227		17.934 (v)
Opbrengstenstijging	14.545		36.550		22.005 (n)
Rente	366.421 (n)		729.140 (n)		362.719 (v)
Eindwaarde	52.784 (v)	2022	269.450 (n)	2022	322.234 (v)
Contante waarde	40.112 (v)		196.885 (n)		236.997(v)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- De uitgifte van woningbouwkavels ging in 2015 sneller dan verwacht.
- Tijdelijke toegangsweg opgenomen als uitgeefbare grond.
- De civiele raming is opnieuw doorgerekend en naar beneden bijgesteld.
- Subsidie voor educatieve speelvoorzieningen in park.
- Afdracht subsidie Aardehuizen was niet geraamd.
- Afdracht reserve Bovenwijkse voorzieningen opgenomen vanwege positieve grondexploitatie.

Zonekamp West

In Zonekamp West liggen nog drie bouwrijpe kavels. In de grondexploitatie is ervan uitgegaan dat deze in 2016 en 2017 worden uitgegeven. De nog te maken kosten bestaan uit het woonrijp maken.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december...	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december..	verschil
Boekwaarde	242.635		150.126		
Kosten	9.911.919		9.931.483		19.564 (v)
Opbrengsten	11.129.247		11.135.401		6.154 (n)
Kostenstijging	4.157		5.492		1.335 (v)
Opbrengstenstijging	0		0		0
Rente	47.220 (v)		53.885 (v)		6.665 (n)
Eindwaarde	1.260.390 (v)	2017	1.252.311 (v)	2017	8.079 (v)
Contante waarde	1.165.302 (v)		1.113.300 (v)		52.002 (v)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- Er is een nieuwe raming gemaakt van de nog uit te voeren werken. Deze raming sluit lager.
- Conform de Grondprijzenbrief: lagere grondprijs voor kavels groter dan 750 m².

De Enk

De uitvoerende werkzaamheden voor herstructurering van De Enk bevinden zich in de afrondende fase. Belangrijk punt hierin is een bedrijfsverplaatsing, waar op dit moment hard aan getrokken wordt. Daarnaast moeten er nog enkele percelen verkocht worden.

	1 januari 2016	Eindwaarde per 31 december...	1 januari 2015	Eindwaarde per 31 december..	verschil
Boekwaarde	1.827.026		1.823.738		
Kosten	3.713.585		3.640.332		73.253 (n)
Opbrengsten	1.909.821		1.916.371		6.550 (n)
Kostenstijging	4.731		11.817		7.086 (v)
Opbrengstenstijging	0		0		0
Rente	161.780 (n)		218.280 (n)		56.500 (v)
Eindwaarde	1.970.275 (n)	2017	1.954.057 (n)	2017	16.218 (n)
Contante waarde	1.821.630 (n)		1.737.150 (n)		84.480 (n)

De verschillen worden veroorzaakt door:

- Het nadelige effect op de rente, als gevolg van het met 1 jaar vooruitschuiven van de opbrengsten (van 2016 naar 2017).

Risicoanalyse

Een groot deel van de risico's is opgenomen in de grondexploitaties zelf. De projectoverstijgende risico's en een aantal grote projectrisico's zijn opgenomen in de risicoanalyse. Elk risico en elke kans wordt gewaardeerd door het effect te berekenen op het totaal van grondexploitaties als de kans of het risico zich daadwerkelijk voordoet en dit effect te vermenigvuldigen met een ingeschatte kans van zich voordoen. Deze risicoanalyse heeft een subjectief karakter en houdt geen rekening met "extreme weersituaties" die zich zouden kunnen voordoen bij bijvoorbeeld een volledig instortende huizenmarkt. Het totaal berekende bedrag kan als benodigd weerstandsvermogen in de Reserve Grondexploitatie worden gezien. In het voorgaande jaar werd een benodigd weerstandsvermogen van € 1,12 miljoen berekend. Op basis van de opnieuw uitgevoerde risicoanalyse is het benodigde weerstandsvermogen per 1 januari 2016 € 1,03 miljoen.

Tabel: Risicoanalyse op hoofdlijnen

Risico of kans	Impact op resultaat	Kans op voordoen	Impact*kans	Beheersmaatregelen
RISICO'S				
In alle grondexploitaties rente 0,5% negatiever (uitgaven rente)	210.000	10%	21.000	Ontwikkelingen volgen, goed treasurybeleid
In alle grondexploitaties een jaarlijkse kostenstijging van 3% (i.p.v. 2%)	230.000	30%	69.000	Slim aanbesteden, goede timing
In alle grondexploitaties een daling van de grondprijs met 10%	2.100.000	10%	210.000	Markt volgen
In alle grondexploitaties een vertraging van de inkomsten met 2 jaar	1.590.000	30%	477.000	Inzetten op verkoop en promotie activiteiten

In alle grondexploitaties het mislopen van het aanbestedingsvoordeel op de civieltechnische kosten van 20% in 2016	120.000	30%	36.000	Slim aanbesteden, goede timing
Projectspecifieke risico's Wesepe woningbouw, De Enk, woningbouw Boerhaar, Noorder Koeslag	2.630.000	10-70%	445.000	
Subtotaal risico's			1.258.000	
KANSEN				
In alle grondexploitaties rente 0,5% positiever (uitgaven rente)	210.000	30%	63.000	Ontwikkelingen volgen, goed treasurybeleid
In alle grondexploitaties een jaarlijkse kostenstijging van 1% (i.p.v. 2%)	220.000	30%	66.000	Slim aanbesteden, goede timing van werkzaamheden
Projectspecifieke kansen De Enk, Zonnekamp Oost	331.000	30%	99.300	
Subtotaal kansen			228.300	
Totaal kansen en risico's			1.029.700	

HOOFDSTUK 3 JAARREKENING

3.1 BALANS EN TOELICHTING

BALANS GEMEENTE OLSST-WIJHE per 31 december 2015

ACTIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>		41.827	42.986
Investeringen met een economisch nut:			
- gronden uitgegeven in erfpacht	29		29
- overige investeringen met economisch nut	26.413		27.765
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.019		6.842
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.366		8.350
<i>Financiële vaste activa</i>		12.034	13.612
Kapitaalverstrekkingen aan:			
- deelnemingen	1.913		1.907
Leningen aan:			
- woningbouwcorporaties	7.365		8.743
- deelnemingen	91		91
- overige verbonden partijen	1.841		1.990
Overige langlopende leningen	554		596
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0		0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	270		285
Totaal vaste activa		53.861	56.598
Vlottende activa			
<i>Voorraden</i>		12.165	12.393
Grond- en hulpstoffen:			
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	510		757
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	11.655		11.636
Gereed product en handelsgoederen	0		0
Vooruitbetalingen	0		0
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		2.650	3.966
Vorderingen op openbare lichamen	1.105		2.703
Overige vorderingen	1.545		1.263
<i>Liquide middelen</i>		10	8
Kassaldi	2		2
Banksaldi	8		6
<i>Overlopende activa</i>		3.278	1.846
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	189		64
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.089		1.782
Totaal vlottende activa		18.103	18.213
Totaal - generaal		71.964	74.811

BALANS GEMEENTE OLSL-WIJHE per 31 december 2015

PASSIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Vaste passiva			
<i>Eigen vermogen</i>		15.167	14.229
Algemene reserve	9.005		9.039
Bestemmingsreserves	4.716		4.479
Gerealiseerd resultaat	1.446		711
<i>Voorzieningen</i>		6.614	6.319
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	978		923
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	5.636		5.396
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>		40.467	41.645
Onderhandse leningen van:			
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	40.467		41.644
- binnenlandse bedrijven	0		0
- overige binnenlandse sectoren	0		0
Door derden belegde gelden	0		0
Waarborgsommen	0		1
Totaal vaste passiva		62.248	62.193
Vlottende passiva			
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar</i>		6.367	7.654
Kasgeldleningen aangaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden	0		3.000
Banksaldi	1.755		1.197
Overige schulden	4.612		3.457
<i>Overlopende passiva</i>		3.349	4.964
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.686		3.514
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	657		1.437
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	6		13
Totaal vlottende passiva		9.716	12.618
Totaal - generaal		71.964	74.811
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>		28.437	37.499

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening. In verband met de introductie van het BBV kent de immateriële activa vanaf ultimo 2004 een boekwaarde van € nihil.

Investerings met economisch nut.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut en investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Conform het b & w besluit van 15 december 2009 worden met ingang van de jaarrekening 2009 de afschrijvingslasten in het jaar van investering op nihil gesteld en wordt op investeringen afgeschreven vanaf het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt.

In het algemeen wordt gebruik gemaakt van de lineaire afschrijvingsmethode.

Slechts in uitzonderlijke gevallen wordt gebruik gemaakt van de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op 6 december 2005 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de nota "Waardering en afschrijving vaste activa 2005" vastgesteld. In deze nota zijn de navolgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Immateriële activa

-	Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	maximaal de looptijd van de geldlening
-	Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	ten hoogste 5 jaar

Activa met een meerjarig economisch nut

-	(Onder)Gronden va geen afschrijving	
-	Gebouwen	40 jaar
-	CV-installatie	15 jaar
-	Rioleringswerken	40 jaar
-	Pompen riolering	15 jaar
-	Transportmiddelen	7 jaar
-	Transportmiddelen Brandweer (minder intensief gebruikt)	15 jaar
-	Motorvoertuigen	20 jaar
-	Technische installaties en machines	15 jaar
-	Vaste inventaris, veiligheidsvoorzieningen, groot onderhoud	10 jaar
-	Gereedschappen, inventaris, meubilair en overig materiaal	Naar gangbare ervaringsnormen of voorgeschreven normen over de gebruiksduur, wordt deze bij de aanschaf bepaald (meestal 5 jaar)
-	Automatisering (pc's, printers en servers etc)	5 jaar
-	Automatisering (software)	7 jaar

Activa met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimte (als er geactiveerd wordt):

-	Wegen (wegdek, berm, talud en wegmeubilair)	25 jaar
-	Wegreconstructies (wegdek, berm, talud en wegmeubilair)	25 jaar
-	Rotondes	25 jaar
-	Verkeerslichtinstallaties en openbare verlichting	15 jaar
-	Bruggen, viaducten en ov. grotere kunstwerken	20 jaar

Met ingang van 2005 is het in deze nota vermelde afschrijvingsbeleid voor nieuwe investeringen gehanteerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden zoned geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, kan op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra worden afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Bijdragen aan activa van derden worden conform het gehanteerde beleid geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incurante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders zijn eveneens tegen contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 29	€ 29
Overige investeringen met een economisch nut	€ 26.413	€ 27.765
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 7.019	€ 6.842
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 8.366	€ 8.350
Totaal	€ 41.827	€ 42.986

De boekwaarde van de erfpachtgronden is in het boekjaar niet gemuteerd

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Gronden en terreinen	€ 4.309	€ 4.309
Woonruimten	€ -	€ 200
Bedrijfsgebouwen	€ 18.652	€ 19.484
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -
Vervoersmiddelen	€ 209	€ 240
Machines, apparaten en installaties	€ 202	€ 152
Overige materiële vaste activa	€ 3.041	€ 3.380
Totaal	€ 26.413	€ 27.765

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2014	Stand voorziening per 31-12-2014	Balanswaarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2015	Stand voorziening per 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	€ 4.309		€ 4.309	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.309		€ 4.309
Woonruimten	€ 200		€ 200	€ -	€ 200	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 19.484		€ 19.484	€ 57	€ 132	€ 757	€ -	€ -	€ 18.652		€ 18.652
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -
Vervoersmiddelen	€ 240		€ 240	€ -	€ 31	€ -	€ -	€ -	€ 209		€ 209
Machines, apparaten en installaties	€ 152		€ 152	€ 77	€ -	€ 27	€ -	€ -	€ 202		€ 202
Overige materiële vaste activa	€ 3.380		€ 3.380	€ 30	€ -	€ 309	€ -	€ -	€ 3.041		€ 3.041
Totaal	€ 27.765	€ -	€ 27.765	€ 104	€ 332	€ 1.124	€ -	€ -	€ 26.413	€ -	€ 26.413

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief besteed t/m 2015
Basisonderwijs	€ 37	€ 9	€ 37
Sportterreinen	€ -	€ 30	€ 30
Gladheidsbestrijding	€ 24	€ 24	€ 24
Huisvesting binnendienst	€ 11.303	€ 78	€ 10.648
Digitalisering WABO-proces	€ 35	€ 22	€ 37
Totaal	11.398	104	10.717

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2015
Overige materiële vaste activa	€ 6.842	€ 484	€ -	€ 307	€ -	€ -	€ 7.019

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief t/m 2015
Riolering	€ 814	€ 483	€ 486
Totaal	814	483	486

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2014	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 6.308	€ 470	€ 11	€ 298	€ 153	€ -	€ 6.316
Machines, apparaten en installaties	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige materiële vaste activa	€ 2.042	€ 117	€ -	€ 77	€ 32	€ -	€ 2.050
Totaal	€ 8.350	€ 587	€ 11	€ 375	€ 185	€ -	€ 8.366

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief t/m 2015
Wegen c.a.	€ 8.411	€ 470	€ 9.014
Openbare verlichting	€ 133	€ 107	€ 107
Recreatie en Toerisme	€ 7	€ 10	€ 10
Totaal	8.551	587	9.131

Financiële vaste activa					
Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:					
	Boekwaarde 31-12-2014	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen / aflossingen	Boekwaarde 31- 12-2015
Kapitaalverstrekingen aan:					
- deelnemingen	€ 1.907	€ 6	€ -	€ -	€ 1.913
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Langlopende leningen aan:					
- woningbouwcorporaties	€ 8.743	€ -	€ -	€ 1.378	€ 7.365
- deelnemingen	€ 91	€ -	€ -	€ -	€ 91
- overige verbonden partijen	€ 1.990	€ -	€ -	€ 149	€ 1.841
Overige langlopende leningen	€ 596	€ -	€ -	€ 42	€ 554
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 285	€ -	€ -	€ 15	€ 270
Totaal	€ 13.612	€ 6	€ -	€ 1.584	€ 12.034
De hierna opgenomen tabel geeft een overzicht van de vaste activa, waaraan afstoting overwogen wordt. Van deze activa wordt de (benaderde) actuele waarde per 31 december 2015 weergegeven.					
	Boekwaarde per 31-12-2015	Actuele waarde per 31-12-2015			
OBS Elshof	€ 114	€ 449			
t Olde Postkantoor	€ 113	€ 205			
Totaal	€ 227	€ 654			

VLOTTENDE ACTIVA									
Voorraden									
De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:									
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014							
Grond- en hulpstoffen:									
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 1.260	€ 1.209							
Onderhanden werk: waaronder gronden in exploitatie	€ 14.315	€ 14.207							
Totaal	€ 15.575	€ 15.416							
Afgedekt door voorziening verwacht verlies									
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 750	€ 452							
- Onderhanden werk: gronden in exploitatie	€ 2.660	€ 2.571							
Totaal verliesvoorziening	€ 3.410	€ 3.023							
Totaal	€ 12.165	€ 12.393							
Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:									
	Boekwaarde 31-12-2014	Stand voorz. 31-12-2014	Balanswaarde 31-12-2014	Investeringen	Des-investeringen	Naar gronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2015	Stand voorz. 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2015
Noordelijke uitbreiding De Meente	€ 1.209	€ 452	€ 757	€ 51	€ -		€ 1.260	€ 750	€ 510
Totaal	€ 1.209	€ 452	€ 757	€ 51	€ -	€ -	€ 1.260	€ 750	€ 510
Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2015 het volgende overzicht worden weergegeven:									
	Boekwaarde 31-12-2014	Stand voorz. 31-12-2014	Balanswaarde 31-12-2014	Investeringen	Opbrengsten	Winst-uitname	Boekwaarde 31-12-2015	Stand voorz. 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2015
Boerhaar 3e fase	€ 299	€ 153	€ 146	€ 24	€ -		€ 323	€ 184	€ 139
Zonnekamp Oost	€ 4.053	€ 197	€ 3.856	€ 353	€ 654		€ 3.752	€ -	€ 3.752
Zuid. Uitbreiding De Meente	€ 37		€ 37	€ 33	€ 10		€ 60	€ -	€ 60
Zonnekamp West	€ 150		€ 150	€ 112	€ 20		€ 242	€ -	€ 242
Noorder Koeslag	€ 4.232		€ 4.232	€ 326	€ 94		€ 4.464	€ -	€ 4.464
Wesepe plandeel woningbouw	€ 2.580	€ 484	€ 2.096	€ 135	€ 145		€ 2.570	€ 569	€ 2.001
Wesepe plandeel bedrijventerrein	€ 1.032		€ 1.032	€ 48	€ 3		€ 1.077	€ 85	€ 992
De Enk (Enkweg Wijhe)	€ 1.824	€ 1.737	€ 87	€ 81	€ 78		€ 1.827	€ 1.822	€ 5
Totaal	€ 14.207	€ 2.571	€ 11.636	€ 1.112	€ 1.004	€ -	€ 14.315	€ 2.660	€ 11.655
Toelichting op de aard en de omvang van de waardeverminderingen									
Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting bij de paragraaf Grondbeleid en naar het Jaaroverzicht Grondexploitatie 2015									

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:				
	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.105	€ -	€ 1.105	€ 2.703
Overige vorderingen	€ 1.705	€ 160	€ 1.545	€ 1.263
Overige uitzettingen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 2.810	€ 160	€ 2.650	€ 3.966
Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)				
	1e kwartaal 2015	2e kwartaal 2015	3e kwartaal 2015	4e kwartaal 2015
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€ 65	€ 252	€ 235	€ 189
Drempelbedrag	€ 317	€ 317	€ 317	€ 317
Ruimten binnen limiet (+), overschrijding (-)	€ 252	€ 65	€ 82	€ 128
Liquide middelen				
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:				
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014		
Kassaldi	€ 2	€ 2		
Banksaldi	€ 8	€ 6		
Totaal	€ 10	€ 8		
Overlopende activa				
De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:				
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014		
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	€ 189	€ 64		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	€ 3.089	€ 1.782		
Totaal	€ 3.278	€ 1.846		
De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:				
	Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2015
Provincie Overijssel; bijdrage 3D's	€ 2	€ -	€ 2	€ -
Provincie Overijssel; verk. veiligheidsvoorz. Raaltenweg	€ 27	€ -	€ 27	€ -
Provincie Overijssel; niet infra 2014 verk. veiligheid projecten	€ 4	€ -	€ 4	€ -
Provincie Overijssel; Impuls Brede School, Sport en Cultuur	€ 4	€ -	€ -	€ 4
Provincie Overijssel; cultuur aan de basis	€ 1	€ -	€ -	€ 1
Provincie Overijssel; Gemeentelijk Energieloket 2.0	€ 8	€ -	€ -	€ 8
Provincie Overijssel; Herontwikkeling Tuurweide	€ 18	€ -	€ -	€ 18
Provincie Overijssel; Ruimte voor Aardehuizen	€ -	€ 149	€ -	€ 149
Provincie Overijssel; Sisa 2015 verkeersveiligheid	€ -	€ 9	€ -	€ 9
Totaal	€ 64	€ 158	€ 33	€ 189
De in de balans opgenomen overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:				
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014		
Belastingdienst, BCF 2015	€ 1.837			
DOWR, diftar, toeristenbelasting 2015	€ 489			
SallandWonen, rente geldlening sporthal De Lange Slag	€ 143			
ROVA, afrekening 2015	€ 108			
Overige posten	€ 486			
Subtotaal nog te ontvangen bedragen	€ 3.063	€ 1.675		
Subtotaal vooruitbetaalde bedragen	€ 26	€ 107		
Totaal	€ 3.089	€ 1.782		

PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:		
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Algemene reserves:	€ 9.005	€ 9.039
Bestemmingsreserves:	€ 4.716	€ 4.479
Gerealiseerd resultaat	€ 1.446	€ 711
Totaal	€ 15.167	€ 14.229

Het verloop in 2015 wordt in het hierna volgende overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2014 voor resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2015
Algemene reserves:						
Algemene reserve	€ 6.953	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.953
Nader te bestemmen middelen	€ 767	€ 293	€ 450	€ 711	€ -	€ 1.321
Reserve grondexploitatie	€ 1.319	€ 197	€ 786	€ -	€ -	€ 730
Totaal algemene reserves	€ 9.039	€ 490	€ 1.236	€ 711	€ -	€ 9.005
	Boekwaarde 31-12-2014 voor resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2015
Bestemmingsreserves:						
Investeringsreserve	€ 1.282	€ 648	€ 114	€ -	€ -	€ 1.816
Decentralisatie huisvesting onderwijs	€ 14	€ 279	€ 7	€ -	€ 242	€ 16
Bestemmingsreserve algemeen	€ 140	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ 120
Reserve bovenwijkse voorzieningen	€ 87	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ 89
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	€ 30	€ -	€ -	€ -	€ 6	€ 24
Bestemmingsres.kap.lasten gemeentehuis	€ 1.189	€ 48	€ -	€ -	€ 343	€ 894
Bestemmingsreserve privatisering groen	€ 187	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 187
Vervanging inventarispodiumvoorzieningen	€ 47	€ -	€ 47	€ -	€ -	€ -
Reclame sport	€ 15	€ 2	€ 1	€ -	€ -	€ 16
Ruimtelijk kwaliteitsfonds	€ 111	€ -	€ 57	€ -	€ -	€ 54
Onderhoud gemeentehuis	€ 514	€ 79	€ 72	€ -	€ -	€ 521
Onderhoud huisvesting buitendienst	€ 56	€ 10	€ 23	€ -	€ -	€ 43
Onderhoud brandweergarages	€ 41	€ 23	€ -	€ -	€ -	€ 64
Onderhoud welzijnsaccomodaties	€ 426	€ 214	€ 98	€ -	€ -	€ 542
Onderhoud kerktorens	€ 40	€ 13	€ 5	€ -	€ -	€ 48
Onderhoud gebouwen begraafplaats	€ 69	€ 7	€ -	€ -	€ -	€ 76
Omgevingsvergunning	€ 18	€ -	€ 8	€ -	€ -	€ 10
Duurzaamheid	€ 221	€ -	€ 45	€ -	€ -	€ 176
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20
Totaal bestemmingsreserves	€ 4.479	€ 1.325	€ 497	€ -	€ 591	€ 4.716
Totaal reserves	€ 13.518	€ 1.815	€ 1.733	€ 711	€ 591	€ 13.721

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Toelichting reserves

Hieronder blijkt de reden van instelling van iedere reserve afzonderlijk. Tevens worden de belangrijkste mutaties in 2015 genoemd :

Algemene reserve

Doel: Het dienen als buffer voor het opvangen van risico 's/verplichtingen waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en voor dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening. In 2015 is een bedrag van € 104.300 aan bespaarde rente toegevoegd aan de exploitatierekening.

Reserve nader te bestemmen middelen

Doel: Dekking van toekomstige uitgaven die niet nader zijn gedefinieerd.

In 2015 is conform de resultaatsbestemming van de jaarrekening 2014 € 711.312 gedoteerd.

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2015 (raadsbesluit 26-10-2015) is besloten de reserve veranving inventaris podiumvoorziening op te heffen en het saldo ad € 47.157 toe te voegen aan de reserve nader te bestemmen middelen.

Daarnaast is het overschot ad € 245.846 van de 2e BERAP 2015 toegevoegd aan deze reserve.

In 2015 werd aan deze reserve voor in totaal € 449.778 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- tekort 1e BERAP 2015	125.562
- dotatie Investeringsreserve (Binnenstedelijke vernieuwing)	215.000
- dotatie Investeringsreserve (Kracht van Salland)	90.000
- Omvorming groen	24.000
- Klijnsmagelden voor minima	23.000
- Incidentele ICT-middelen 2015	46.243
- Vrijval reserve grondexploitatie	-203.397

Reserve grondexploitatie

Doel: Egalisatie van de batige en nadelige saldi van de afzonderlijke complexen. De reserve is bedoeld als weerstandsvermogen om mogelijke financiële marktrisico's voortvloeiende uit de grondexploitaties op te kunnen vangen.

De benodigde omvang van de reserve is eind 2014 bepaald op € 1.116 miljoen.

In het kader van de resultaatbestemming 2014 is in 2015 € 203.397 vrijgevallen ten gunste van de reserve nader te bestemmen middelen.

Vanwege de mutatie van de verliesvoorziening voor de diverse grondexploitaties is respectievelijk € 582.700 onttrokken aan en € 196.885 vrijgevallen ten gunste van de reserve grondexploitatie.

Investeringsreserve

Doel: Het sneller kunnen inspelen op investeringsbehoefte.

In 2015 is naast een totaalbedrag van € 555.000 toegevoegd wegens Binnenstedelijke vernieuwing (€ 215.000 conform resultaatbestemming 2014 en € 340.000 conform 2e BERAP 2015) € 90.000 toegevoegd wegens Kracht van Salland.

In 2015 is een bedrag van € 60.000 onttrokken ten behoeve van het plan Bijsterbosch te Welsum, € 31.839 ten behoeve van de structuurvisie en € 19.880 ten behoeve van cultuur historische waardenkaart Langstraat te Wijhe.

Reserve Decentralisatie huisvesting onderwijs

Doel: Opvang jaarlijkse fluctuaties in de uitgaven wegens de gemeentelijke taak te voorzien in de huisvesting van het Basis- en Voortgezet onderwijs.

Vanwege het negatieve saldo van de reserve is in 2015 is een bedrag van € 210 onttrokken wegens bespaarde rente. Onttrokken is een bedrag van € 241.989 ter dekking van kapitaallasten, een bedrag van € 5.000 voor bestuursopdracht buitenonderhoud en € 1.834 aan gemaakte kosten voor obs Elshof.

Conform de primaire begroting is een bedrag van € 241.989 en op basis van de resultaatbestemming 2014 is € 37.675 toegevoegd in verband extra verworven subsidie voor de samenvoeging van 't Meestershuus en de kbs St. Aloysius.

Bestemmingsreserve Algemeen

Overeenkomstig de begroting 2015 zijn bedragen ad € 17.370 ten behoeve van kunstwerken en € 2.650 ten behoeve van logopodie onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Doel: Dekking kosten toekomstige investeringen met een bovenwijkse karakter en in het verlengde liggen van voorzieningen met uitsluitend planbetekenis.

In 2015 is een bedrag van € 2.440 toegevoegd wegens gerealiseerde grondverkoop.

Bestemmingsreserve Extra afschrijvingen

Doel: Om de jaarrekening 2004 te laten voldoen aan het BBV is besloten de diverse extra afschrijvingen m.b.t. activa met economisch nut in het kader van de heroverweging 2004 ongedaan te maken. De extra afschrijvingen zijn gedoteerd aan deze bestemmingsreserve ter dekking van kapitaallasten in latere jaren.

In 2015 is een bedrag van € 445 aan bespaarde rente toegevoegd. Onttrokken is in totaliteit € 6.015.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis

Doel: Vanuit de gerealiseerde boekwinst ad € 2,1 miljoen door verkoop van de gemeentekantoren van de voormalige gemeenten Olst en Wijhe is een bestemmingsreserve gevormd ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor.

In 2015 is een bedrag van € 47.576 aan bespaarde rente toegevoegd.

In 2015 is € 342.985 onttrokken voor dit doel.

Bestemmingsreserve privatisering groen

Doel: Dekking uitvoering groenbeleidsplan.

In 2015 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Vervanging inventaris podiumvoorziening

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2015 (raadsbesluit 26-10-2015) is besloten deze reserve op te heffen en het saldo ad € 47.157 toe te voegen aan de reserve nader te bestemmen middelen.

Reclame sport

Doel: Ondersteuning vaste gebruikers sporthal de Hooiberg bij het organiseren van activiteiten in deze sporthal.

In 2015 is een bedrag van € 2.455 toegevoegd zijnde reclame-inkomsten afkomstig uit verhuur reclameborden in sporthal "De Hooiberg".

Onttrokken voor dit doel is € 527.

Reserve ruimtelijk kwaliteitsfonds

Doel: Het structureel middelen beschikbaar houden voor de uitvoering van projecten welke een bijdrage leveren aan het instand houden en verbeteren van het landschap.

In 2015 is € 57.000 onttrokken vanwege de regeling Groene en Blauwe diensten.

Reserve Onderhoud gemeentehuis

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van het gemeentehuis.

In 2015 hebben naast een dotatie ad € 79.421 onttrekkingen ad € 44.936 aan gemaakte onderhoudskosten en € 26.570 ten behoeve van een externe vastgoedadviseur plaatsgevonden.

Reserve Onderhoud huisvesting buitendienst

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de werf te Wijhe.

In 2015 is naast de dotatie ad € 10.479 een bedrag van € 22.752 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud brandweergarages

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de brandweergarages in Olst, Wesepe, Welsum en Wijhe.

In 2015 is € 22.912 gedoteerd aan de reserve.

Reserve Onderhoud welzijnsaccommodaties

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de verschillende welzijnsaccommodaties.

In 2015 is naast de dotatie ad € 213.735 een bedrag van € 97.611 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud kerktorens

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de kerktorens in Olst, Welsum en Wijhe.

In 2015 is naast de dotatie ad € 13.335 een bedrag van € 5.308 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud gebouwen begraafplaats

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud gebouwen begraafplaatsen in Olst en Wijhe.

In 2015 is naast de dotatie ad € 6.556 een bedrag van € 283 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Omgevingsvergunning

Doel: Het op kunnen vangen van te maken kosten voor de implementatie van de omgevingsvergunning.

In 2015 is € 8.420 onttrokken als gevolg van de inhuur van een constructeur voor het toetsen van de constructieve veiligheid bij bouwaanvragen en uitvoering wet bodembescherming (Squit).

Reserve Duurzaamheid

Doel: Dekking van de kosten van de in het duurzaamheidsprogramma opgenomen projecten.

Het Programma "Samen Duurzaam" is vastgesteld in de raadsvergadering van 26 oktober 2015.

In 2015 heeft een onttrekking ad € 45.000 plaatsgevonden in dit kader.

Reserve Aanleg laanbeplanting Raalterweg Wesepe

Doel: Bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe aanbrengen van laanbeplanting.

In het kader van de realisatie van de Weseper Energiemolen en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is met de ontwikkelaar afgesproken dat een bijdrage van € 20.000 in een reserve wordt gestort. Dit bedrag zal bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe worden gebruikt om laanbeplanting aan te brengen.

VOORZIENINGEN					
Het verloop van de voorzieningen in 2015 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:					
	Boekwaarde 31-12-2014	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31-12-2015
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 923	€ 149	€ -	€ 94	€ 978
Egalisatievoorzieningen	€ -				€ -
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	€ 5.396	€ 315	€ 75	€ -	€ 5.636
Totaal	€ 6.319	€ 464	€ 75	€ 94	€ 6.614
	Boekwaarde 31-12-2014	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31-12-2015
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenaanspraken wethouders	€ 698	€ 140	€ -	€ -	€ 838
Wachtgeldvoorzieningen voormalig wethouders	€ 225	€ 9	€ -	€ 94	€ 140
<i>Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	€ 923	€ 149	€ -	€ 94	€ 978
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>					
Voorziening riolering	€ 5.305	€ 315	€ -	€ -	€ 5.620
Voorziening afvalstoffenheffing	€ 91	€ -	€ 75	€ -	€ 16
<i>Totaal Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>	€ 5.396	€ 315	€ 75	€ -	€ 5.636
Totaal	€ 6.319	€ 464	€ 75	€ 94	€ 6.614
In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle Anwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.					
Toelichting voorzieningen					
Voorziening Pensioenaanspraken wethouders					
Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van pensioenverplichtingen aan wethouders en de waardeoverdracht van wethouderspensiolen. in 2015 is naast de rente van € 10.464, op basis van de jaarlijkse actuariële berekening van de wethoudersaanspraken een bedrag van € 128.880 toegevoegd.					
Voorziening Wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders					
Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van wachtgeldverplichtingen aan voormalige wethouders. in 2015 is naast € 3.382 aan rente, € 5.600 aan de voorziening toegevoegd. Ten laste van de voorziening is in 2015 € 93.694 aan wachtgeldverplichtingen gebracht.					
Voorziening riolering					
Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV. Aangezien in voorgaande jaren de baten hoger waren dan de lasten is het surplus in een voorziening gestort. In toekomstige jaren wordt dit weer verrekend. In 2015 is een bedrag van € 315.418 toegevoegd wegens het voordelig resultaat 2015.					
Voorziening afvalstoffenheffing					
Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV. Op grond van artikel 229b Gemeentewet mogen de baten van de afvalstoffenheffing niet uitgaan boven de lasten ter zake. Aangezien in voorgaande jaren de baten hoger waren dan de lasten is het surplus in een voorziening gestort. In toekomstige jaren wordt dit weer verrekend. In 2015 is in dit verband een bedrag van € 75.073 ten laste van de voorziening gebracht.					

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar				
De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:				
		Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014	
Obligatieleningen		€ -	€ -	
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		€ -	€ -	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		€ 40.467	€ 41.644	
- binnenlandse bedrijven		€ -	€ -	
- overige binnenlandse sectoren		€ -	€ -	
- buitenlandse instellingen		€ -	€ -	
		€ 40.467	€ 41.644	
Door derden belegde gelden		€ -	€ -	
Waarborgsommen		€ -	€ 1	
Totaal		€ 40.467	€ 41.645	
In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2015:				
	Saldo 31-12-2014	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2015
Obligatieleningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Onderhandse leningen	€ 41.644	€ 4.000	€ 5.177	€ 40.467
Door derden belegde gelden	€ -	€ -	€ -	€ -
Waarborgsommen	€ 1	€ -	€ 1	€ -
Totaal	€ 41.645	€ 4.000	€ 5.178	€ 40.467

De totale rentelast voor het jaar 2015 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 1.412.499 (2014 € 1.512.503).

VLOTTENDE PASSIVA			
Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:			
		Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		€ 6.367	€ 7.654
Overlopende passiva		€ 3.220	€ 4.964
Totaal		€ 9.587	€ 12.618
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:			
		Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden		€ -	€ -
Overige kasgeldleningen		€ -	€ 3.000
Banksaldi		€ 1.755	€ 1.197
Overige schulden		€ 4.612	€ 3.457
Totaal		€ 6.367	€ 7.654

VLOTTENDE PASSIVA				
Overlopende passiva				
De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:				
	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	€ 2.686	€ 3.513		
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ 657	€ 1.437		
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	€ 6	€ 14		
Totaal	€ 3.349	€ 4.964		
De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbijdragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van de lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:				
	Saldo 31-12-2014	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2015
pJMP 2007-2014	€ 56	€ 55	€ 83	€ 28
Provincie Overijssel Binnenstedelijke vernieuwing	€ 294	€ 251	€ 380	€ 165
Provincie Overijssel Wonen, zorg & welzijn	€ 167	€ 54	€ 163	€ 58
Provincie Overijssel kwaliteitsimpuls groene omgeving	€ 8	€ -	€ 8	€ -
Bijdrage ICS RUD	€ 356	€ 625	€ 711	€ 270
Provincie Overijssel; Transitie en transformatie Jeugdzorg	€ 145	€ 21	€ 166	€ -
Provincie Overijssel cultuur historische waardenkaart	€ 9	€ -	€ 9	€ -
Provincie Overijssel; sub.Beweegimpuls	€ 269	€ -	€ 269	€ -
Provincie Overijssel LOS Leader Salland	€ 8	€ -	€ 8	€ -
Gemeente Raalte; vs cult.mak.	€ 5	€ -	€ 5	€ -
Provincie Overijssel herbestemming Rabobank Olst	€ 25	€ -	€ -	€ 25
Gemeente Zwolle; huis.geweld	€ 6	€ -	€ -	€ 6
Provincie Overijssel; voet-/fietsbrug Fortmond	€ 89	€ 64	€ 153	€ -
Provincie Overijssel; herinrichting Westervoorde	€ -	€ 40	€ 40	€ -
Provincie Overijssel; energieaanpak bedrijven/RUD	€ -	€ 105	€ -	€ 105
Totaal	€ 1.437	€ 1.215	€ 1.995	€ 657
Waarborgen				
Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:				
	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Sport	€ 85	100%	€ 36	€ 43
Woningbouw	€ 83.966	50%	€ 24.105	€ 32.980
Woningbouw	€ 503	100%	€ 258	€ 283
Zorg	€ 499	100%	€ 116	€ 133
Monumenten	€ 545	100%	€ 216	€ 231
Uitvaartzorg	€ 113	100%	€ 50	€ 55
Cultuur	€ 4.700	100%	€ 3.656	€ 3.774
Totaal	€ 90.411		€ 28.437	€ 37.499
In 2015 is geen beroep gedaan op de gemeente Olst-Wijhe in het kader van de verleende borgstellingen.				
Langlopende financiële verplichtingen				
De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen				
De gemeente Olst-Wijhe heeft voor de uitvoering van de Wmo met diverse zorgaanbieders langdurige contracten afgesloten. De contracten hebben onder meer betrekking op huishoudelijke verzorging, hulpmiddelen en collectief vraagafhankelijk vervoer. Verder heeft de gemeente een meerjarig huurcontract voor de publieksbalie in het Holstohus te Olst afgesloten (circa € 16.000 per jaar).				

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING
Programmarekening (lasten en baten * € 1)

nr.	omschrijving	Realisatie 2015			Raming 2015 na wijziging			Raming 2015 voor wijziging		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1	Wonen en Leefomgeving	7.773.735	4.326.815	3.446.920	9.478.471	5.451.297	4.027.174	8.755.117	5.266.985	3.488.132
2	Veiligheid	2.044.971	244.751	1.800.221	2.018.163	113.556	1.904.607	1.982.163	122.156	1.860.007
3	Economie, recreatie en toerisme	891.136	445.605	445.531	840.393	637.765	202.628	1.529.770	1.464.109	65.661
4	Duurzaamheid	2.074.828	1.625.456	449.371	1.963.236	1.487.792	475.444	1.896.363	1.487.792	408.571
5	Jeugd en Onderwijs	6.427.832	262.267	6.165.565	6.395.114	90.703	6.304.411	6.683.160	90.703	6.592.457
6	Welzijn, Sport & Cultuur	3.478.183	1.032.778	2.445.405	3.547.357	803.878	2.743.479	3.117.073	461.243	2.655.830
7	Werk, inkomen en zorg	11.030.685	2.784.898	8.245.786	11.924.052	2.870.071	9.053.981	11.821.463	2.579.582	9.241.881
8	Dienstverlening	530.534	297.751	232.782	518.853	261.950	256.903	518.853	261.950	256.903
9	Bestuur en communicatie	3.888.986	830.188	3.058.799	3.606.581	702.950	2.903.631	3.562.081	692.950	2.869.131
	subtotaal	38.140.890	11.850.510	26.290.380	40.292.220	12.419.962	27.872.258	39.866.043	12.427.470	27.438.573
-	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.142.151	28.369.518	-27.227.367	1.497.460	28.513.601	-27.016.141	1.505.862	28.919.941	-27.414.079
	Totaal van baten en lasten	39.283.041	40.220.028	-936.987	41.789.680	40.933.563	856.117	41.371.905	41.347.411	24.494
	Mutaties reserves (980)	1.813.696	2.323.001	-509.305	1.700.946	2.557.409	-856.463	949.022	973.861	-24.839
	Gerealiseerd resultaat	41.096.737	42.543.029	-1.446.292	43.490.626	43.490.972	-346	42.320.927	42.321.272	-345

Programmarekening (saldi * € 1)

nr.	omschrijving programma	Saldo 2015	Saldo 2015	Saldo 2015	V/N
		Gerealiseerd	Begroting n.w.	Verschil	
1	Wonen en Leefomgeving	3.446.920	4.027.174	580.254	V
2	Veiligheid	1.800.221	1.904.607	104.386	V
3	Economie, recreatie en toerisme	445.531	202.628	-242.903	V
4	Duurzaamheid	449.371	475.444	26.073	V
5	Jeugd en Onderwijs	6.165.565	6.304.411	138.846	V
6	Welzijn, Sport & Cultuur	2.445.405	2.743.479	298.074	V
7	Werk, inkomen en zorg	8.245.786	9.053.981	808.195	V
8	Dienstverlening	232.782	256.903	24.121	V
9	Bestuur en communicatie	3.058.799	2.903.631	-155.168	N
	subtotaal	26.290.380	27.872.258	1.581.878	V
-	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-27.227.367	-27.016.141	211.226	V
	Totaal van baten en lasten	-936.987	856.117	1.793.104	V
	Mutaties reserves (980)	-509.305	-856.463	-347.158	N
	Resultaat (990)	-1.446.292	-346	1.445.946	V

Overzicht baten en lasten per product (* €1)

Programma	Product	Lasten			Baten			Saldo lasten - baten
		Begr n.w.	Realisatie	Verschil	Begr n.w.	Realisatie	Verschil	
1. Wonen & Leefomgeving	1.10	871.251	709.262	161.989	268.339	169.549	-98.790	63.199
	1.20	3.254.561	2.026.384	1.228.177	3.122.680	1.981.248	-1.141.432	86.744
	1.30	188.655	156.838	31.817	27.754	37.196	9.442	41.259
	1.40	2.098.579	1.894.482	204.097	77.705	114.650	36.945	241.042
	1.50	266.690	263.802	2.888	22.500	21.723	-777	2.111
	1.60	998.072	872.030	126.042	0	1.700	1.700	127.742
	1.70	1.647.471	1.728.707	-81.236	1.857.319	1.938.555	81.236	0
	1.80	153.192	122.230	30.962	75.000	62.194	-12.806	18.156
Totaal 1		9.478.471	7.773.735	1.704.736	5.451.297	4.326.815	-1.124.482	580.255
2. Veiligheid	2.10	1.792.812	1.819.840	-27.028	94.881	226.126	131.245	104.218
	2.20	225.351	225.132	219	18.675	18.624	-51	169
Totaal 2		2.018.163	2.044.971	-26.808	113.556	244.751	131.195	104.386
3. Economie, recreatie & toerisme	3.10	549.712	706.085	-156.373	627.765	433.906	-193.859	-350.232
	3.20	290.681	185.051	105.630	10.000	11.699	1.699	107.329
Totaal 3		840.393	891.136	-50.743	637.765	445.605	-192.160	-242.903
4. Duurzaamheid	4.10	1.292.097	1.429.300	-137.203	1.466.208	1.603.410	137.202	-1
	4.20	499.181	464.107	35.074	2.500	3.389	889	35.963
	4.30	171.958	181.421	-9.463	19.084	18.657	-427	-9.890
Totaal 4		1.963.236	2.074.828	-111.592	1.487.792	1.625.456	137.664	26.073
5. Jeugd & Onderwijs	5.10	82.286	81.106	1.180	0	0	0	1.180
	5.20	4.375.442	4.322.033	53.409	0	169.171	169.171	222.579
	5.30	264.260	252.058	12.202	22.200	44.399	22.199	34.401
	5.40	696.566	834.211	-137.645	7.500	0	-7.500	-145.145
	5.50	714.660	764.703	-50.043	52.353	45.863	-6.490	-56.533
	5.60	110.238	77.426	32.812	3.650	670	-2.981	29.831
	5.70	151.662	96.295	55.367	5.000	2.166	-2.834	52.533
Totaal 5		6.395.114	6.427.832	-32.718	90.703	262.267	171.564	138.846
6. Welzijn, Sport & Cultuur	6.10	567.463	573.287	-5.824	24.779	32.801	8.022	2.198
	6.20	2.317.363	2.226.570	90.793	725.366	696.886	-28.480	62.312
	6.30	662.531	678.326	-15.795	53.733	303.091	249.358	233.563
Totaal 6		3.547.357	3.478.183	69.174	803.878	1.032.778	228.900	298.074
7. Werk, inkomen & zorg	7.10	6.782.586	6.492.600	289.986	2.362.322	2.374.646	12.324	302.310
	7.20	983.362	782.645	200.717	171.660	107.433	-64.227	136.490
	7.30	4.019.484	3.613.283	406.201	336.089	300.749	-35.340	370.861
	7.40	138.620	142.157	-3.537	0	2.070	2.070	-1.467
Totaal 7		11.924.052	11.030.685	893.367	2.870.071	2.784.898	-85.173	808.195
8. Publieksdiensten	8.10	518.853	530.534	-11.681	261.950	297.751	35.801	24.121
Totaal 8		518.853	530.534	-11.681	261.950	297.751	35.801	24.121
9. Bestuur & communicatie	9.10	1.425.321	1.540.911	-115.590	0	0	0	-115.590
	9.20	414.546	394.762	19.784	10.000	7.486	-2.514	17.270
	9.30	1.055.185	1.049.667	5.518	67.950	0	-67.950	-62.432
	9.40	711.529	903.646	-192.117	625.000	822.702	197.702	5.585
Totaal 9		3.606.581	3.888.986	-282.405	702.950	830.188	127.238	-155.168
10. Algemene dekkingsmiddelen & onvoorzien	10.10	10.595	14.777	-4.182	411.748	423.263	11.515	7.333
	10.20	-144.141	0	-144.141	22.557.743	22.605.725	47.982	-96.159
	10.30	291.260	301.244	-9.984	4.158.522	4.149.882	-8.640	-18.624
	10.40	481.768	278.560	203.208	257.606	20	-257.586	-54.378
	10.50	857.978	547.570	310.408	1.127.982	1.190.628	62.646	373.054
Totaal 10		1.497.460	1.142.151	355.309	28.513.601	28.369.518	-144.083	211.226
Saldo baten en lasten		41.789.680	39.283.041	2.506.639	40.933.563	40.220.028	-713.535	1.793.104
Mutaties reserves		1.700.946	1.813.696	-112.750	2.557.409	2.323.001	-234.408	-347.158
Resultaat		43.490.626	41.096.737	2.393.889	43.490.972	42.543.029	-947.943	1.445.946

3.2.1 TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA

Specificatie van de verschillen tussen de primitieve begroting en de begroting na wijziging en analyse van de verschillen tussen de gewijzigde begroting en de realisatie per programmaonderdeel in hoofdlijnen:

Mutaties reserves

Voor een toelichting op de afwijking in de storting in en onttrekking aan reserves wordt verwezen naar Hoofdstuk 1.10 algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Programma 1 Wonen en leefomgeving

Programma 1 Wonen en Leefomgeving					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
1.10 Ruimtelijke ordening					
- lasten	927.218	635.281	871.251	709.262	161.989
- baten	565.635	210.089	268.339	169.549	-98.790
	361.583	425.192	602.912	539.713	63.199
1.20 Woningbouw					
- lasten	3.092.540	3.564.898	3.254.561	2.026.384	1.228.177
- baten	3.287.394	3.095.372	3.122.680	1.981.248	-1.141.432
	-194.854	469.526	131.881	45.137	86.744
1.30 Leefomgeving					
- lasten	194.624	156.201	188.655	156.838	31.817
- baten	156	0	27.754	37.196	9.442
	194.468	156.201	160.901	119.642	41.259
1.40 Openbare ruimte - wegen					
- lasten	2.203.555	1.724.257	2.098.579	1.894.482	204.097
- baten	10.708	6.705	77.705	114.650	36.945
	2.192.847	1.717.552	2.020.874	1.779.832	241.042
1.50 openbare ruimte - verkeer					
- lasten	241.632	266.690	266.690	263.802	2.888
- baten	15.835	22.500	22.500	21.723	-777
	225.797	244.190	244.190	242.079	2.111
1.60 Openbare ruimte - groen					
- lasten	793.679	820.072	998.072	872.030	126.042
- baten	20.000	0	0	1.700	1.700
	773.679	820.072	998.072	870.330	127.742
1.70 Openbare ruimte - riolering					
- lasten	1.266.654	1.434.526	1.647.471	1.728.707	-81.236
- baten	1.763.885	1.857.319	1.857.319	1.938.555	81.236
	-497.231	-422.793	-209.848	-209.848	0
1.80 Begraven					
- lasten	137.902	153.192	153.192	122.230	30.962
- baten	46.575	75.000	75.000	62.194	-12.806
	91.327	78.192	78.192	60.036	18.156
Totaal lasten programma 1	8.857.804	8.755.117	9.478.471	7.773.735	1.704.736
Totaal baten programma 1	5.710.188	5.266.985	5.451.297	4.326.815	-1.124.482
Totaal saldo van baten en lasten	3.147.616	3.488.132	4.027.174	3.446.920	580.255
Storting in reserves (+)		232.836	370.016	559.216	-189.200
Onttrekking aan reserves (-/)		71.993	663.334	356.691	-306.643
Resultaat	3.147.616	3.648.975	3.733.856	3.649.445	84.412

1.10 Ruimtelijke ordening

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Structuurvisie	rbs, 20 april 2015	65.340		-65.340	N
2. Cultuurhistorische waarden Langstr/Kerkstr.	1e berap 2015	19.880		-19.880	N
3. Los Leader Salland	1e berap 2015	8.250	8.250	0	V
4. Welsum, noordwestelijke woningbouwontwikkeling	1e berap 2015	60.000		-60.000	N
5. Transformatie pand Rabobank Olst	2e berap 2015	82.500	50.000	-32.500	N
Totaal 1.10 Ruimtelijke ordening		235.970	58.250	-177.720	N
Mutatie reserves			177.720	177.720	V
Resultaat		235.970	235.970	0	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Procedures bestemmingsplannen algemeen	-7.000	-47.800	-40.800	N
2. Transformatie pand Rabobank Olst	-82.500	-50.000	32.500	V
3. Actualisatie bestemmingsplannen	-16.600		16.600	V
4. Welsum, noordwestelijke woningbouwontwikkeling	12.300		-12.300	N
5. Structuurvisie	-33.500		33.500	V
6. Cultuurhistorische waarden Langstr/Kerkstr.	4.600		-4.600	N
7. Vitaal platteland (incl. leader coördinator)	-39.300	-1.000	38.300	V
Totaal 8.10 Ruimtelijke ordening	-162.000	-98.800	63.200	V
Mutatie reserves	0	-66.000	-66.000	N
Resultaat	-162.000	-164.800	-2.800	N

Toelichting:

- Er zijn minder leges op procedure bestemmingsplannen gerealiseerd (minder procedures). Door het terugbetalen van een vervallen legesopbrengst uit een voorgaand boekjaar zijn meer kosten gemaakt. Verder zijn kosten gemaakt voor nog lopende procedures waarvan de leges in voorgaande jaren zijn ontvangen.
- De transformatie (ombouw naar 13 seniorenappartementen) van het pand Rabobank Olst is in 2015 niet gerealiseerd. De business case is nog niet opgeleverd door de initiatief- nemer. Via resultaatbestemming worden de geraamde bedragen zoals deze zijn opgenomen in 2^e berap 2015 overgeheveld naar 2016.
- Op de actualisatie van bestemmingsplannen is een voordeel gerealiseerd. Gelet op het niet realiseren van de geplande actualisatie in 2015 (bestemmingsplannen Uiterwaarden, Olst-West en Boskamp) stellen wij voor het vrijvallende bedrag van € 16.600 beschikbaar te houden voor 2016 en volgende jaren. In het kader van resultaat bestemming wordt daarom voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2016.
- Voor de noordwestelijke woningbouwontwikkeling in Welsum zijn plankosten gemaakt en meer ambtelijke uren besteed dan vooraf was geraamd.
- Op de structuurvisie is sprake van een onderbesteding aan geraamde uren. Met resultaatbestemming wordt voorgesteld het resterende geraamde bedrag van € 33.500 over te hevelen naar 2016.
- Op het budget cultuurhistorische waarden Langstraat/Kerkstraat is een nadeel ontstaan doordat extra kosten zijn gemaakt voor participatie van winkeliers en bewoners (extra informatieavonden). Hierdoor zijn ook meer ambtelijke uren verantwoord dan vooraf was voorzien.
- Op het budget vitaal platteland is een voordeel ontstaan door de vrijval van het gereserveerde bedrag met betrekking tot de pMJP-prestatie Groene Blauwe Diensten. Op het bezwaarschrift is recent positief beschikt. Een nadeel is ontstaan door de verstrekte eenmalige

waarderingsbijdrage aan Salland Glas. In aansluiting met het specifieke besluit wordt deze eenmalige bijdrage via de resultaatbestemming onttrokken aan de Investeringsreserve, onderdeel Kracht van Salland.

Mutatie reserves

Het nadeel op de reserve onttrekking wordt veroorzaakt door de niet geëffectueerd onttrekking in verband met de transformatie Rabobank Olst (€ 32.500) en voor een deel naar 2016 over te hevelen kosten actualisatie structuurvisie (€ 33.500).

1.20 Woningbouw

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Grondexploitatie woningbouw	jaarrekening 2014	-322.817	-312.692	10.125	V
2. Inhuur constructeur	1e berap 2015	12.480		-12.480	N
3. Binnenstedelijke vernieuwing	2e berap 2015		340.000	340.000	V
Totaal 1.20 Woningbouw		-310.337	27.308	337.645	V
Mutatie reserves		350.125	12.480	-337.645	N
Resultaat		39.788	39.788	0	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Beheer - en uitgifte gronden	17.900	200	-17.700	N
2. Volkshuisvesting	-50.100	-53.200	-3.100	N
3. Omgevingsvergunning	-18.600	15.600	34.200	V
4. Grondexploitatie woningbouw	-1.177.417	-1.104.108	73.309	V
Totaal 8.20 Woningbouw	-1.228.217	-1.141.508	86.709	V
Mutatie reserves	189.200	111.891	-77.309	N
Resultaat	-1.039.017	-1.029.617	9.400	V

Toelichting:

- Er zijn extra lasten gemaakt door de grondruil betreffende Julianalaan te Wijhe en Westervoorde te Olst (met SallandWonen). Verder zijn externe kosten gemaakt in verband met het uitwerken van het duurzaam initiatief Noordmanshoek (zie ook programma 3) en niet geraamde rentekosten met betrekking door de woningruil Middelerstraat.
- Op de beheerskosten Svn (Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) is een voordeel ontstaan doordat minder beroep op de startersleningen is gedaan dan vooraf geraamd. De rentevergoeding op de startersleningen is daardoor ook lager. De afwijking in baten en lasten wordt verder veroorzaakt doordat voor een tweetal woningbouwleningen abusievelijk rentebaten en lasten zijn geraamd (ic. budgettair neutraal).
- Op de welstandsadviesing is sprake van een onderschrijding. Er zijn minder aanvragen waarbij een welstandstoetsing en inhuur constructeur noodzakelijk was. Hierdoor is de geraamde onttrekking aan de reserve omgevingsvergunning voor een deel geëffectueerd. Er zijn meer opbrengsten leges omgevingsvergunningen gerealiseerd door meer aanvragen dan verwacht.
- Bouwgrondexploitatie woningen: Voor twee complexen zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op de BBV-voorschriften zijn om deze redenen bedragen ten laste van de exploitatie 2015 gestort in voorzieningen. Dit betreft een aanvullende voorziening voor het complex Boerhaar van € 31.000 en voor het complex Wesepe van € 84.800. Voor het complex Zonnekamp-Oost zijn middelen vrijgevalen doordat exploitatie ten opzichte van 2014 een verbeterd resultaat laat zien. De gevormde verliesvoorziening in de jaarrekening 2014 van € 196.800 voor dit complex valt vrij. Het resultaat op de grondexploitatie woningbouw wordt geneutraliseerd via toevoeging en

onttrekking aan reserves en verder op de boekwaarde van de gronden van de verschillende woningbouwcomplexen.

Mutaties reserves

Het verschil wordt veroorzaakt doordat de inhuur van de constructeur voor een deel niet nodig was. Hierdoor heeft de geraamde onttrekking aan de Reserve omgevingsvergunning slechts voor een deel plaats gevonden.

Gelet op de voortgang van de woningbouwcomplex Noorder Koeslag heeft de geraamde toevoeging aan de Reserve Bovenwijkse voorzieningen voor een deel plaats gevonden. Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorzieningen voor de complexen de Boerhaar en Wesepe zijn extra onttrekkingen gedaan aan de Reserve grondexploitatie. Voor het complex Zonnekamp-Oost echter heeft een toevoeging aan de Reserve grondexploitatie plaats gevonden door het verbeterd resultaat.

1.30 Leefomgeving

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Dorpsontwikkelingsplannen	2e berap 2015	32.454	27.754	-4.700	N
Totaal 1.30 Leefomgeving		32.454	27.754	-4.700	N
Mutatie reserves			4.700	4.700	V
Resultaat		32.454	32.454	0	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Straatnaamgeving & huisnummering	-900	200	1.100	V
2. Geografische informatievoorziening	2.200		-2.200	N
3. Onderhoud Kerktorens	-8.800		8.800	V
4. Monumentenbeleid en beheer	-3.700	9.400	13.100	V
5. Dorpsontwikkelingsplannen	-20.600	-100	20.500	V
Totaal 1.30 Leefomgeving	-31.800	9.500	41.300	V
Mutatie reserves	0	-8.400	-8.400	N
Resultaat	-31.800	1.100	32.900	V

Toelichting:

1. Dit betreft kleine voor- en nadelen op straatnaamgeving en huisnummering.
2. Op het budget voor de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) is een gering nadeel ontstaan.
3. Aan de kerktorens is minder onderhoud gepleegd dan in de meerjaren onderhoudsplanning was geraamd. Het resterende bedrag blijft beschikbaar in de reserve onderhoud kerktorens.
4. Op het budget externe inhuur is een voordeel gerealiseerd. Taken zijn uitgevoerd door eigen medewerkers. De gereserveerde bijdrage van de provincie met betrekking tot een cultuur historische waarden kaart is vrijgevallen.
5. Het budget voor dorpsontwikkelingsplannen de kernen Boskap en Wesepe is in 2015 niet volledig aangewend. Om dit budget beschikbaar te houden voor 2016 wordt voorgesteld € 20.600 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2016.

Mutatie reserves

Het verschil in onttrekkingen van € 8.400 komt doordat minder onderhoud aan de kerktorens is gepleegd dan in de meerjaren onderhoudsplanning was voorzien.

1.40 Openbare ruimte - wegen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Stelpost reconstructie wegen	jaarrekening 2014	153.550		-153.550	N
2. Vervanging openbare verlichting	jaarrekening 2014	15.600		-15.600	N
3. Sanering Loswal	jaarrekening 2014	12.000		-12.000	N
4. Fietspaden	jaarrekening 2014	10.500		-10.500	N
5. Molenstraat Wijhe	1e berap 2015	71.000	71.000	0	V
6. Andersonstraat	2e berap 2015	93.500		-93.500	N
7. Gladheidsbestrijding	2e berap 2015	18.172		-18.172	N
Totaal 1.40 openbare ruimte - wegbeheer		374.322	71.000	-303.322	N
Mutatie reserves			232.441	232.441	V
Resultaat		374.322	303.441	-70.881	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Stelpost reconstructie wegen	-124.800		124.800	V
2. Electraverbruik en waterschapslasten	16.500		-16.500	N
3. Onderhoud wegen (incl. veegwerkz, gladheidsbest.)	9.300	8.300	-1.000	N
4. Onderhoud/vervanging openbare verlichting	-14.700		14.700	V
5. Kapitaallasten (Andersonstraat, Wijhe e.o)	-117.400		117.400	V
6. Infrastructuur Molenstraat Wijhe	27.000	28.600	1.600	V
Totaal 1.40 openbare ruimte - wegbeheer	-204.100	36.900	241.000	V
Mutatie reserves	0	-232.400	-232.400	N
Resultaat	-204.100	-195.500	8.600	V

Toelichting:

- Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen in 2015 en begin 2016 (reconstructie de Omloop, reconstructie Herxen, reconstructie de Grienden) dient het saldo van de stelpost reconstructie wegen beschikbaar te blijven voor 2016 en volgende jaren. In het kader van resultaatbestemming wordt daarom voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2016.
- De lasten voor energie zijn hoger door een nadelige eindafrekening 2014 en niet geraamde tariefsverhogingen.
- Op onderhoud wegen en veegwerkzaamheden/gladheidsbestrijding zijn relatief kleine nadelen gerealiseerd. Hier tegenover staan extra ontvangen incidentele schadevergoedingen.
- Op de vervanging van openbare verlichting is een voordeel gerealiseerd. Gelet op het specifieke besluit met betrekking tot de reconstructie van de Grienden stellen wij voor het vrijvallende bedrag van € 16.800 beschikbaar te houden voor 2016 en volgende jaren. In het kader van resultaat bestemming wordt daarom voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2016.
- Het afronding van de projecten Andersonstraat en Wijhezicht heeft nog niet plaats gevonden. In begroting was rekening gehouden met afronding in 2015 waardoor een voordeel op kapitaallasten is ontstaan (de afschrijving start een jaar later in 2016). De voorziene onttrekking aan de Investeringsreserve met betrekking tot de Andersonstraat is heeft niet plaats gevonden. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit krediet over te hevelen naar 2016.
- De extra gemaakte kosten met betrekking tot de infrastructuur Molenstraat te Wijhe zijn gevorderd bij de in gebreke gebleven projectontwikkelaar.

Mutatie reserves

Het nadeel op de reserve onttrekking wordt veroorzaakt door de niet geëffectueerd onttrekking Andersonstraat in Wijhe en het over te hevelen budget reconstructie wegen.

1.50 Openbare ruimte - verkeer

De primitieve begroting is in 2015 niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Verkeer algemeen (verkeersveiligheidsprojecten, borden etc.)	-2.900	-800	2.100	V
Totaal 1.50 Openbare ruimte - verkeer	-2.900	-800	2.100	V

Toelichting:

- Er is een voordeel gerealiseerd op de stroomkosten van de informatieborden halteplaatsen. Op het onderhoud van verkeersborden en straatmeubilair is een gering nadeel ontstaan. Er zijn minder kosten gemaakt voor de uitvoering van niet-infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten. Door lagere kosten voor niet-infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten is de provinciale BDU-subsidie (brede doelluitkering verkeer en vervoer) ook lager.

1.60 Openbare ruimte - groen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Bomenbeleidsplan	jaarrekening 2014	100.000		-100.000	N
2. Fysieke aanpassingen Langstraat	jaarrekening 2014	6.000		-6.000	N
3. Groen Blauwe diensten	2e berap 2015	58.000		-58.000	N
4. Stormschade groen	2e berap 2015	14.000		-14.000	N
Totaal 1.60 openbare ruimte - groen		178.000	0	-178.000	N
Mutatie reserves				164.000	V
Resultaat		178.000	0	-14.000	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Bomenbeleidsplan	-100.000		100.000	V
2. Groen Langstraat/Groen blauwe diensten	-5.000		5.000	V
3. Onderhoud groen	-21.000	1.700	22.700	V
Totaal 1.60 Openbare ruimte - groen	-126.000	1.700	127.700	V
Mutatie reserves	0	-105.000	-105.000	N
Resultaat	-126.000	-103.300	22.700	V

Toelichting:

- Voor het bomenbeleidsplan is € 100.000 beschikbaar gesteld in de raad van 24 februari 2014. Dekking vindt plaats door een onttrekking uit de reserve nader te bestemmen middelen. In 2015 zijn geen kosten gemaakt voor het bomenbeleidsplan waardoor de onttrekking niet heeft plaats gevonden. Bedrag van € 100.000 wordt overgeheveld naar 2016.
- Voor fysieke aanpassingen Langstraat Wijhe is voor groen een bedrag van € 6.000 voorzien. Aan aanpassingen groen is in 2015 besteed een bedrag van € 2.000. De nog te maken kosten 2016 worden geraamd op € 4.000. Het bedrag van € 4.000 blijft gereserveerd in de investeringsreserve.
- Dit betreft verschillende voor- en nadelen op het onderhoud groen.

Mutaties reserves

Het verschil in onttrekkingen van € 105.000 is vooral toe te schrijven aan niet gedane onttrekking met betrekking tot het bomenbeleidsplan en aanpassingen groen Langstraat Wijhe.

1.70 Openbare ruimte - riolering

De primitieve begroting is in 2015 niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Exploitatielasten riolering	-32.000		32.000	V
2. Dotatie voorziening riolering	102.400		-102.400	N
3. Indirecte lasten (kapitaallasten, interne uren)	10.800		-10.800	N
4. Overige inkomsten (eigen bijdrage riolering)		55.600	55.600	V
5. Rioolheffing		18.900	18.900	V
6. Extra invorderingsbaten		6.700	6.700	V
Totaal 1.70 Openbare ruimte - riolering	81.200	81.200	0	V

Toelichting:

- Het voordeel op de exploitatielasten riolering van € 32.000 wordt veroorzaakt doordat minder gebruik is gemaakt van advisering door derden. Dit als gevolg van ontwikkelingen binnen RIVUS. Verder zijn de kosten voor het verhelpen van storingen en verstoppingen in 2015 lager uitgevallen.
- Bij de vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op de riolering wordt op rekeningsbasis toegevoegd/onttrokken aan de voorziening riolering. Vanwege de gerealiseerde voor- en nadelen op het totale product riolering wordt € 102.000 meer toegevoegd. Er wordt in totaal € 315.000 toegevoegd aan de voorziening riolering.
- Een nadeel op riolering is ontstaan doordat meer interne uren zijn doorberekend dan in de begroting 2015 was geraamd. Voor de berekening van deze kosten is gebruik gemaakt van de werkelijk geschreven uren op basis van het urenregistratiesysteem.
- Er zijn hogere baten gerealiseerd door ontvangen exploitatie bijdragen riolering buitengebied. De opbrengst hiervan is niet geraamd.
- De werkelijke opbrengst rioolheffing is € 18.900 hoger dan begroot. De meeropbrengst wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst bij percelen waarvan het waterverbruik minder dan 500 m³ (extra woningen) bedraagt en de OZB heffingsobjecten (zie ook Hoofdstuk 2 Jaarverslag-paragrafen: paragraaf 1 lokale heffingen).
- Er zijn extra invorderingsbaten gerealiseerd.

1.80 Begraven

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten.

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Onderhoud gebouw begraafplaats	-6.600		6.600	V
2. Exploitatie begraafplaats	-24.300	-12.800	11.500	V
Totaal 1.80 Begraven	-30.900	-12.800	18.100	V
Mutatie reserves	0	-6.600	-6.600	N
Resultaat	-30.900	-19.400	11.500	V

Toelichting:

- Aan gemeentelijke gebouwen begraafplaatsen is minder onderhoud gepleegd dan in de meerjarenonderhoudsplaning was geraamd. Het resterende bedrag blijft beschikbaar in de reserve onderhoud gemeentelijke begraafplaatsen.

2. In 2014 is het beleids- en beheersplan begraafplaatsen 2014 vastgesteld en in werking getreden. Hierdoor is het onderhoud op de begraafplaatsen in afgesproken omvang uitgevoerd waardoor minder kosten zijn gemaakt. Daarnaast zijn er minder begrafenissen geweest in 2015, waardoor de inkomsten uit begraafplaatsrechten achterblijft bij de raming.

Mutatie reserves

Het verschil in onttrekkingen van € 6.600 komt doordat minder onderhoud is gepleegd dan in de meerjarenonderhoudsplanung was geraamd.

Programma 2 Veiligheid

Programma 2 Veiligheid				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
2.10 Brandweer en rampenbestrijding				
- lasten	1.756.812	1.792.812	1.819.840	-27.028
- baten	96.881	94.881	226.126	131.245
	1.659.931	1.697.931	1.593.713	104.218
2.20 openbare orde en veiligheid				
- lasten	225.351	225.351	225.132	219
- baten	25.275	18.675	18.624	-51
	200.076	206.676	206.507	169
Totaal lasten programma 2	1.982.163	2.018.163	2.044.971	-26.808
Totaal baten programma 2	122.156	113.556	244.751	131.195
Totaal saldo van baten en lasten	1.860.007	1.904.607	1.800.221	104.386
Storting in reserves (+)	0	0	22.912	-22.912
Onttrekking aan reserves (-/-)	0	0	0	0
Resultaat	1.860.007	1.904.607	1.823.133	81.474

2.10 Brandweer en rampenbestrijding

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invulling desintegratieschade brandweer	RB 15dec2014		-38.000	-38.000	N
1. Crisisnoodopvang vluchtelingen	2e Berap 2015	36.000	36.000	0	N
Totaal 2.10 Brandweer en rampenbestrijding		36.000	-2.000	-38.000	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Regionale brandweer, o.a. bijdrage VRIJ	-46.700		46.700	V
2. Gemeentelijke gebouwen vm brandweer	-8.900	13.400	22.300	V
3. Crisisbeheersing: budget opleidingen	-7.000		7.000	V
4. Crisis noodopvang vluchtelingen	53.000	114.800	61.800	V
5. Project land crisisopvang vl & tijd huisv statush.	34.400		-34.400	N
6. Overige lasten en baten	2.200	3.000	800	V
Totaal 2.10 Brandweer en rampenbestrijding	27.000	131.200	104.200	V
Mutatie reserves	22.900		-22.900	N
Resultaat	49.900	131.200	81.300	V

Toelichting:

- De kosten voor de regionale brandweer zijn in 2015 lager. De Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) heeft in 2015 een voordelig rekeningresultaat. Dit voordeel wordt terugbetaald aan de gemeenten. Op basis van de cijfers 2014 en 2015 maakt de VRIJ een inschatting van de structurele besparingen. Deze voordelen worden in de begroting vanaf 2017 structureel verwerkt.

2. Het niet bestede deel van de structurele bijdrage voor onderhoud brandweerkazernes is toegevoegd aan de reserve onderhoud brandweerkazernes. De middelen blijven beschikbaar voor toekomstige onderhoudskosten.
3. De regionale opleidingskosten voor het team bevolkingszorg zijn lager en voor een groot deel binnen het regionale budget opgevangen. Voorgesteld wordt om het hiervoor beschikbare gemeentelijke budget via resultaatbestemming 2015 in 2016 in te zetten voor tijdelijk extra personele capaciteit binnen dit programma.
4. Onze gemeente heeft in september en in november crisishulp geboden aan vluchtelingen. Voor de 2^e opvang waren de lasten en baten niet in de begroting verwerkt.
5. Gezien de vluchtelingenproblematiek is in 2015 een project gestart om te kijken of onze gemeente capaciteit kan aanbieden voor langdurige noodopvangvluchtelingen en tijdelijke huisvesting statushouders. Dit kosten van de aangetrokken projectleider kunnen gedekt worden binnen de ontvangen middelen voor de crisishulp. De intern toegerekende uren worden opgevangen binnen de begroting.
Voorgesteld wordt om via resultaatbestemming € 45.800 over te hevelen naar 2016 voor ondersteuning en realisering van het genoemde project tijdelijke huisvesting statushouders.
6. -

Mutatie reserves

De mutatie in reserves betreft de storting van de niet ingezette vergoeding voor onderhoud gebouwen van de Veiligheidsregio IJsselland in de reserve onderhoud kazernes. Deze middelen blijven beschikbaar voor onderhoud in volgende jaren.

2.20 Openbare orde en veiligheid

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Leges APV: gefaseerd invoeren HO fase 4	1e berap 2015		-6.600	-6.600	N
Totaal 2.20 Openbare orde en veiligheid		0	-6.600	-6.600	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Overige lasten en baten	-200	0	200	V
Totaal 2.20 Openbare orde en veiligheid	-200	0	200	V

Toelichting:

1. -

Programma 3 Economie, recreatie en toerisme

Programma 3 Economie, recreatie en toerisme				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
3.10 Economische aangelegenheden				
- lasten	1.332.789	549.712	706.085	-156.373
- baten	1.454.109	627.765	433.906	-193.859
	-121.320	-78.053	272.179	-350.232
3.20 Recreatie				
- lasten	196.981	290.681	185.051	105.630
- baten	10.000	10.000	11.699	1.699
	186.981	280.681	173.352	107.329
Totaal lasten programma 3	1.529.770	840.393	891.136	-50.743
Totaal baten programma 3	1.464.109	637.765	445.605	-192.160
Totaal saldo van baten en lasten	65.661	202.628	445.531	-242.903
Storting in reserves (+)	37.212	20.595	3.422	17.173
Onttrekking aan reserves (-/-)	1.400	107.850	478.309	370.459
Resultaat	101.473	115.373	-29.356	144.729

3.10 Economische aangelegenheden

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Grondexploitatie bedrijventerreinen	jaarrekening 2014	-809.727	-826.344	-16.617	N
2. Detailhandel structuurvisie	jaarrekening 2014	9.900		-9.900	N
3. Asbestverwijdering	1e berap 2015	13.250		-13.250	N
4. Onderzoek MKB vriendelijkste gemeente	2e berap 2015	3.500		-3.500	N
Totaal 3.10 Economische aangelegenheden		-783.077	-826.344	-43.267	N
Mutatie reserves		-16.617	23.150	39.767	V
Resultaat		-799.694	-803.194	-3.500	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Beheer en exploitatie markten/bedrijfscontacten	2.600	1.400	-1.200	N
2. Deelneming nutsbedrijven	-200	142.500	142.700	V
3. Gemeentelijke recreatieve voorzieningen	7.750		-7.750	N
4. Grondexploitatie bedrijfsterreinen	146.223	-337.759	-483.982	N
Totaal 3.10 Economische aangelegenheden	156.373	-193.859	-350.232	N
Mutatie reserves	-17.173	453.759	470.932	V
Resultaat	139.200	259.900	120.700	V

Toelichting:

1. De definitieve afrekening energielasten met de Stichting Markt van Morgen vindt conform afspraak medio 2016 plaats. Er zijn in 2015 geen lasten verantwoord voor

Detailhandelsstructuurvisie. Het beschikbare restantbedrag van € 9.900 blijft gereserveerd binnen de Investeringsreserve (zie ook onderdeel mutatie reserves).

2. Op de deelneming nutsbedrijven is een voordeel ontstaan door de 2^e vrijval uit het General Escrow Fonds (zie ook nota reserves en voorziening 2015, raadsbesluit 26 oktober 2015).
3. Bij de overdracht van Kinderboerderij de Vijferhof is een eenmalige onderhoudsbijdrage toegekend voor het hoofdgebouw. Aan het gebouw is minder *regulier* onderhoud gepleegd dan in de meerjaren onderhoudsplanning was geraamd. Het resterende bedrag blijft beschikbaar in de reserve onderhoud welzijnsaccommodaties.
4. Bouwgrondexploitatie bedrijfsterreinen: voor drie complexen zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften zijn om deze redenen bedragen ten laste van de exploitatie 2015 gestort in voorzieningen. Dit betreft een nieuwe voorziening voor complex Wesepe van € 85.400 en aanvullende voorzieningen voor complex de Enk van € 84.500 en complex Meente Noord van € 296.900. Het gerealiseerde nadeel op de grondexploitatie van bedrijfsterreinen, wordt geneutraliseerd via toevoeging en onttrekking aan reserves (zie hieronder) en verder gemuteerd op de boekwaarde van de gronden van de verschillende complexen.

Mutaties reserves

Het verschil wordt veroorzaakt doordat geen onttrekking heeft plaats gevonden in verband met de detailhandel structuurvisie. Verder is minder regulier onderhoud gepleegd aan Kinderboerderij de Vijferhof dan was geraamd.

Gelet op de voortgang van de bedrijventerreinen Wesepe en Meente Zuid heeft de geraamde toevoeging aan de Reserve Bovenwijkse voorzieningen niet plaats gevonden. Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorzieningen voor de complexen de Enk en Meente Zuid zijn extra onttrekkingen gedaan aan de Reserve grondexploitatie.

3.20 Recreatie

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Fysieke aanpassingen centrum Olst	jaarrekening 2014	50.000		-50.000	N
2. Beleidsvisie recreatie, toerisme en cultuur	jaarrekening 2014	12.300		-12.300	N
3. Recreatie en toerisme mooier ad IJssel	2e berap 2015	11.000		-11.000	N
4. Recreatie en toerisme (Brug Fortmond)	jaarrekening 2014	3.000		-3.000	N
5. Uitvoeringsplan beleef de IJssel	jaarrekening 2014	10.000		-10.000	N
6. Aanjaagbudget recreatie en toerisme	2e berap 2015	7.400		-7.400	N
Totaal 3.20 Recreatie		93.700	0	-93.700	N
Mutatie reserves			83.300	83.300	V
Resultaat		93.700	83.300	-10.400	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Stelpost recreatie en toerisme	-15.800		15.800	V
2. Beleidsvisie recreatie, toerisme en cultuur	-26.100		26.100	V
3. Bijdrage recreatieschap (incl. diverse kleine verschillen)	-6.500	1.700	8.200	V
4. Fysieke aanpassingen centrum Olst + mooier ad IJssel	-57.200		57.200	V
Totaal 3.20 Recreatie en toerisme	-105.600	1.700	107.300	V
Mutatie reserves		-83.300	-83.300	N
Resultaat	-105.600	-81.600	24.000	V

Toelichting:

1. Het restant van het budget recreatie en toerisme van € 15.800 is gelabeld aan het burgerinitiatief Olst: Mooier aan de IJssel, recreatief fietspad Welsum en onderhoud fiets- en wandelbrug Fortmond. Wij stellen voor het bedrag via resultaatbestemming over te hevelen naar 2016.
2. De nieuwe beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020 is afgelopen jaar aan uw raad voorgelegd. Om tot daadwerkelijke uitvoering van deze visie te kunnen over gaan stellen wij voor om een bedrag van € 26.100 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2016.
3. Het betreft hier een BTW-voordeel door de transparantieregeling gemeenschappelijke regelingen, waardoor de gemeenschappelijke regeling de BTW-compensatie verlegt naar de gemeente. Daarnaast zijn er kleine voordelige afwijkingen op de baten gerealiseerd.
4. In de raad van 1 december 2014 is een krediet beschikbaar gesteld van € 50.000 voor fysieke aanpassingen in het centrum van Olst en € 7.200 voor Project mooier aan de IJssel (2^e berap 2015). De afronding van deze projecten vindt plaats in 2016. De gevoteerde bedragen blijven beschikbaar in de investeringsreserve, onderdeel binnenstedelijke vernieuwing.

Mutaties reserves

Het verschil wordt veroorzaakt doordat geen onttrekking heeft plaats gevonden in verband met de fysieke aanpassingen centrum Olst, project mooier aan de IJssel en het uitvoeringsprogramma Recreatie, Toerisme en Cultuur 2015-2020.

Programma 4 Duurzaamheid

Programma 4 Duurzaamheid					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
4.10 Afvalstoffen					
- lasten	1.129.597	1.292.097	1.292.097	1.429.300	-137.203
- baten	1.303.727	1.466.208	1.466.208	1.603.410	137.202
	-174.130	-174.111	-174.111	-174.110	-1
4.20 Milieutaken					
- lasten	484.498	477.308	499.181	464.107	35.074
- baten	5.715	2.500	2.500	3.389	889
	478.783	474.808	496.681	460.718	35.963
4.30 Duurzaamheidsmaatregelen					
- lasten	180.196	126.958	171.958	181.421	-9.463
- baten	25.581	19.084	19.084	18.657	-427
	154.615	107.874	152.874	162.764	-9.890
Totaal lasten programma 4	1.794.291	1.896.363	1.963.236	2.074.828	-111.592
Totaal baten programma 4	1.335.023	1.487.792	1.487.792	1.625.456	137.664
Totaal saldo van baten en lasten	459.268	408.571	475.444	449.371	26.073
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	66.873	45.000	-21.873
Resultaat	459.268	408.571	408.571	404.371	4.200

4.10 Afvalstoffen

De primitieve begroting is in 2015 niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1 Kosten inzameling verwerking	124.600		-124.600	N
2 Overige directe lasten	-2.900		2.900	V
3 Kapitaallasten	-11.800		11.800	V
4 Indirecte lasten (doorberekening interne uren))	-5.700		5.700	V
5 Overige inkomsten (Nedvang + invorderingsbaten)		153.900	153.900	V
6 Heffing en inning afvalstoffen		-91.800	-91.800	N
7 Onttrekking egalisatievoorziening afvalstoffen	33.000	75.100	42.100	V
Totaal 4.10 Afvalstoffen	137.200	137.200	0	V

Toelichting:

1. Er zijn extra kosten door de ROVA doorberekend voor sorteren en vermarkten PMD (Plastic, Metaal en Drinkenkartons). Deze kosten worden vergoed via Nedvang (zie ook punt 5 hieronder). Door minder container aanbiedingen zijn voordelen gerealiseerd. De definitieve afrekening van de ROVA 2015 is meegenomen in de rekening 2015.
2. Op de overige directe lasten is een voordeel gerealiseerd door minder onvoorziene zaken betreffende afvalverwerking (illegale stortingen, asbestverwijderingen etc) dan vooraf ingeschat.

3. Op kapitaallasten is een voordeel ontstaan vanwege het nog niet plaatsen van ondergrondse containers in 2015.
4. Er zijn minder interne uren doorberekend dan in de begroting 2015 is geraamd. Voor de berekening van deze kosten is gebruik gemaakt van de werkelijk geschreven uren op basis van het urenregistratiesysteem.
5. Het gerealiseerde voordeel komt door een positieve afrekening van Nedvang. De gemeente heeft een deelnemersovereenkomst afgesloten met Nedvang. Op grond hiervan komt de gemeente in aanmerking voor vergoeding van gescheiden ingezamelde hoeveelheden verpakkingsafval uit huishoudens. De in 2015 ontvangen inzamelvergoedingen (tarief x aantallen) zijn aanzienlijk hoger dan de raming. Verder zijn extra invorderingsbaten gerealiseerd.
6. Voor de vaste aansluitingen is een lagere opbrengst gerealiseerd dan begroot. Door het positieve scheidingsgedrag zijn er in 2015 fors minder container aanbiedingen geweest wat resulteert in een lagere opbrengst (zie ook Hoofdstuk 2 Jaarverslag-paragrafen: paragraaf 1 lokale heffingen). Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is, dat er sprake is van 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de voorziening afvalverwijdering verrekend met de burger.
7. Bij de vaststelling van het tarief afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op het totale product Afvalstoffenverwijdering en –verwerking wordt op rekeningsbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalisatievoorziening afvalstoffen. Vanwege de gerealiseerde voor- en nadelen op dit product wordt € 42.000 meer onttrokken. Er wordt in totaal € 75.100 onttrokken aan de egalisatievoorziening afvalstoffen.

4.20 Milieutaken

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Transitie RUD	jaarrekening 2014	21.873		-21.873	N
Totaal 4.20 Milieutaken		21.873	0	-21.873	N
Mutatie reserves			21.873	21.873	V
Resultaat		21.873	21.873	0	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Transitie RUD	-21.800		21.800	V
2. Milieutaken algemeen	-13.200	900	14.100	V
Totaal 4.20 Milieutaken	-35.000	900	35.900	V
Mutatie reserves		-21.800	-21.800	N
Resultaat	-35.000	-20.900	14.100	V

Toelichting:

1. Voor uitvoeringskosten RUD is in 2012 via de algemene uitkering een bedrag beschikbaar gesteld van € 21.873. In 2015 heeft geen benutting van dit budget plaats gevonden. Hierdoor is een voordeel gerealiseerd. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2016. Het budget in 2016 is bestemd voor doorontwikkeling van de RUD en de invoering van de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-wet).
2. De kosten van externe inhuur voor de uitvoering van milieu taken zijn overschreden. Taken zijn uitgevoerd door eigen medewerkers. Hierdoor valt een bedrag vrij van € 13.200. Verder zijn kleine voordelen gerealiseerd op leges en opgelegde dwangsommen.

Mutaties reserves

Het nadeel op de reserve onttrekking wordt veroorzaakt door de niet geëffectueerde onttrekking in het kader van transitie RUD (€ 21.873).

4.30 Duurzaamheid

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1 Programma duurzaamheid 2015	jaarrekening 2014	45.000		-45.000	N
Totaal 4.30 Duurzaamheidsmaatregelen		45.000	0	-45.000	N
Mutatie reserves			45.000	45.000	V
Resultaat		45.000	45.000	0	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1 Programma Duurzaamheid	9.500	-400	-9.900	N
Totaal 4.30 Duurzaamheidsmaatregelen	9.500	-400	-9.900	V

Toelichting:

1. Het duurzaamheidsprogramma beslaat een periode van vier jaar. De ontstane overschrijding wordt veroorzaakt doordat in 2015 projecten zijn opgestart/kosten zijn gemaakt die betrekking hebben op 2016 en volgende jaren. Het duurzaamheidsprogramma wordt gedekt uit de Reserve Duurzaamheid. Wij stellen voor via de resultaatbestemming de ontstane extra kosten te onttrekken aan de Reserve Duurzaamheid.

Programma 5 Jeugd en onderwijs

Programma 5 Jeugd en Onderwijs				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
5.10 Jeugd- en jongerenwerk				
- lasten	82.286	82.286	81.106	1.180
- baten	0	0	0	0
	82.286	82.286	81.106	1.180
5.20 Jeugdgezondheidszorg				
- lasten	4.733.351	4.375.442	4.322.033	53.409
- baten	0	0	169.171	169.171
	4.733.351	4.375.442	4.152.863	222.579
5.30 Lokaal onderwijsbeleid				
- lasten	255.760	264.260	252.058	12.202
- baten	22.200	22.200	44.399	22.199
	233.560	242.060	207.659	34.401
5.40 Huisvesting onderwijs				
- lasten	772.703	696.566	834.211	-137.645
- baten	7.500	7.500	0	-7.500
	765.203	689.066	834.211	-145.145
5.50 Overige onderwijs aangelegenheden				
- lasten	639.660	714.660	764.703	-50.043
- baten	52.353	52.353	45.863	-6.490
	587.307	662.307	718.840	-56.533
5.60 Speelvoorzieningen				
- lasten	92.738	110.238	77.426	32.812
- baten	3.650	3.650	670	-2.981
	89.088	106.588	76.757	29.831
5.70 Kinderopvang				
- lasten	106.662	151.662	96.295	55.367
- baten	5.000	5.000	2.166	-2.834
	101.662	146.662	94.129	52.533
Totaal lasten programma 5	6.683.160	6.395.114	6.427.832	-32.718
Totaal baten programma 5	90.703	90.703	262.267	171.564
Totaal saldo van baten en lasten	6.592.457	6.304.411	6.165.565	138.846
Storting in reserves (+)	368.670	368.670	285.789	82.881
Onttrekking aan reserves (-/-)	361.307	307.491	294.750	-12.741
Resultaat	6.599.820	6.365.590	6.156.604	208.986

5.10 Jeugd en jongerenwerk

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd:

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Overige	-1.200		1.200	V
Totaal 5.10 Jeugd en jongerenwerk	-1.200	0	1.200	V

Toelichting:

-

5.20 Jeugdgezondheidszorg

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invulling taakstelling bedrijfsvoering	RB dec 2014	-48.000		48.000	V
2. Invoering budget decentralisaties	RB jan 2015	-283.000		283.000	V
3. Overheveling invoeringsbudget Jeugd	RekRes 2014	82.000		-82.000	N
4. Aanpassing budget jeugd op sc2015	2e Berap 2015	-135.000		135.000	V
Totaal 5.20 Jeugdgezondheidszorg		-384.000	0	384.000	V
Mutatie reserves			22.300	22.300	V
Resultaat		-384.000	22.300	406.300	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Jeugdgezondheidsbeleid	-40.000		40.000	V
2. 3 D's verwacht tekort op Jeugdzorg	118.400	3.200	-115.200	N
3. 3 D's uitvoering jeugdzorg	26.400		-26.400	N
4. 3 D's risicobudget	-103.300		103.300	V
5. Restant invoeringsbudget Jeugd	-54.900		54.900	V
6. Provinciale subsidie t&t jeugdzorg		166.000	166.000	V
Totaal 5.20 Jeugdgezondheidszorg	-53.400	169.200	222.600	V

Toelichting:

- Het budget voor Centrum voor Jeugd en Gezin is niet volledig uitgegeven. Er was een extra bedrag geraamd voor activiteiten om het CJG meer bekendheid te geven onder ouders en opvoeders. Door een actieve samenwerking tussen CJG en de gemeente in het kader van bijeenkomsten met ouders, is het CJG er in geslaagd om de betreffende activiteiten uit te voeren zonder extra middelen in te zetten.
De bijdrage aan de GGD voor de uniforme zorg aan 4 – 19 jarige is lager uitgevallen. Daarnaast heeft een terugbetaling plaatsgevonden van de voorfinanciering voor de invoering van het Masterplan 0 – 4 jarigen.
- Het tekort op de Jeugdzorg is voor 2015 ingeschat op € 118.400; dit is ongeveer 4% ten opzichte van het lokale jeugdzorgbudget.
- Het nadeel op de uitvoering jeugdzorg is voor een groot deel het gevolg van de later doorgevoerde korting op het budget jeugdzorg, wat voor 15% betrekking heeft op het lokale deel. Daarnaast is de uitvoering door de Bedrijfsvoeringsorganisatie jeugdzorg incidenteel duurder.
- Het geraamde risicobudget valt volledig vrij.
Voorgesteld wordt om via de resultaatbestemming de resultaten onder 2 tot en met 4, gesaldeerd een nadeel van € 38.300 samen met de voor- en nadelen op Programma 7 Werk, inkomen en zorg te reserveren voor volgende jaren.

- Het incidentele invoeringsbudget transitie jeugdzorg is nog niet volledig ingezet voor met name ICT-aangelegenheden. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2016 voor de afronding van de implementatie van de nieuwe systemen.
- Voor transitie en transformatie jeugdzorg heeft de provincie een subsidie verstrekt in 2014. Inmiddels is de definitieve beschikking ontvangen en valt het nog niet bestede deel van de subsidie vrij in het rekeningresultaat 2015. Voorgesteld wordt om dit bedrag in 2016 toe te voegen aan het budget experimenten en in te zetten bij de transformatie jeugdzorg.

5.30 Lokaal onderwijsbeleid

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Onderhoud De Nieuwe Coers	1e berap 2015	8.500		-8.500	N
Totaal 5.30 Lokaal onderwijsbeleid		8.500	0	-8.500	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Lokaal beleid gymonderwijs en vervoer	-12.000		12.000	V
2. Exploitatie gymlokaken	-200	22.800	23.000	V
3. Overig	600		-600	N
Totaal 5.30 Lokaal onderwijs beleid	-11.600	22.800	34.400	V
Mutatie reserves		-4.000	-4.000	N
Resultaat	-11.600	18.800	30.400	V

Toelichting:

- De subsidiëring gymonderwijs en het vervoer gymonderwijs is voordelig ten opzichte van de begroting. Dit komt vooral door het sluiten van de Elshof met ingang van het schooljaar 2015-2016.
- De exploitatie van de gymlokalen laat een voordeel zien. Met name voordelen op energie, beheer en onderhoud. De extra kosten voor het aanleggen van invalidetoiletten binnen het project verbeteren toegankelijkheid openbare gebouwen wordt gecompenseerd door een provinciale subsidie. Het voordeel op onderhoud gebouwen wordt voor een deel gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de reserve onderhoud welzijnsgebouwen.
-

Mutatie reserves

Het nadeel op mutatie reserves betreft de lagere onttrekking voor onderhoud.

5.40 Huisvesting onderwijs

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Buiten onderhoud onderwijs	2e berap 2015	-98.600		98.600	V
2. Tijdelijk budget De Elshof tlv reserve	2e berap 2015	22.500		-22.500	N
Totaal 5.40 Huisvesting onderwijs		-76.100	0	76.100	V
Mutatie reserves			-76.100	-76.100	N
Resultaat		-76.100	-76.100	0	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Onderwijshuisvesting buiten onderhoud, korting AU	131.500		-131.500	N
2. Kapitaallasten	19.900		-19.900	N
3. Kosten elshof	-20.700		20.700	V
4. Ondersteuning bestuursopdracht buitenonderhoud	5.000		-5.000	N
5. Heroverweging fase 4 niet gerealiseerd		-7.500	-7.500	N
6. Overige huisvestingslasten	1.900		-1.900	N
Totaal 5.40 Huisvesting onderwijs	137.600	-7.500	-145.100	N
Mutatie reserves	-82.900	-8.800	74.100	V
Resultaat	54.700	-16.300	-71.000	N

Toelichting:

- De korting in de Algemene Uitkering als gevolg van de overdracht van het buitenonderhoud naar de schoolbesturen is als stelpost verwerkt in de begroting en staat tegen over de lagere toevoeging aan de reserve decentralisatie huisvesting onderwijs.
- De hogere kapitaallasten worden voor een deel gecompenseerd door een hogere onttrekking aan de reserve decentralisatie huisvesting onderwijs.
- De openbare basisschool De Elshof is met ingang van schooljaar 2015-2016 geloten. Voor de doorlopende en bijkomende kosten voor de verkoop is incidenteel budget geraamd. De dekking komt in eerste instantie uit de reserve decentralisatie huisvesting onderwijs, maar uiteindelijk uit de verkoopopbrengst van het gebouw. In 2015 zijn wat eenmalige kosten geweest. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2016.
- In de bestuursopdracht herijking beleid onderwijshuisvesting is een stelpost opgenomen van € 7.500 voor opkomende uitgaven. De besturen van De Mare en Mijnplein hebben verzocht om externe ondersteuning voor het inzichtelijk maken van bestuurlijke informatie. Hiervoor is een bedrag van € 5.000 beschikbaar gesteld ten laste van deze stelpost. De uitgaven komen ten laste van de reserve onderwijshuisvesting.
- Op grond van de gemeentelijke regeling medegebruik en verhuur van schoolgebouwen zijn in de begroting vanaf 2013 inkomsten uit verhuur geraamd. In de vergadering van 15 december 2015 heeft het college besloten, deze regeling in te trekken. Dat betekent, dat de geraamde huurinkomsten niet geïnd kunnen worden. De gederfde inkomsten komen als verlies voor rekening van de gemeente.
-

Mutatie reserves

De lagere storting in reserves hangt samen met de overdracht van het buitenonderhoud naar de schoolbesturen.

De per saldo lagere onttrekking aan reserves hangt samen met het in 2015 niet ingezette incidentele budget voor De Elshof, verminderd met de hogere onttrekking voor kapitaallasten en ondersteuning schoolbesturen.

5.50 Overige onderwijsaangelegenheden

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Leerlingenvervoer	1e berap 2015	75.000		-75.000	N
Totaal 5.50 Overige onderwijs aangelegenheden		75.000	0	-75.000	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Leerlingenvervoer	12.500	-6.400	-18.900	N
2. Voor- en vroegtijdige educatie	37.800	-100	-37.900	N
3. Overig	-300		300	V
Totaal 5.50 Overige onderwijs aangelegenheden	50.000	-6.500	-56.500	N

Toelichting:

1. Het leerlingenvervoer valt ondanks de budgetverhoging nadelig uit. Naast de hogere tarieven is dit ook het gevolg van onder andere de invoering van Passend Onderwijs. Hierdoor worden gedurende het gehele schooljaar heen besloten om leerlingen over te plaatsen terwijl dat daarvoor meestal aan het eind van een schooljaar gebeurde. Deze wijziging heeft voor dit schooljaar een kostenverhogend effect.
2. De kosten voor Voor- en vroegtijdige educatie zijn in 2015 gestegen met € 38.000. In de 1^e Bestuursrapportage is rekening gehouden met een stijging van € 45.000. Deze budgetuitbreiding is verantwoord onder 5.70 Kinderopvang. Meer ouders van kinderen met een VVE-indicatie dan vooraf was ingeschat hebben een kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen, waardoor er minder subsidie aangevraagd is bij de gemeente. Het totaal aantal VVE-indicaties is gelijk gebleven.

5.60 Speelvoorzieningen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Onderhoud speelvoorzieningen (overheveling budget 2014)	RekRes 2014	17.500		-17.500	N
Totaal 5.60 Speelvoorzieningen		17.500	0	-17.500	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. speelvoorzieningen, onderhoud	-30.800	-3.000	27.800	V
2. speelvoorzieningen, overig	-2.000		2.000	V
Totaal 5.60 Speelvoorzieningen	-32.800	-3.000	29.800	V

Toelichting:

1. Kosten voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen liggen beduidend lager omdat werkzaamheden kunnen worden uitgesteld. Een geplande herinrichting is niet uitgevoerd. Deze staat nu gepland in 2016. Verder is de verplaatsing van de speeltoestellen van OBS Elshof niet geëffectueerd. Dit is afhankelijk van verwerving van grond bij buurthuis Elshof. Tot slot waren er minder middelen nodig voor jaarlijks en preventief onderhoud. Voor 2016 en volgende jaren is het structurele budget in de begroting toereikend.

5.70 Kinderopvang

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Voor en vroegtijdse educatie (corr HO)	1e berap 2015	45.000		-45.000	N
Totaal 5.70 Kinderopvang		45.000	0	-45.000	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Budget vroegtijdige voorschoolse educatie	-45.000		45.000	V
2. Kinderopvang	-10.300	-2.800	7.500	V
Totaal 5.70 Kinderopvang	-55.300	-2.800	52.500	V

Toelichting:

1. De bijstelling van het budget voor Voor- en vroegtijdige educatie met € 45.000 in de 1^e Bestuursrapportage is ten onrechte opgenomen onder 5.70 Kinderopvang in plaats van onder 5.50 Overige onderwijsaangelegenheden.
2. -

Programma 6 Welzijn, sport en cultuur

Programma 6 Welzijn, Sport & Cultuur				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties				
- lasten	556.643	567.463	573.287	-5.824
- baten	19.154	24.779	32.801	8.022
	537.489	542.684	540.486	2.198
6.20 Sport en sportaccommodaties				
- lasten	1.976.141	2.317.363	2.226.570	90.793
- baten	400.606	725.366	696.886	-28.480
	1.575.535	1.591.997	1.529.685	62.312
6.30 Kunst en cultuur				
- lasten	584.289	662.531	678.326	-15.795
- baten	41.483	53.733	303.091	249.358
	542.806	608.798	375.235	233.563
Totaal lasten programma 6	3.117.073	3.547.357	3.478.183	69.174
Totaal baten programma 6	461.243	803.878	1.032.778	228.900
Totaal saldo van baten en lasten	2.655.830	2.743.479	2.445.405	298.074
Storting in reserves (+)	172.630	215.470	216.125	-655
Onttrekking aan reserves (-/-)	82.205	195.762	141.459	-54.303
Resultaat	2.746.255	2.763.187	2.520.072	243.115

6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Olde postkantoor	2e berap 2015	10.000		10.000	N
2. Kulturhusconcept, comp huur bibliotheek	1e berap 2015	7.300		7.300	N
3. Kulturhus, indexering subsidie/invull HO	2e berap 2015	7.300	5.600	1.700	N
4. Kulturhus, verlaging subsidie tbv SMOW	1e berap 2015	-13.800		-13.800	V
Totaal 6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties		10.800	5.600	5.200	N
Mutatie reserves			10.000	-10.000	V
Totaal na resultaatbestemming		10.800	15.600	-4.800	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Olde postkantoor, exploitatiekosten	12.600		-12.600	N
2. Project WZW, verbetering toegankelijkheid gebouwen	13.200	13.200	0	V
3. SKOW, compensatie huur bibliotheek	-7.300		7.300	V
4. SKOW, compensatie huur SMOW	-1.100		1.100	V
5. SKOW, invulling taakstelling HO fase 4 2014		-1.900	-1.900	N
6. Welzijnsaccommodaties	-5.000	-3.300	1.700	V
7. Welzijnsfonds	-6.500		6.500	V
8. Overig	-100		100	V
Totaal 6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties	5.800	8.000	2.200	V

Mutatie reserves		9.000	9.000	V
Totaal na resultaatbestemming	5.800	17.000	11.200	V

Toelichting:

1. Het Olde Postkantoor staat te koop. Bij de 2e Berap is € 10.000 geraamd voor de doorlopende exploitatiekosten. De kosten liggen uiteindelijk hoger. Vooralsnog wordt dit bedrag ten laste gebracht van de reserve nader te bestemmen middelen. Wanneer het pand verkocht is, wordt de meeropbrengst gestort in deze reserve.
2. Binnen het project Welzijn, zorg en wonen zijn voor het verbeteren van de toegankelijkheid openbare gebouwen aanpassingen aangebracht. In zalencentrum Wesepe is hierdoor een invalide-toilet aangebracht. De kosten zijn gedekt door provinciale subsidie.
3. SKOW wordt tm 2019 gecompenseerd voor het wegvallen van huurinkomsten van de openbare bibliotheek. De kosten worden verrekend met de opbrengst van de verkoop van het pand van de openbare bibliotheek in Wijhe en daarom onder het product 6.30 Cultuur verantwoord.
4. De SMOW wordt gecompenseerd voor de huurlasten in het Holstohuis. Deze compensatie wordt in mindering gebracht van de subsidie aan SKOW. Voor 2015 is de compensatie iets hoger dan geraamd.
5. Bij de 2^e Berap zijn de inkomsten voor invulling taakstelling HO 2014 ten onrechte in de begroting opgenomen. De inkomsten waren al in 2014 verantwoord.
6. Kleine afwijkingen in lasten en baten voor de verschillende welzijnsgebouwen. Het voordeel op onderhoud gebouwen wordt gecompenseerd via de reserve onderhoud welzijnsgebouwen.
7. Vanaf 2015 is er geen Welzijnsfonds meer, maar maakt het budget onderdeel uit van het Leefbaarheidsfonds. In 2015 is geen beroep gedaan op dit budget.
8. -

Mutatie reserves

De mutatie in de reserves hangen samen met onderhoud en de kosten van het Olde Postkantoor.

6.20 Sport en sportaccommodaties

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Sporthal de lange slag, index subs/invull HO 2014/2015	2e berap 2015	5.600	5.600	0	V
2. Professionalisering sport	rekres 2015	16.500		16.500	N
3. Sport en cultuurstimulering, regionaal project beweegimpuls senioren	1e berap 2015	309.400	309.400	0	V
4. Sport en cultuurstimulering, project beweegimpuls senioren olst-wijhe	2e berap 2015	9.800	9.800	0	V
Totaal 6.20 Sport en sportaccommodaties		341.300	324.800	16.500	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Sportaccommodaties (hooiberg/longe slag/ijsbaan)	-27.500	3.700	31.200	V
2. Exploitatie zwembad	16.100	4.000	-12.100	N
3. Sportparken	-24.900	9.000	33.900	V
4. Project bewegingsimpuls senioren	-37.000	-37.000	0	V
5. Sport- en cultuur stimulering	-13.400	-8.200	5.200	V
6. Ondersteuning verzelfst. sport (zwembad)	-5.000		5.000	V
7. Overige sportaangelegenheden	1.000		-1.000	N
Totaal 6.20 Sport en sportaccommodaties	-90.700	-28.500	62.200	V
Mutatie reserves	600	-5.900	-6.500	N
Totaal na resultaatbestemming	-90.100	-34.400	55.700	V

Toelichting:

1. Het voordeel op de verschillende sportaccommodaties is een gesaldeerd voordeel. In grote lijn is er een voordeel op onderhoud en energie, mede als gevolg van de zachte winter en de geplaatste zonnepanelen.
2. Voor het zwembad zijn de energiekosten in 2015 hoger uitgevallen. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door de ontvreemding van de zonnepanelen. Daarnaast is de openstaande taakstelling niet volledig gerealiseerd.
3. Het voordeel op de sportparken komt door lagere kapitaallasten en in 2015 niet ingezet onderhoudsbudget. Daarnaast is de huuropbrengst hoger.
4. Het project beweegimpuls kwetsbare senioren wordt gesubsidieerd door de provincie. Het project loopt door in 2016. Het resterende budget wordt daarom overgeheveld naar 2016.
5. Voor sportstimulering is de raming voor de lasten en baten te hoog. Het budget is daarnaast niet volledig benut.
6. Uit het rekeningresultaat 2014 is € 16.500 beschikbaar gesteld voor ondersteuning sport. Voor 2016 is nog € 5.000 beschikbaar voor ondersteuning bij de overdracht van beheer en exploitatie zwembad.
7. –

Mutatie reserves

De afwijkingen op de mutaties in reserves hebben te maken met onderhoud en reclame sport.

6.30 Cultuur

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Project opstarten Taalpunt	2e berap 2015	7.500	7.500	0	V
2. Bibliotheek, vervallen maatr HO f4	2e berap 2015	38.500		38.500	N
3. Bibliotheek, bijdrage investering		17.900		17.900	N
4. Cultuur, overheveling budget naat recr&toerisme cf beleidsnota		-7.400		-7.400	V
5. Project cultuur makelaar	1e berap 2015	4.800	4.800	0	V
6. SMOW, compensatie huur		13.800		13.800	N
7. MFA Capellenborg, aanpassing investering door BTW-aanpassing	1e berap 2015	3.200		3.200	N
Totaal 6.30 Kunst en cultuur		78.300	12.300	66.000	N
Mutatie reserves		42.800	103.500	-60.700	V
Totaal na resultaatbestemming		121.100	115.800	5.300	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Verkoop bibliotheek Wijhe	13.500	250.000	236.500	V
2. Realiseren Taalpunt	-4.000	-1.500	2.500	V
3. Dakherstel MFA Capellenborg	13.500	6.000	-7.500	N
4. Amateuristische kunstbeoefening	-6.200	-5.100	1.100	V
5. Overig	-1.000		1.000	V
Totaal 6.30 Kunst en cultuur	15.800	249.400	233.600	V
Mutatie reserves		-57.400	-57.400	N
Totaal na resultaatbestemming	15.800	192.000	176.200	V

Toelichting:

1. De verkoop van de bibliotheek in Wijhe is eind 2015 gerealiseerd. De opbrengst wordt ingezet om incidentele compensatie en uitstel invulling heroverwegingsmaatregelen fase 4 te dekken. In eerste instantie was hier voor € 56.400 in de begroting onttrokken aan de reserve nader te bestemmen middelen. Voorgesteld wordt om voor de nog te betalen compensatiesubsidies tot

en met 2019 via resultaatbestemming het resterende bedrag van € 180.071 over te hevelen naar 2016 en volgende jaren.

2. Voor het realiseren van een Taalpunt in de openbare bibliotheek is € 6.000 subsidie ontvangen van de Stichting Lezen en schrijven voor de jaren 2015 en 2016. Het restant bedrag van € 2.475 wordt via resultaatbestemming overgeheveld naar 2016.
3. De dakconstructie van de Multifunctioneel accommodatie Capellenhof is aangepast om de installatie op het dak te kunnen dragen. Het schoolbestuur draagt hieraan € 6.000 bij.
4. De lagere kosten voor cultuureducatie worden gecompenseerd door lager subsidie van de Provincie. Deze subsidie wordt in 2016 gedurende het schooljaar 2015-2016 ingezet. Daarnaast zijn de subsidies per saldo iets lager uitgevallen dan het beschikbare budget.
5. –

Mutatie reserves

De onttrekking aan de reserve nader te bestemmen middelen zijn als gevolg van de verkoop van de bibliotheek in Wijhe niet nodig geweest.

Programma 7 Werk, inkomen en zorg

Programma 7 Werk, inkomen en zorg				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
7.10 Werk en inkomen				
- lasten	6.346.738	6.782.586	6.492.600	289.986
- baten	2.262.322	2.362.322	2.374.646	12.324
	4.084.416	4.420.264	4.117.954	302.310
7.20 Maatschappelijk werk				
- lasten	583.553	983.362	782.645	200.717
- baten	18.160	171.660	107.433	-64.227
	565.393	811.702	675.212	136.490
7.30 Maatschappelijke ondersteuning				
- lasten	4.761.352	4.019.484	3.613.283	406.201
- baten	299.100	336.089	300.749	-35.340
	4.462.252	3.683.395	3.312.534	370.861
7.40 Gezondheidszorg				
- lasten	129.820	138.620	142.157	-3.537
- baten	0	0	2.070	2.070
	129.820	138.620	140.087	-1.467
Totaal lasten programma 7	11.821.463	11.924.052	11.030.685	893.367
Totaal baten programma 7	2.579.582	2.870.071	2.784.898	-85.173
Totaal saldo van baten en lasten	9.241.881	9.053.981	8.245.786	808.195
Storting in reserves (+)	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)	0	0	0	0
Resultaat	9.241.881	9.053.981	8.245.786	808.195

7.10 Werk en inkomen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Bijdrage WEZO	RB jan 2015	80.000		80.000	N
2. 3 D's: verlaging participatiebudget	RB jan 2015	-61.100		-61.100	V
3. 3 D's: risicobudget participatie	RB jan 2015	79.800		79.800	N
4. 3 D's: bijzonder bijstand voor comp HH	RB jan 2015	174.600		174.600	N
5. 3 D's: budget uitvoering CER en Wtcg	RB jan 2015	235.000		235.000	N
6. Minimabeleid: Klijnsmagelden 2014	Rek Res 2014	23.000		23.000	N
7. Uitkeringen	2e Berap 2015	100.000	100.000	0	V
8. Minimabeleid	RB jan 2015	-116.000		-116.000	V
9. 3 D's: aanpassing budget SD-participatie	RB jan 2015	-81.500		-81.500	V
10. Taakmutatie uitvoering participatie	RB jan 2015	2.000		2.000	N
Totaal 7.10 Werk en inkomen		435.800	100.000	335.800	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Uitkeringen	-166.700	6.900	173.600	V
2. Sociale werkvoorziening	12.800	6.100	-6.700	N
3. Minimabeleid	-15.100	-7.400	7.700	V
4. 3 D's: Re-integratie	-41.200	6.700	47.900	V
5. 3 D's: Vrijval risicobudget participatie	-79.800		79.800	V
Totaal 7.10 Werk en inkomen	-290.000	12.300	302.300	V

Toelichting:

- Dit betreft het totaal van de rijksvergoedingen, baten terugvordering en verhaal, te declareren kosten Bbz (Besluit bijstand zelfstandigen) en de uitkeringslasten van de Participatiewet. Voordeel ontstaat doordat er in de begroting rekening is gehouden met een eigen risico van € 180.000 terwijl dit voor dit jaar bijna nihil is.
- Een afwijking in de lasten en baten als gevolg van afrekeningen door het rijk over voorgaande jaren en hogere kosten voor de uitvoering.
- Het voordeel op minimabeleid is het totaal van lagere lasten op verschillende onderdelen en lagere baten terugvordering en verhaal.
- Het voordeel op re-integratie komt doordat bepaalde trajecten nog niet zijn gestart. Gezien de korting op het onderdeel participatie wordt voorgesteld om dit voordeel binnen de decentralisatie budgetten geormerkt te reserveren voor participatie (oa. doorlopende inburgeringsverplichtingen en ondersteuning uitvoering bestuursopdracht).

7.20 Maatschappelijk werk

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. 3 D's: Startbegroting	RB jan 2015	257.600		257.600	N
2. Invoeringsbudget mantelzorgcompliment	Rek res 2014	6.500		6.500	N
3. Masterplan Wonen, welzijn en zorg	1e Berap 2015	147.900	147.900	0	V
4. Scholingsbudget Huiselijk geweld	1e Berap 2015	5.600	5.600	0	V
5. 3 D's: clientonafhankelijke ondersteuning	2e Berap 2015	-17.800		-17.800	V
Totaal 7.20 Maatschappelijk Werk		399.800	153.500	246.300	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Masterplan Wonen, welzijn en zorg	-60.000	-40.500	19.500	V
2. Scholingsbudget huiselijk geweld	-5.600	-5.600	0	V
3. Vrijval raming PMJP en kapitaallasten	-20.700		20.700	V
4. 3 D's: Niet ingezet budget WMO	-82.800		82.800	V
5. 3 D's: Budget uitvoering	-12.700	-18.100	-5.400	N
6. Diversen	-18.900		18.900	V
Totaal 7.20 Maatschappelijk Werk	-200.700	-64.200	136.500	V

Toelichting:

- Het masterplan Wonen, welzijn en zorg wordt gesubsidieerd door de provincie, Voor het onderdeel toegankelijkheid gebouwen is de realisatie voor een deel op sport- en welzijnsaccommodaties verantwoord, waardoor de lasten en baten hier lager zijn. Daarnaast is niet het volledige budget besteed. Het voordeel ontstaat omdat in voorgaande jaren gemaakte kosten alsnog zijn verrekend.
- Voor de periode 2014 tot en met 2016 is voor scholing Huiselijk Geweld wordt subsidie ontvangen van de gemeente Zwolle. In 2015 is dit budget niet ingezet, zodat het via resultaatbestemming wordt overgeheveld naar 2016.

3. De kapitaallasten van de investeringen voor woon-zorg Boskamp en Welsum zijn in de begroting te hoog (dubbel) geraamd. In de begroting 2016 is dit al gecorrigeerd,
4. Het beschikbare budget voor WMO begeleiding is in 2015 niet volledig ingezet en wordt overgeheveld naar 2016.
5. Het lokale budget voor het Sociaal Domein, hier deels geraamd voor uitvoering, is niet volledig ingezet in 2015 en wordt verrekend met de lagere inkomsten en het over te hevelen budget Sociaal Domein.
6. Een gesaldeerd voordeel door lagere lasten op verschillende onderdelen.

7.30 Maatschappelijke ondersteuning

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invulling taakstelling bedrijfsvoering	RB dec 2015	-30.000		-30.000	V
2. Woonvoorzieningen gehandicapten	RB jan 2015	-80.000		-80.000	V
3. 3 D's: Bijstelling budget WMO	RB jan 2015	-1.032.700	90.000	-1.122.700	V
4. 3 D's: huishoudelijke hulp	RB jan 2015	-214.700	-53.000	-161.700	V
5. 3 D's: AWBZ/AMHK jeugdzorg	RB jan 2015	556.100		556.100	N
6. 3 D's: uitvoering en toegang	RB jan 2015	226.900		226.900	N
7. 3 D's: risicobuffer wmo/hh	RB jan 2015	90.200		90.200	N
8. Invoeringsbudget wmo	Rek res 2014	3.200		3.200	N
9. Collectief vervoer	1e berap 2015	-75.000		-75.000	V
10. Huishoudelijke verzorging (natura)	2e berap 2015	-150.000		-150.000	V
11. 3 D's: toegangsteam	2e Berap 2015	17.800		17.800	N
12. 3 D's: verlaging budget Sociaal Domein	2e Berap 2015	-27.500		-27.500	V
Totaal 7.30 Maatschappelijke Ondersteuning		-715.700	37.000	-752.700	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Voorzieningen gehandicapten	-34.400	200	34.600	V
2. 3 D's: Huishoudelijke verzorging	-67.000		67.000	V
3. 3 D's: WMO begeleiding	-151.300	-46.500	104.800	V
4. 3 D's: Vrijval risicobudgetten WMO/HH	-90.200		90.200	V
5. 3 D's: Uitvoering, toegang, etc	-33.600		33.600	V
6. Budgetten ondersteuning uitvoering	-29.700	11.000	40.700	V
Totaal 7.30 Maatschappelijke Ondersteuning	-406.200	-35.300	370.900	V

Toelichting:

1. Het voordeel op de voorzieningen gehandicapten wordt vooral veroorzaakt door lagere lasten voor woningaanpassingen.
2. Het voordeel voor de huishoudelijke verzorging komt vooral door het geraamde voordeel in het gekozen scenario in de nota Toekomststrategie hulp bij het huishouden.
3. Het voordeel op de wmo begeleiding is een gesaldeerd resultaat. Er is een verschuiving te zien op de verschillende onderdelen. Wel is er een flinke onderbesteding op het geraamde budget PGB begeleiding van ruim € 180.000. In de begroting is ruim € 60.000 van het budget WMO niet ingezet. Dit bedrag valt vrij.
4. In de begroting is rekening gehouden met risicobudgetten voor wmo begeleiding en wmo huishoudelijke hulp. Deze budgetten vallen nu vrij.
5. Het lokale deel binnen de decentralisatie-budgetten is niet volledig ingezet in 2015. De kosten voor uitvoering en toegang zijn hoger als gevolg van incidentele lasten voor invoering en vervanging bij ziekte. Hier staan voordelen tegenover omdat de budgetten voor experimenten en onvoorzien in 2015 niet volledig zijn ingezet.
6. De budgetten voor ondersteuning uitvoering cliënten zijn in 2015 niet volledig nodig geweest.

7.40 Gezondheidszorg

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Klankbordgroep Olasfa	2e berap 2015	8.800		8.800	N
Totaal 7.40 Gezondheidszorg		8.800	0	8.800	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Overige	3.500	2.000	-1.500	N
Totaal 7.40 Gezondheidszorg	3.500	2.000	-1.500	N

Toelichting:

1. -

Programma 8 Dienstverlening

Programma 8 Dienstverlening					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
8.10 Publiekdiensten					
- lasten	545.524	518.853	518.853	530.534	-11.681
- baten	281.986	261.950	261.950	297.751	35.801
	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121
Totaal lasten programma 8	545.524	518.853	518.853	530.534	-11.681
Totaal baten programma 8	281.986	261.950	261.950	297.751	35.801
Totaal saldo van baten en lasten	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	0	0	0
Resultaat	263.538	256.903	256.903	232.782	24.121

8.10 Burgerdiensten

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Dienstverlening algemeen	271	-9.000	-9.271	N
2. Reisdocumenten	16.408	34.849	18.441	V
3. Rijbewijzen	602	9.135	8.533	V
4. Overige	-5.601	818	6.418	V
Totaal 8.10 Burgerdiensten	11.681	35.801	24.121	V

Toelichting:

- Het nadeel op de dienstverlening wordt veroorzaakt door een niet ingevulde taakstelling vanuit de heroverweging 2011. In de begroting 2016-2019 is deze taakstelling komen te vervallen.
- In 2015 zijn er meer reisdocumenten verkocht dan geraamd. Deze toename kan worden verklaard door verlopen reisdocumenten die eind 2010, in verband met de afschaffing van het jeugdtarief in 2011, in grote hoeveelheden zijn aangeschaft.
- In 2015 zijn er meer rijbewijzen verkocht dan geraamd. Deze toename kan worden verklaard door de gewijzigde wetgeving. Denk hierbij aan het trekkerrijbewijs en het vrachtwagenrijbewijs.
- Het overige voordeel op product publiekdiensten wordt met name veroorzaakt door een efficiënte inzet tijdens de verkiezingen. Er is gekozen voor een gecombineerde verkiezingen (Provinciale Staten en Waterschaps). Dit heeft een besparing opgeleverd op de vergoeding voor de huur van de locatie en aan stembureauleden/tellers.

Mutatie reserves

Er zijn in dit programma geen mutaties aan reserves.

Programma 9 Bestuur en Communicatie

Programma 9 Bestuur en communicatie					
Beleidsproducten	Rekening 2014	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
9.10 Bestuursorganen					
- lasten	1.733.411	1.395.821	1.425.321	1.540.911	-115.590
- baten		0	0	0	0
	1.733.411	1.395.821	1.425.321	1.540.911	-115.590
9.20 Voorlichting en communicatie					
- lasten	376.400	399.546	414.546	394.762	19.784
- baten		0	10.000	7.486	-2.514
	376.400	399.546	404.546	387.276	17.270
9.30 Bestuursondersteuning					
- lasten	1.102.000	1.055.185	1.055.185	1.049.667	5.518
- baten		67.950	67.950	0	-67.950
	1.102.000	987.235	987.235	1.049.667	-62.432
9.40 Bestuurlijke samenwerking					
- lasten	850.157	711.529	711.529	903.646	-192.117
- baten	781.281	625.000	625.000	822.702	197.702
	68.876	86.529	86.529	80.944	5.585
Totaal lasten programma 9	4.061.968	3.562.081	3.606.581	3.888.986	-282.405
Totaal baten programma 9	781.281	692.950	702.950	830.188	127.238
Totaal saldo van baten en lasten	3.280.687	2.869.131	2.903.631	3.058.799	-155.168
Storting in reserves (+)		0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (-/-)		0	0	0	0
Resultaat	3.280.687	2.869.131	2.903.631	3.058.799	-155.168

9.10 Bestuursorganen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. College B&W: invulling vacature gemeentesecretaris	2e Berap 2015	27.000		-27.000	N
2. Eenmalige accountantskosten in verband met controle IV3	3e bgw 2015 (3D)	2.500		-2.500	N
Totaal 9.10 Bestuursorganen		29.500	0	-29.500	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Raad en raadcommissies	-17.297		17.297	V
2. College B&W	-3.528		3.528	V
3. Kosten wachtgeld vm wethouders	5.600		-5.600	N
4. Pensioenen vm wethouders	120.380		-120.380	N
5. Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	10.434		-10.434	N
Totaal 9.10 Bestuursorganen	115.590	0	-115.590	N

Toelichting:

1. De vergoedingen en kosten van de raad zijn in 2015 binnen budget gebleven. De vergoeding aan raadsleden zijn lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt met name door invoering van de werkkostenregling.
2. De kosten van het college van B&W zijn per saldo binnen budget gebleven. Het nadeel op de kosten voor congressen e.d. wordt gecompenseerd door onder andere een voordeel op de salariskosten.
3. De toevoeging aan de voorziening wachtgeldverplichting voormalige wethouders is aangepast op de actuele berekening van eind 2015.
4. De voorziening pensioenen voormalige wethouders is door een extra storting aangepast op de actuele berekening van eind 2015.
5. Het nadeel wordt met name veroorzaakt door hogere salarissen en sociale lasten. Daarnaast waren de accountantskosten, ondanks het voortschrijdende inzicht, alsnog hoger dan geraamd.

9.20 Voorlichting en communicatie

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Inhuur externe in verband met de 3D's	3e bgw 2015 (3D)	10.000		-10.000	N
2. Extra kosten voorlichting in verband met gewijzigde omstandigheden door de 3D's	3e bgw 2015 (3D)	5.000		-5.000	N
3. Detacheringsvergoeding als dekking voor inhuur externe	3e bgw 2015 (3D)		10.000	10.000	V
Totaal 9.20 Voorlichting en communicatie		15.000	10.000	-5.000	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Voorlichtingskosten	-9.652		9.652	V
2. Inhuur externe	-2.514	-2.514	0	V
3. Overige kosten	-7.618		7.618	V
Totaal 9.20 Voorlichting en communicatie	-19.784	-2.514	17.270	V

Toelichting:

1. Voor de implementatie van de decentralisaties was voorzien, dat er extra geïnvesteerd zou worden in voorlichtingsmaterialen. Het incidenteel verhogen van het budget voor 2015 was achteraf gezien niet nodig. Daarnaast speelt mee, dat er een tendens is om meer gebruik te maken van digitale en sociale media wat een besparing op voorlichtingsmaterialen tot gevolg heeft.
2. Voor de transitie van de 3D's is er ter ondersteuning een externe aangetrokken. Het beschikbare gestelde budget is niet overschreden. De gemaakte kosten worden gedekt uit de detacheringsvergoeding van eigen personeel.
3. Voor de doorontwikkeling van de website door een externe partner waren extra kosten voorzien die achteraf gezien niet nodig waren.

9.30 Bestuursondersteuning

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Dekking WW-verplichting	7.200	-66.500	-73.700	N
2. Onderzoek en overige kosten ondersteuning	-20.270		20.270	V
3. Kernenbezoek en Representatiekosten	2.706	-1.450	-4.156	N
4. Commissie advies & bezwaar	4.846		-4.846	N
Totaal 9.30 Bestuursondersteuning	-5.518	-67.950	-62.432	N

Toelichting:

1. Er zijn inkomsten geraamd voor dekking ww-kosten voormalig personeel. De lasten zijn in 2015 vervallen, daarmee ook de inkomsten.
2. Het gerealiseerde voordeel komt doordat twee geplande onderzoeken niet zijn uitgevoerd.
3. De representatiekosten zijn hoger dan geraamd. Dit komt onder andere door afscheidreceptie van de gemeentesecretaris met externe genodigden.
4. Vanwege een groot aantal bezwaarschriften (meer dan in een gemiddeld jaar) is € 6.600,- uitgegeven aan presentiegelden voor de commissieleden. Daarnaast is € 5.900 betaald aan vergoeding voor proceskosten.

9.40 Bestuursondersteuning

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd.

De realisatie wijkt ten opzichte van de begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Bestuurlijke samenwerking	-5.670		5.670	V
2. ICS RUD	197.702	197.702	0	V
Totaal 9.40 Bestuurlijke samenwerking	192.032	197.702	5.670	V

Toelichting:

1. Er is een voordeel gerealiseerd op lidmaatschappen. De reden hiervoor is de mogelijkheid de verschuldigde BTW te compenseren via het compensatiefonds.
2. De gemeente Olst-Wijhe is gastheergemeente voor de Informatie-, Coördinatie- en Sturingseenheid (ICS) van de Regionale Uitvoerings Dienst (RUD). Derhalve maken de budgetten van de RUD onderdeel uit van de begroting van onze gemeente. De budgetten worden afgedekt door bijdragen van de 11 deelnemende gemeenten en de provincie. De begroting kende een stelposten voor uitbreiding en ICT-investeringen, deze post wordt aangewend voor de posten Ontwikkelkosten ICT en Ontwikkelkosten RUD. In 2015 zijn twee grote projecten van start gegaan: het project informatievoorziening en de vanuit de rijksoverheid opgelegde organisatieontwikkeling. Dat heeft kosten voor externe adviezen met zich meegebracht, die aanvankelijk niet waren begroot. In 2013 en 2014 zijn reserves opgebouwd, het bestuur heeft besloten om deze reserves met name aan te wenden voor de informatievoorziening.

Mutatie reserves

Er zijn in dit programma geen mutaties aan reserves.

Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Beleidsproducten	P. Begroting 2015	Na wijziging 2015	Realisatie 2015	Saldo 2015
10.10 Treasury				
- lasten	10.595	10.595	14.777	-4.182
- baten	373.748	411.748	423.263	11.515
	-363.153	-401.153	-408.486	7.333
10.20 Algemene uitkering				
- lasten	-144.141	-144.141	0	-144.141
- baten	22.859.096	22.557.743	22.605.725	47.982
	-23.003.237	-22.701.884	-22.605.725	-96.159
10.30 Lokale heffingen				
- lasten	291.260	291.260	301.244	-9.984
- baten	4.158.522	4.158.522	4.149.882	-8.640
	-3.867.262	-3.867.262	-3.848.638	-18.624
10.40 Algemene baten en lasten				
- lasten	473.851	481.768	278.560	203.208
- baten	474.106	257.606	20	-257.586
	-255	224.162	278.540	-54.378
10.50 Saldi kostenplaatsen				
- lasten	874.297	857.978	547.570	310.408
- baten	1.054.469	1.127.982	1.190.628	62.646
	-180.172	-270.004	-643.058	373.054
Subtotaal lasten algemene dekkingsmiddelen	1.505.862	1.497.460	1.142.151	355.309
Subtotaal baten algemene dekkingsmiddelen	28.919.941	28.513.601	28.369.518	-144.083
Totaal saldo van baten en lasten	-27.414.079	-27.016.141	-27.227.367	211.226
10.60 Reserveringen				
- lasten	949.022	1.700.946	1.813.696	-112.750
- baten	973.861	2.557.409	2.323.001	-234.408
	-24.839	-856.463	-509.305	-347.158
Totaal lasten algemene dekkingsmiddelen	2.454.884	3.198.406	2.955.847	242.559
Totaal baten algemene dekkingsmiddelen	29.893.802	31.071.010	30.692.519	-378.491
Resultaat	-27.438.918	-27.872.604	-27.736.672	-135.932

10.10 Treasury

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Dividend Rova	2e Berap 2015		49.500	49.500	V
2. Dividend BNG	2e Berap 2015		-11.500	-11.500	N
Totaal 10.10 Treasury		0	38.000	38.000	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Rente	4.200	11.500	7.300	V
Totaal 10.10 Treasury	4.200	11.500	7.300	V

Toelichting:

1. Kleine afwijkingen in de verschillende rentebedragen.

10.20 Algemene uitkering

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Aanpassing budget decentralisaties en huishoudelijke hulp toelage sc2015	budget 3D's		-900	-900	N
2. SC2015 aanpassing 2015	2e Berap 2015		-332.300	-332.300	N
3. SC2015 aanpassing 2014	2e Berap 2015		11.900	11.900	V
4. SC2015 aanpassing 2013	2e Berap 2015		19.900	19.900	V
Totaal 10.20 Algemene uitkering		0	-301.400	-301.400	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Taakmutaties 2014 I-Nup gelden	144.100		-144.100	N
2. Algemene uitkering 2014		-50.600	-50.600	N
3. Algemene uitkering 2015		98.600	98.600	V
Totaal 10.20 Algemene uitkering	144.100	48.000	-96.100	N

Toelichting:

1. De korting op de Algemene Uitkering voor in voorgaande jaren verstrekte I-Nup gelden wordt voor een groot deel gecompenseerd door de vrijval van deze gereserveerde middelen onder 10.40 Algemene baten en lasten.
2. De Algemene uitkering 2014 is met name voorlopig lager vastgesteld dan geraamd door een verlaging van de integratie-uitkering WMO (€ 29.000) alsmede door verlaging van het aantal eenheden van de maatstaven voor huishoudens met een laag inkomen (€ 20.000).
3. De Algemene uitkering 2015 is voorlopig hoger vastgesteld dan geraamd door met name een hoger aantal bijstandsontvangers.

10.30 Lokale heffingen

De primitieve begroting 2015 is niet gewijzigd:

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invordering en overige kosten	6.500	4.200	-2.300	N
2. Onroerende zaakbelasting		-10.800	-10.800	N
3. Overige belastingen en heffingen	3.500	-2.000	-5.500	N
Totaal 10.40 Lokale heffingen	10.000	-8.600	-18.600	N

10.40 Algemene baten en lasten

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invulling taakstelling bedrijfsvoering	RB dec 2015		-216.500	-216.500	N
2. Overheveling implementatiebudget HO	Res best 2014	3.600		-3.600	N
3. Stelpost begrotingsresultaat door vrijval dotatie reserve	Nota R&V	4.300		-4.300	N
Totaal 10.40 Algemene baten en lasten		7.900	-216.500	-224.400	N
Mutatie reserves			3.600	3.600	V
Totaal na bestemming		7.900	-212.900	-220.800	N

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Vrijval stelpost onvoorzien en afrondingsverschillen	-44.800		44.800	V
2. Vrijval stelpost begrotingsvoordeel	-4.300		4.300	V
3. Niet gerealiseerde onderuitputting	100.000		-100.000	N
4. Geraamde uren*tarief ten laste van projecten/investeringen	-149.900	-149.900	0	V
5. Vrijval I-nup gelden	-104.200		104.200	V
6. taakstelling bedrijfsvoering		-107.700	-107.700	N
Totaal 10.30 Algemene baten en lasten	-203.200	-257.600	-54.400	N
Mutatie reserves		-3.600	-3.600	N
Resultaat	-203.200	-261.200	-58.000	N

Toelichting:

- Het geraamde budget onvoorzien is niet ingezet in 2015 en valt nu samen met wat kleine andere voordelen vrij.
- Het wegvallen van de dotatie aan de reserve podiumvoorzieningen is opgenomen als stelpost begrotingsvoordeel en valt nu vrij.
- Tegen over de voordelen onder 1 en 2 is de stelpost onderuitputting in de begroting niet gerealiseerd en is een nadeel.
- De toerekening van uren aan projecten en investeringen is op algemene baten en lasten geraamd. De realisatie is op de verschillende projecten en investeringen verantwoord. De afwijking hierop wordt onder 10.50 Saldi kostenplaatsen verantwoord.
- De gereserveerde I-Nup gelden vallen vrij als compensatie voor de korting op de Algemene uitkering onder 10.20 Algemene Uitkering.
- De nog niet ingevulde taakstelling bedrijfsvoering is hier geraamd. De invulling is verantwoord onder 10.50 Saldi kostenplaatsen.

10.50 Saldi kostenplaatsen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Invulling taakstelling bedrijfsvoering	RB dec 2015	-176.500		176.500	V
2. Overheveling budget kapitaalsten ICT 2014	Rek.res.2014	70.500		-70.500	N
3. Overheveling budget digitalisering bouwvergunningen 2014	Rek.res.2014	16.600		-16.600	N
4. Overheveling budget vervang materieel buitendienst 2014	Rek.res.2014	18.100		-18.100	N
5. Verhoging pensioenpremie	1e Berap 2015	55.000		-55.000	N
6. Lagere rentelasten 2015	2e Berap 2015		73.600	73.600	V
7. Resultaat 2e bestuursrapportage 2015	2e Berap 2015	245.800		-245.800	N
Totaal 10.50 Saldi kostenplaatsen		229.500	73.600	-155.900	N
Mutatie reserves		342.700	755.500	412.800	V

Totaal na bestemming	572.200	829.100	256.900	V
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Stelpost kapitaallasten ICT	-24.300		24.300	V
2. Budget digitalisering bouwvergunningen	-13.400		13.400	V
3. Stelpost kapitaallasten buitendienst	-16.800		16.800	V
4. Verkoop werf Olst	-83.000		83.000	V
5. Onderhoud gemeentehuis en buitendienst	-19.700		19.700	V
6. Dekking uren grondexploitaties, projecten en investeringen	-128.200		128.200	V
7. Saldi kostenplaatsen en overige verschillen	-25.000		25.000	V
8. Saldo kostenplaats kapitaallasten		62.600	62.600	V
Totaal 10.50 Saldi kostenplaatsen	-310.400	62.600	373.000	V
Mutatie reserves		-205.700	-205.700	N
Resultaat	-310.400	-143.100	167.300	V

Toelichting:

- Het uit 2014 overgehevelde budget ICT is voor een deel niet ingezet in 2015. Voorgesteld wordt om dit restant budget over te hevelen naar 2016 voor incidentele kosten ICT.
- De digitalisering bouwvergunningen is in 2015 nog niet volledig afgerond. Het restantbudget wordt overgeheveld naar 2016.
- Voor het materieel buitendienst is een vervangingsschema opgesteld. Het budget voor vervanging materieel is in 2015 niet volledig benut. Gelet op de noodzaak van de benodigde middelen stellen voor het restantbudget beschikbaar te houden voor 2016 en volgende jaren.
- De Werf in Olst is verkocht. De verkoopopbrengst is na aftrek van de kosten.
- Het geplande onderhoud aan het gemeentehuis en de werf is in 2015 lager uitgevallen. Dit wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de reserve onderhoud.
- In het voordeel op de personele lasten is de lagere doorrekening naar projecten, investeringen en grondexploitaties verwerkt. Het voordeel is ter dekking van de nog openstaande taakstelling bedrijfsvoering op 10.40 Algemene baten en lasten. Het voordeel is ook deels ter dekking van de hogere kosten voormalig personeel op 9.30 Bestuursondersteuning.
- Op de overige overheadkosten zijn de voor- en nadelen gesaldeerd.
- Het voordeel op de kostenplaats kapitaallasten wordt met name veroorzaakt door een hoger dan geraamd component aan rentelasten in de doorberekende kapitaallasten.

10.60 Reserveringen

De primitieve begroting 2015 is op de volgende budgetten gewijzigd:

Budget	Via	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Perspectiefnota grondexploitaties 2014: mutatie reserve bovenwijkse voorzieningen voor bedrijfsterreinen en woningen	R2014	-6.500		6.500	V
2. Structuurvisie	BW 5		65.300	65.300	V
3. Verwerking resultaatbestemming 2014: Reserve nader te bestemmen middelen, resultaat na bestemming	Rek.res.2014				V
Investeringsreserve, overgehevelde budgetten voorgaande jaren	Rek.res.2014		339.500	339.500	V
Reserve nader te bestemmen middelen, overgehevelde budgetten voorgaande jaren	Rek.res.2014		15.900	15.900	V
Reserve nader te bestemmen middelen, overgehevelde budgetten voorgaande jaren	Rek.res.2014		301.000	301.000	V
Reserve nader te bestemmen middelen, overgehevelde incidentele budgetten 2014	Rek.res.2014		153.600	153.600	V

Investeringsreserve, vrijval middelen vitaal platteland 2014	Rek.res.2014	90.000		-90.000	N
Investeringsreserve, vrijval middelen binnenstedelijke vernieuwing 2014	Rek.res.2014	215.000		-215.000	N
Reserve decentralisatie onderwijs huisvesting, vrijval middelen PMJP 2014	Rek.res.2014	37.700		-37.700	N
Reserve grondexploitaties, vrijval 2014	Rek.res.2014		203.400	203.400	V
4. 1e Berap 2015 mutaties reserves	1e Berap 2015		105.600	105.600	V
Resultaat 1e Berap 2015 ten laste van reserve nader te bestemmen middelen	1e Berap 2015		125.600	125.600	V
5. Investeringsbijdrage bibliotheek tlv reserve nader te bestemmen middelen	RB		17.900	17.900	V
6. Nota reserves en voorzieningen, vrijval reserve podiumvoorzieningen tgv reserve nader te bestemmen middelen	Nota R&V	47.200	47.200	0	V
7. Nota reserves en voorzieningen, vervallen dotatie reserve podiumvoorzieningen tgv begrotingsresultaat	Nota R&V	-4.300		4.300	V
8. Duurzaamheidsprogramma tlv reserve duurzaamheid	RB		45.000	45.000	V
9. 2e Berap 2015 mutaties reserves	2e Berap 2015	340.000	163.600	-176.400	N
Resultaat 2e Berap 2015 ten laste van reserve nader te bestemmen middelen	2e Berap 2015	245.800		-245.800	N
Totaal 10.60 Reserveringen		964.900	1.583.600	618.700	V

De realisatie wijkt ten opzichte van de gewijzigde begroting af op de volgende budgetten:

Budget	Lasten	Baten	Saldo	N/V
1. Reserve nader te bestemmen middelen:				
- resultaatbestemming 2014		-476.500	-476.500	N
- t'Olde postkantoor, realisatie 2015		12.600	12.600	V
- Bibliotheek Wijhe, vervallen door verkoop		-56.400	-56.400	N
2. Reserve grondexploitaties:				
- waardering diverse complexen	196.900	582.700	385.800	V
3. Nog te bestemmen resultaat 2015		-1.561.000	-1.561.000	N
4. Investeringsreserve:				
- versterking winkelgebied (res best 2014)		-4.000	-4.000	N
- detailhandelstructuurvisie (res best 2014)		-9.900	-9.900	N
- Centrum Olst (res best 2014)		-50.000	-50.000	N
- Mooier aan de IJssel		-7.200	-7.200	N
- procedure bestemmingsplannen		-32.500	-32.500	N
- Actualiseren structuurvisie		-33.500	-33.500	N
- Andersonstraat		-93.500	-93.500	N
5. Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs				
- aanpassing storting agv overdracht buitenonderhoud	-82.900		82.900	
- realisatie 2015 kapitaallasten reserve extra afschrijvingen		-8.700	-8.700	N
- realisatie 2015		-100	-100	
6. Reserve bovenwijkse voorzieningen				
- realisatie 2015	-24.900		24.900	V
7. Reserve reclame sport				
- realisatie 2015	700	-500	-1.200	N
8. Reserve kostbaar landschap				

- realisatie 2015		-1.000	-1.000
9. Reserve omgevingsvergunning			
- realisatie 2015		-4.100	-4.100 N
10. Reserve onderhoud gebouwen			
- realisatie 2015	23.000	-52.800	-75.800 N
11. rentetoevoeging aan reserves			
Totaal 10.60 Reserveringen	112.800	-1.796.400	-1.909.200 N

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de totale en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma.

Toevoegingen aan de reserves	Raming begroting na wijziging 2015	Waarvan Structureel	Realisatie 2015	Waarvan Structureel
Programma 1 Wonen en Leefomgeving	370.016	19.891	559.216	19.891
Programma 2 Veiligheid	-		22.912	22.912
Programma 3 Economie, recreatie en toerisme	20.595	3.422	3.422	3.422
Programma 4 Duurzaamheid	-		-	
Programma 5 Jeugd en Onderwijs	368.670	368.670	285.789	285.789
Programma 6 Welzijn, Sport & Cultuur	215.470	168.313	216.125	71.697
Programma 7 Werk, inkomen en zorg	-		-	
Programma 8 Dienstverlening	-		-	
Programma 9 Bestuur en communicatie	-		-	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	726.195	137.674	726.232	89.900
Totaal:	1.700.946	697.970	1.813.696	493.611
Onttrekkingen aan de reserves	Raming begroting na wijziging 2015	Waarvan Structureel	Realisatie 2015	Waarvan Structureel
Programma 1 Wonen en Leefomgeving	663.334	47.993	356.691	32.961
Programma 2 Veiligheid	-		-	
Programma 3 Economie, recreatie en toerisme	107.850	1.400	478.309	675
Programma 4 Duurzaamheid	66.873		45.000	
Programma 5 Jeugd en Onderwijs	307.491	262.670	294.750	263.761
Programma 6 Welzijn, Sport & Cultuur	195.762	82.205	141.459	71.697
Programma 7 Werk, inkomen en zorg	-		-	
Programma 8 Dienstverlening	-		-	
Programma 9 Bestuur en communicatie	-		-	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.216.099	456.956	1.006.793	448.182
Totaal:	2.557.409	851.224	2.323.001	817.276

Voor de toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves wordt verwezen naar de programmatoelichting in de jaarrekening alsmede de toelichting op het onderdeel eigen vermogen in de balans.

3.2.2 TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Begrotingsrechtmatigheid (algemeen)

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet in de toelichting op de programmarekening een analyse worden opgenomen van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Hiervoor is het onderdeel 'toelichting van de verschillen per programma' in de jaarstukken opgenomen.

Artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet schrijft voor dat begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties in principe onrechtmatig zijn. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium 'passend binnen het door de raad uitgezette beleid' van belang. In geval van strijd met een wettelijk bepaling of met een door de raad genomen besluit is duidelijk dat een en ander niet 'passend' is. Voor vele andere situaties is dit minder duidelijk.

Wij zijn van mening dat onderstaande afwijkingen passen binnen het bestaande beleid en als gevolg hiervan kunnen worden aangemerkt als niet onrechtmatig.

Beoordeling uitkomsten jaarrekening 2015

Voor 2015 zijn de lasten per programma:

Programma		Saldo 2015	Saldo 2015	Saldo 2015
		Gerealiseerd	Begroting n.w.	Verschil
1	Wonen en Leefomgeving	7.773.735	9.478.471	1.704.736
2	Veiligheid	2.044.971	2.018.163	-26.808
3	Economie, recreatie en toerisme	891.136	840.393	-50.743
4	Duurzaamheid	2.074.828	1.963.236	-111.592
5	Jeugd en Onderwijs	6.427.832	6.395.114	-32.718
6	Welzijn, Sport & Cultuur	3.478.183	3.547.357	69.174
7	Werk, inkomen en zorg	11.030.685	11.924.052	893.367
8	Dienstverlening	530.534	518.853	-11.681
9	Bestuur en communicatie	3.888.986	3.606.581	-282.405
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		1.142.151	1.497.460	355.309
Eindtotaal		39.283.041	41.789.680	2.506.639

Bij de toetsing van bovenstaande wettelijke kaders blijkt dat er een overschrijding van de lasten is op:

Programma 2 Veiligheid

De hogere lasten in programma 2 Veiligheid zijn het gevolg van de 2^e crisisnoodopvang vluchtelingen. De lasten voor deze opvang zijn niet meer in de begroting verwerkt, maar worden gecompenseerd door de vergoeding van de COA (Centrum Opvang Asielzoekers).

Programma 3 Economie, recreatie en toerisme

De hogere lasten zijn het gevolg van een hogere storting in de voorziening grondexploitaties. De actualisatie van de grondexploitaties heeft geleid tot een hoger verlies, zodat de voorziening grondexploitaties is verhoogd. Deze aanvulling van de voorziening is ten laste gebracht van de reserve grondexploitaties.

Programma 4 Duurzaamheid

De hogere lasten in programma 4 Duurzaamheid zijn het gevolg van de definitieve afrekening ROVA 2015. Deze is hoger uitgevallen dan in de begroting door extra kosten voor PMD (Plastic, Metaal en Drakenkartons). De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere inkomsten Nedvang en onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing. De uitvoering van het programma duurzaamheid is hoger dan begroot. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld de extra uitvoeringskosten ten laste van de reserve duurzaamheid te brengen.

Programma 8 Dienstverlening

De hogere lasten in programma 8 Dienstverlening zijn vooral het gevolg van hogere lasten voor reisdocumenten. In 2015 zijn meer reisdocumenten verkocht dan geraamd. Deze toename kan worden verklaard door verlopen reisdocumenten die eind 2010, in verband met de afschaffing van het jeugdtarief in 2011, in grote hoeveelheden zijn aangeschaft. De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere inkomsten.

Programma 9 Bestuur en communicatie

De hogere lasten in programma 9 Bestuur en communicatie zijn het gevolg van hogere lasten voor aanpassing voorziening wachtgeld en pensioenen voormalig wethouders. Op basis van actuele gegevens zijn extra stortingen in de voorzieningen gedaan. Daarnaast heeft de Regionale Uitvoeringsdienst kosten gemaakt die bij de samenwerkende gemeenten en RUD Twente in rekening zijn gebracht.

Wet normering topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Per genoemde datum is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) komen te vervallen. De WNT regelt wat topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen verdienen. Op grond van de WNT mag in 2015 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2015 neer op € 178.000, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever. In 2014 was het algemene maximum nog 130% ofwel € 230.474. Voor bestaande contracten geldt het overgangsrecht.

In 2015 zijn door de gemeente Ols- Wijhe geen salarissen betaald die boven deze norm uitkomen. De griffier en secretaris van de gemeente Olst-Wijhe moet worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De griffier heeft het gehele jaar 2015 deze functie uitgeoefend. De functie van gemeentesecretaris is op 1 oktober vacant gekomen en op 23 november opnieuw ingevuld.

Beloningen regulier

Functie	Griffier (B.A. Duursema) 2015	Gemeentesecretaris (A. Oeseburg) tot 1 okt 2015	Gemeentesecretaris (D.L.W. Zielhuis) vanaf 23 nov 2015
Beloning	€ 67.044	€ 76.474	€ 8.521
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	€ 81	€ 2.168	€ 9
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.310	€ 9.555	€ 1.294
Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar	12 maanden 0,89 fte	9 maanden 1,00 fte	1,27 maanden 1,00 fte
Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Vaststelling juistheid en volledigheid eigen bijdrage WMO

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

3.2.3 OVERZICHT AANWENDING ONVOORZIENE UITGAVEN

Op grond van de financiële uitgangspunten wordt een bedrag per inwoner beschikbaar gesteld voor onvoorziene uitgaven. De raming voor 2015 bedraagt in de primitieve begroting € 41.225.

In 2015 is geen beroep gedaan op dit budget.

3.2.4 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Het overzicht incidentele lasten en baten geeft inzicht in de mate waarin er sprake is van 'materieel evenwicht'. Materieel evenwicht, of een reëel sluitende begroting, blijft een belangrijk uitgangspunt. De term materieel evenwicht houdt in dat de begroting voldoet aan bepaalde eisen. De belangrijkste daarvan is dat structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten, waaronder onttrekkingen aan de reserves. Voor het begrip 'incidenteel' moet gedacht worden aan lasten en baten die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen (art. 19 BV).

Programma	Baten / Lasten	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015
<i>bedragen € voor bestemming</i>		Totaal (incl. mutaties reserves)	Incidenteel	Incidenteel
1. Wonen en leefomgeving	Lasten	8.332.951	606.309	675.653
	Baten	4.683.506	511.829	616.021
2. Veiligheid	Lasten	2.067.883	36.000	35.328
	Baten	244.751	36.000	115.200
3. Economie, recreatie en toerisme	Lasten	894.558	26.650	489.809
	Baten	923.914	13.250	619.650
4. Duurzaamheid	Lasten	2.074.828	93.200	86.254
	Baten	1.670.456	45.000	46.000
5. Jeugd en Onderwijs	Lasten	6.743.131	122.037	56.034
	Baten	557.017	44.821	60.909
6. Welzijn, Sport & Cultuur	Lasten	3.694.308	492.405	490.687
	Baten	1.174.237	454.875	640.525
7. Werk, inkomen en zorg	Lasten	10.886.479	212.000	138.032
	Baten	2.784.898	153.500	107.833
8. Dienstverlening	Lasten	530.534	26.360	25.538
	Baten	297.751	0	0
9. Bestuur en communicatie	Lasten	3.888.986	48.000	243.879
	Baten	830.188	10.000	72.554
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	1.868.383	650.846	550.846
	Baten	29.376.310	784.230	687.729
Eindtotaal		-1.560.988	260.302	-174.361

3.3. SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF				
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
		€ 76.160	€ 0	€ 0	€ 0	
I&M	E27B	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoordde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoordde overige bestedingen
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
1		2015/0029515	€ 19.935	€ 6.127		
		Kopie beschikkingnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulative overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoordde bestedingen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
1		2015/0029515	€ 19.935	€ 6.127	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
						Ja

SZW	G1A	<p>Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014</p> <p>Wet sociale werkvoorziening (Wsw)</p> <p>Alle gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1)</p>	<p>Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) geselecteerd en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01</p>	<p>Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geselecteerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02</p>	<p>Het totaal aantal gerealiseerde begeleidde werkplekken voor geselecteerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03</p>	<p>Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAW</p> <p>Gemeente</p> <p>I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</p>	<p>Baten (jaar T) IOAZ</p> <p>Gemeente</p> <p>I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAZ</p> <p>Gemeente</p> <p>I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06</p>	<p>Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12</p>
SZW	G2	<p>Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2015</p> <p>Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>	<p>Besteding (jaar T) algemene bijstand</p> <p>Gemeente</p> <p>I.1 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01</p>	<p>Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geselecteerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02</p>	<p>Het totaal aantal gerealiseerde begeleidde werkplekken voor geselecteerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;</p> <p>inclusief deel openbaar lichaam</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03</p>	<p>Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>I.1 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02</p>	<p>Besteding (jaar T) algemene bijstand</p> <p>Gemeente</p> <p>I.1 Participatiewet (PW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</p>	<p>Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</p>	<p>Besteding (jaar T) IOAW</p> <p>Gemeente</p> <p>I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</p>	<p>Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)</p> <p>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12</p>

SZW	G3	Bestuit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent edeeel 2015 Bestuit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
		€ 11.566	Aard controle R Indicatornummer: G3/01	Aard controle R Indicatornummer: G3/02	Aard controle R Indicatornummer: G3/03	Aard controle R Indicatornummer: G3/04	Aard controle R Indicatornummer: G3/05	Aard controle R Indicatornummer: G3/06
		€ 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	€ 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	€ 27.803	€ 7.042	€ 0
		€ 0	Aard controle R Indicatornummer: G3/07	Aard controle R Indicatornummer: G3/08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3/09			
		€ 0			Ja			

RAADSBESLUIT

Nr.	2016/
Onderwerp	Besluit tot vaststelling van de jaarrekening en jaarverslag 2015 (Jaarstukken 2015)

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 juni 2016;
gelet op artikel 197 tot en met 201 van de Gemeentewet
besluit:

1. de jaarrekening en het jaarverslag 2015 vast te stellen onder voorwaarde dat de accountantsverklaring en het accountantsverslag over 2015 worden ontvangen;;
2. een reserve Sociaal Domein in te stellen;
3. een bedrag van € 612.164 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein (waarvan € 150.000 afkomstig uit de reserve Nader te bestemmen middelen (2^e bestuursrapportage 2015));
4. tot overheveling en het bestemmen van de middelen en het muteren van de reserves volgens de specificatie resultaatbestemming 2015 alsmede het voordelig rekeningresultaat 2015 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen;
5. de financiële mutaties uit dit voorstel op te nemen in de 11de wijziging van de begroting 2016.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 4 juli 2016.

De raad voornoemd,
de griffier

de burgemeester

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 OVERZICHT PERSONEELSLASTEN

BIJLAGE B: Personeelslasten 2015

nr.	Personeelslasten onderdeel	(sub)functie/ kostenplaats	begroting 2015	werkelijk 2015	resultaat 2015
1.	Leden van de raad				
	Totaal leden van de raad	U60010101	168.665	158.534	10.131
2.	Raadsgriffie	U60060101	95.621	101.905	-6.284
3.	Burgemeester en wethouders	U60010102	310.215	298.983	11.232
4.	Burgerlijke stand (huwelijken)	U60030107	6.700	4.176	2.524
5.	ICS RUD	U6005020100	361.780	387.599	-25.819
7.	NC Onderwijsbegeleiding	U64800101	36.248	35.931	317
8.	Sporthal de hooiberg	U65300101		14.637	-14.637
9.	Havenmeester	U65600104	4.512	5.317	-805
10.	Beheer- en uitvoeringskosten Leader	U68100301	46.930	46.518	412
11.	Staf				
	Directie	U5204010	229.428	226.860	2.568
	Control	U5204110	97.560	98.434	-874
	C&O teamleider	U5312010	37.353	32.797	4.556
	C&O stage	U5312010	2.000		2.000
	C&O communicatie	U5312020	164.039	194.496	-30.457
	C&O ondersteuning	U5312030	115.281	120.999	-5.718
	PMA	U5314000	265.979	254.620	11.359
			911.640	928.206	-16.566
12.	Teams				
	KCC	U5331000	491.004	510.341	-19.337
	WIZ teamleider	U5325010	96.214	88.154	8.060
	WIZ stage	U5325010	2.000		2.000
	WMO	U5325030	352.241	332.707	19.534
	Sociale Zaken	U5325020	366.600	377.695	-11.095
	Toegangsteam	U5325040	91.189	110.686	-19.497
	Burgerzaken	U5324000	127.327	130.199	-2.872
			1.526.575	1.549.782	-23.207

nr.	Personeelslasten	(sub)functie/ kostenplaats	begroting 2015	werkelijk 2015	resultaat 2015
	onderdeel				
13.	Teams				
	Ruimtelijke Ontwikkelingen	U5322000	402.911	437.092	-34.181
	Fysieke Infrastructuur	U5323020	579.500	610.246	-30.746
	Fysieke Infra binnendienst	U5323010	563.677	561.657	2.020
	Maatschappelijke Ontwikkelingen	U5321000	636.932	619.285	17.647
	MO stage	U5321000	2.000	2.430	-430
	Vergunningen Handhaving	U5326000	796.429	762.751	33.678
	V&H stage	U5326000	2.000	1.341	659
			2.983.449	2.994.802	-11.353
14.	Bedrijfsvoering				
	BVO teamleider	U5206010	85.291	103.180	-17.889
	BVO P&O	U5206020	54.347	67.825	-13.478
	BVO P&O stage	U5206020	2.000	3.667	-1.667
	BVO financiën	U5206030	259.130	239.264	19.866
	BVO div	U5206040	142.428	220.670	-78.242
	BVO interne controle	U5206050	30.510	30.584	-74
	BVO juridisch control	U5206060	61.620	61.332	288
					0
			635.326	726.522	-91.196
15.	Gedetacheerd personeel				
	Soza (gemeente Deventer)	U66100101	35.027	35.036	-9
	Totaal gedetacheerd		35.027	35.036	-9
16.	Voormalig personeel				
	- uitvoering pensioen/wachtgeld door Deloitte		27.000	21.249	5.751
		4.001.02.01	27.000	21.249	5.751
	- Leeftijdsbewust personeelsbeleid	U60020101	7.400	0	7.400
	- Uitvoering FPU-gemeenten	U60020101	2.500	1.562	938
	- verplichting oud-werknemer	U60020101	127.450	142.988	-15.538
		4.002.01.01	137.350	144.550	-7.200
	Totaal voormalig personeel		164.350	165.799	-1.449
17.	Projecten				
	Zonnekamp O	U6830012603		1.704	-1.704
	Zonnekamp W	U6830013303		1.128	-1.128
	Totaal		0	2.832	-2.832
	TOTAAL PERSONEELSLASTEN		7.287.038	7.456.579	-169.541

BIJLAGE 2 OVERZICHT VASTE ACTIVA

Omschrijving	Investeringen en financieringen begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderen 2015	Investeringen en financieringen eind 2015	Jaarrente	Soort	Looptijd in jaren	Afschrijving / aflossing tm 2014	Afschrijving 2015	Aflossing 2015	Boekw aarde begin 2015	Boekw aarde eind 2015	Rentelasten 2015	Kapitaallasten 2015	WBS-element
OBS Welsum aanpass. tbv kleuters 1984	41.211			41.211		LINE	60	31.256	343		9.955	9.612	398	741	U6.421.01.01
OBS Welsum uitbreiding verbouw 1987	111.267			111.267		LINE	60	52.381	1.732		58.886	57.154	2.355	4.087	U6.421.01.01
OBS Welsum vervangen rijw ielstall 2012	17.786			17.786		LINE	20	13.296	1.122		4.490	3.367	180	1.302	U6.421.01.01
OBS Welsum vervangende nieuw bouw 1996	394.045			394.045		LINE	60	122.234	6.795		271.811	265.016	10.872	17.668	U6.421.01.01
OBS Peperhof aanpassing/uitbreiding 2006	171.812			171.812		LINE	40	30.067	4.295		141.745	137.450	5.670	9.965	U6.421.01.01
OBS Peperhof bouw	532.124			532.124		LINE	75	355.535	7.358		176.589	169.231	7.064	14.421	U6.421.01.01
OBS Peperhof huisvesting 2001	15.107			15.107		LINE	20	10.575	755		4.532	3.777	181	937	U6.421.01.01
OBS Peperhof speellokaal	57.447			57.447		LINE	25	50.506	2.314		6.941	4.627	278	2.591	U6.421.01.01
OBS Peperhof uitbreiding 1997	63.130			63.130		LINE	15	59.244	3.886		3.886		155	4.042	U6.421.01.01
OBS Peperhof uitbreiding 2 lokalen	254.623			254.623		LINE	60	159.539	3.522		95.084	91.562	3.803	7.325	U6.421.01.01
OBS Peperhof vervangen boeiboord 2007	16.120			16.120		LINE	15	7.523	1.075		8.597	7.523	344	1.419	U6.421.01.01
School Olst dorp oks bouw kosten 1961	48.426			48.426		LINE	60	42.737	632		5.689	5.057	228	860	U6.421.01.01
School Olst dorp oks bouw kosten 1970	46.570			46.570		LINE	60	34.931	776		11.640	10.864	466	1.242	U6.421.01.01
School Olst dorp oks De Schakel 1980	331.195			331.195		LINE	60	218.917	4.491		112.277	107.786	4.491	8.982	U6.421.01.01
Ter Stegeschool aanpassing	67.500			67.500		LINE	40	1.688	1.688		65.813	64.125	2.633	4.320	U6.421.01.01
Ter Stegeschool verv kozijnen/ramen	59.000			59.000		LINE	10	5.900	5.900		59.000	53.100	2.360	8.260	U6.421.01.01
A. Bosschool gedeeltelijke uitbreid 2006	86.000			86.000		LINE	40	19.350	2.150		66.650	64.500	2.666	4.816	U6.421.01.01
A. Bosschool huisvestingsvoorz 2007	8.601			8.601		LINE	15	4.014	573		4.587	4.014	183	757	U6.421.01.01
A. Bosschool renovatie 2004	258.200			258.200		LINE	40	64.550	6.455		193.650	187.195	7.746	14.201	U6.421.01.01
A. Bosschool renovatie 2004	28.523			28.523		LINE	40	7.850	795		20.673	19.878	827	1.622	U6.421.01.01
A. Bosschool renovatie toiletgroep	19.513			19.513		LINE	40	4.880	488		14.633	14.146	585	1.073	U6.421.01.01
A. Bosschool uitbreiding 1975	115.570			115.570		LINE	60	79.429	1.721		36.141	34.420	1.446	3.167	U6.421.01.01
A. Bosschool vervangen 11 klepramen	3.500			3.500		LINE	20	1.750	175		1.750	1.575	70	245	U6.421.01.01
A. Bosschool vervangen dakbedekking 2009	13.626			13.626		LINE	15	2.725	908		10.901	9.992	436	1.344	U6.421.01.01
A. Bosschool verv goten en zonnescherm	7.460			7.460		LINE	15	6.465	497		995	497	40	537	U6.421.01.01
A. Bosschool vervangen ramen/entree 2010	16.303			16.303		LINE	40	1.223	408		15.080	14.672	603	1.011	U6.421.01.01
School Wesepe oks uitbreiding 1976	131.406			131.406		LINE	60	90.307	1.957		41.099	39.142	1.644	3.601	U6.421.01.01
School Olst dorp ols aanpass.school 2001	19.208			19.208		LINE	40	6.723	480		12.485	12.005	499	980	U6.421.01.01
School Olst dorp ols aanpass gebouw 1973	53.567			53.567		LINE	60	19.111	861		34.455	33.594	1.378	2.240	U6.421.01.01
School Olst dorp ols bouw kosten 1972	417.720			417.720		LINE	60	307.451	6.126		110.269	104.143	4.411	10.537	U6.421.01.01
School Olst dorp ols buitenvoorz 2003	27.000			27.000		LINE	20	12.150	1.350		14.850	13.500	594	1.944	U6.421.01.01
School Olst dorp ols buitenzonw er 2011	20.740			20.740		LINE	10	6.222	2.074		14.518	12.444	581	2.655	U6.421.01.01
School Olst dorp herinr.pers.ruimte 87	1.749			1.749		LINE	40	1.250	45		499	454	20	65	U6.421.01.01
School Olst dorp ols in pand. aanpass.03	22.580			22.580		LINE	40	7.300	664		15.280	14.615	611	1.276	U6.421.01.01
School Olst dorp ols renovatievoorz. 03	45.420			45.420		LINE	40	14.115	1.044		31.305	30.261	1.252	2.296	U6.421.01.01
School Olst dorp ols verv buitenkoz. 03	59.873			59.873		LINE	40	10.478	1.497		49.395	47.898	1.976	3.473	U6.421.01.01
School Olst dorp ols verv dakbedekk 09	59.712			59.712		LINE	15	19.904	3.981		39.808	35.827	1.592	5.573	U6.421.01.01
School Olst dorp ols verv fietsenstall.	4.982			4.982		LINE	20	2.988	249		1.994	1.744	80	329	U6.421.01.01
OBS Boskamp grondkosten 1964	20.465			20.465		GAWR	99				20.465	20.465	819	819	U6.421.01.01
OBS Den Nul grondkosten 1968	4.057			4.057		GAWR	99				4.057	4.057	162	162	U6.421.01.01
School Olst dorp oks grondkosten 1961	12.388			12.388		GAWR	99				12.388	12.388	496	496	U6.421.01.01
School Olst dorp oks grondkosten 1970	3.165			3.165		GAWR	99				3.165	3.165	127	127	U6.421.01.01
School Olst dorp ols grondkosten 1973	23.971			23.971		GAWR	99				23.971	23.971	959	959	U6.421.01.01
A. Bosschool eerste inrichting 2004	11.731			11.731		LINE	10	11.352	379		379		15	394	U6.421.01.01
A. Bosschool herstraten schoolplein 2009	36.082			36.082		LINE	25	5.773	1.443		30.309	28.866	1.212	2.656	U6.421.01.01
A. Bosschool meubilair groep 6 2003	19.087			19.087		LINE	20	10.499	954		8.589	7.634	344	1.298	U6.421.01.01
	5.301.830			5.301.830				2.542.915	126.228		2.758.914	2.632.686	110.357	236.585	

Omschrijving	Investerings en financieringen begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderingen 2015	Investerings en financieringen eind 2015	Jaarrente	Soort	Looptijd in jaren	Afschrijving / aflossing tm 2014	Afschrijving 2015	Aflossing 2015	Boekw aarde begin 2015	Boekw aarde eind 2015	Rentelasten 2015	Kapitaallasten 2015	WBS-element
Bouw 2 kleedk.sportpark Welsum 1985	32.701			32.701		LINE	60	20.196	544		12.505	11.962	500	1.044	U6.531.02.01
Grond sportterrein Welsum 1981	71.957			71.957		GAWR	99				71.957	71.957	2.878	2.878	U6.531.02.01
	104.658			104.658				20.196	544		84.462	83.919	3.378	3.922	
Multifunc. geb. Capellenborg Uitbr. 2008	920.372			920.372	4% ANNU	40		38.285	11.367		882.087	870.720	35.283	46.651	U6.540.01.05
SPOC overige mfr bouw	213.983			213.983	4% ANNU	40		9.562	2.634		204.421	201.786	8.177	10.811	U6.540.01.05
Multifunc. geb. Capellenborg Aanp inr 08	118.223			118.223	4% ANNU	15		25.072	6.907		93.151	86.244	3.726	10.633	U6.540.01.05
	1.252.578			1.252.578				72.919	20.909		1.179.659	1.158.750	47.186	68.095	
Proj. Mooier aan de IJssel	9.675			9.675		LINE	1					9.675			U6.560.01.04
	9.675			9.675								9.675			
Kinderdagverblijf	13.441			13.441	4% ANNU	25		10.763	858		2.678	1.820	107	965	U6.650.01.01
Onttrekking deel obs Ter Stege	5.835			5.835		LINE	36	2.755	162		3.080	2.918	123	285	U6.650.01.01
	19.275			19.275				13.517	1.020		5.758	4.738	230	1.250	
Buurthuis Den Nul aanpas. gebouw	65.984			65.984		LINE	50	18.111	1.496		47.873	46.377	1.915	3.411	U6.670.04.01
	65.984			65.984				18.111	1.496		47.873	46.377	1.915	3.411	
't Olde Postkantoor Opslagruimte	90.697			90.697	4% ANNU	40		9.370	1.371		81.327	79.957	3.253	4.624	U6.670.04.02
't Olde Postkantoor verbouwing 1987	85.370			85.370		LINE	60	50.997	1.074		34.372	33.298	1.375	2.449	U6.670.04.02
't Olde Postkantoor verv. CV-ketel 2000	5.599			5.599		LINE	14	5.285	314		314		13	326	U6.670.04.02
't Olde Postkantoor brandveilig.maatr.	1.852			1.852		LINE	20	463	93		1.389	1.296	56	148	U6.670.04.02
	183.517			183.517				66.115	2.851		117.402	114.551	4.696	7.547	
Gym.lok. Welsum bouw kosten 1979	406.926			406.926		LINE	60	268.410	5.328		138.516	133.189	5.541	10.868	U6.670.04.03
Bongerd Uitbreiding dorps huis 2012	123.372			123.372		LINE	25		4.935		123.372	118.438	4.935	9.870	U6.670.04.03
De Bongerd Modernis. toiletgroep 2000	18.151			18.151		LINE	40	8.166	454		9.986	9.532	399	853	U6.670.04.03
De Bongerd Stichting 1979 / 1981	76.613			76.613		LINE	60	50.789	1.033		25.824	24.791	1.033	2.066	U6.670.04.03
De Bongerd Overname grond 1992	15.962			15.962		GAWR	99				15.962	15.962	639	639	U6.670.04.03
De Bongerd Beplanting 1982 / 1983	8.439			8.439		LINE	60	5.918	101		2.521	2.420	101	202	U6.670.04.03
De Bongerd Brandveiligheidsmaatregelen 2006	62.254			62.254		LINE	20	24.870	3.115		37.383	34.268	1.495	4.611	U6.670.04.03
De Bongerd Toegangsw eg/parkeerterr.80/81	30.876			30.876		LINE	60	20.354	421		10.521	10.101	421	842	U6.670.04.03
	742.594			742.594				378.507	15.386		364.087	348.701	14.563	29.950	
SPOC-cluster grond SPOC	647.690			647.690		GAWR	99	489.610			158.080	158.080	6.323	6.323	U6.670.04.04
SPOC Bienenkorf WHE00E2892	28.672			28.672		GAWR	99				28.672	28.672	1.147	1.147	U6.670.04.04
	676.362			676.362				489.610			186.752	186.752	7.470	7.470	
Zalencentrum Wesepe Aankoop opstal 2009	409.000			409.000		LINE	40	51.125	10.225		357.875	347.650	14.315	24.540	U6.670.06.01
Zalencentrum Wesepe Aankoop grond 2009	91.000			91.000		GAWR	99				91.000	91.000	3.640	3.640	U6.670.06.01
Zalencentrum Wesepe Aankoop inventaris	75.000			75.000		LINE	10	37.500	7.500		37.500	30.000	1.500	9.000	U6.670.06.01
	575.000			575.000				88.625	17.725		486.375	468.650	19.455	37.180	
Afvalpark Wijhe Inrichting	41.717			41.717		LINE	30	38.748	1.485		2.969	1.485	119	1.603	U6.721.01.01
	41.717			41.717				38.748	1.485		2.969	1.485	119	1.603	

Omschrijving	Investerings en financieringen begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderingen 2015	Investerings en financieringen eind 2015	Jaarrente	Soort	Looptijd in jaren	Afschrijving / aflossing tm 2014	Afschrijving 2015	Aflossing 2015	Boekwaarde begin 2015	Boekwaarde eind 2015	Rentelasten 2015	Kapitaallasten 2015	WBS-element
Drukriool Schakelautomaat	161.746			161.746		LINE	15	95.941	10.967		65.805	54.837	2.632	13.600	U6.722.01.01.00
Overdracht pompgemaal Watersch. Gr. Sall.	288.138			288.138		LINE	25	142.654	12.124		145.484	133.361	5.819	17.943	U6.722.01.01.00
Persriool Aanleg ged. Raalterweg	44.865			44.865		LINE	40	10.122	1.121		34.742	33.622	1.390	2.510	U6.722.01.01.00
Rec. Hooglandstr./Industrieweg/koekoeksw	315.671			315.671		LINE	25	158.698	15.697		156.972	141.275	6.279	21.976	U6.722.01.01.00
Riolering Aanl.bergbez.bas. Tuurweide '07	268.015			268.015		LINE	40	53.607	6.700		214.409	207.708	8.576	15.277	U6.722.01.01.00
Riolering Afkoppelen De Hooiberg 2007	32.582			32.582		LINE	40	5.702	815		26.880	26.066	1.075	1.890	U6.722.01.01.00
Riolering bedrijventerrein/Tielbeke	50.883			50.883		LINE	30	13.578	1.696		37.305	35.610	1.492	3.188	U6.722.01.01.00
Riolering buitengebied Boerhaar	245.749			245.749		LINE	30	65.814	8.179		179.934	171.755	7.197	15.376	U6.722.01.01.00
Riolering buitengeb.fase 1/aanleg riol.	3.414.872			3.414.872		LINE	30	911.697	113.781		2.503.175	2.389.395	100.127	213.908	U6.722.01.01.00
Riolering Bypass Olst-Noord	125.330			125.330		LINE	40	34.466	3.133		90.864	87.731	3.635	6.768	U6.722.01.01.00
Riolering centrum Olst 2007	144.896			144.896		LINE	40	28.994	3.622		115.902	112.280	4.636	8.258	U6.722.01.01.00
Riolering Den Nul / R.W.Z.I. (1989/1990)	69.669			69.669		LINE	30	62.148	2.507		7.521	5.014	301	2.808	U6.722.01.01.00
Riolering Diverse rioleringsmaatreg.2006	51.411			51.411		LINE	15	27.419	3.427		23.992	20.564	960	4.387	U6.722.01.01.00
Riolering Enkweg Wijhe 2007	282.454			282.454		LINE	25	79.087	11.298		203.367	192.068	8.135	19.433	U6.722.01.01.00
Riolering Nieuwendijk	84.994			84.994		LINE	25	10.199	3.400		74.795	71.395	2.992	6.392	U6.722.01.01.00
Riolering Relinen Olst 2005	110.031			110.031		LINE	40	29.255	3.231		80.776	77.545	3.231	6.462	U6.722.01.01.00
Riolering Renovatie gemaal Krijtenberg	19.395			19.395		LINE	15	10.344	1.293		9.051	7.758	362	1.655	U6.722.01.01.00
Riolering Rijksstraatweg Olst 2007	353.243			353.243		LINE	40	61.817	8.831		291.426	282.594	11.657	20.488	U6.722.01.01.00
Riolering Verv. Geertstr./Limb.Stirumstr	146.059			146.059		LINE	25	29.212	5.842		116.848	111.005	4.674	10.516	U6.722.01.01.00
Riolering Vervanging Schamhartstr. 2009	129.356			129.356		LINE	25	10.349	5.174		119.008	113.834	4.760	9.935	U6.722.01.01.00
Riolering relinen Schamhartstraat 2014	64.062			64.062		LINE	40				64.062	64.062	2.562	2.562	U6.722.01.01.00
Riolering Verv. Traverse Den Nul (1991)	152.016			152.016		LINE	40	91.210	3.800		60.807	57.006	2.432	6.233	U6.722.01.01.00
Riolering Vervanging Weseppe 2008	400.792			400.792		LINE	25	64.127	16.032		336.665	320.633	13.467	29.498	U6.722.01.01.00
Riolering Vervanging Wijhe-West	80.399			80.399		LINE	40	23.263	2.041		57.136	55.095	2.285	4.326	U6.722.01.01.00
Riool Aanleg 2 bergbez.bassin Wijhe 2004	437.223			437.223		LINE	25	168.968	17.884		268.255	250.372	10.730	28.614	U6.722.01.01.00
Rioolaansluiting Scholtensweg 1992	5.678			5.678		LINE	40	3.287	141		2.392	2.251	96	236	U6.722.01.01.00
Rioolgemaal Ontsluiting Averbbergen	4.651			4.651		LINE	30	3.144	188		1.507	1.319	60	249	U6.722.01.01.00
Riooltelsel Aanpassing Boskamp	108.520			108.520		LINE	30	36.173	3.617		72.347	68.729	2.894	6.511	U6.722.01.01.00
Vervanging riolering Ter Stegestr.2009	825.209			825.209		LINE	40		20.630		825.209	804.578	33.008	53.639	U6.722.01.01.00
Vervanging riol park Wijhezicht	460.871			460.871		LINE	40		11.522		460.871	449.349	18.435	29.957	U6.722.01.01.00
Vervanging riol Terpstraat 2012	81.641			81.641		LINE	40		2.041		81.641	79.600	3.266	5.307	U6.722.01.01.00
Vervanging rioolgemalen	111.807			111.807		LINE	25	4.472	4.472		107.335	102.862	4.293	8.766	U6.722.01.01.00
Reconstructie Herxen riolering	2.845	430.657		433.502		LINE	40				2.845	433.502	114	114	U6.722.01.01.00
Aanleg Riooloverstorten Olst		19.475		19.475		LINE	40					19.475			U6.722.01.01.00
Aanleg Grondwatermeternet 2015		32.797		32.797		LINE	5					32.797			U6.722.01.01.00
	9.075.071	482.928		9.558.000				2.235.746	305.206		6.839.325	7.017.047	273.573	578.779	
Uitbr algem. begraafpl.aank. grond 1984	3.662			3.662		GAWR	99				3.662	3.662	146	146	U6.724.01.01.00
Begraafplaats Den Nul 1969	10.819			10.819		LINE	60	9.069	146		1.751	1.605	70	216	U6.724.01.01.00
Brandveiligheidsmaatregelen aula Den Nul	2.307			2.307		LINE	20	940	105		1.367	1.262	55	160	U6.724.01.01.00
Reconstructie begraafplaats Den Nul	119.169			119.169		LINE	20	23.834	5.958		95.335	89.377	3.813	9.772	U6.724.01.01.00
Uitbreiding begraafplaats Wijhe 2005	335.771			335.771		LINE	40	67.154	7.462		268.617	261.155	10.745	18.206	U6.724.01.01.00
Uitbreiding urnenmuur Kappeweg 2004	21.921			21.921		LINE	10	15.101	1.705		6.820	5.115	273	1.978	U6.724.01.01.00
	493.650			493.650				116.097	15.376		377.552	362.176	15.102	30.478	
Actualisatie bestemmingsplannen DURP	21.916			21.916		LINE	7	12.523	3.131		9.393	6.262	376	3.507	U6.810.01.02
	21.916			21.916				12.523	3.131		9.393	6.262	376	3.507	

Omschrijving	Investerings en financieringen begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderen 2015	Investerings en financieringen eind 2015	Jaarrente	Soort	Looptijd in jaren	Afschrijving / aflossing tm 2014	Afschrijving 2015	Aflossing 2015	Boekw aarde begin 2015	Boekw aarde eind 2015	Rentelasten 2015	Kapitaallasten 2015	WBS-element
Ov.terr.en eigend. Aank. Beltenbos 1975	19.895			19.895		GAWR	99				19.895	19.895	796	796	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. grond Kleistraat 1975	69.794			69.794		GAWR	99				69.794	69.794	2.792	2.792	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. TerStege volkstuin 83	12.122			12.122		GAWR	99				12.122	12.122	485	485	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. Kleistraat 2011	99.216			99.216		GAWR	99				99.216	99.216	3.969	3.969	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. Lt. Andersonstr. 2011	68.700			68.700		GAWR	99				68.700	68.700	2.748	2.748	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. Noordmanshoek	989.300			989.300		GAWR	99				989.300	989.300	39.572	39.572	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. Olst-Zuid 2e fase	155.208			155.208		GAWR	99				155.208	155.208	6.208	6.208	U6.820.01.02
Ov.terr.en eigend. Omloop	82.920			82.920		GAWR	99				82.920	82.920	3.317	3.317	U6.820.01.02
Park Meester herstructurering toegang	40.941			40.941		GAWR	99				40.941	40.941	1.638	1.638	U6.820.01.02
Woning Groenling 20	200.000		200.000			GAWR	99				200.000		8.000	8.000	U6.820.01.02
	1.738.095		200.000	1.538.095							1.738.095	1.538.095	69.524	69.524	
Totaal Materiële Vaste Activa:	62.820.658	1.173.488	527.673	63.466.474				19.834.348	1.805.419	0	42.986.310	41.826.707	1.720.423	3.525.842	

Omschrijving	Investeringen en financieringen begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderingen 2015	Investeringen en financieringen eind 2015	Jaarrente	Soort	Looptijd in jaren	Afschrijving / aflossing tm 2014	Afschrijving 2015	Aflossing 2015	Boekw aarde begin 2015	Boekw aarde eind 2015	Rentelasten 2015	Kapitaallasten 2015	WBS-element
Onderh w erk Boerhaar III	298.771		-24.308	323.079		GAWR	99				298.771	323.079	11.951	11.951	U6.830.01.01.00
Onderh w erk Zonnekamp Oost	4.052.992		303.247	3.749.745		GAWR	99				4.052.992	3.749.745	162.120	162.120	U6.830.01.26.00
Onderh w erk Zonnekamp West	150.126		-92.509	242.635		GAWR	99				150.126	242.635	6.005	6.005	U6.830.01.33.00
Noorder Koeslag	4.232.386		-232.381	4.464.767		GAWR	99				4.232.386	4.464.767	169.295	169.295	U6.830.01.34.00
Wesepe w oningbouw	2.579.661		9.956	2.569.705		GAWR	99				2.579.661	2.569.705	103.186	103.186	U6.830.01.40.00
	11.313.936		-35.995	11.349.931							11.313.936	11.349.931	452.557	452.557	
Ond comp zd uitb Meente	37.456		-22.725	60.181		GAWR	99				37.456	60.181	1.498	1.498	U6.830.02.31.00
Wesepe bedrijventerrein	1.032.290		-45.454	1.077.744		GAWR	99				1.032.290	1.077.744	41.292	41.292	U6.830.02.41.00
Onderh w erk De Enk	1.823.739		-3.288	1.827.026		GAWR	99				1.823.739	1.827.026	72.950	72.950	U6.830.02.42.00
	2.893.485		-71.467	2.964.951							2.893.485	2.964.951	115.739	115.739	
nniegg Bedr.terrein Meente	1.209.396		-50.380	1.259.776		GAWR	99				1.209.396	1.259.776	48.376	48.376	U6.830.02.78.00
	1.209.396		-50.380	1.259.776							1.209.396	1.259.776	48.376	48.376	
Totaal Voorraden:	15.416.816	0	-157.842	15.574.658				0	0	0	15.416.816	15.574.658	616.673	616.673	
Totale Activa:	94.365.195	1.180.220	369.830	95.175.584				22.246.646	1.820.558	1.568.282	72.118.548	69.540.097	2.892.930	4.713.489	

BIJLAGE 3 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Overzicht reserves en voorzieningen rekening 2015

Naam reserve/voorziening	WBS nrs	Saldo aan het begin van 2015	Vermeerderingen dotatie rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen	Saldo aan het einde van 2015
A. Algemene reserve:						
Algemene reserve	U14100.00	6.953.343				6.953.343
Nader te bestemmen middelen	U14105.00	766.616		1004.315	449.778	1321.153
Reserve grondexploitatie	U14110.00	1319.397		196.885	786.097	730.185
Totaal algemene reserves		9.039.356	0	1201200	1235.875	9.004.681
B. Nog te bestemmen resultaat jaarrekening						
Exploitatieresultaat 2015		0		1446.292		1446.292
Exploitatieresultaat 2014		711312			711312	0
Totaal algemene reserves		711312	0	1446.292	711312	1446.292
C. Bestemmingsreserves:						
Investeringsreserve	U14200.00	1281400		645.000	113.719	1812.681
Decentralisatie huisvesting onderwijs	U14202.00	-13.977	-210	279.664	248.823	16.655
Bestemmingsreserve algemeen	U14205.00	140.244			20.020	120.224
Reserve bovenwijkse voorzieningen	U14210.00	86.904		2.440		89.344
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	U14212.00	29.669	445		6.015	24.099
Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis	U14213.00	1189.394	47.576		342.985	893.984
Bestemmingsreserve privatisering groen	U14215.00	187.214				187.214
Vervanging inventaris podiumvoorzieningen	U14219.00	47.157			47.157	0
Reclame sport	U14222.00	14.669		2.455	527	16.597
Ruimtelijk kwaliteitsfonds	U14239.10	111.195			57.000	54.195
Onderhoud gemeentehuis	U14240.00	513.813		79.421	71.506	521.728
Onderhoud huisvesting buitendienst	U14241.00	55.640		11.479	22.752	43.366
Onderhoud brandweergarages	U14242.00	40.994		22.912	0	63.906
Onderhoud welzijnsaccommodaties	U14243.00	425.636		213.735	97.611	541.760
Onderhoud kerktorens	U14244.00	39.901		13.335	5.308	47.928
Onderhoud gebouwen begraafplaats	U14245.00	69.500		6.556	283	75.773
Omgevingsvergunning	U14247.00	18.255			8.420	9.835
Duurzaamheid	U14248.00	221.322			45.000	176.322
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	U14249.00	20.000				20.000
Totaal bestemmingsreserves		4.478.929	47.811	1275.997	1087.126	4.715.611
D. Voorzieningen						
Egalisatievoorziening afvalstoffen	U2.8305.00	90.742			75.073	15.669
Riolering	U2.8316.00	5.304.794		315.418		5.620.212
Pensioenaanspraken wethouders	U2.8340.00	697.583	10.464	128.880		836.927
Wachtgeldverplichtingen vm werkhouders	U2.8364.00	225.493	3.382	5.600	93.694	140.782
Totaal voorzieningen		6.318.612	13.846	449.898	168.767	6.613.589
TOTAAL		20.548.209	61.657	4.373.387	3.203.080	21.780.174
Voorzieningen in mindering op activa						
Verwachte verliezen grondexploitatie	U2.8300.00	3.024.283		582.700	196.885	3.410.098
Voorziening dubieuze debiteuren soza	U2.8301.00	59.580		18.447		78.027
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	U2.8313.00	32.703				32.703
Vordering op Verkoop Vennootschap BV	U2.8363.00	190.940			141.221	49.720
Vordering op Essent bijdrage kapitaalfonds	U2.8365.00	104.554				104.554
Voorzieningen in mindering op activa		3.412.060	0	601.147	338.106	3.675.102
TOTAAL GENERAAL		23.960.269	61.657	4.974.534	3.541.186	25.455.275

BIJLAGE 4 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Overzicht langlopende schulden rekening 2015														
Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer besluit : goedkeuring/toelichting	OW	lening- nummer	O,S of R	Jaar van laatste aflossing	Rente- persen- tage	Bedrag der annuïteit	Restantbedrag van de geldlening begin dienstjaar	Bedrag opgenomen in loop dienstjaar	Rente	Aflossing	Restantbedrag geldlening einde dienstjaar	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Leningen vaste schuld :														
8	1.361.341	36.879		O/205	40.0091649	S	2.015	5,645		90.756	5.123	90.756	0	
11	2.268.901	37.229			40.0093835	S	2.026	5,120		1.089.072	55.373	90.756	998.316	
12	1.134.451	37.238			10021720	S	2.026	5,210	82.195	719.959	37.413	44.685	675.274	
13	2.000.000	37.365			40.0094524	S	2.027	5,514		1.040.000	54.221	80.000	960.000	
15	2.500.000	37.159			40.0099665	S	2.030	3,988		1.600.000	59.986	100.000	1.500.000	
16	3.000.000	37.159			40.0100239	S	2.015	3,385		300.000	2.539	300.000	0	
17	2.500.000	39.833			40.104093	S	2.018	4,500		1.000.000	44.531	250.000	750.000	
18	3.000.000	40.204			40.104750	S	2.024	3,695		2.000.000	73.407	200.000	1.800.000	
19	2.500.000	40.344			40.104952	S	2.030	3,860		2.000.000	72.871	125.000	1.875.000	
20	5.000.000	40.344			40.105140	S	2.030	3,880		4.000.000	147.386	250.000	3.750.000	
21	4.000.000	40.344			40.105406	S	2.040	3,850		3.466.667	130.330	133.333	3.333.333	
22	5.000.000	40.652			40.106500	S	2.031	4,490		4.250.000	181.658	250.000	4.000.000	
23	2.500.000	40.813			40.106839	S	2.036	3,990		2.200.000	86.428	100.000	2.100.000	
24	5.000.000	41.072			10027626	S	2.037	3,190		4.600.000	142.717	200.000	4.400.000	
25	2.500.000	41.219			40.107807	S	2.017	1,060		1.500.000	14.531	500.000	1.000.000	
26	5.000.000	41.492			40.108451	S	2.018	1,040		4.000.000	36.516	1.000.000	3.000.000	
27	3.000.000				40.109285	S	2.029	1,700		3.000.000	49.744	200.000	2.800.000	
28	4.000.000				40.109681	S	2.035	0,870			4.000.000	26.487	0	4.000.000
	56.264.692		subtotaal						82.195	36.856.454	4.000.000	1.221.260	3.914.530	36.941.924
Leningen verstrekt t.b.v. woningbouw :														
Wb 1	1.046.078	28-09-1987	EV 2358 ; lening WSO	O/190	40.0070843	S	2.021	3,970		1.046.078	41.529		1.046.078	
Wb 3	1.441.826	28-09-1987	EV 2435 ; lening WSO	O/192	40.0070844	S	2.022	2,830		1.441.826	40.804		1.441.826	
Wb 5	853.306	28-09-1987	EV 2694 ; lening WSO	O/194	40.0070846	S	2.015	5,390	54.112	670.564	36.143	670.564	0	
Wb 6	138.223	28-09-1987	EVAT 419 ; lening WSO	O/195	40.0070847	S	2.015	5,380	9.814	79.916	4.300	79.916	0	
Wb 7	601.049	32.198	EV 2370/ WFB 1275	W/161	40.0072056	S	2.022	3,060	32.982	451.320	13.810	19.171	432.148	
Wb 9	497.019	32.198	EVAT 395 / WFB 1275	W/163	40.0072058	S	2.019	4,100	27.145	365.660	14.992	12.153	353.507	
Wb 10	326.318	32.198	EV 2662 / WFB 1275	W/164	40.0072059	S	2.025	5,370	20.825	258.517	13.882	6.943	251.574	
Wb 11	601.183	32.198	EV 2719 / WFB 1275	W/165	40.0072060	S	2.015	5,440	38.405	473.871	25.779	473.871	0	
	5.505.002		subtotaal						183.282	4.787.752	191.239	1.262.618	3.525.134	
	61.769.694		TOTAAL GENERAAL						265.476	41.644.206	4.000.000	1.412.499	5.177.148	40.467.058

BIJLAGE 5 OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum en nummer :		Rente-percentage	Restantbedrag geldlening begin 2015	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Bedrag van de in de loop van 2015 te waarborgen geldleningen	Aflossing in 2015	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van 2015	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Toelichting geldgever/leningnr.	Gewaarsborgd door de gemeente	Leningnummer
				Grondslag of percentage/gemeente	raadsbesluit										
voormalig gemeente OLST															
25	499.158,24	7 medew. woningen.	St. Michaelshoeve Overkempe	100%	24-02-1992	07-04-1992; 92/	8,000	133.108	100%	16.639	116.470	100%	Zilveren Kruis Levensverzekering N.V.	116.470	
26	3.217.301,73		Salland Wonen	50%	27-09-1993	26-10-1993; 93	4,820	1.989.243	50%	1.989.243	0	50%	BNG	0	40.81371.01
30	453.054,17	8 won. Wesepe	Salland Wonen	50%	31-08-1992	13-11-1992; 92	4,700	387.597	50%	387.597	0	50%	BNG	0	40.78735.01
32	794.115,38	15 won. St. Willibrord	Salland Wonen	50%	30-05-1994	30-05-1994; 94	3,950	546.910	50%	25.160	521.750	50%	BNG	260.875	40.83234.01
33	2.495.791,19	Achtervangfunctie len.	Salland Wonen	50%	27-03-1995	27-03-1995; 95	5,440	973.160	50%	973.160	0	50%	BNG	0	40.83914.01
38	544.536,26	Restauratie De Heare	St. Monumenten IJssellandschap	100%	25-11-1996	96/116	2,200	231.349		15.690	215.660	100%	St. Nationaal Restauratiefonds	215.660	803991029
	8.003.956,97							4.261.368		3.407.489	853.880			593.004	
voormalig gemeente WIJHE															
6	226.527,08		Salland Wonen	50%			5,00	195.440	50%	195.440	0	50%	BNG	0	40.78694.01
8	907.560,43		Salland Wonen	50%			4,43	305.027	50%	55.834	249.193	50%	BNG	124.596	40.89479
9	1.134.450,54		Salland Wonen	50%			4,59	608.298	50%	49.296	559.002	50%	BNG	279.501	40.89480
13	113.445,05	aula	St. Beheer Uitvaartvoorzieningen	100%	27-4-2000	29-5-2000 BA/2000/2235		54.453	100%	4.538	49.915	100%	Algemene Uitvaartver Eert uw doden	49.915	
	2.381.983,10							1.163.218		305.108	858.110			454.012	
gemeente OLST-WIJHE															
2	5.000.000,00	Nieuwbouw 29 app.	Salland Wonen	50%			5,349	3.849.055	50%	132.424	3.716.631	50%	BNG	1.858.315	40.94935
3	2.000.000,00	vm Mavo-terrein	Salland Wonen	50%			5,345	1.351.246	50%	74.627	1.276.619	50%	BNG	638.309	40.94936
4	2.000.000,00	Paasweide/Wijhezicht	Salland Wonen	50%			5,359	1.351.980	50%	74.601	1.277.379	50%	BNG	638.690	40.94937
5	2.000.000,00	woningen Olst-Noord	Salland Wonen	50%			5,375	1.352.818	50%	74.571	1.278.247	50%	BNG	639.124	40.94938
6	85.000,00	uitbr. kleedacc.	s.v. Wijhe '92	100%	5-3-2002		5,800	43.114	100%	7.072	36.042	100%	Rabobank Salland-West	36.042	
7	3.000.000,00		Salland Wonen	50%			4,759	2.088.451	50%	108.356	1.980.095	50%	BNG	990.047	40.98048
8	1.988.000,00		Salland Wonen	50%			4,909	1.558.261	50%	51.489	1.506.772	50%	BNG	753.386	40.98049
9	1.000.000,00		Salland Wonen	50%			4,945	784.759	50%	25.838	758.921	50%	BNG	379.461	40.98050
10	3.000.000,00		Salland Wonen	50%			4,680	2.333.642	50%	78.880	2.254.762	50%	NWB	1.127.381	10022487
12	2.500.000,00		Salland Wonen	50%			4,650	2.005.666	50%	62.935	1.942.731	50%	BNG	971.365	40.99479
13	2.500.000,00	Kulturbus	Salland Wonen	100%			4,675	2.007.191	100%	62.818	1.944.373	100%	BNG	1.944.373	40.99480
14	2.200.000,00	Kulturbus	Salland Wonen	100%			4,685	1.766.864	100%	55.238	1.711.626	100%	BNG	1.711.626	40.99481
16	502.712,00	Centrumplan Olst	Salland Wonen	100%			0,500	282.686	100%	25.063	257.623	100%	Stg. Stim. fonds Volkshuisv.	257.623	872.707.020
17	5.000.000,00		Salland Wonen	50%			4,505	3.948.137	50%	159.505	3.788.632	50%	BNG	1.894.316	40.101969
18	10.000.000,00		Salland Wonen	50%			3,970	10.000.000	50%	10.000.000	0	50%	BNG	0	40.104176
19	2.500.000,00		Salland Wonen	50%			4,280	1.875.000	50%	125.000	1.750.000	50%	BNG	875.000	40.104643
20	2.749.635,00	Herfinanciering	Salland Wonen	50%			3,790	2.455.668	50%	105.509	2.350.159	50%	NWB	1.175.079	10027258
21	5.000.000,00		Salland Wonen	50%			3,740	5.000.000	50%	0	5.000.000	50%	NWB	2.500.000	10027297
22	10.000.000,00		Salland Wonen	50%			3,430	10.000.000	50%	0	10.000.000	50%	SRLEV N.V.	5.000.000	25062012
22	6.000.000,00		Salland Wonen	50%			4,000	6.000.000	50%	6.000.000	0	50%	NWB	0	20027781
23	5.000.000,00		Salland Wonen	50%			2,198	5.000.000	50%	0	5.000.000	50%	NWB	2.500.000	10028334
24	6.000.000,00	**)	Salland Wonen	50%			var	0		3.000.000	3.000.000	50%	BNG	1.500.000	FLEX.546
	80.025.347,00							65.054.537		3.000.000	17.223.925			27.390.138	
	90.411.287,07	TOTAAL						70.479.124		3.000.000	20.936.522			28.437.155	

) De ontbrekende nummers zijn vervallen.
 **) Lening met flexibele hoofdsom